

**פתח דבר**

שנתון הפקולטה למדעי הרוח והחברה כולל מידע על מוסדות האוניברסיטה והפקולטה, אך בעיקר מפורטים בו תכניות הלימודים במחלקות הפקולטה ותקנות הלימודים. חובה על כל סטודנט לקרוא את החלקים בשנתון הנוגעים לו, שכן מידע זה הינו חיוני והכרחי. לא תתקבלנה טענות של אי ידיעת הכתוב בשנתון.

הפקולטה שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בכל התקנות, הנהלים ותוכניות הלימודים וכן לשנות, להוסיף או לגרוע פרטים הכלולים בשנתון ללא הודעה מוקדמת.

על הסטודנט לעקוב אחר שינויים אלו המתפרסמים על גבי לוחות המודעות בפקולטה ובמחלקות.

אם נפלו שגיאות בהוצאה זו של השנתון, נודה לכל מי שיפנה תשומת ליבנו אליהן, ועם הקוראים הסליחה.

## תוכן העניינים

עמ' 2	..... מבוא	.1
עמ' 3	..... מוסדות האוניברסיטה ובעלי תפקידים	.2
עמ' 5	..... הלימודים באוניברסיטת בן-גוריון בנגב	.3
עמ' 5	..... 3.1 לימודים לקראת תואר ראשון	.3.1
עמ' 6	..... 3.1.1 תחומי הלימודים	.3.1.1
עמ' 9	..... 3.1.2 סדרי הרשמה	.3.1.2
עמ' 10	..... 3.1.3 פרסי הצטיינות	.3.1.3
עמ' 11	..... 3.1.4 סגירת התואר	.3.1.4
עמ' 12	..... 3.1.5 לימודי האנגלית	.3.1.5
עמ' 13	..... 3.1.6 לימודי עברית	.3.1.6
עמ' 15	..... 3.2 לימודים לקראת תואר שני	.3.2
עמ' 15	..... 3.2.1 תחומי הלימודים	.3.2.1
עמ' 16	..... 3.2.2 תנאי רישום וקבלה	.3.2.2
עמ' 17	..... 3.2.3 פרסי הצטיינות	.3.2.3
עמ' 17	..... 3.2.4 סגירת התואר	.3.2.4
עמ' 18	..... 3.3 לימודים לקראת התואר Ph.D.	.3.3
עמ' 21	..... 3.4 המרכז ללימודים קדם-אקדמיים	.3.4
עמ' 22	..... מכללות	.4
עמ' 23	..... 5 שכר לימוד, אישורים, בחינות ונושאים כלליים	.5
עמ' 24	..... 6 נוהל בחינות אוניברסיטאי	.6
עמ' 25	..... 7 לוח השנה לשנת תשע"א	.7
עמ' 27	..... 8 מועדי רישום לקורסים לשנת תשע"א	.8
עמ' 28	..... 9 מעבדות	.9
עמ' 31	..... 10 דיקנאט הסטודנטים	.10
עמ' 36	..... 10.1 תקנות לפעילות ציבורית ופוליטית ונוהל אישור הפגנות בקמפוס	.10.1
עמ' 38	..... 10.2 תקנון לטיפול בסטודנטים ששרתו במילואים	.10.2
עמ' 38	..... 11 נוהל זכויות סטודנטיות יולדות וסטודנטיות בשמירת הריון	.11
עמ' 39	..... 12 נוהל למניעת הטרדה מינית	.12
עמ' 39	..... 13 תקנון משמעת סטודנטים	.13
עמ' 39	..... 14 אגודת הסטודנטים	.14
	15 יחידות נוספות באוניברסיטה 5.1	.15
עמ' 43	..... ספריות	
עמ' 45	..... 15.2 הוצאת הספרים האוניברסיטאית	.15.2
עמ' 45	..... 15.3 חינוך גופני וספורט	.15.3
עמ' 46	..... 15.4 היחידה למעורבות חברתית	.15.4
עמ' 48	..... 15.5 המרכז האוניברסיטאי ללימודי חוץ	.15.5
עמ' 51	..... 15.6 פר"ח	.15.6

עמ' 51	..... 15.7 אגף מחשוב ומערכות מידע.
עמ' 56	..... 16. רשימת מספרי הטלפונים במחלקות הפקולטה.
עמ' 56	..... 17. רשויות הפקולטה.
עמ' 57	..... 18. מוסדות הפקולטה.
עמ' 58	..... 19. שעות קבלה בפקולטה.
<b>עמ' 59-77</b>	<b>..... 20. תקנון לימודי תואר ראשון.</b>
עמ' 59	..... לימודים לקראת התואר הראשון – B.A.
עמ' 59	..... מבנה הלימודים.
עמ' 59	..... תכניות לימודים.
עמ' 60	..... עקרונות תכנית הלימודים המשותפת עם הפקולטה לניהול.
עמ' 60	..... עקרונות תכנית הלימודים המשותפת עם הפקולטה למדעי הטבע.
עמ' 61-62	..... אפשרויות בתכניות הלימודים.
עמ' 63	..... חטיבות לימודים.
עמ' 64	..... קורסים שנתיים.
עמ' 64	..... שפות זרות.
עמ' 64	..... אנגלית כשפה זרה ראשונה.
עמ' 65	..... צרפתית כשפה זרה ראשונה.
עמ' 65	..... לימודי בחירה כלליים.
עמ' 66	..... פטור והכרה בקורסים.
עמ' 67	..... כללי מעבר ובחינות.
עמ' 68	..... כישלון בקורס.
עמ' 69	..... סולם ציונים.
עמ' 69	..... שינוי תכנית לימודים.
עמ' 70	..... סגירת תואר.
עמ' 70	..... חישוב הציון הסופי ל-B.A.
עמ' 71	..... תאריך הזכאות.
עמ' 71	..... הפסקת לימודים.
עמ' 71	..... חופשת לימודים.
עמ' 72	..... חוק התיישנות.
עמ' 72	..... מעבר מאוניברסיטאות אחרות.
עמ' 73	..... ויתור אקדמי.
עמ' 73	..... נוהל פניות תלמידים.
עמ' 73	..... הדרכה וייעוץ.
עמ' 73	..... רישום לקורסים.
עמ' 74	..... מועדי הרישום – ייעוץ והרשמה.
עמ' 75	..... היקף המערכת ושכר לימוד.
עמ' 75	<b>..... 21. אישורים.</b>
עמ' 75	..... אישור תלמיד.

עמ' 75	..... גיליון ציונים
עמ' 76	..... אישור זכאות לתואר ראשון
עמ' 76	..... אישור זכאות לתעודת הוראה
עמ' 76	..... קבלת תעודות
עמ' 76	..... פרסי הצטיינות ותעודות הערכה
עמ' 77	..... לוח מודעות
עמ' 77	..... סימני המחלקות

### תוכניות הלימודים לתואר ראשון במחלקות

עמ' 78-98	..... 22. המחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום לימודים לתואר ראשון- מקרא
עמ' 79-82	..... מסלול לימודים מקרא
עמ' 83-90	..... מסלול לימודים במקרא והיסטוריה מקראית
עמ' 91-92	..... מסלול משולב למקרא ולימודי תעודת הוראה
עמ' 93-98	..... מסלול לימודים לתואר ראשון-ארכיאולוגיה
עמ' 99-104	..... 23. המחלקה לספרות עברית
עמ' 105-108	..... 24. המחלקה ללשון עברית
עמ' 109-111	..... 25. המחלקה ללימודי המזרח התיכון
עמ' 112-118	..... 26. המחלקה להיסטוריה של עם ישראל
עמ' 113-116	..... המסלול להיסטוריה של עם ישראל
עמ' 117-118	..... המסלול ללימודי מדינת ישראל
עמ' 119-122	..... 27. המחלקה למחשבת ישראל
עמ' 123-124	..... 28. המחלקה להיסטוריה כללית
עמ' 125-127	..... 29. המחלקה לפילוסופיה
עמ' 128-136	..... 30. המחלקה לספרויות זרות ובלשנות
עמ' 137-138	..... 31. המחלקה לאומנויות
עמ' 139-143	..... 32. המחלקה לפסיכולוגיה

144-146 עמ'	.....	33. המחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה
147-157 עמ'	.....	34. המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי
158-162 עמ'	.....	35. המחלקה לחינוך
163-166 עמ'	.....	36. לימודי תעודת הוראה
167-169 עמ'	.....	37. המחלקה לפוליטיקה וממשל
170 עמ'	.....	38. לימודי מתמטיקה לקראת תואר ראשון
171-177 עמ'	.....	39. התוכנית למדעי ההתנהגות
178-188 עמ'	.....	40. המחלקה לכלכלה
189-195 עמ'	.....	41. המחלקה לעבודה סוציאלית
196-197 עמ'	.....	42. תכנית בין אוניברסיטאית בלימודי אפריקה
198-219 עמ'	.....	43. לימודים רב תחומיים
<b>220-239 עמ'</b>	<b>.....</b>	<b>44. חטיבות לימודים</b>
221 עמ'	.....	חטיבה לשפה ותרבות ערבית
222 עמ'	.....	חטיבה ללימודים אורבניים
223 עמ'	.....	חטיבה באומנות יצירה
224-225 עמ'	.....	חטיבה ללימודי מגדר
226 עמ'	.....	חטיבה באגדה והלכה
227-228 עמ'	.....	חטיבה ללימודי פולקלור
229-230 עמ'	.....	חטיבה ללימודי תקשורת
231 עמ'	.....	חטיבה ללימודי פוליטיקה וחברה אירופאית ע"ש קונרד אדנאואר
232 עמ'	.....	חטיבה ללימודי יהדות מודרנית
233-234 עמ'	.....	חטיבה לספרויות יהודיות
235-236 עמ'	.....	חטיבה במדעי העצב
237 עמ'	.....	חטיבה בלימודי אפריקה
238 עמ'	.....	חטיבה במדעים וטכנולוגיה
239-241 עמ'	.....	45. לימודים כלליים

<b>עמ' 242-258</b>	<b>46. תקנון לימודי תואר שני</b>
עמ' 242	מזכירת לימודי מוסמכים
עמ' 242	תקנות הלימודים לתואר שני
עמ' 243	חובת אנגלית
עמ' 244	תנאי קבלה
עמ' 244	מעמד הסטודנטים
עמ' 245	מבנה הלימודים ונתיבי לימוד
עמ' 245	משך הלימודים
עמ' 245	רישום לקורסים
עמ' 246	רישום לעבודת גמר
עמ' 246	קורסים וקורסים שנתיים
עמ' 247	ויתור אקדמי
עמ' 247	שיטת הערכה
עמ' 248	פטור והכרה בקורסים
עמ' 249	חופשת לימודים
עמ' 249	הפסקת לימודים
עמ' 249	בחינת גמר
עמ' 249	זכאות לתואר
עמ' 250-258	תקנון עבודת גמר

#### **תוכניות הלימודים לתואר שני במחלקות**

<b>עמ' 259-265</b>	<b>47. המחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום</b>
עמ' 259-260	מסלול לימודים- מקרא
עמ' 261-262	מסלול לימודים -היסטוריה מקראית
עמ' 263-264	מסלול ארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה
עמ' 265	לימודים לתואר שלישי Ph.D
<b>עמ' 266-273</b>	<b>48. המחלקה לספרות עברית</b>
עמ' 266-270	לימודים לתואר שני
עמ' 271-273	לימודים לתואר שלישי Ph.D
<b>עמ' 274-277</b>	<b>49. המחלקה ללשון עברית</b>
עמ' 274-276	לימודים לתואר שני
עמ' 277	לימודים לתואר שלישי Ph.D
<b>עמ' 278-281</b>	<b>50. המחלקה ללימודי המזרח התיכון</b>

278-279 עמ'	..... לימודי המזרח התיכון
280-281 עמ'	..... לימודים לתואר שני בתוכנית מאסטר בינלאומי
282-285 עמ'	..... 51. המחלקה להיסטוריה של עם ישראל
286-289 עמ'	..... 52. המחלקה למחשבת ישראל
286-288 עמ'	..... לימודים לתואר שני
289 עמ'	..... לימודים לתואר שלישי Ph.D
290-292 עמ'	..... 53. המחלקה להיסטוריה כללית
293-299 עמ'	..... 54. המחלקה לפילוסופיה
293-295 עמ'	..... לימודים לתואר שני
296-299 עמ'	..... לימודים לתואר שלישי Ph.D
300-305 עמ'	..... 55. המחלקה לספרויות זרות ובלשנות
306-308 עמ'	..... 56. תולדות האומנות ותרבות חזותית
309-315 עמ'	..... 57. המחלקה לפסיכולוגיה
316-323 עמ'	..... 58. המחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה
324-325 עמ'	..... 59. המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי
326-338 עמ'	..... 60. המחלקה לחינוך
339-343 עמ'	..... 61. המחלקה לפוליטיקה וממשל
341-343 עמ'	..... מאסטר בינלאומי בפוליטיקה וממשל
344-348 עמ'	..... 62. המחלקה לכלכלה
344-346 עמ'	..... לימודים לתואר שני
347-348 עמ'	..... לימודים לתואר שלישי Ph.D
349-356 עמ'	..... 63. המחלקה לעבודה סוציאלית
349-351 עמ'	..... לימודים לתואר שני
352-356 עמ'	..... לימודי השלמה לקראת תואר שני

357-359 עמ'	.....	64. המחלקה לתקשורת
360-362 עמ'	.....	65. לימודי מגדר
363-364 עמ'	.....	66. מדעים קוגניטיביים
365-368 עמ'	.....	67. ניהול ויישוב סכסוכים
369-370 עמ'	.....	68. הוראת המדעים והטכנולוגיה
371-372 עמ'	.....	69. תקנון עבודות
373 עמ'	.....	70. נוהל בחינות אוניברסיטאי



**מספרי הטלפונים של המחלקות בפקולטה למדעי הרוח והחברה**

חדר	בנין	מס' טלפון	שם המחלקה/חטיבה
305	בנין 72	6477777	מזכירות הפקולטה
307	בנין 72	6477777	מזכירות תואר שני
408	בנין 72	6461092	מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום
409	בנין 74	6461132	ספרות עברית
434	בנין 74	6472092	לשון עברית
533	בנין 72	6461455	לימודי המזרח התיכון
607	בנין 72	6461101	היסטוריה של עם ישראל ולימודי מדינת ישראל
560	בנין 72	6472532	מחשבת ישראל
317	בנין 74	6479018	היסטוריה כללית
222	בנין 72	6471395	גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי
149	בנין 72	6461863	חינוך
327/326	בנין 72	6461881/1875	תעודת הוראה
349	בנין 74	6472263	פילוסופיה
510	בנין 74	6461128	ספרויות זרות ובלשנות
203	בנין 74	6477199	אמנויות
666	בנין 72	6477767	פוליטיקה וממשל
311	בנין 98	6472080	פסיכולוגיה
356E	בנין 72	6472043	סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
356B	בנין 72	6472036	מדעי ההתנהגות
459	בנין 72	6472266	כלכלה
1	בנין 17	6472327	עבודה סוציאלית
222	בנין 74	6461110	לימודים רב-תחומיים
219	בנין 74	6461110	התוכנית ללימודי מגדר
222	בנין 74	6461110	התוכנית למדעים קוגניטיביים
220	בנין 74	6461110	התוכנית לניהול ויישוב סכסוכים
407	בנין 72	6472461	אנגלית כשפה זרה
546	בנין 72	6477211	תקשורת
421	בנין 72	6461901	הוראת המדעים והטכנולוגיה
222	בנין 72	6472391	חטיבה ללימודים אורבניים
560	בנין 72	במחשבת ישראל	חטיבה ללימודי אגדה והלכה
409	בנין 74	במחלקה לספרות עברית	חטיבה ללימודי פולקלור
666	בנין 72	במחלקה לפוליטיקה וממשל	חטיבה ללימודי פוליטיקה וחברה אירופית
222	בנין 74	בלימודים רב תחומיים	חטיבה ללימודי יהדות מודרנית
409	בנין 72	במחלקה לספרות עברית	חטיבה לספרויות יהודיות
311	בנין 98	במחלקה לפסיכולוגיה	חטיבה למדעי העצב (Nerve)
666	בנין 72	במחלקה לפוליטיקה וממשל	חטיבה ללימודי אפריקה
	בנין 17	08-6472325	חטיבות ללימודי נוער (עיוני+ מעשי)

**רשויות הפקולטה**

דיקן הפקולטה	פרופ' דיויד ניומן
ראש המחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	דר' יונה שמיר
ראש המחלקה לספרות עברית	פרופ' תמר אלכסנדר
ראש המחלקה ללשון עברית	פרופ' רוני הנקין
ראש המחלקה ללימודי המזרח התיכון	דר' דניאלה טלמון-הלר
ראש המחלקה להיסטוריה של עם ישראל	דר' דב גרא
ראש המחלקה למחשבת ישראל	פרופ' בועז הוס
ראש המחלקה להיסטוריה כללית	פרופ' חיים היימס
ראש המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	פרופ' פועה בר (קותיאל)
ראש המחלקה לחינוך והכשרת מורים	פרופ' יאיר נוימן
ראש המחלקה לפילוסופיה	דר' אברהם מנסבך
ראש המחלקה לספרויות זרות ובלשנות	דר' אריאל כהן
ראש המחלקה לאמנויות	ד"ר דניאל אונגר
ראש המחלקה לפוליטיקה וממשל	פרופ' דני פילק
ראש המחלקה לפסיכולוגיה	פרופ' אורה קופמן
ראש המחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה	פרופ' אורי רם
ראש התוכנית למדעי ההתנהגות	פרופ' אביעד רוז
ראש המחלקה לכלכלה	פרופ' אוסקר ווליד
ראש המחלקה לעבודה סוציאלית	פרופ' יוליה מירסקי
ראש המחלקה לתוכניות רב-תחומיות	פרופ' אמנון רוז-קרקוצ'קין
ראש היחידה לאנגלית כשפה זרה	גב' רחל זיכר
ראש המחלקה לתקשורת	דר' נלי אליאס
ראש התוכנית להוראת המדעים והטכנולוגיה	פרופ' משה ברק
ראש מנהל הפקולטה	גב' רחל דמרי
עוזר ראשי לראש מנהל הפקולטה	גב' חוה לייזר
עוזר לראש מנהל הפקולטה ללימודי מוסמכים	גב' עידית מזרחי
עוזר לענייני מלגות ומינויים	גב' טלי בן-שטרית

**מוסדות הפקולטה לענייני תלמידים והוראה:**

**מועצת הפקולטה** - הוא המוסד העליון של הפקולטה. המועצה מחליטה בכל ענייני ההוראה, המחקר וההנהגה האקדמית של הפקולטה.

**וועדת ההוראה** - דנה בכל התחומים הקשורים בהוראה - בתוכניות-הלימודים, קיימות ובחדשות, בנוהלי ההוראה ובדרכים לשיפורם, ובעניינים הנוגעים למנהל התלמידים והפקולטה.

**וועדת הפקולטה** - הרשות המבצעת שליד הדיקן, המסייעת לו בניהול השוטף של חיי הפקולטה בכל התחומים.

**וועדת התכנון** - מתכננת תוכניות-לימודים חדשות.

**מזכירות הפקולטה** - מרכזת את הטיפול בסטודנטים באמצעות המחלקות וממונה על ניהול תקין של ענייניהם האקדמיים והמנהליים של הסטודנטים.

המזכירות מטפלת בכל הנושאים האקדמיים והמנהליים הנוגעים לסדרי הלימודים, תכניות הלימודים, יעוץ והרשמה לקורסים, טיפול בפניות לועדת הוראה פקולטית, אישורי לימודים ועוד. משרדי מזכירות הפקולטה למדעי הרוח והחברה נמצאים בקרית האוניברסיטה, בבניין צוקר גולדשטיין-גורן (72), חדר 305.

כתובת אינטרנט: [www.bgu.ac.il](http://www.bgu.ac.il) קיוסק המידע: [www.bgu.ac.il/kiosk\\_information](http://www.bgu.ac.il/kiosk_information)

(לסטודנטים חדשים - הקוד והסיסמה נמצאים בפנקס התשלומים הנשלח על ידי מדור חשבונות סטודנטים – נספח מס' 3. סטודנטים ותיקים ששכחו את קוד המשתמש והסיסמה יוכלו לראותם בפנקס התשלומים – נספח מס' 13).

בכל עניין שלא נמצא לו מענה בשנתון, בכל בעיה שנתקלת בה ואשר עלולה להפריע למהלך לימודיך הסדיר – אנא פנה למזכירות הפקולטה על מנת שנוכל לעזור לך או להדריך אותך ובמידת הצורך להפנותך לרשות המתאימה והמוסמכת לטיפול בענייניך.

בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של מזכירות המחלקה ו/או של מזכירות הפקולטה, ניתן לפנות בכתב אל ראש מינהל הפקולטה.

פניות ניתן להפנות דרך אתר האינטרנט, דרך "צור קשר" או בדואר אלקטרוני:

תואר ראשון: [hsf@bgu.ac.il](mailto:hsf@bgu.ac.il)

תואר שני: [mizrahii@bgu.ac.il](mailto:mizrahii@bgu.ac.il)

תואר שלישי: [taliben@bgu.ac.il](mailto:taliben@bgu.ac.il)

שעות הקבלה לתואר ראשון ותעודת הוראה במזכירות הפקולטה:

יום א', ד'	בין השעות	12:30-14:30
יום ב', ג', ה'	בין השעות	9:30-11:30

שעות הקבלה לתואר שני:

ימים א'-ה'	בין השעות	11:30-12:30
------------	-----------	-------------

לימודי התואר הראשוןB.A - לימודים לקראת התואר הראשון

הלימודים לקראת התואר הראשון נמשכים כשלוש שנים. על התלמיד לצבור 120 נקודות זכות כדי להיות זכאי לתואר הראשון. שעה שבועית אחת במשך סמסטר אחד (שעה סמסטריאלית) היא בדרך-כלל שוות-ערך לנקודות זכות אחת, אלא אם נאמר אחרת בתיאור הקורס.

הלימודים מאורגנים במחלקות לפי התוכניות המתוארות להלן, וכוללים לימודי התמחות במסלולים שונים, לימודי-עזר והשלמה, שפות זרות ולימודי חובה ובחירה כלליים לפי דרישות המחלקות והפקולטה. (הלימודים מתקיימים במתכונת סמסטריאלית בשנת-הלימודים שני סמסטרים).

מבנה הלימודים

כל תלמיד יצבור 120 נקודות זכות (נק"ז) לקבלת התואר. 108 נק"ז במסגרת מחלקתית. 12 נק"ז בלימודים כלליים: 2 נק"ז לימודי אנגלית כשפה זרה ו-10 נק"ז לימודי בחירה כלליים. כמו כן כל תלמיד חייב בתרגיל מקוון של הכרת הספרייה.

קיימות ארבע תוכניות-לימודים:

תוכנית א' -

לימודים במחלקה ראשית (80 נק"ז) ובמחלקה משנית או בחטיבה\*\* (28 נק"ז).

במסגרת תוכנית זו, ניתן לשלב לימודים בין מחלקות הפקולטה למדעי הרוח והחברה בהן קיימת תוכנית לימודים של מחלקה ראשית ומחלקה משנית ובין מחלקות הפקולטה למדעי הטבע. ראו עקרונות התוכנית בהמשך.

\*\* סטודנט הלומד בתוכנית א' – הרישום לחטיבה נעשה במזכירות הפקולטה.

תוכנית ב' -

לימודים חד-מחלקתיים (108 נק"ז).

תוכנית ג' -

לימודים דו-מחלקתיים\* (54 נק"ז בכל אחת משתי המחלקות).

במסגרת תוכנית זו ניתן לשלב לימודים בין מחלקות הפקולטה למדעי הרוח והחברה בהן קיימת תוכנית לימודים דו-מחלקתית ובין תוכנית הלימודים הדו-מחלקתית של המחלקה לניהול בבית הספר לניהול. ראה עקרונות התוכנית בעמוד הבא.

\* תלמיד הבוחר במסלול ללימודים רב-תחומיים הרכב לימודיו יהיה: 54 נק"ז במחלקה אחת ו-56 נק"ז בלימודים רב-תחומיים.

תוכנית ד' -

לימודים חד מחלקתיים (112 נק"ז) במחלקה ללימודים רב תחומיים במדעי הרוח והחברה.

**כל סטודנט אחראי לתכנית לימודיו. חובתו של הסטודנט לדעת את כל התקנות וההוראות המפורטות בשנתון והמתפרסמות מפעם לפעם על לוחות המודעות ובאתר האינטרנט של הפקולטה. אין בייעוץ או בהרשמה לקורסים במחשב בכדי לפטור מחובה זו.**

### עקרונות תוכנית הלימודים המשותפת עם בית ספר לניהול

מטרת התכנית לשלב לימודי ניהול עם לימודים מהפקולטה למדעי הרוח והחברה. התכנית מעניקה הכשרה בתחומים הרלוונטיים בפקולטה למדעי הרוח והחברה והכשרה בתחומי הניהול במחלקה לניהול. שילובים אלו משקפים את הצורך במנהלים במגזרים עסקיים וציבוריים שאינם דורשים התמחות מעמיקה בתחומי התוכן השונים (חינוך, ממשל, גיאוגרפיה וכו') אולם נדרשים לידע רחב יותר. תלמיד הלומד במסלול זה משתייך במסגרת לימודיו בניהול לבית הספר לניהול - המחלקה לניהול, ובמסגרת לימודיו במחלקות לרוח וחברה לפקולטה למדעי הרוח והחברה.

מבנה התואר :

חובות לתואר	נקודות זכות
אנגלית מתקדמים 2 (נרשם במדה"ר - 151)	2
קורסים במחלקה לניהול	56
קורסים במחלקה נוספת ממדעי הרוח והחברה	54 *
קורסים כלליים מהפקולטה למדעי הרוח והחברה	8 *
סה"כ	120

\* סטודנט הבוחר ללמוד בלימודים רב תחומיים, היקף הלימודים הוא 56 נק"ז ו-6 נק"ז בלימודים כלליים.

### עקרונות תוכנית הלימודים המשותפת עם הפקולטה לטבע:

1. תוכנית הלימודים הכוללת תהיה בהיקף של 120-124 נק"ז, ותימשך 3 שנים **במידת האפשר**.
2. אפשרות אחת: תוכנית לימודים **במחלקה ראשית** (בפקולטה למדעי הרוח והחברה) הינה בהיקף של **80 נק"ז**. תוכנית לימודים **במחלקה משנית** (בפקולטה לטבע) הינה בהיקף של **40 נק"ז**.
3. אפשרות שניה: תוכנית לימודים **במחלקה ראשית** (בפקולטה למדעי הטבע) הינה בהיקף של **80 נק"ז**. תוכנית לימודים **במחלקה משנית** (בפקולטה למדעי הרוח והחברה) הינה בהיקף של **40 נק"ז**, לפי החלוקה 28 נק"ז מחלקה משנית + 12 נק"ז לימודים כלליים.
4. בנוסף יהיה חייב התלמיד לעבור בהצלחה את הקורס באנגלית כשפה זרה – **ברמת אנגלית מתקדמים 2** (הרישום לאנגלית לפי המחלקה הראשית).
5. דרישות הקבלה במסלול זה הינן זהות לדרישות הקבלה למסלול החד-מחלקתי במחלקה הרלוונטית.
6. **קבלה ללימודים במסלול זה מחייבת קבלה הן למחלקה ראשית והן למחלקה משנית. לא ניתן להירשם ולהתקבל רק לאחת מהן. ניתן ללמוד שילוב זה אך ורק בקמפוס מרכוס (בבאר-שבע).**
7. התואר שיוענק למסיימי התוכנית הינו תואר "בוגר": **B.Sc. או B.A.** ע"פ התואר המוענק במחלקה הראשית.

תוכנית לימודים **במחלקה ראשית** תאפשר למסיימים המשך לימודים לתואר שני באותה מחלקה **ללא דרישה להשלמות**.

תוכנית לימודים **במחלקה משנית** תחייב בהשלמות לצורך המשך לימודים וקבלה לתואר שני.

תכנית ג' דו-מחלקתית		תכנית ב' חד-מחלקתית		תכנית א' מח' ראשית + משנית או חטיבה אפשרות א'	
מחלקה א'	54 נק"ז	לימודי המחלקה	108 נק"ז	המחלקה הראשית	80 נק"ז
מחלקה ב'	54 נק"ז	לימודי המחלקה	108 נק"ז	המחלקה המשנית	28 נק"ז
לימודי בחירה	10 נק"ז	לימודי בחירה	10 נק"ז	לימודי בחירה	10 נק"ז
-----		-----		-----	
סה"כ	118 נק"ז	סה"כ	118 נק"ז	סה"כ	118 נק"ז
<u>אפשרות ב'</u>		<u>אפשרות ב'</u>		<u>אפשרות ב'</u>	
מחלקה א'	54 נק"ז	לימודים	112 נק"ז	המחלקה הראשית	80 נק"ז
לימודים רב תחומיים	56 נק"ז	רב תחומיים בלבד	112 נק"ז	לימודי חטיבה	28 נק"ז
לימודי בחירה	8 נק"ז	לימודי בחירה	6 נק"ז	לימודי בחירה	10 נק"ז
-----		-----		-----	
סה"כ	118 נק"ז	סה"כ	118 נק"ז	סה"כ	118 נק"ז
<u>לימודי חובה כלליים</u>		<u>לימודי חובה כלליים</u>		<u>לימודי חובה כלליים</u>	
אנגלית או		אנגלית או		אנגלית או	
צרפתית	2 נק"ז	צרפתית	2 נק"ז	צרפתית	2 נק"ז
-----		-----		-----	
סה"כ	120 נק"ז	סה"כ	120 נק"ז	סה"כ	120 נק"ז

#### הערות

- א. אנגלית או צרפתית כשפה זרה - ראה להלן בפרק על שפה זרה ראשונה ;
- ב. כל תלמיד חייב להשתתף בהכרת הספרייה בשנה הראשונה ללימודיו. פירוט בפרק הכרת הספרייה בהמשך. לא ניתן לקבל פטור מהכרת הספרייה ממוסד אחר.
- ג. לא בכל מחלקה קיימים לימודים בכל התוכניות. בעת תכנון לימודיו, על התלמיד לבדוק את התוכניות הקיימות ;

## תכנית הלימודים לתואר ראשון B.A

סימן המחשב	תכנית מחלקה ראשית	תכנית חד מחלקתית	תכנית דו מחלקתית משנית	תכנית מחלקה
	80 נק"ז	108 נק"ז	54 נק"ז	28 נק"ז

**מדעי הרוח****המחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום**

X	X	-	X	121	מסלולים: <sup>1</sup> מקרא
X	X	-	X	120	<sup>1</sup> מקרא והיסטוריה מקראית
X	X	-	X	135	<sup>1</sup> ארכיאולוגיה
-	X	-	-	119	<sup>1</sup> מקרא ולימודי תעודת הוראה
X	X	-	X	122	המחלקה לספרות עברית
X	X	-	X	123	המחלקה ללשון העברית
X	X	-	X	124	המחלקה ללימודי המזרח התיכון
X	X	-	X	125	המחלקה להיסטוריה של עם ישראל
X	X	-	-	167	מסלול: לימודי מדינת ישראל
X	X	-	X	126	המחלקה למחשבת ישראל
X	X	-	X	127	המחלקה להיסטוריה כללית
X	X	X	X	132	המחלקה לספרויות זרות ולבלשנות
X	X	-	X	131	מסלול: אנגלית: ספרות, בלשנות
X	X	-	-	134	המחלקה לפילוסופיה
-	X	X <sup>5</sup>	-	147	המחלקה לאמנויות
					מסלול: תולדות האמנות
					לימודים רב-תחומיים

**מדעי החברה**

X	X	-	X	129	המחלקה לחינוך
-	-	-	-	130	לימודי תעודת הוראה
-	X <sup>6</sup>	X	-	141	המסלול למדעי ההתנהגות
-	X	-	-	101	המחלקה לפסיכולוגיה <sup>4</sup>
-	X	-	-	102	המחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה <sup>4</sup>
X <sup>2</sup>	X	X	X	142	המחלקה לכלכלה
X	X	X	X	128	המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי
-	-	X	-	144	המחלקה לעבודה סוציאלית
X	X	-	X	138	המחלקה לפוליטיקה וממשל
-	X	-	-	140	מסלול מתמטיקה ל- B.A <sup>3</sup>
-	X	-	-	143	מסלול סטטיסטיקה ל- B.A <sup>3</sup>
-	X	-	-	192	מסלול ללימודי אפריקה תכנית בין אוניברסיטאית

- 1 הצירוף היחיד האפשרי בתוך המחלקה הוא של המסלול לארכיאולוגיה עם כל אחד מהמסלולים האחרים.
- 2 הצטרפות לתוכנית זו מותנית באישור מיוחד של היועץ במחלקה.
- 3 לא ניתן ללמוד שילובים אלה עם המחלקה לניהול ועם מחלקות הפקולטה למדעי הטבע.
- 4 תנאי הקבלה במתמטיקה לפי כללי הפקולטה לטבע.
- 5 לא ניתן לשלב לימודי פסיכולוגיה עם לימודי סוציולוגיה-אנתרופולוגיה. שילוב זה קיים רק במסגרת התוכנית למדעי ההתנהגות בלבד.
- 6 במסלול לימודים רב-תחומיים חד מחלקתי היקף הלימודים הוא 112 נק"ז.
- 7 תוכנית הלימודים הדו מחלקתית במדעי ההתנהגות מתקיימת במכללת אחוה ובקמפוס אילת בלבד.

<u>חטיבות לימודים</u>		<u>סימן המחשב</u>	<u>חטיבה מורחבת</u>
			<u>28 נק"ז</u>
		154	X
	החטיבה ללימודים אורבניים	155	X
	החטיבה לאמנות יצירה	165	X
	חטיבה ללימודי מגדר	168	X
	חטיבה ללימודי אגדה והלכה	169	X
	חטיבה ללימודי פולקלור	173	X
	חטיבה לתקשורת	187	X
	חטיבה ללימודי פוליטיקה וחברה אירופית	188	X
	חטיבה ללימודי יהדות מודרנית	189	X
	חטיבה לספרויות יהודיות	192	X
	חטיבה ללימודי אפריקה		
<u>חטיבות במסגרת המחלקה ללימודים רב תחומיים בלבד</u>			
		114	X
	חטיבה ללימודי נוער עיוני	115	X
	חטיבה ללימודי נוער מעשי	174	X
	חטיבה למינהל עסקים**	117	X
	חטיבה לניהול משאבי אנוש**	145	X
	חטיבה במדעי ההתנהגות**	174	X
	חטיבה בכלכלה**	197	X
	חטיבה במדע קוגניטיבי	148	X
	חטיבה בפילוסופיה של מדעי הנפש	191	X
	חטיבה ללימודי העצב (Nerve)	195	X
	חטיבה במדעים וטכנולוגיה***	184	X 14 נק"ז
	חטיבה באמנויות ומוסיקה	186	X 14 נק"ז
	חטיבה לנצרות קדומה בהקשר הדתי תרבותי היסטורי		
	** חטיבות אלה לומדים במכללת אחוה ובקמפוס אילת בלבד.		
	*** באישור מיוחד		
		152	-
	שפות זרות	153	-
	היחידה לאנגלית כשפה זרה	151	-
	לימודים כלליים		

לימודים כלליים - לימודי חובה ולימודי בחירה

כל תלמיד בפקולטה **חייב** להשתתף בלימודים הבאים:

(1) שפה זרה ראשונה	2	נק"ז
(2) לימודי בחירה	10	נק"ז (תלמידי לימודים רב תחומיים הלומדים בתוכנית דו-מחלקתית יחויבו ב-8 נק"ז, תלמידי הלומדים בתוכנית חד-מחלקתית יחויבו ב-4 נק"ז)
(3) הכרת הספרייה	0	נק"ז

לימודים אלה משוקללים בחישוב הציון הסופי ל - B.A.

**בלימודי שפה זרה ראשונה והכרת הספרייה, חייב התלמיד להשתתף בשנת-לימודיו הראשונה.**



**נקודות זכות**

- (א) חלק מהקורסים בפקולטה אינם מקנים נקודות זכות, לדוגמה :  
אנגלית כשפה זרה (פרט לרמת מתקדמים 2) .
- (ב) שעורים רבים מחולקים לשני חלקים, כאשר לכל חלק מספר מחשב שונה. לדוגמה :  
פרקים נבחרים בספר שמואל - חלק א' (2) ;  
פרקים נבחרים בספר שמואל - חלק ב' (2) ;  
כאשר חלק א' נלמד בסמסטר א' וחלק ב' נלמד בסמסטר ב'.

**קורסים שנתיים**

קורס שנתי מורכב משני חלקים. החלק הראשון נלמד בסמסטר א' והחלק השני נלמד בסמסטר ב'. **תלמיד חייב להשתתף בשני חלקי הקורס באותה שנת-לימודים אקדמית.**  
אם התלמיד למד רק חלק אחד של הקורס ולא למד את החלק השני (או להיפך), לא יוכר הציון שקיבל בחלק אותו למד. הציון הסופי עבור שני הסמסטרים יינתן בסיום שני הסמסטרים, מילוי כל מטלות הקורס ורק בסוף שנת הלימודים.

**תלמיד חייב להשתתף בשני חלקי הקורס באותה שנת-לימודים אקדמית.**

תלמיד שסיים חלק א' של שיעור ולא למד חלק ב' יהיה חייב לחזור על שני חלקי השיעור, ולעמוד מחדש בכל דרישותיו בשנת לימודים עוקבת – **לא יינתן ציון על חלק אחד בלבד של הקורס.** הציון הסופי עבור שני הסמסטרים יינתן בסיום שני הסמסטרים, מילוי כל המטלות ורק בסוף שנת הלימודים.  
כלל זה חל על כל השעורים ממין זה הנלמדים בפקולטה למדעי הרוח והחברה. במקרים חריגים, כאשר אין חובה ללמוד את שני חלקי הקורס באותה שנת-לימודים אקדמית, יצוין הדבר במפורש בתכנית הלימודים.

**הערה:** כיוון ששכר לימוד מחושב על-פי נקודות זכות בכל סמסטר, בקורסים אשר אינם מקנים נק"ז יחושב שכר-הלימוד על-פי מספר השעות באותו סמסטר.

**שפות זרות**

באוניברסיטה ניתנים קורסים בשפות : אנגלית, צרפתית, גרמנית, ערבית, יוונית, לטינית, איטלקית, ספרדית וסינית. יתכנו שינויים וקורסים נוספים. (לא בכל שנה נפתחים כל הקורסים).  
סטודנט חייב ללמוד שפה זרה במהלך שנה שלמה (סמס' א' + ב') על מנת לקבל ציון בקורס.

**שפה זרה ראשונה**

כל תלמיד \* חייב בלימוד אנגלית או צרפתית כשפה זרה ראשונה. הציון, ברמה הפוטרת בלבד, בשפה הזרה הראשונה ייכלל בחישוב הציון הסופי המשוקלל ל-B.A ומשקלו 2 נקודות לצורך השקלול. (אנגלית-מתקדמים 2 ; צרפתית - מתקדמים חלק א' ו-ב' = סה"כ 2 נק"ז, שווה ערך לאנגלית מתקדמים 2), (פרטים בהמשך).  
\*פרט לתלמידי המחלקה לספרויות זרות ולבלשנות.

**אנגלית כשפה זרה ראשונה**

מטרת הלימודים באנגלית כשפה זרה היא להכשיר את הסטודנט בקריאת חומר אקדמי באנגלית באופן עצמאי ויעיל.

הקף כל קורס הוא 4 שעות שבועיות במשך סמסטר אחד.

ציון המעבר באנגלית כשפה זרה - 56

## **על כל הסטודנטים לסיים את כל לימודי האנגלית עם תום ארבעת הסמסטרים הראשונים ללימודיהם.**

סטודנט שהתקבל ללימודים ונקבעה לו רמה נמוכה ממתקדמים 1 חייב ללמוד אנגלית החל מהסמסטר הראשון ללימודיו באוניברסיטה.

## **במקרה של התנגשות בין קורס אנגלית עם קורס אחר מתכנית הלימודים יש להעדיף את לימודי האנגלית ולדחות הלימודים המחלקתיים.**

סטודנט אשר לא יעמוד בדרישות הנ"ל יופסקו לימודיו. חידוש הלימודים לתואר יותנה במילוי דרישות לימודי אנגלית כשפה זרה.

סטודנט שנקבע לו פטור מאנגלית במבחן הפסיכומטרי חייב לוודא שהפטור נרשם לו במחלקה לאנגלית כשפה זרה.

### **צרפתית כשפה זרה ראשונה**

הבוחר בצרפתית כשפה זרה ראשונה, חייב ללמוד 4 שעות שבועיות במשך שנה אחת (שני סמסטרים) ברמת מתקדמים. - הקורס ישוקלל לתואר כ-2 נק"ז בלבד.

### **יש לקבל אישורם של יועצי המחלקות שבהן לומד התלמיד כדי לבחור בצרפתית כשפה זרה ראשונה.**

ציון המעבר בצרפתית כשפה זרה ראשונה - 56 .

### **שפה זרה שניה**

לימוד שפה זרה שניה היא חובה על תלמידי מחלקות מסוימות. תלמידים אחרים המעוניינים בכך, רשאים ללמוד שפה זרה שניה כלימוד בחירה. (פרטים בסעיף שפות זרות).

### **לימודי בחירה כלליים**

כל תלמיד חייב בלימודי בחירה **מחוצ** לתוכניות לימודיו **ומחוצ** לתחום לימודיו בהיקף של 10 נקודות זכות. (תלמידי המסלול ללימודים רב-תחומיים בתכנית חד-מחלקתית חייבים בלימודי בחירה בהיקף 4 נק"ז, ובתוכנית דו מחלקתית חייבים בלימודי בחירה בהיקף 6 נק"ז). התלמיד יבחר את לימודי הבחירה מתוך רשימת הלימודים הכלליים המופיעים במרוכז.

תלמיד המעוניין לבחור בקורס מחלקתי שאינו נכלל ברשימת הלימודים הכלליים חייב לקבל את אישור היועץ המחלקתי שלו ואישור יועץ המחלקה המציעה את הקורס ובתנאי שהקורס אינו נכלל בתחומי התמחותו, דהיינו, אינו מופיע כקורס חובה או בחירה במסגרת לימודיו.

הלימודים הכלליים פתוחים לתלמידים על בסיס מקום פנוי. תלמיד הבוחר בקורס הניתן על-ידי הפקולטה למדעי הרוח והחברה, חייב לעמוד בכל דרישות הקורס, לרבות נוכחות, עבודות, תרגילים ובחינות.

תלמיד הבוחר בקורסים מפקולטות אחרות חייב לעמוד בדרישות הקורס בהתאם לתקנון אותה פקולטה.

### **תלמיד הבוחר קורס שנתי חייב ללמוד את חלק א' וחלק ב' של אותו קורס באותה שנה אקדמית.**

(לא יינתן אישור או ציון על חלק של קורס. ראה בהמשך בפרק הדין בכללי מעבר ובחינות).

סטודנטים שעברו תחומי לימודים (שינו את תוכנית לימודיהם – עברו ממחלקה למחלקה) או צמצמו תחומי לימודיהם ניתן יהיה להכיר להם בלימודי המחלקה/חטיבה העודפים עד 6 נק"ז בלבד, ובתנאי שיש על כך אישור מהמחלקה.

### **קורסים ברמת תואר שני אינם מוכרים כקורסים כלליים.**

קורסי הספורט אינם מקנים נק"ז.

\* את הקורס סוגיות נבחרות במדע ( המתחיל במספר 1-900) ניתן ללמוד פעם אחת בלבד במסגרת הלימודים הכלליים לתואר ראשון.

### **פטור והכרה בקורסים**

#### **פטור מקורס על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי מוכר**

תלמיד רשאי להגיש בקשה לפטור מלימוד קורס רק על סמך קורסים שנלמדו לקראת תואר אקדמי אותם סיים בהצלחה במוסד אקדמי מוכר **ובתנאי שהתקבל כתלמיד בעל רקע אקדמי**. את הבקשה, בצירוף גיליון ציונים וסילבוס, יש להגיש למזכירות המחלקה. ועדת ההוראה תדון בבקשה לאחר קבלת המלצה ממורה הקורס. ועדת ההוראה רשאית לפטור את התלמיד מלימוד הקורס, אם שוכנעה כי התלמיד למד את הקורס ברמה ובהיקף דומים או עולים על הרמה וההיקף של הקורס הנלמד במחלקה או ביחידה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. פטור מקורסים כלליים יש להגיש לפי אותו נוהל למזכירות הפקולטה. הכרה בקורסים שנלמדו באוניברסיטה אחרת מזכה בנקודות הזכות בלבד. הציונים אינם משתקלים בממוצע הסופי לתואר. סטודנט שקיבל בלימודיו הקודמים תואר אקדמי אינו יכול לבקש בעבורם פטורים. יכול לקבל הכרה ללא נק"ז מקורסי חובה וללמוד במקומם קורסים אחרים.

#### **פטור על סמך לימוד קודם באוניברסיטת בן-גוריון**

תלמיד שסיים בהצלחה קורס באחת מהמחלקות או היחידות של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב (מחוץ לפקולטה למדעי הרוח והחברה), רשאי לבקש פטור מהקורס והכרה בציון שקיבל (בתנאי שהפסיק לימודיו באותה המחלקה). הקורס יופיע בגיליון ציוניו של התלמיד בציון ובמשקל הנק"ז שהוכר. הציון ישוקלל בממוצע המצטבר לתואר.

#### **פטור להנדסאי**

הנדסאי בעל תואר מוכר בארץ רשאי להגיש בקשה לפטור מלימודים בתנאי שקורס זה מקביל לקורס בתכנית הלימודים של המחלקה או היחידה האקדמית שבה הוא לומד ובתנאי שלמד במוסד המוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה, במשך שנתיים לפחות. הכרה בקורסים מזכה בנקודות הזכות בלבד. הציונים אינם משתקלים בממוצע הסופי לתואר. תלמידים שקיבלו במסגרת לימודיהם במחלקות פטורים ללא נק"ז, יהיו חייבים להשלים הנקודות מקורסים אחרים במחלקה באישור יועץ/ועדת הוראה.

#### **פטור מקורס זהה או דומה**

תלמידים החייבים ללמוד קורסים זהים/ מקבילים במחלקות לימודיהם ילמדו קורס אחד באחת המחלקות (ע"פ קביעת היועץ במחלקה) ובמחלקה הנוספת יהיו פטורים מלימוד הקורס (ללא נק"ז). תלמידים אלו, שקיבלו במסגרת לימודיהם במחלקות פטורים ללא נק"ז, יהיו חייבים להשלים הנקודות החסרות ע"י לימוד קורסים אחרים במחלקה באישור יועץ/ועדת הוראה.

**\* תלמיד אשר קיבל פטור על סמך לימודים קודמים אינו רשאי ללמוד קורסים מקבילים נוספים.**

**אם יתברר כי התלמיד בחר ללמוד לימודים כלליים או קורסים נוספים במחלקות היכולים להוות תחליף לפטור אותו קיבל נראה בכך הודעה כי ויתר על הזכאות לפטור והקורסים אותם למד כאן ישתקלו לו לתואר.**

### הכרת הספרייה

החל משנת הלימודים תשמ"ג כל תלמיד חייב להשתתף בתרגיל הכרת הספרייה, הכולל: היכרות, התמצאות ושימוש בספרייה. התרגיל נעשה בלמידה מרחוק באמצעות האינטרנט הכנת התרגיל חלה על כל תלמיד. התרגיל אינו מקנה נקודות-זכות אך הוא נכלל בדרישות לתואר הראשון. הכרת הספרייה היא חובה לתלמידי שנה ראשונה, ולתלמידים העוברים מהמכללות וטרם תרגלו הדרכה זו. **ראה בפרק הזן בלימודים הכלליים.**

### חטיבות לימודים

רשימה של חטיבות לימודים מופיעה להלן בשנתון.

### כללי מעבר ובחינות

כל קורס חייב להסתיים בציון עובר\*.

ציון עובר\* בקורס לתואר ראשון הוא 56 לפחות ובקורס לתואר שני 65 לפחות. המחלקה רשאית לקבוע ציון גבוה יותר בקורס. דרך קביעת הציון הסופי בכל קורס היא בידי המורה. הציון הסופי ייקבע, בדרך-כלל, על סמך הציון בבחינת סוף הקורס, בחנים, תרגילים ועבודות. המורה רשאי לקבוע בחינה בעל-פה במקום בחינה בכתב. תלמיד שנרשם לקורס ולא ביטל אותו במועד המתאים יקבל בו ציון "0" = נכשל. (ציון זה ישוקלל עד למועד סגירת התואר).

הבחינה בקורס עשויה לכלול גם חומר ביבליוגרפי. המורה יודיע לתלמידים בתחילת הקורס על הדרך בה ייקבע הציון. בכל קורס קיימת חובת נוכחות אלא אם נמסר אחרת על-ידי המרצה בסילבוס. תלמיד אשר לא יופיע לשלושת השיעורים הראשונים מיום תחילת הקורס ייחשב כאילו לא מילא את מטלות הקורס ולא יהיה רשאי להיבחן באותו הקורס וציונו יהיה נכשל.

סטודנט לתואר ראשון במחלקה, שאושר לו ללמוד קורס ברמת תואר שני חייב לעמוד בציון עובר\* על פי דרישת הקורס = ציון מינימאלי של 65 או גבוה יותר אם נקבע על ידי המחלקה.

סטודנט לתואר ראשון שלא עבר את הקורס ברמת תואר שני על פי הציון עובר\* שנקבע, (65 לפחות) – נכשל בקורס, יהיה עליו לחזור על הקורס או לקחת קורס אחר במקומו.

\* ציון עובר בקורס – תנאי ראשון יש לקבל ציון עובר בבחינה (לפחות 56 בקורסי תואר ראשון ו-65 בקורסי תואר שני, ובבחינות של קורסים מסוימים ציון גבוה יותר בהתאם להחלטת המחלקה). לאחר שהסטודנט עבר את הבחינה ניתן לשקלל לו את ההרכבים הנוספים של הקורס תרגילים, בחנים, עבודות וכו', על מנת לקבל את הציון הסופי בקורס.

כל מחלקה קובעת את היקף הבחינות שהעמידה בהן היא תנאי מעבר לשנה מתקדמת יותר. בבחינות אלה חייב התלמיד להשיג ציון של 56 לפחות בקורסי תואר ראשון ו-65 בקורסי תואר שני. במחלקות אחדות נדרש ציון גבוה יותר כתנאי מעבר.

**תלמיד שנכשל פעמיים בקורס חובה לא יוכל להמשיך את לימודיו באותה מחלקה.**

תלמיד בתוכנית דו-מחלקתית שלא מילא את דרישות המעבר באחת המחלקות לא יורשה להמשיך בלימודיו באותה מחלקה, אולם הוא רשאי לבקש להתקבל למחלקה אחרת.

תלמיד שנכשל בדרישות המעבר של שתי המחלקות שבהן הוא לומד, יופסקו לימודיו בפקולטה.

תלמיד שנכשל בדרישות המעבר בתוכנית החד-מחלקתית או בתוכנית של המחלקה הראשית- רשאי לבקש להתקבל למחלקה אחרת. תלמיד שנכשל גם במחלקה החדשה - יופסקו לימודיו בפקולטה. במקרים מסוימים יורשה תלמיד שנכשל לחזור על שנת הלימודים.

בחינות סוף הקורס נערכות בחופשה שלאחר סיום הקורס\*. בחינת סוף קורס סמסטריאלי שניתן בסמסטר א' תתקיים בחופשה שבין הסמסטרים; בחינת סוף קורס סמסטריאלי הניתן בסמסטר ב' תתקיים בחופשת הקיץ. כל בחינות סוף הקורס תערכנה בשני מועדים: מועד א' ומועד ב' שתאריכיהן יתפרסמו על-גבי לוחות המודעות. לא יתקיימו בחינות סוף סמסטר לפני תום הסמסטר. התלמיד רשאי לחלק את בחינות המעבר בין שני המועדים, אך מומלץ שייגש למספר בחינות גדול ככל האפשר במועד א' (תקנון הבחינות האוניברסיטאי בפרק מזכירות אקדמית).  
\* אסור לקיים בחינות בשבוע האחרון של הסמסטר.

### תנאי מעבר משנה לשנה:

תנאי המעבר משנה לשנה הוא ציון ממוצע של 65 לפחות בכל מחלקה ומחלקה/חטיבה. המחלקות רשאיות לקבוע ציון ממוצע גבוה יותר. המעבר משנה א' לשנה ב' יתבצע רק עם השלמת כל חובות שנה א'. סטודנט, שיחסר לו אפילו קורס אחד משנה א', ייחשב כתלמיד שנה א' עד אשר ישלים את כל המטלות של שנה א'. הכללים הנ"ל יחולו גם על מעבר משנה ב' לשנה ג'. (בהתאם לכך יפתחו חלונות זמן לרישום לקורסים). סטודנט שלא ישלים קורס מקורסי החובה של שנה ב' ייחשב כתלמיד שנה ב' עד להשלמת חובותיו. אישורי התלמיד הניתנים בתקופת הרישום ישקפו אף הם את הנ"ל.

### כשלון בקורס

סטודנט שנכשל בקורסי בחירה או לא השתתף בהם, רשאי לחזור עליהם או ללמוד קורסי בחירה חלופיים. במידה ובחר שלא לחזור על הקורס, ירשם בגיליון הציונים ציון "700" (לא השתתף) המשתקלל כ-"0" בחישוב הממוצע הכללי. הכישלון יוצא משקלול הממוצע הסופי במעמד סגירת התואר בלבד. במידה ובחר הסטודנט לחזור על קורס בחירה שנכשל בו בעבר, ציונו האחרון בקורס יירשם בגיליון הציונים. לצד הציון הקודם בקורס תרשם הערה "לא לשקלול קיים קורס מאוחר". סטודנט המבקש לשפר את ציוניו רשאי ללמוד קורס/י בחירה אחר/ים באישור המחלקה. במידה וסטודנט בחר לחזור על קורס בחירה שנלמד בעבר, הציון האחרון בקורס (גם אם הוא נמוך יותר) ישתקלל בממוצע הקורסים. בעת הגשת הבקשה לסגירת התואר, על הסטודנט לציין איזה קורס/ים הוא בוחר לא לשקלל. תלמיד שנכשל בבחינה במועד א', רשאי לחזור עליה במועד ב', תלמיד שנכשל בשני מועדים של אותה בחינה, לא יהיה רשאי להבחן בה פעם נוספת.

**סטודנט שאושר לו ללמוד קורס ברמת תואר שני במסגרת לימודי התואר הראשון, חייב לעמוד בתנאי המעבר כפי שנקבעו על ידי התואר השני, ציון 65 או גבוה יותר בהתאם לקביעת המחלקה.** נהלים נוספים בנושא הבחינות – אנא עיינו בתקנון הבחינות המופיע באתר מזכירות אקדמית

<http://web.bgu.ac.il/acadsec/nohalbhinot.htm>

### קורסים חופפים

האיסור על הרשמה לשני קורסים (או יותר) המתקיימים באותם ימים/שעות תקף גם במקרה שבאחד מן הקורסים הנ"ל אין חובת נוכחות. ועדת הוראה מחלקתית רשאית לבטל קורס חופף לתלמיד באופן מיידי וללא אפשרות לערעור. הביטול שיעשה על ידי המחלקה הוא "ביטול אקדמי" – ראה סעיף הדן בנושא זה. במקרה חריג בו אושר לסטודנט ללמוד קורסים חופפים – על הסטודנט לדאוג לקבל מכל מרצה אישור על רישום לקורס חופף בו יצוין כי החפיפה אושרה בין קורס X לקורס Y. על הסטודנט לשמור בידי את האישור עד תום שנת הלימודים.

### חזרה על קורס

סטודנט שאושר לו לחזור על קורס, חייב לעמוד בדרישות הקורס, כפי שנקבעו בשנה בה הוא לומד הקורס (ולא על-פי דרישות מוקדמות או מאוחרות יותר). ייתכנו שינויים בקורסים משנה לשנה (שעות ונק"ז וציון עובר) – הדרישות הקובעות בקורס הן הדרישות של השנה בה למד הסטודנט את הקורס. במידה ושינוי זה יצור חוסר בנק"ז לסיום התואר יהיה על הסטודנט להשלים קורס בחירה נוסף. במידה ושינוי זה יצור עודף בנק"ז יסגר התואר ביותר מ-120 נק"ז. בחלק ממחלקות הפקולטה לא ניתן לחזור על קורסים על-מנת לשפר ציון. סטודנט המבקש לחזור על קורס כדי לשפר ציון חייב לקבל על כך אישור מהיועץ במחלקה.

### סולם הציונים

מעולה	-	100 - 95
טוב מאוד	-	94 - 85
טוב	-	84 - 75
כמעט טוב	-	74 - 65
מספיק	-	64 - 56
נכשל	-	55 - 0

ציון עובר / נכשל יינתן רק בקורס שאינו מקנה נק"ז ובסמינר מחלקתי שדורש נוכחות בלבד (לא דורש הגשת עבודה).

**הערה:** החל בשנת הלימודים תשמ"ה כל קורס אליו נרשם התלמיד, יופיע בגיליון הציונים, כולל כישלונות וחזרות על קורסים.

### שינוי תכנית לימודים

על תלמיד המשנה/מחליף מחלקות/חטיבות במהלך לימודיו לקחת לתשומת ליבו כי השינוי בתוכנית הלימודים יגרום לעיתים ללימוד קורסים עודפים שלא יוכרו לו בתוכנית לימודיו החדשה ולהארכת משך הלימודים שתגרום לתשלום שכ"ל נוסף. (ניתן להגיש בקשה להכרה בלימודים כלליים בקורסים העודפים עד 6 נק"ז בלבד, פרט לתלמידי לימודים רב תחומיים אשר נדרשים ב-6 נק"ז לימודי בחירה בלבד).

על כל שינוי בתכנית הלימודים יש להעביר הודעה בכתב אל מזכירות הפקולטה.

- תלמיד המבקש לשנות את תוכנית לימודיו ממחלקה ראשית למשנית חייב למלא טופס בקשה לשינוי מסלול הנמצא באתר הפקולטה – את הטופס יש להגיש למחלקה בה הוא מעוניין ללמוד בתכנית מסלול ראשי.
- תלמיד המבקש לשנות תוכנית לימודים דו מחלקתית - כלומר, להפסיק לימודים במחלקה אחת ולהתחיל ללמוד במחלקה אחרת במקום, חייב לעשות את הרישום למחלקה החדשה דרך מדור רישום ולמלא טופס

הפסקת לימודים במחלקה בה הפסיק לימודיו (הטופס נמצא באתר הפקולטה).

[/http://cmsprod.bgu.ac.il/humsos/forms/BA\\_forms](http://cmsprod.bgu.ac.il/humsos/forms/BA_forms)

- תלמיד המבקש לשנות תכנית לימודים מדו-מחלקתית לראשית וחטיבה עליו להגיש טופס בקשה לשינוי מסלול מדו- מחלקתי לראשי למחלקה בה הוא לומד ובמקביל לפנות אל המחלקה המציעה את החטיבה אותה הוא מעוניין ללמוד. המחלקה תבדוק תנאי קבלתו ותעביר הודעה אל מזכירות הפקולטה על קבלתו ללימודים בחטיבה. (רישום לחטיבה אך ורק במזכירות הפקולטה)
- תלמיד בתוכנית דו פקולטית המבקש לשנות את תוכנית לימודיו חייב להגיש הבקשות לשינוי לשתי המחלקות בכל אחת מן הפקולטות.

### סגירת תואר

על הסטודנט למלא טופס בקשה לסגירת תואר את הטופס ניתן לקבל במחלקה או ניתן להוריד את הטופס מאתר האינטרנט של הפקולטה. [/http://cmsprod.bgu.ac.il/humsos/forms/BA\\_forms](http://cmsprod.bgu.ac.il/humsos/forms/BA_forms)  
 הסטודנט ימלא את כל סעיפי הטופס (מומלץ לצרף גיליון ציונים מקיוסק המידע), ויחתום עליו. את הטופס יש להגיש במחלקה. המחלקה תבצע את סגירת התואר ותעביר להמשך טיפול למזכירות הפקולטה.  
 סטודנט שיש לו הערות לגבי לימודים כלליים ימלא בתחתית הטופס ויצוין במודגש כי הערותיו מתייחסות ללימודים כלליים.

**את הבקשות לסגירת התואר ניתן להגיש לא יאוחר מה-31.12.2011, רק הבקשות שיגיעו אל מזכירות הפקולטה מהמחלקות עד לתאריך זה יכנסו לטקס הבוגרים שיתקיים בקיץ תשע"ב.**  
 כל הבקשות שיגיעו לאחר מכן יועברו לטקס הבוגרים של שנה"ל תשע"ג.

### חישוב הציון הסופי ל- B.A

הציון הסופי בכל מחלקה נקבע על פי שקלול הציונים הנהוג בה. בנוסף לכך, ייעשה שקלול כללי שיכללו בו גם הלימודים הכלליים (שפה זרה ראשונה ולימודי בחירה).  
 הציון הסופי המשוקלל בכל אחת ממחלקות וחטיבות הלימוד ובלמודים הכלליים חייב להיות 65 לפחות. ההערכה תחושב על פי הממוצע הכללי הסופי לתואר שהשיג הבוגר בכל מחלקות הלימוד שלו כולל הלימודים הכלליים.

18% מהבוגרים בכל מחלקות הפקולטה, ששיגו את הממוצעים הגבוהים ביותר בסך כל לימודיהם יוערכו כמצטיינים ובתנאי שממוצע ציוניהם יהיה מעל 85.

20% העליונים מתוך רשימת המצטיינים יהיו בעלי הצטיינות יתרה ובתנאי שממוצע ציוניהם הוא מעל 90.

**תלמיד שסיים לימודיו באוניברסיטת בן גוריון, לאחר שקיבל על סמך לימודים באוניברסיטה אחרת פטור מחלק ממקצועות הלימוד, זכאי לקבל את התואר בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתירה, אם למד באוניברסיטת בן גוריון לפחות מחצית ממכסת נקודות הזכות הרגילה לתואר.**

משקל הלימודים השונים בחישוב הציון הסופי המשוקלל של התעודה הוא כדלקמן :-

לימודים מחלקתיים	108	נקודות זכות
לימודים כלליים :		
שפה זרה ראשונה (ברמה הפוטרת בלבד)	2	נקודות זכות
לימודי בחירה	10	נקודות זכות (בלמודים רב תחומיים במדעי הרוח והחברה 6 נקודות זכות בתוכנית חד- מחלקתית).

סה"כ - 120 נקודות זכות

הציונים של לימודים מאוניברסיטאות אחרות לא יכללו בחישוב הציון הסופי המשוקלל, אפילו הוכרו כחלק מהלימודים לקראת התואר.

ציונים מהמכללות בחסות אוניברסיטת בן גוריון יכללו בציון הסופי המשוקלל.  
תלמיד שלא למד באוניברסיטה או במכללות שבחסותה לפחות 50% מלימודי התואר אינו זכאי לקבל תואר בהצטיינות או בהצטיינות יתירה.

## **הציון הסופי המשוקלל ל B.A אינו ניתן לתיקון או לשינוי לאחר שהוצא לתלמיד אישור על זכאותו לתואר.**

### **תאריך הזכאות**

תאריך הזכאות הינו התאריך של המטלה האחרונה לסיום התואר (הגשת עבודה, בחינה, סיור או החלטה חריגה של ועדת הוראה פקולטית).

התאריך על אישור מסירת העבודה ע"י המחלקה יהיה הקובע במקרה שהעבודה היא המטלה האחרונה. **עבודות בכתב תימסרנה אך ורק באמצעות מזכירות המחלקה.** (התלמיד יקבל העתק מאישור מסירת העבודה עם ציון תאריך המסירה, אישור זה יהווה אסמכתא לתאריך זכאותו לתואר במידה וזוהי המטלה האחרונה בה היה חייב).  
**ללא צירוף האישור על ההגשה לא ידווח הציון.**

### **הפסקת לימודים**

תלמיד שהפסיק את לימודיו או שלימודיו הופסקו במהלך הסמסטר (א' או ב'), הלימודים באותו סמסטר לא יחשבו לו במניין לימודיו. טופס הפסקת לימודים נמצא באתר הפקולטה למדעי הרוח והחברה [/http://cmsprod.bgu.ac.il/humsos/forms/BA\\_forms](http://cmsprod.bgu.ac.il/humsos/forms/BA_forms)

### **חופשת לימודים**

תלמיד המבקש לצאת לחופשת לימודים חייב למלא טופס בקשה לחופשת לימודים (נמצא באתר הפקולטה למדעי הרוח והחברה). [/http://cmsprod.bgu.ac.il/humsos/forms/BA\\_forms](http://cmsprod.bgu.ac.il/humsos/forms/BA_forms)

רק תלמיד במעמד "מן המניין" וסיים חובות שנה א' רשאי להגיש בקשה לחופשת לימודים.  
תלמיד שהגיש בקשה לחופשת לימודים לתקופה שאינה עולה על שנתיים ובקשתו אושרה, רשאי לחזור ללימודים ללא אישור מיוחד והשנים שלמד לפני ההפסקה יחשבו במניין לימודיו לקראת התואר.  
אם ההפסקה תעלה על שנתיים, תהיה ההכרה בלימודיו הקודמים טעונה אישור מוסדות הפקולטה.  
במקרים בהם התלמיד מעוניין בחופשת לימודים או להפסיק לימודיו עליו לפנות למזכירות הפקולטה **בכתב ולא יאוחר מסוף תקופת השינויים של הסמסטר.**

### **לא תינתן חופשת לימודים רטרואקטיבית.**

רשאי לקבל חופשה רק תלמיד מן המניין שסיים שנה א' וקיבל ציונים שהממוצע שלו בהם אינו נמוך מ-65 (ציון מעבר משנה לשנה).

### **הפסקת לימודים אקדמית**

תלמיד שהופסקו לימודיו אקדמית יכול לערער רק פעם אחת על ההחלטה תוך 14 יום מקבלת מכתב ההפסקה.



**חוק התיישנות על לימודים**

תלמיד שהפסיק לימודיו ליותר מחמש שנים, תחול התיישנות מלאה על כל הקורסים שלמד, המחלקה רשאית להכיר בקורסים מסוימים על פי שיקוליה, באישור ועדת הוראה פקולטית ולפי הנוהל הבא :  
מעבר ל-10 שנים התיישנות לא יועבר התיק למחלקה ודחייה תהיה מיידית ללא כל דיון.  
בין 5-10 שנים - בנוסף לקורסים החסרים להשלמת התואר, יהיה על הסטודנט ללמוד תוכנית השלמות מקיפה לרענון הלימודים האקדמיים. התוכנית תיקבע באופן פרטני על ידי המחלקה ותכלול מכסה שלא תפחת מ-2 קורסים סימסטריאליים לכל שנה מעבר ל-5 שנים לפי הנוסחא הבאה :  
לדוגמא : סטודנט שהפסיק את לימודיו למשך 7 שנים, יחויב, מעבר לנקודות הנדרשות לשם השלמת החובות האקדמיים, בתוכנית רענון שתכלול לפחות 4 קורסים סימסטריאליים  $[ 2 * (7-5) = 4 ]$ .

**מעבר מאוניברסיטאות אחרות**

תלמיד המבקש להתקבל לשנת-לימודים על-סמך לימודים קודמים במוסד אחר להשכלה גבוהה, יגיש אישור לימודים רשמי מאותו מוסד, שבו יפורטו לימודיו וציוניו.  
ההכרה בלימודיו הקודמים, תנאי קבלתו ותוכנית-לימודיו ייקבעו על-ידי וועדות הקבלה של המחלקות הנוגעות בדבר, ובתנאי שהתקבל במדור רישום כתלמיד בעל רקע אקדמי.  
יוכרו אך ורק קורסים שנלמדו לקראת תואר אקדמי במוסד אקדמי מוכר, אשר קיבל אישור מהמועצה להשכלה גבוהה.

תלמיד לא יהיה זכאי לקבל התואר הראשון - B.A מאוניברסיטת בן-גוריון, אלא אם ילמד באוניברסיטת בן גוריון בנגב לפחות 40 נקודות-זכות במשך שנת-לימודים שלמה ויש לו הכרה של 80 נק"ז ממוסד אקדמי אחר מוכר. על התלמיד ללמוד באוניברסיטה 1/3 מתוכנית הלימודים בכל מחלקה/חטיבה.  
הציונים של לימודים מאוניברסיטאות אחרות **לא יכללו** בחישוב הציון הסופי המשוקלל לתואר, אפילו הוכרו כחלק מהלימודים לקראת התואר.

**מעבר ממכללות בחסות אוניברסיטת בן-גוריון בנגב**

תלמיד לא יהיה זכאי לקבל התואר הראשון - B.A מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב, אלא אם ילמד באוניברסיטת בן-גוריון בנגב 40 נקודות זכות במשך שנת לימודים שלמה ויש לו הכרה של 80 נק"ז מהמכללה. יוכלו להתקבל ללימודים באוניברסיטת בן-גוריון בנגב רק אותם תלמידים שהשלימו 80 נק"ז במכללה ובהם כל קורסי החובה של שנים א' ו-ב'. על התלמידים ללמוד לפחות 1/3 מלימודי המחלקה באוניברסיטה. הציונים של לימודי המכללות בחסות אוניברסיטת בן-גוריון בנגב **יכללו** בציון הסופי המשוקלל לתואר.  
תלמיד שלמד במכללה בחסות אקדמית של אב"ג מעבר ל-80 נק"ז והוכרו לו הנק"ז אקדמית ע"י המחלקות יחוייב בשכ"ל עבור שנת לימודים מלאה.

**ויתור אקדמי**

(ביטול אקדמי)

ניתן לבטל קורסים אחרי תום תקופת השינויים בקנס **עד כחודש לפני תום הסמסטר** (הביטול מתבצע על ידי פניה אל מזכירות הפקולטה ע"ג טופס מתאים חיוב הקנס נעשה על ידי מדור חשבונות סטודנטים). חשוב לציין כי "ויתור אקדמי" על קורסים אינו מביא לשינוי בהיקף תשלום שכר הלימוד בסמסטר הרלוונטי. סטודנט שביטל רישום לקורס – "ויתור אקדמי" – אינו זכאי לגשת לבחינה גם אם הקורס שביקש לבטל מופיע בכרטיס הנבחן שלו. קורס שבוטל לאחר תקופת השינויים לא ישוקלל במוצא המצטבר ולא יופיע בגיליון הציונים הסופי לתואר. (בקיוסק המידע הקורס יופיע עם ציון 710).

**נוהל פניית תלמידים**

פניית תלמידים לרשויות הפקולטה בנושאים אקדמיים תיעשה אך ורק בכתב. תלמיד רשאי לפנות אל כל רשות באותו עניין פעם אחת בלבד. לא תתקבל פניית התלמיד ללא צירוף החלטת הרשות הקודמת. להלן הסדר ההירארכי של הפניות:

- מרצה הקורס (במידה ולפנייה יש קשר לקורס)
- יו"ר ועדת הוראה מחלקתית
- ראש המחלקה
- ועדת הוראה פקולטית
- דיקן הפקולטה

**הדרכה וייעוץ**

חלק מהמחלקות יקיימו לפני כל סמסטר ימי-ייעוץ מרוכזים בהם ידריכו את התלמידים במהלך הלימודים במחלקה ובקביעת מערכת שיעוריהם.

**רישום לקורסים**

חלון הזמן להרשמה לקורסים, שהוקצה ע"י הפקולטה, הנו אישי ומותאם להתקדמות הסטודנט בלימודים. הקפדה על שימוש מושכל בחלון זמן זה, תאפשר לסטודנטים להירשם ולהשתתף בקורסים המיועדים להם ובכך להשלים את הלימודים לתואר במועד. שימוש בחלון הזמן שלא בהתאם לייעודו המקורי ולא לצרכים האישיים, מהווה עבירת משמעת. סטודנטים שימצאו כי ניצלו לרעה זכות זו, יועמדו לדין משמעת. הרישום לקורסים מתבצע בכל סמסטר באמצעות האינטרנט. מועדי הרישום לקורסים מתפרסמים באתר האינטרנט הפקולטי והמחלקתי (הודעות נשלחות בדואר ו/או לכתובות המייל של האוניברסיטה בלבד). בתום תהליך הרישום לקורסים, חובה על התלמיד להפיק לעצמו תדפיס מהמחשב ולשמור עליו עד תום הסמסטר. תקופת שינויים - התלמיד רשאי לערוך שינויים ברשימת השעורים במשך השבועיים הראשונים של הסמסטר. תהליך קליטת השינויים בתוכנית הלימודים זהה לתהליך קליטת הקורסים.

**לא יאושר רישום לקורסים לאחר תום תקופת השינויים.**

**חובה - בתום כל השינויים יפיק לעצמו התלמיד את תדפיס הלימודים באמצעות האינטרנט, וישמור אותו עד**

**קבלת כרטיס הנבחן בתום סמסטר.**

\* סטודנטים שלא ירשמו לקורסים עד תום תקופת השינויים, יופסקו לימודיהם בגין "אי רישום לקורסים". חידוש הלימודים יהיה כרוך בחידוש הרשמה דרך מדור רישום וטעון אישור ועדת הקבלה המחלקתית והפקולטית.

הערות: (1) תלמיד אינו רשאי להירשם לשני קורסים או יותר המתקיימים באותם ימים ובאותן שעות.

**והיה ונרשם התלמיד לשני קורסים או יותר המתקיימים באותם ימים ובאותן שעות רשאית המחלקה נותנת הקורסים לבטל אותם. (הביטול הוא ביטול אקדמי).**

**\*\* (2) תלמיד אינו רשאי ללמוד קורס בעל אותו מספר מחשב יותר מפעם אחת\*, אלא אם כוונתו לשפר ציון. (זאת בהתאם לתקנון של כל מחלקה ומחלקה). במניין הנקודות המצטבר ייחשב קורס זה פעם אחת בלבד. (הציון בקורס הנלמד האחרון הוא הקובע).**  
**שימו לב – לעיתים משתנה שם הקורס משנה לשנה אולם הקוד והסילבוס נשארים אותו הדבר.**

**(3) סטודנט אינו רשאי להירשם לקורסים שאינם בתוכנית לימודיו אלא אם קיבל אישור מיוחד לכך ממרצה הקורס ובאישור ועדת הוראה מחלקתית.**

\*את הקורס סוגיות נבחרות במדע (....-1-900) ניתן ללמוד פעם אחת בלבד בתואר (למרות שמס' המחשב שלו שונה מסמסטר לסמסטר).

\*\*לתשומת לבכן – חלק מהמחלקות משנות את שם הקורס מידי כמה שנים אולם לא את תוכנו, ייתכן כי תרשמו לקוד קורס שכבר למדתם אותו בשם אחר – אנא בדקו את קוד הקורס, מאחר ובמניין הנק"ז לתואר מחושב הקורס פעם אחת בלבד.

קורסים שנתיים מועתקים אוטומטית לסמסטר ב'. עם זאת, באחריות הסטודנטים לבדוק שאכן כל הקורסים השנתיים הועתקו בהצלחה. במידה ולא בוצעה העתקה מוצלחת, על הסטודנטים ובאחריותם לתקן את רישומם לקורסים במועדי הרישום ולא יאוחר מתום תקופת השינויים.

**מועדי הייעוץ - ייעוץ והרשמה**

**סמסטר א' – תשע"ב**

**ימי הרישום לתואר שני:**

ימי הרשמה דרך האינטרנט : יום א' 18.9.2011 .  
 פרטים מדויקים והנחיות יישלחו לכל הסטודנטים.  
 ביום ה' ה-22.9.2011 יהיה רישום למאחרים.

**ימי הרישום לתואר ראשון**

ימי הרשמה דרך האינטרנט: מיום ב' ה-19.9.2011 ועד ה-21.9.2011 בהתאם לשנה האקדמית.  
 פרטים מדויקים והנחיות יישלחו לכל הסטודנטים בדואר אלקטרוני, לסטודנטים חדשים בדואר.  
 ביום ה' ה-22.9.2011 יהיה רישום למאחרים.

**תקופת השינויים סמסטר א' תשע"ב:**

בשבועיים הראשונים לתחילת הסמסטר : 30.10.2011 ועד ה-13.11.2011 (פרטים מדויקים יפורסמו על לוחות המודעות ובאתר האינטרנט).

**סמסטר ב' – תשע"ב:**

ימי הרשמה דרך האינטרנט : 12.2.2012 ועד ה-15.2.2012 הודעות מפורטות יינתנו בסמוך לתום סמסטר א'.  
 ותקופת השינויים לסמסטר ב' בין התאריכים 11.3.2012 ועד 25.3.2012.  
 (ייתכנו שינויים – יש לבדוק הפרסומים)

**היקף המערכת ושכר-הלימוד**

שכר הלימוד הינו זהה לזה שבמוסדות להשכלה גבוהה בארץ ועשוי להשתנות בהתאם להחלטות המועצה להשכלה גבוהה ומשרד החינוך. גובה החיובים ייקבע לאחר פרסום מדד יולי של אותה שנה. ראו חוברת "הוראות והסברים לסדרי הרשמה ותשלום שכר-לימוד" לכל שנה אקדמית. החוברת תשלח לכלל הסטודנטים על ידי מדור חשבונות סטודנטים בצרוף פנקס תשלומים לקראת שנת הלימודים תשע"ב. כדי להיחשב כתלמיד יש ללמוד בהיקף של 10 נק"ז לפחות. חישוב שכר הלימוד ייעשה בכל סמסטר בנפרד, לפי היקף המערכת כאמור לעיל, (על פי חוברת שכ"ל שמפרסמת ע"י מדור חשבונות סטודנטים). במקרים מיוחדים ורק על פי אישור מזכירות הפקולטה, אפשר להירשם למספר נקודות קטן מ-10. שכר הלימוד במקרים אלה הוא כפי שיקבע על ידי מדור חשבונות סטודנטים. מערכת השעורים, כפי שמופיעה בתדפיס הלימודים היא האסמכתא לתכנית הלימודים של התלמיד. תלמיד שלא השלים את הייעוץ וההרשמה במועדים המיועדים לכך, לא ייחשבו לימודיו. שעורים שלא נכללו בטופס הלימודים המאושר אף הם לא ייחשבו לתלמיד במניין לימודיו\*.

**הערה: תדפיס הלימודים המאושר הוא הבסיס לחישוב שכר הלימוד של התלמיד. (על הסטודנט להוציא תדפיסי לימודים לאחר הרישום לקורסים ולאחר כל שינוי ולשמור אותם עד לקבלת כרטיס נבחן בתום הסמסטר).**

\* לאחר תום תקופת השינויים לא ניתן לקלוט רישום/יעוץ / שינוי לאותו הסמסטר.

**אישורים**

אישורים יינתנו רק לתלמיד אשר:

- (א) נרשם כחוק לאוניברסיטה.
- (ב) ערך רישום לקורסים במועד שנקבע לכך.
- (ג) מילא את כל התחייבויותיו הכספיות עד מועד הגשת הבקשה.

אישור הוא בר תוקף רק כאשר הוא ניתן על ידי המדור או המזכירות המוסמכים לכך, כמפורט להלן. ניתן להזמין אישורים דרך קיוסק המידע לסטודנט "הזמנת אישורים בתשלום".

**סוגי האישורים**

כל בקשה לאישור חייבת להגיע למזכירות הפקולטה **לפחות שבועיים** לפני התאריך שבו דרוש האישור. מזכירות הפקולטה תעשה את כל המאמצים על מנת להפיק את האישורים בהקדם ולפני תום השבועיים.

1. **אישור תלמיד** - אישור כללי המעיד שהתלמיד רשום ללימודים באוניברסיטה בסמסטר/שנה הנוכחים. כדי לקבל אישור זה יש לפנות אל מזכירות הפקולטה. סטודנט יכול להפיק לעצמו אישור זה מהאינטרנט ללא תשלום במהלך הסמסטר.
2. **גיליון ציונים** - אישור זה כולל פירוט של המקצועות שהתלמיד למד והציונים שקיבל. האישור יכול את כל הלימודים שהשיג בהם ציון סופי מיום תחילת לימודיו ועד מועד הגשת הבקשה. **לא ינתן אישור על חלק מהלימודים או על קורס בודד. לא ינתן ציון על חלק של קורס.** באישור הלימודים יופיעו כל הקורסים שאליהם נרשם התלמיד, כולל הכישלונות וחזרות על קורסים. לימודים מהמכללות אשר בחסות אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, יופיעו בגיליון הציונים רק בקורסים בהם השיג הסטודנט ציון עובר והמשתקללים לתואר.

גיליון ציונים ניתן לקבל בעברית ו/או באנגלית. יש לשלם בעד אישור בעברית ו/או באנגלית. שובר תשלום ניתן לקבל במזכירות הפקולטה בצירוף בקשה לאישור. או להזמין דרך האינטרנט בקיוסק המידע לסטודנט "הזמנת אישורים בתשלום".

3. **אישור על זכאות לתואר ראשון** - תלמיד שהשלים את כל הדרישות לקראת התואר הראשון במחלקות, בחטיבות ובלימודים הכלליים (כולל הכרת הספרייה), וציונו הסופי שוקלל בכל אחת מיחידות לימודיו, יקבל אישור ממזכירות הפקולטה על זכאותו לתואר.

4. **אישור על זכאות לתעודת הוראה** - תלמיד שהשלים את כל הדרישות בתוכנית להכשרת מורים, ואשר זכאי לתואר ראשון, יקבל אישור על זכאות לתעודת הוראה. תלמיד שסיים תואר ראשון בפקולטות אחרות באוניברסיטת בן-גוריון, או באוניברסיטה אחרת, חייב למסור העתק תעודת הבוגר למזכירות היחידה להכשרת מורים.

### **קבלת תעודות**

תעודות ה - B.A ותעודות ההוראה מוענקות בטקס הבוגרים שייערך ביוני 2012. \*

בוגרים שנבצר מהם ליטול חלק בטקס, יוכלו לקבל את התעודות לאחר הטקס על-ידי פנייה אישית או בכתב למדור מעקב.

קבלת התעודות מותנית במילוי החובות לספריה ולמדור חשבונות סטודנטים.

\* רשימת הבוגרים נסגרת ב-31.12.2011 תלמידים ששקלול ציוניהם יגיע למזכירות הפקולטה לאחר תאריך זה, לא ישתתפו בטקס הענקת התעודות בשנה"ל תשע"ב. תלמיד שלא קיבל אישור על זכאות לתואר ב.א. עד סוף דצמבר 2011 חייב לפנות מייך למזכירות בפקולטה לבירור מצבו.

### **פרסי הצטיינות ותעודות הערכה**

פרסי הצטיינות ותעודות הערכה יוענקו לתלמידים על הישגיהם בשנה"ל תשע"א ובתנאי שיעמדו בתנאים הבאים ועל פי הקריטריונים המאושרים מידי שנה על ידי הועדה המרכזת.

1. למדו מערכת מלאה וקיבלו ציונים (17 נק"ז לפחות בכל אחד מהסמסטרים) ולפחות 36 נק"ז בסה"כ בשנה שבגינה מוענק הפרס או התעודה.

2. כדי לקבל את הפרס חייבת להיות סטודנט/ית פעילה בלימודי תואר ראשון, או תואר גבוה יותר, באוניברסיטת בן-גוריון, בסמסטר א' בשנה העוקבת לשנה שבגינה מוענק הפרס.

3. סטודנט/ית אשר ימצא / תמצא ראוי/ה לקבלת הפרס או תעודת הערכה אשר אינו/אינה עומד/ת בתנאי המוזכר בסעיף 2 לעיל, כלומר אינו/אינה סטודנט/ית פעילה באוניברסיטת בן גוריון בשנה העוקבת יקבל/תקבל תעודה בלבד ללא פרס כספי.

4. המועד הקובע לצורך חישוב ממוצעים לקבלת פרסי הצטיינות והערכה לימודים נקבע ע"י המזכירות האקדמית.

**לוח המודעות**

ההודעות בדבר מועדי בחינות, שינויים במערכת השעות והודעות שוטפות אחרות, מתפרסמות על-גבי לוחות המודעות של הפקולטה ולוחות המודעות של המחלקות ובאתר האינטרנט של הפקולטה.

**על מנת למנוע אי-נעימויות ואי-הבנות  
עשה לך הרגל  
להתעדכן באופן שוטף בתיבת הדואר האלקטרוני  
שלך (BGU)  
להתעדכן בהודעות המתפרסמות באתר הפקולטה  
והמחלקות  
ולהתבונן בלוחות המודעות**

בכל עניין שאין עליו מענה בחוברת זאת, בכל נושא ושאלה לא ברורים, בכל בעיה שאתה נתקל בה, העלולה להפריע למהלך לימודיך הסדיר - פנה בהקדם למזכירות מחלקתך, אשר תעשה כמיטב יכולתה לעזור לך או להדריך אותך ולהפנותך לרשות המתאימה והמוסמכת לטיפול בעניינך. במקרה שהבעיה לא נפתרה על-ידי מזכירות המחלקה - פנה אל מזכירות הפקולטה.

**סימני המחלקות, המסלולים והקורסים**

לכל מחלקה, מסלול, חטיבה וקורס סימן מחשב.

סימן המחלקה או המסלול הוא מספר בן 3 ספרות.

סימן הקורס מורכב מ-5-8 ספרות, כאשר (משמאל לימין) שלוש הספרות הראשונות מציינות את המחלקה או המסלול לדוגמא: במחלקה לכלכלה כל הקורסים מתחילים בספרות

142

בספרות

הספרה הרביעית (משמאל לימין) מציינת את רמת הקורס (לתואר ראשון או שני)

142-1

קורסים לתואר ראשון

142-2

קורסים לתואר שני

## המחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום

מקרא, ארכיאולוגיה, היסטוריה מקראית, ולימודי תעודת הוראה

### **לימודים לתואר ראשון**

הלימודים לתואר הראשון כוללים את המסלולים הבאים וצירופיהם:

1. מקרא
2. מקרא והיסטוריה מקראית
3. מקרא ולימודי תעודת הוראה
4. ארכיאולוגיה

### **לימודים לתואר שני**

הלימודים לתואר השני כוללים את המסלולים הבאים:

1. מקרא
2. היסטוריה מקראית
3. ארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה

### **לימודים לתואר שלישי**

הלימודים לתואר שלישי כוללים את המסלולים הבאים:

1. מקרא ומזרח קדום
2. היסטוריה מקראית
3. ארכיאולוגיה

**לימודים לתואר ראשון****מסלול לימודים במקרא**

(סימן מחשב 121)

מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים את ידיעת המקרא על פי שיטה פילולוגית תוך ניצול מקיף של הפרשנות היהודית והכללית לכל תקופותיה, ושל ממצאי המחקר בזמן החדש. המסלול למקרא רואה מתפקידו להעניק לתלמידיו כלים למחקר עצמאי במקרא בכיווני התמחות שונים וכלים דידיקטיים להוראת המקרא.

**מבנה הלימודים****א. תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)**

סטודנט יכול להתקבל לתכנית מחלקה ראשית רק לאחר שסיים את שנת לימודיו הראשונה ולאחר שהשיג ממוצע ציונים העומד על 75 לפחות בלימודיו. עליו לשמור על ממוצע ציונים זה לאורך כל תקופת לימודיו עד לסיומם.

**שנה א'**

2	נק"ז	תולדות נוסח המקרא
4	נק"ז	טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)
2	נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
4	נק"ז	עברית מקראית
4	נק"ז	פרשנות ימי הביניים
4	נק"ז	סוגיות מתוך שיעורי הבחירה
0	נק"ז	בחינת בקיאות (חלק א)
-----		
20	נק"ז	

**שנה ב'**

4	נק"ז	התהוות ספרות המקרא
		טקסטים מקראיים : אחד מן התורה (חוק ומשפט)
8	נק"ז	ואחד מספרות הנבואה, המזמור או החכמה*
2	נק"ז	ארמית מקראית
2	נק"ז	מבוא לתרגומים ארמיים
4	נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא
6	נק"ז	סוגיות מתוך שיעורי הבחירה
4	נק"ז	שפה עתיקה (אכדית, מצרית או יוונית) למתחילים **
4	נק"ז	פרוסמינר
0	נק"ז	בחינת בקיאות (חלק ב)
-----		
34	נק"ז	



**שנה ג'**

4	נק"ז	טקסט מקראי (מספרות הנבואה, המזמור או החכמה) *
4	נק"ז	סוגיות מתוך שיעורי הבחירה
4	נק"ז	ספרות אוגרית וספרות המקרא
4	נק"ז	שפה עתיקה (אכדית, מצרית, יוונית או אוגריתית) למתקדמים **
2	נק"ז	פרשנות חז"ל (או סוגיה מתוך שיעורי הבחירה)
8	נק"ז	סמינרים (2)
-----		
26	נק"ז	

\* התלמיד יגוון את הסוגים הספרותיים שילמד בשיעורי טקסט מקראי. בחירתו תלויה באישור היועץ.

\*\* יש שהשיעור למתחילים ולמתקדמים ניתן במרוכז בשנה אחת (יילמד בשנה ב' או בשנה ג')

**ב. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)****שנה א'**

2	נק"ז	תולדות נוסח המקרא
4	נק"ז	טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)
2	נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
4	נק"ז	עברית מקראית
4	נק"ז	פרשנות ימי הביניים
0	נק"ז	בחינת בקיאות (חלק א)
-----		
16	נק"ז	

**שנה ב'**

4	נק"ז	התהוות ספרות המקרא
4	נק"ז	טקסט מקראי (מן התורה : חוק ומשפט)
2	נק"ז	ארמית מקראית
2	נק"ז	מבוא לתרגומים ארמיים
4	נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא
4	נק"ז	פרוסמינר
4	נק"ז	סוגיות מתוך שיעורי הבחירה
0	נק"ז	בחינת בקיאות (חלק ב)
-----		
24	נק"ז	

**שנה ג'**

4	נק"ז	טקסט מקראי (מספרות הנבואה, המזמור או החכמה)
2	נק"ז	סוגיה מתוך שיעורי הבחירה
4	נק"ז	ספרות אוגרית וספרות המקרא
4	נק"ז	סמינר
-----		
14	נק"ז	

**ג. תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)****שנה א'**

2	נק"ז	תולדות נוסח המקרא
4	נק"ז	טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)
2	נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
2	נק"ז	עברית מקראית (סמס' א)
0	נק"ז	בחינת בקיאות (חלק א או חלק ב)

-----  
10 נק"ז

**שנה ב'**

4	נק"ז	התהוות ספרות המקרא
		טקסט מקראי מן התורה (חוק ומשפט)
4	נק"ז	או מספרות הנבואה, המזמור או החכמה
4	נק"ז	סוגיות מתוך שיעורי הבחירה

-----  
12 נק"ז

**שנה ג'**

2	נק"ז	ספרות אוגרית וספרות המקרא (סמסטר א')
4	נק"ז	פרוסמינר או סמינר

-----  
6 נק"ז

**תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים רב-תחומיים (147).**

**הערות לתוכנית הלימודים במקרא:**

1. תלמידי מקרא רשאים לבחור קורסים בנושאים קרובים, באישור יועץ המחלקה: שפות עתיקות (אכדית, מצרית או יוונית), ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל וכיו"ב.
2. תלמידים המשלבים לימודיהם עם המחלקה ללשון עברית פטורים מלימודי עברית מקראית וארמית מקראית במסגרת המחלקה. לימודים אלה יוכרו כחלק מחובות המחלקה, אך התלמידים יחויבו ללמוד במקומם קורסים אחרים מתוך קורסי הבחירה מהמחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום, לפי הנחיית היועץ.

**סדרי הבחינות ותנאי המעבר:**

- בסיומה של כל יחידת לימוד יינתן ציון. הציונים נקבעים על-פי בחינות הנערכות בסוף הקורס או בדרך אחרת, לפי קביעת המרצה. הציונים בפרוסמינר ובסמינר נקבעים על-פי עבודת הפרוסמינר ועבודת הסמינר. עם זאת, רשאי המרצה, לפי שיקול דעתו, לקיים מבחנים על החומר הנלמד בפרוסמינר או בסמינר.
2. המעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בהצלחה בבחינות: בשיעור "תולדות נוסח המקרא" ובשיעור "טקסט מקראי", ובהשגת ציון של 65 לפחות בכל אחת משתי בחינות אלה. בנוסף לכך, מותנית ההשתתפות בפרוסמינר של שנה ב' בהשגת ציון עובר ב"הדרכה ביבליוגרפית" בשנה א'.
3. עבודת הפרוסמינר תוגש עד חמישה שבועות מתום הסמסטר לפי תקנון העבודות. ההשתתפות בסמינר של שנה ג' מותנית בהשגת ציון של 65 לפחות בפרוסמינר של שנה ב', ובציון של 65 בקורס "טקסט מקראי" של שנה ב', ובקורס "התהוות ספרות המקרא".
4. ההשתתפות בשיעור ספרות אוגרית וספרות המקרא, שנועד רק לתלמידי שנה ג', מותנית בהשגת ציון עובר בקורסים "עברית מקראית" (שנה א') ו"ארמית מקראית" (שנה ב').
5. ציון עובר בסמינר הוא 70.
6. **בחינת בקיאות.** מדי שנה נערכות בחינות בקיאות. רשימת הפרקים והמועדים מתפרסמת במזכירות המחלקה. הבחינות ערוכות במחזור של שני חלקים. כל תלמיד לתואר חייב בשני חלקים: אחד בשנה א' ואחד בשנה ב'. כדי לסיים את התואר דרוש ציון עובר של 65 בכל אחד מן החלקים. המעבר לשנה ג' מותנה בעמידה בבחינות הבקיאות.
7. תאריך אחרון להגשת עבודות סמינר הוא 30 בספטמבר של כל שנה (ראו תקנון העבודות).
8. חובת נוכחות. התלמידים חייבים להשתתף בשיעורים לסוגיהם. תלמיד שנעדר שלושה שיעורים רצופים או יותר, או שיעדר מ-3 שיעורים או יותר ללא סיבה מספקת (כמפורט לגבי זכאות לבחינות במועד מיוחד) יורחק מהקורס.
9. השקלול הסופי לתואר מחושב כדלהלן:
- $$\text{שיעור} = \text{ציון } x \text{ נק"ז}$$
- $$\text{סמינר} = \text{ציון } x \text{ נק"ז}$$
10. סיום הלימודים מותנה בהשתתפות בסיור לימודי אחד במשך לימודי התואר הראשון.

**מסלול לימודים במקרא והיסטוריה מקראית****(סימן מחשב 120)**

מטרת הצירוף היא להקנות לתלמידים השכלה מקראית-היסטורית ע"י הוראה בשני מדורים : מקרא והיסטוריה מקראית.

**מבנה הלימודים****א. תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)**

הלימודים כוללים את המדורים הבאים :

1. מקרא והיסטוריה מקראית

2. ישראל וארצו והמזרח הקדום

סטודנט יכול להתקבל לתוכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום השנה הראשונה של לימודיו ולאחר שהשיג ממוצע של ציון 75 לפחות בלימודיו. עליו לשמור על ממוצע ציונים זה לאורך כל תקופת לימודיו, עד לסיומם.

**1) צירוף מקרא והיסטוריה מקראית****מדור מקרא****שנה א (24 נק"ז)**

תולדות נוסח המקרא	2 נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא	4 נק"ז
טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)	4 נק"ז	סוגיות מתוך שיעורי הבחירה	4 נק"ז
הדרכה ביבליוגרפית	2 נק"ז	מקורות לתולדות ישראל בתקופת המקרא	4 נק"ז
עברית מקראית	4 נק"ז	-----	-----
בחינת בקיאות (חלק אחד)	-----	-----	-----
12 נק"ז	12 נק"ז	12 נק"ז	12 נק"ז

**שנה ב (34 נק"ז)**

התהוות ספרות המקרא	4 נק"ז	קריאת מקורות וסוגיות	4 נק"ז
טקסט מקראי	4 נק"ז	שפה עתיקה (אכדית או מצרית)	4 נק"ז
ארמית מקראית	2 נק"ז	גיאוגרפיה היסטורית	2 נק"ז
ספרות אוגרית וספרות המקרא	4 נק"ז	אפיגרפיה עברית	2 נק"ז
פרוסמינר	4 נק"ז	פרוסמינר	4 נק"ז
בחינת בקיאות (חלק אחד)	-----	-----	-----
18 נק"ז	18 נק"ז	16 נק"ז	16 נק"ז

**שנה ג (22 נק"ז)**

מבוא לתרגומים ארמיים	2 נק"ז	קריאת מקורות וסוגיות	4 נק"ז
סוגיות מתוך שיעורי הבחירה	4 נק"ז	שפה עתיקה (אכדית או מצרית)	4 נק"ז
סמינר	4 נק"ז	סמינר	4 נק"ז
-----	-----	-----	-----
10 נק"ז	10 נק"ז	12 נק"ז	12 נק"ז

**2) מדור ישראל וארצו והמזרח הקדום (80 נק"ז)\*  
(תוכנית משולבת)**

**תוכנית הלימודים**

הלימודים בתוכנית מיועדים לתלמידים מצטיינים המבקשים לקנות ידע בתולדות ישראל וארצו בתקופת המקרא על רקע המזרח הקדום ותרבויותיו.

הלימודים מורכבים מחמש חטיבות לימוד :

- א. מקרא
- ב. היסטוריה מקראית
- ג. ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא
- ד. שפות עתיקות
- ה. לימודי תרבויות שכנות

תנאי הקבלה למסלול זהים לאלו של תלמידים הלומדים בתוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז) במקרא והיסטוריה מקראית. משקלן של החטיבות השונות במערכת נתון לשינוי ולכל תלמיד תיקבע תוכנית לימודים בהתאם לנטיותיו.

**א. מקרא**

4	נק"ז	התהוות ספרות המקרא
2	נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
4	נק"ז	טקסט מקראי (היסטוריוגרפי)
4	נק"ז	ספרות אוגרית וספרות המקרא
4	נק"ז	סוגיות מתוך שיעורי הבחירה
-----		
18	נק"ז	סה"כ

\* **התואר שיקבל בוגר תוכנית זו יהיה במקרא והיסטוריה מקראית.**

**ב. היסטוריה מקראית**

4	נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא
4	נק"ז	מקורות לתולדות ישראל בתקופת המקרא
4	נק"ז	סוגיות מתוך שיעורי הבחירה
4	נק"ז	סמינר (או פרוסמינר)
2	נק"ז	גיאוגרפיה היסטורית של ארץ ישראל
-----		
18	נק"ז	סה"כ

**ג. ארכיאולוגיה**

מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסוריה

נק"ז	4	בתקופת המקרא
נק"ז	2	קריאה מודרכת
נק"ז	4	קרמיקה
נק"ז	4	סוגיות מתוך שיעורי הבחירה
נק"ז	4	סמינר (או פרוסמינר)
-----		
נק"ז	18	סה"כ

**ד. המזרח הקדום**

מגוון קורסים בנושא

נק"ז	10	(כגון : תרבות מצרים ותולדות מסופוטמיה)
-----		
נק"ז	10	סה"כ

**אפיגרפיה ושפות עתיקות**

נק"ז	4	עברית מקראית
נק"ז	2	ארמית מקראית
נק"ז	2	אפיגרפיה עברית
נק"ז	8	אכדית או מצרית
-----		
נק"ז	16	סה"כ

המחלקה ממליצה לתלמידים להרחיב את ידיעותיהם בתחומים קרובים למקצוע במסגרת לימודי בחירה, כגון : שפות שמיות עתיקות, היסטוריה, גיאוגרפיה, גיאולוגיה, לימודי שפה זרה שנייה (גרמנית או צרפתית).

**מקצועות הלימוד לפי שנות הלימוד****שנה א'****חטיבה בארכיאולוגיה**

2 נק"ז	מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסוריה
2 נק"ז	קריאה מודרכת למבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסוריה

**חטיבה בהיסטוריה מקראית**

4 נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא
2 נק"ז	מקורות לתולדות ישראל באלף השני לפסה"נ
2 נק"ז	מקורות לתולדות ישראל בימי בית ראשון

**חטיבה במקרא**

4 נק"ז	טקסט מקראי
2 נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
4 נק"ז	סוגיות מתוך שיעורי הבחירה

**שפות עתיקות**

4 נק"ז	עברית מקראית
2 נק"ז	ארמית מקראית
-----	
28 נק"ז	

**שנה ב'****חטיבה בארכיאולוגיה**

4 נק"ז	קרמיקה קדומה
2 נק"ז	סוגיה מתוך שיעורי הבחירה
4 נק"ז	סמינר או פרוסמינר : נושאים נבחרים בארכיאולוגיה

**חטיבה בהיסטוריה מקראית**

2 נק"ז	מקורות חיצוניים לתולדות ממלכת ישראל עד לחורבן שומרון (סוגיה)
2 נק"ז	מקורות חיצוניים לסוף ימי ממלכת יהודה (סוגיה)
2 נק"ז	מבוא לגיאוגרפיה היסטורית של ארץ-ישראל בתקופת המקרא

**חטיבה במקרא**

4 נק"ז	התהוות ספרות המקרא
2 נק"ז	סוגיה מתוך שיעורי הבחירה

**לשונות עתיקות**

2 נק"ז	אפיגרפיה עברית
4 נק"ז	אכדית או מצרית (למתחילים) *

**תרבויות עתיקות**

2 נק"ז

-----

30 נק"ז סה"כ

**שנה ג'****חטיבה בארכיאולוגיה**

2 נק"ז

היסטוריה וארכיאולוגיה של ראשית ישראל

2 נק"ז

מבוא לתרבות ואמנות איגאית בתקופת הברונזה

**חטיבה בהיסטוריה מקראית**

4 נק"ז

סמינר או פרוסמינר : נושאים נבחרים בתולדות ישראל

**חטיבה במקרא**

4 נק"ז

ספרות אוגרית וספרות המקרא

2 נק"ז

סוגיה מתוך שיעורי הבחירה

**שפות עתיקות**

4 נק"ז

אכדית, אוגריתית או מצרית (למתקדמים)\*

**תרבויות עתיקות**

2 נק"ז

תולדות מצרים ותרבותה (סוגיה)

2 נק"ז

ממלכת אשור/בבל (סוגיה)

-----

22 נק"ז סה"כ

\* השיעורים למתחילים ולמתקדמים ניתנים לעיתים בקורס מרוכז במהלך שנה אחת.

הערות:

1. נושאי הסוגיות עשויים להתחלף מדי שנה בשנה.

2. משקל החטיבות השונות בתוכניות הלימודים האישיות של התלמידים ייקבע בהתאם לתחומי ההתעניינות של התלמיד.



**ב. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)**

<u>מדור מקרא</u>		<u>שנה א' (20 נק"ז)</u>	
2 נק"ז	סוגיה מתוך שיעורי הבחירה	2 נק"ז	תולדות נוסח המקרא
			טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)
4 נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא	4 נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
	מקורות לתולדות ישראל	2 נק"ז	סוגיה מתוך שיעורי הבחירה
4 נק"ז	בתקופת המקרא (כולל הדרכה)	2 נק"ז	עברית מקראית (סמ' א')
		0 נק"ז	בחינת בקיאות (חלק אחד)
-----		-----	
8 נק"ז		12 נק"ז	
		<b><u>שנה ב' (18 נק"ז)</u></b>	
6 נק"ז	קריאת מקורות וסוגיות	4 נק"ז	התהוות ספרות המקרא
2 נק"ז	גיאוגרפיה היסטורית	4 נק"ז	טקסט מקראי
		2 נק"ז	ארמית מקראית
		0 נק"ז	בחינת בקיאות (חלק אחד)
-----		-----	
8 נק"ז		10 נק"ז	
		<b><u>שנה ג' (16 נק"ז)</u></b>	
4 נק"ז	סמינר*	2 נק"ז	סוגיות מתוך שיעורי הבחירה
2 נק"ז	סוגיה מתוך שיעורי הבחירה	4 נק"ז	ספרות אוגרית וספרות המקרא
		4 נק"ז	פרוסמינר
-----		-----	
6 נק"ז		10 נק"ז	

\* התלמיד ישתתף במדור אחד בפרוסמינר (התלמיד רשאי להשתתף בפרוסמינר כבר בשנה ב') ובמדור השני בסמינר לפי בחירתו, ובאישור היועץ.

**תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)**

<u>מדור היסטוריה מקראית</u>		<u>מדור מקרא</u>	
		<u>שנה א' (18 נק"ז)</u>	
2 נק"ז	סוגיה מתוך שיעורי הבחירה	2 נק"ז	תולדות נוסח המקרא
4 נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא	4 נק"ז	טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)
4 נק"ז	מקורות לתולדות ישראל בתקופת המקרא (כולל הדרכה)	2 נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
-----		-----	
10 נק"ז		8 נק"ז	
		<u>שנה ב' (6 נק"ז)</u>	
2 נק"ז	סוגיה מתוך שיעורי הבחירה	4 נק"ז	התהוות ספרות המקרא
-----		-----	
2 נק"ז		4 נק"ז	

שנה ג' (4 נק"ז)

פרוסמינר / סמינר באישור היועץ.

תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים רב-תחומיים (147).

**סדרי הבחינות ותנאי המעבר:**

סדרי הבחינות ותנאי המעבר זהים למסלול הדו-מחלקתי במקרא, פרט לסעיפים הבאים:

1. הצלחה בקורס מבוא לתולדות ישראל בתקופת המקרא הכרחית למעבר משנה א' לשנה ב'.
2. הסטודנט ייגש לבחינת בקיאות אחת בנושאים ההיסטוריים (חלק ב). הציון העובר הוא 65.

**מסלול לימודים במקרא והיסטוריה מקראית****תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)**

<u>שנה א'</u>	
4 נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא
4 נק"ז	מקורות לתולדות ישראל בתקופת המקרא
2 נק"ז	סוגיה מתוך שיעורי הבחירה
-----	
10 נק"ז	
<u>שנה ב'</u>	
2 נק"ז	גיאוגרפיה היסטורית
2 נק"ז	אפיגרפיה עברית
6 נק"ז	סוגיות (לפי בחירה ובאישור היועץ)*
-----	
10 נק"ז	
<u>שנה ג'</u>	
4 נק"ז	סוגיות (לפי בחירה ובאישור היועץ)*
4 נק"ז	פרוסמינר
-----	
8 נק"ז	

\* במסגרת הסוגיות ילמד התלמיד גם על תרבויות שונות, ושיעור מבוא בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל (תלמידים שאינם לומדים ארכיאולוגיה). ניתן להקדים חלק מהסוגיות (כגון מבוא לארכיאולוגיה או תרבות שכנה) לשנה א.

### **סדרי הבחינות ותנאי המעבר:**

סדרי הבחינות ותנאי המעבר זהים לאלה של המסלול הדו-מחלקתי במקרא, פרט לסעיפים הבאים:

- (1) הצלחה בקורס מבוא לתולדות ישראל בתקופת המקרא הכרחית למעבר משנה א' לשנה ב'.
- (2) הסטודנט ייגש לבחינת בקיאות אחת בנושאים ההיסטוריים (חלק ב). הציון העובר הוא 65.

**מסלול משולב למקרא וללימודי תעודת הוראה****(סימן מחשב 119)**

הלימודים במסלול המשולב מיועדים להכשיר את הסטודנט להוראה בבתי-הספר התיכוניים במטרה להרחיב את בסיס הידע שלו במקרא ואת הכשרתו המקצועית כמורה. המסגרת הלימודית משלבת את לימודי המחלקה למקרא והיחידה להכשרת מורים. לימודי התואר הראשון ולימודי ההרחבה במחלקה יסתיימו כעבור 3 שנים. לימודי תעודת ההוראה ביחידה להכשרת מורים יסתיימו בשנה הרביעית ללימודים, בהתאם לדרישות שם. מסלול הלימודים מורכב מלימודי מקרא במסלול הדו-מחלקתי הרגיל (54 נק"ז) בתוספת הרחבה מיוחדת בסוגי הספרות המקראית הנלמדים בבית-הספר התיכון (6 נק"ז) ההרחבה המיוחדת תיחשב במסגרת הנק"ז של לימודים כלליים.

**מבנה הלימודים****לימודי המחלקה****שנה א' (24+2 נק"ז)**

<b><u>הרחבה מיוחדת</u></b>			
2 נק"ז	הוראת הסיפור וההיסטוריוגרפיה	2 נק"ז	סוגיה מתוך שיעורי הבחירה *
		2 נק"ז	תולדות נוסח המקרא
		4 נק"ז	טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)
		2 נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
		4 נק"ז	עברית מקראית
		4 נק"ז	פרשנות ימי-הביניים
			מבוא לתולדות ישראל
		4 נק"ז	בתקופת המקרא
			מקורות לתולדות ישראל
		2 נק"ז	בימי בית ראשון
-----		-----	
2 נק"ז		24 נק"ז	

\* הנק"ז יחשבו כחלק מן הנק"ז של הלימודים הכלליים.

**שנה ב' (18 נק"ז + 2 נק"ז)**

2 נק"ז	הוראת החוק המקראי וספרות החכמה	4 נק"ז	התהוות ספרות המקרא
		4 נק"ז	טקסט מקראי מן התורה
		2 נק"ז	סוגיה מתוך שיעורי הבחירה
		4 נק"ז	פרוסמינר
		2 נק"ז	ארמית מקראית
		2 נק"ז	מבוא לתרגומים ארמיים
			בחינת בקיאות
-----		-----	
2 נק"ז		18 נק"ז	

**שנה ג (12 נק"ז + 2 נק"ז)**

טקסט מקראי

הוראת ספרות הנבואה והמזמור 2 נק"ז

4 נק"ז (נבואה, מזמור או חכמה)

4 נק"ז סמינר

4 נק"ז ספרות אוגרית וספרות המקרא

-----

-----

2 נק"ז

12 נק"ז

המעבר משנה א לשנה ב מותנה בציון של 65 לפחות בקורסים "תולדות נוסח המקרא" ו"טקסט מקראי".

המעבר משנה ב לשנה ג מותנה בציון של 65 לפחות בקורסים "התהוות ספרות המקרא" ו"טקסט מקראי"

וציון 80 לפחות בשיעורי ההרחבה המיוחדת.

המשך לימודיו של הסטודנט לאחר השנתיים הראשונות מותנה באישור ראש המסלול.

על הסטודנטים להשיג ציון 65 לפחות בפרוסמינר ו-70 לפחות בסמינר.

### מסלול לימודים בארכיאולוגיה

(סימן מחשב 135)

הארכיאולוגיה עוסקת בחקר השרידים שנוצרו בידי האדם בימי קדם. מטרת לימודי הארכיאולוגיה להקנות לתלמידים ידע מקיף בשיטות הדיסציפלינה, הבנה כללית בהתפתחות הציוויליזציות בעולם ובמזרח הקרוב בכלל ובארץ ישראל ושכנותיה בפרט, ולהכשירם לעבודה ארכיאולוגית בשדה, במוזיאונים ובמחקר מדעי. באופן טבעי באוניברסיטת בן-גוריון בנגב מושם דגש על המחקר של מדבריות הנגב וסיני.

#### לימודי הארכיאולוגיה כוללים את המדורים הבאים:

- א. ארכיאולוגיה פרהיסטורית ואנתרופולוגיה
- ב. ארכיאולוגיה של ארץ ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא
- ג. ארכיאולוגיה קלאסית-ביזאנטית

#### מבנה הלימודים בתוכנית המחלקה הראשית (80 נק"ז). שני מסלולים אפשריים:

1. מסלול ארכיאולוגיה ולימודים מורחבים.

2. מסלול "ארכיאולוג מוסמך".

#### 1. לימודי חובה במסלול לארכיאולוגיה ולימודים מורחבים

1.	קריאה מודרכת (חובה לתלמידי שנה א' בכל המדורים)	2	נק"ז
2.	שיעורי מבוא חובה (לשנה א') בשלושת המדורים + שיעורי חלק א'		
	בכלי חרס ושיעור בכלי צור	18	נק"ז
3.	מונוגרפיות וסמינר (שנים ב'-ג') במדור ראשי א'	16	נק"ז
4.	מונוגרפיות וסמינר * (שנים ב'-ג') במדור ראשי ב'	16	נק"ז
5.	מונוגרפיות (שנים ב'-ג') במדור משני	14	נק"ז
6.	מונוגרפיות בארכיאולוגיה	14	נק"ז
	-----		
	סה"כ	80	נק"ז

\* הערות הנוגעות לסעיפים 3 ו-4:

- א. על התלמידים להשתתף בשנה ג' בסמינרים של שניים מן המדורים. הלומדים בסמינר של המדור לארכיאולוגיה של ארץ ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא יכללו במסגרת המונוגרפיות גם את חלק ב' של השיעור "קרמיקה קדומה" (2 נק"ז). הלומדים בסמינר של המדור לארכיאולוגיה קלאסית-ביזאנטית יכללו במסגרת המונוגרפיות גם את חלק ב' של השיעור "הקרמיקה של התקופה הקלאסית" (2 נק"ז).
- ב. ניתן, באישור מיוחד של אחראי המחלקה על לימודי התואר הראשון, ללמוד את 14 הנק"ז הרשומות כ"מונוגרפיות בארכיאולוגיה", כחטיבה במחלקה אחרת.
- ג. סטודנטים הבוחרים במסלול המורחב בארכיאולוגיה (80 נק"ז) **חייבים** להשתתף בקורסים העוסקים בממצא חומרי הניתנים בשנים ב' ו-ג' ללימודים. בין קורסים אלו ניתן למנות את: נומיסמטיקה, זכוכית, ארכיאוזואולוגיה, אנתרופולוגיה פיזית וכיוב'.

### לימודי שפה זרה עד רמת מתקדמים

כל תלמיד ארכיאולוגיה מחויב בלימוד שפה זרה עד לרמת מתקדמים. נקודות הזכות עבור לימודים אלו ייחשבו במסגרת הלימודים הכלליים.

1. תלמידים המתעניינים בארכיאולוגיה פרהיסטורית ילמדו את השפה הצרפתית
2. תלמידים המתעניינים בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל-ושכנותיה בתקופת המקרא, יבחרו באחת האפשרויות הבאות :
  - א. שפה עתיקה - מצרית או אכדית
  - ב. שפה מודרנית - צרפתית או גרמנית
3. תלמידים המתעניינים בארכיאולוגיה קלאסית יבחרו באחת האפשרויות הבאות :
  - א. שפה עתיקה - יוונית או לטינית
  - ב. שפה מודרנית - צרפתית או גרמנית

### 2. מסלול "ארכיאולוג מוסמך"

המסלול מעניק הכשרה מורחבת בנושאים הרלוונטיים במיוחד לניהול חפירה, לתלמידים אשר מעוניינים עם סיום לימודיהם לשמש כארכיאולוגים פעילים. חשוב לציין כי רשות העתיקות, הגוף הממונה מטעם המדינה על שמירת עתיקות הארץ ובמסגרת זאת גם על רישוי חפירות, קבעה כי עמידה בתכנית הכשרה מורחבת (מסלול חופר) תעניק בעתיד הקרוב, קדימות בקבלת רישיון חפירה.

התלמידים אשר יסיימו בהצלחה את לימודי מסלול "ארכיאולוג מוסמך", יקבלו בנוסף לתעודת התואר הראשון, מכתב נלווה מטעם המחלקה בו יצוין כי התלמיד/ה סיים/ה בהצלחה את הדרישות למסלול "ארכיאולוג מוסמך".

**לימודי מסלול "ארכיאולוג מוסמך"**

2	נק"ז	1. קריאה מודרכת (חובה לתלמידי שנה א' בכל המדורים)
		2. שיעורי מבוא חובה (לשנה א') בשלושת המדורים + שיעורי חלק א'
18	נק"ז	בכלי חרס ושיעור בכלי צור
16	נק"ז	3. מונוגרפיות וסמינר (שנים ב'-ג') במדור ראשי א' *
16	נק"ז	4. מונוגרפיות וסמינר (שנים ב'-ג') במדור ראשי ב' *
14	נק"ז	5. מונוגרפיות (שנים ב'-ג') במדור משני*
4	נק"ז	6. שיטות שדה בארכיאולוגיה וכתובת דו"ח חפירה
2	נק"ז	7. סקר ארכיאולוגי
2	נק"ז	8. שימושי מחשב וממ"ג (GIS)
2	נק"ז	9. עיבוד וניתוח ממצאים
4	נק"ז	10. מחקרי שדה**

\* כולל שיעורי חלק ב' בכלי חרס.

\*\* מחקרי שדה הינם ששה שבועות של עבודת שדה בחפירות המחלקה בתפקידים בעלי אחריות ניהולית. אין מחקרי השדה פוטרים מהשתתפות בחפירה הלימודית של ארבעת השבועות החלה על כל התלמידים.

**תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)**

2	נק"ז	1. קריאה מודרכת (חובה לתלמידי שנה א' בכל המדורים)
		2. שיעורי מבוא חובה (לשנה א') בשלושת המדורים + שיעורי חלק א'
18	נק"ז	בכלי חרס ושיעור בכלי צור
14	נק"ז	3. מונוגרפיות וסמינר * (שנים ב'-ג') במדור א'
10	נק"ז	4. מונוגרפיות * (שנים ב'-ג') במדור ב'
10	נק"ז	5. מונוגרפיות * (שנים ב'-ג') במדור ג'
-----		
54	נק"ז	סה"כ

\* על התלמידים להשתתף בשנה ג' בסמינר של אחד מן המדורים. הלומדים בסמינר של המדור לארכיאולוגיה של ארץ ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא ילמדו גם את חלק ב' של השיעור "קרמיקה קדומה" (בהיקף של 2 נק"ז).

הלומדים בסמינר של המדור לארכיאולוגיה קלאסית-ביזאנטית ילמדו גם את חלק ב' של השיעור "הקרמיקה של התקופה הקלאסית" (בהיקף של 2 נק"ז).

**שפה זרה שניה עד רמת מתקדמים**

חצי מנקודות הזכות יחשבו  
במסגרת הלימודים הכלליים

שפת מחקר מודרנית – גרמנית או צרפתית  
או שפה עתיקה – מצרית, אכדית, יוונית, או לטינית



**במסגרת הלימודים הכלליים מומלץ שהתלמיד ישמע את השיעור:**

1. למתמחים בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל - תולדות ישראל בתקופה המקרא.
2. למתמחים בארכיאולוגיה קלאסית - קווי יסוד בתולדות עם ישראל בימי הבית השני, או מבוא לתולדות יוון / אמנות יוונית.

בשנת הלימודים הראשונה ישתתפו התלמידים בשיעורי מבוא בשלושת המדורים וקריאה מודרכת (20 נק"ז). השתתפות בשיעורים אלה, כולל עבודות ובחינות, היא תנאי מעבר ללימודי שנה ב'. תלמידים הבוחרים להשתתף בלימודי שפה עתיקה (אכדית, מצרית או יוונית) ילמדו בקורס למתחילים ולמתקדמים (4 נק"ז) ויהיו פטורים מלימוד שפה מחקר מודרנית. בחירת השפה בהתאם למגמה ההתמחות: אכדית או מצרית לבוחרים בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל וסוריה במגמה ראשית, יוונית לבוחרים בארכיאולוגיה קלאסית-ביזאנטית כמגמה ראשית.

**תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)****מדור ראשי**

קריאה מודרכת	שנה א'	2 נק"ז
מבוא לארכיאולוגיה פרהיסטורית/ מקראית/ קלאסית-ביזאנטית	שנה א'	4 נק"ז
כלי צור / כלי חרס חלק א'	שנה א'	2 נק"ז
מונוגרפיות	שנים ב'-ג'	4 נק"ז
סמינר*	שנה ג'	4 נק"ז

**מדור משני**

מבוא לארכיאולוגיה פרהיסטורית/ מקראית/ קלאסית-ביזאנטית	שנה א'	4 נק"ז
מונוגרפיות	שנים ב'-ג'	8 נק"ז

-----  
סה"כ 28 נק"ז

\* על התלמידים להשתתף בשנה ג' בסמינר הניתן באחד המדורים.

**תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במסלול ללימודים רב-תחומיים (147).****הערות:**

1. במדור לפרהיסטוריה חלה חובת השתתפות בקורסים לאומנות פרהיסטורית וראשית הציויליזציה במזרח התיכון.
2. במדור לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא חלה חובת השתתפות בקורס בקרמיקה קדומה.
3. במדור לארכיאולוגיה קלאסית חלה חובת השתתפות בקורסים לקרמיקה קלאסית ואתרי א"י בתקופה קלאסית.
4. תלמידים הבוחרים בארכיאולוגיה כמחלקה משנית חייבים להשתתף בסדורים לימודיים ובחפירה לימודית במחצית המתכונת שנקבעה בתקנון המחלקה.

**סיורים לימודיים**

התלמיד חייב להשתתף ב-10 ימי סיור כמפורט למטה. התלמיד נדרש לכתוב דו"ח סיור אשר יימסר למזכירות תוך שבועיים מתאריך הסיור. ימי הסיור יירשמו בתיק התלמיד רק לאחר בדיקת הדו"ח ע"י מורי המסלול. הסיורים ייערכו בדרך כלל בימי חמישי.

דמי השתתפות לכיסוי חלק מהוצאות הסיורים יפורסמו במועד על לוח המודעות.

1. סיור צפון – מזרח (יומיים)
2. סיור צפון – מערב (יומיים)
3. סיור דרום
4. סיור ירושלים והמרכז
5. סיורי חוף

התלמיד חייב להשתתף בסיורי צפון ודרום.

**חפירה לימודית**

כל תלמיד חייב להשתתף במהלך לימודי התואר הראשון במשך חודש ימים בחפירה לימודית הנערכת מידי קיץ מטעם האוניברסיטה. בסיום החפירה, ולא יאוחר מסוף סמסטר ראשון של השנה שלאחר עונת החפירה, יכתוב התלמיד דו"ח חפירה בהדרכת המורה האחראי. על התלמיד לסיים את חובת החפירה הלימודית עד סוף שנה ב' ללימודיו, ולחפור במשך שבועיים לפחות בסיום שנה א'. בסמסטר שלפני החפירה יערכו שיעורי הכנה לחפירה הלימודית.

**סדר הבחינות ותנאי מעבר**

1. בסיומה של כל יחידת לימוד יינתן ציון סופי. הציון יקבע על פי ציון בחינת סוף הקורס, בחינת ביניים, תרגילים ועבודות בכתב. המרצה יודיע לתלמידים בראשית הקורס על הדרך בה ייקבע הציון. לא יינתן ציון על חלק של קורס.
2. מי שנכשל בקורס מסוים חייב ללמוד את הקורס מחדש ולעמוד בכל הדרישות והחובות של הקורס. אם חלו שינויים בדרישות הקורס משנה לשנה חייב התלמיד בדרישות של הקורס המאוחר יותר. לא יינתן לתלמיד לגשת לבחינה בקורס מבלי שהתלמיד השתתף בפועל בקורס זה ומילא את חובותיו כפי שנקבעו על-ידי המרצה.
3. מעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בהשגת ציון מינימום של 65 בכל אחד מקורסי המבוא (פרהיסטוריה/ מקראית/ קלאסית-ביזאנטית).
4. שיעורי המבוא בשנה א' מורכבים משני חלקים עוקבים אשר ציון המעבר בכל חלק בנפרד הוא 65 לפחות:

א. מוצא האדם וראשית התרבות האנושית

ב. מבוא לפרהיסטוריה של ארץ ישראל

א. מבוא לארכיאולוגיה של א"י וסוריה עד סוף תקופת הברונזה התיכונה

ב. מבוא לארכיאולוגיה של א"י וסוריה בתקופת הברונזה המאוחרת והברזל

א. מבוא לארכיאולוגיה של יוון והעולם הקלאסי - חלק א'

ב. מבוא לארכיאולוגיה של יוון והעולם הקלאסי - חלק ב'

5. תלמיד אשר נכשל בבחינה (ציון נמוך מ-65) בשיעור מבוא - חלק א', לא יורשה להמשיך באותו שנה בשיעור מבוא- חלק ב'. התלמיד נדרש במקרה זה לחזור בשנה השנייה על שיעור המבוא על שני חלקיו.
6. השתתפות תלמידי שנה א' בקורסים המיועדים לשנים ב'-ג' טעונה אישור ועדת ההוראה של המסלול לארכיאולוגיה.
7. התלמיד לא יורשה להשתתף בקורסים של שנה ב' באחד המדורים אלא אם סיים בהצלחה (ציון מינימום 65) את קורסי המבוא באותו מדור.
8. מעבר משנה ב' לשנה ג' מותנה בציון ממוצע מינימלי של 65 בכל הקורסים של אותה שנה.
9. תלמיד אשר נכשל בשלושה קורסים בשנת לימודיו השניה לא יוכל להמשיך בלימודי המסלול בארכיאולוגיה.
10. עבודות בכתב תימסרנה אך ורק באמצעות מזכירות המחלקה. התלמיד יקבל אישור בכתב על תאריך הגשת העבודה.
11. תאריך אחרון להגשת עבודות סמינר הוא 30 בספטמבר בכל שנה. לאחר מועד זה לא תתקבל העבודה במזכירות המחלקה. הציון לקורס זה יהיה 0 (אפס) והסטודנט יידרש לחזור על הקורס.

**חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון**

**המחלקה לספרות עברית**  
(סימן מחשב 122)

**מטרות המחלקה**

להעמיד דור חדש של חוקרי ספרות, מבקרים ואנשי רוח אשר יטביעו חותם בשיח התרבות העברית ובעיצוב פני החברה הישראלית.

- א. להקנות לתלמידים ידע בספרות העברית לסוגיה ולתקופותיה .
- ב. להקנות לתלמידים כלי מחקר אנליטיים להתמודדות עם יצירות ספרותיות על-פי אסכולות ותיאוריות המקובלות בחקר הספרות.
- ג. לאפשר הרחבת הידע והמחקר של ספרויות יהודיות (לאדינו , יידיש) באמצעות חטיבות המחלקה.
- ד. להכשיר את התלמידים למחקר עצמאי .
- ה. להכשיר את תלמידי המסלול לכתיבה ספרותית (תואר שני) לשכלל את כתיבתם ולפרסם את יצירותיהם.
- ו. להכשיר את תלמידי המסלול למו"לות (תואר שני) להשתלב בעולם העשייה של הספר.

לימודי המחלקה לספרות עברית פורשים קשת רחבה של קורסים בפני תלמידי התואר הראשון. הספרות העברית נלמדת לתקופותיה ולסוגיה, למן ספרות בית שני, המדרש והפיוט הקדום ועד לספרות ישראלית עכשווית, וזאת דרך צמתים היסטוריים וזרמים פואטיים חשובים בתולדותיה: ספרות האגדה והמדרש, ספרות ימי הביניים, ספרות ההשכלה וספרות המאה העשרים. השיעורים השונים מציעים התבוננויות מגוונות בפרוזה ובשירה, בטקסטים קאנוניים ובספרות עממית, תוך שהם מציבים את יצירות הספרות במסגרת החברה והתרבות של זמנן. קורסי המחלקה מקנים כלים ומושגים בתיאוריה ספרותית ומיומנויות פרשניות, בדרכי פרשנות מסורתיות כמו-גם חדישות. חטיבות המחלקה מרחיבות את אופקי הלימוד לספרויות יהודיות (לאדינו, יידיש) ללימודי פולקלור יהודי וערבי וקורס מיוחד ("יצירות מופת") פותח שער ליצירות מרכזיות בספרות העולם.

**מבנה הלימודים**

בלימודי התואר הראשון (ב.א.) **שלושה מדורים** :

- א. ספרות עברית חדשה.
- ב. ספרות עברית בימי-הביניים.
- ג. ספרות עממית, ספרות המדרש והאגדה.

**הלימודים נמשכים כשלוש שנים.**

ניתן לבחור בין **חמש תוכניות לימודים** :

- א. תוכנית מחלקה ראשית בהיקף של 80 נק"ז.
- ב. תוכנית דו-מחלקתית בהיקף של 54 נק"ז.
- ג. תוכנית מחלקה משנית בהיקף של 28 נק"ז.
- ד. תכנית חטיבה מורחבת בהיקף של 28 נק"ז.

**תנאי קבלה ותנאי מעבר משנה לשנה**

1. ציון מעבר בקורסי מבוא ובקורסי "קריאה בטקסטים מחקריים" הוא 60, ציון המעבר בקורסי בחירה וסמינריונים הוא 56.
2. מעבר משנה לשנה מותנה בציון משוקלל של 65 לפחות.
3. בשיעורי מבוא שמתלווה להם תרגיל צמוד, ציון המעבר (60) חל על השיעור ועל התרגיל כאחד.
4. כישלון במבחן בשני שיעורי מבוא אינו מאפשר מעבר לשנה ב'.
5. השלמת המבואות חייבת להיעשות במהלך שנה א'. באישור מיוחד של ועדת הוראה מחלקתית, ניתן יהיה להמשיך וללמוד מבואות בשנה ב'. תלמידים לא יוכלו לעבור לשנה ג' ולהשתתף בסמינרים ללא השלמת כל המבואות.
6. מעבר לשנה ג' מותנה בציון 60 בכל שיעורי המבואות, וכן בקורס "קריאה בטקסטים מחקריים".

**הנחיות והוראות כלליות**

1. יש לבחור בשני שיעורי "קריאה בטקסטים מחקריים" משני מדורים שונים.
2. אין ללמוד יותר משני קורסים למתקדמים אצל אותו מורה. (הנחייה זו אינה חלה על המבואות).
3. היעדרות של למעלה מ- 20% מפגישות הקורס תגרום לציון "נכשל" בקורס.
4. לא ניתן להגיש עבודות משותפות.
5. על התלמידים להתעדכן בהודעות הנשלחות לתיבת הדואר האלקטרוני, ובהודעות המתפרסמות באתר המחלקה ועל לוחות המודעות.

**סמינרים**

1. תלמידים הלומדים ספרות עברית כמחלקה ראשית (80 נק"ז) חייבים לבחור בשלושה סמינרים – אחד מכל מדור. הלומדים ספרות עברית כדו-מחלקתית (54 נק"ז) חייבים לבחור בשני סמינרים משני מדורים שונים.
2. השתתפות בסמינר מותנית בציון 60 במבוא של אותו מדור, וכנ"ל בקורס "קריאה בטקסטים מחקריים". תלמידים שלא יעמדו בחובות אלה לא יוכלו להשתתף בסמינר.
3. הציון הסופי בקורס סמינר ישוקלל משני ציונים: (א) ציון עבודת הסמינר. (ב) ציון ביניים שייקבע על-פי מבחן או הגשת רפראט, בהתאם להחלטת המרצה. משקלו של ציון זה לא יעלה על 30%.
4. לא תאושרנה עבודות משותפות לשני סטודנטים או יותר.
5. את העבודה יש להגיש למזכירות המחלקה ולקבל אישור על מסירתה.
6. התלמידים ישמרו אצלם עותק זהה לזה שנמסר.
7. הגשת עבודה זהה בשני קורסים, וכן הגשת עבודה שנכתבה בידי אדם אחר, תיחשבנה לעבירת משמעת.
8. תאריך אחרון למסירת עבודת סמינר הוא 30 בספטמבר של אותה השנה. הגשה באיחור של העבודה תגרום תשלום קנס ודחיית קבלת התואר.
9. אין לפנות למרצים לבקשת הארכת מועד הגשת עבודת הסמינר. את הבקשה יש להגיש בכתב בצירוף אישורים מתאימים **אך ורק** לוועדת ההוראה של המחלקה.
10. עבודה שתוגש באיחור וללא אישור וועדת ההוראה של המחלקה לא תתקבל ולא יינתן ציון בקורס.

**תוכניות הלימודים****I. מחלקה ראשית (80 נק"ז)**

לתכנית זו ניתן להתקבל על סמך ציוני שנה א', ובאישור וועדת ההוראה המחלקתית בלבד.  
תלמידים לא יוכלו לבצע שינוי זה על דעת עצמם.

**לימודי חובה****שנה א'**

1. מבוא היסטורי: מספרות המדרש עד החסידות א+ב (4 נק"ז)
2. מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה: המאה ה-18 עד המאה ה-19 א+ב (2 נק"ז)
3. מבוא לספרות עממית א+ב (2 נק"ז)
4. מבוא לשירה העברית בימי הביניים + תרגילים צמודים א+ב (6 נק"ז)
5. יסודות השירה א+ב (4 נק"ז)
6. יסודות הסיפורת א+ב (4 נק"ז)
7. הדרכה ביבליוגרפית (2 נק"ז)

**שנה ב'**

1. תורת הספרות + תרגיל צמוד א+ב (6 נק"ז)
2. מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה: המאה ה-19 עד המאה ה-20 א+ב (4 נק"ז)<sup>1</sup>
3. קריאה בטקסטים מחקריים במדור ספרות עברית חדשה (2 נק"ז)
4. קריאה בטקסטים מחקריים ממדור נוסף (2 נק"ז)

**שנה ג'**

1. סמינר במדור ספרות עברית חדשה א+ב (4 נק"ז)
2. סמינר במדור ימי הביניים א+ב (4 נק"ז)
3. סמינר במדור ספרות עממית א+ב (4 נק"ז)

**"יצירות מופת בספרות העולם"** (מס' קורס 122-1-0424 ו-122-1-0434)

קורס חובה שנתי לתלמידים אשר החלו לימודיהם בשנה"ל תשס"ט.

על התלמידים להירשם **במהלך** התואר לשני חלקי הקורס **תחת לימודים כלליים (קוד 151)**

הקורס מקנה 2 נק"ז שנתיות

**שיעורי בחירה**

(30 נק"ז)

את שיעורי הבחירה יתחילו התלמידים ללמוד בשנה השנייה. התלמידים יצברו בכל שנות לימודיהם 30 נק"ז משיעורי בחירה, מהם יוכלו לבחור 8 נק"ז גם משיעורים במחלקות אחרות: ספרויות זרות, פילוסופיה, לשון עברית, מקרא והיסטוריה מקראית, היסטוריה של עם ישראל, מחשבת ישראל. קורסים אלה טעונים אישור היועץ המחלקתי.

<sup>1</sup> בקורס זה יוכלו להשתתף רק תלמידים שסיימו את חובותיהם בקורס מבוא לספרות עברית חדשה: המאה ה-18 עד המאה ה-19

**II. תכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)****לימודי חובה****שנה א'**

1. מבוא היסטורי : מספרות המדרש עד החסידות א+ב (4נק"ז)
2. מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה : המאה ה-18 עד המאה ה-19 א+ב (2 נק"ז)
3. מבוא לספרות עממית א+ב (2 נק"ז)
4. מבוא לשירה העברית בימי הביניים + תרגילים צמודים א+ב (6 נק"ז)
5. יסודות השירה א+ב (4 נק"ז)
6. יסודות הסיפורת א+ב (4 נק"ז)
7. הדרכה ביבליוגרפיה (2 נק"ז)

**שנה ב'**

1. תורת הספרות + תרגיל צמוד א+ב (6נק"ז)
2. מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה : המאה ה-19 עד המאה ה-20 א+ב (4נק"ז)<sup>2</sup>
3. קריאה בטקסטים מחקרניים במדור ספרות עברית חדשה (2נק"ז)
4. קריאה בטקסטים מחקרניים ממדור נוסף (2נק"ז)

**שיעורי בחירה**

- את שיעורי הבחירה יתחילו התלמידים ללמוד בשנה השנייה, וישלימו את מכסתם בשנה השלישית.  
סה"כ שיעורי בחירה לתכנית דו-מחלקתית : 8 נק"ז

**שנה ג**

1. 2 סמינרים משני מדורים שונים א+ב (8 נק"ז)

**"יצירות מופת בספרות העולם"** (מס' קורס 122-1-0424 ו-122-1-0434)

קורס חובה שנתי לתלמידים אשר החלו לימודיהם בשנה"ל תשס"ט.

על התלמידים להירשם **במהלך** התואר לשני חלקי הקורס **תחת לימודים כלליים (קוד 151)**  
הקורס מקנה 2 נק"ז שנתיות.

<sup>2</sup> בקורס זה יוכלו להשתתף רק תלמידים שסיימו את חובותיהם בקורס מבוא לספרות עברית חדשה : המאה ה-18 עד המאה ה-19

**III. מחלקה משנית (28 נק"ז) או חטיבה מורחבת (28 נק"ז)**

- תכנית זו מוצעת ללומדים במחלקה אחרת בהיקף של 80 נק"ז ומעוניינים להשלים את לימודיהם לתואר במסגרת המחלקה לספרות עברית.
- כמו כן מיועדת תכנית זו גם לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים רב-תחומיים (147).

**שנה א'****חובה**

1. לבחור אחד מ-3 המבואות במדור ספרות עברית החדשה:

- |   |                  |
|---|------------------|
| יסודות השירה <b>א</b> יסודות הסיפורת <b>א</b> מבוא היסטורי מאות 19-20 | א' + ב' (4 נק"ז) |
| 2. יצירות מופת בספרות העולם   | א' + ב' (2 נק"ז) |

**שנה ב'****חובה**

- |   |                  |
|---|------------------|
| * קריאה בטקסטים מחקריים (לבחור קבוצה אחת) | א' / ב' (2 נק"ז) |
| מבוא היסטורי: מספרות המדרש עד החסידות     | א'+ב' (4 נק"ז)   |
| או  |                  |
| מבוא לשירה עברית בימי הביניים             | א'+ב' (6 נק"ז)   |
| <b>שיעורי בחירה</b> (לאורך שנות הלימודים) | 10/12 נק"ז       |

**שנה ג'****\*\*סמינר**

(4 נק"ז)

סה"כ 28 נק"ז, מבנה: 16 נק"ז חובה 10/12 נק"ז בחירה

**הערות:**

- \* התלמיד יבחר קבוצה בו ילמד את הסמינר
- \*\* ניתן להירשם לסמינר רק בתחום בו נלמד המבוא

**סדנאות לכתובה ספרותית**

במסגרת שיעורי בחירה במחלקה מוצעות סדנאות בכתובה ספרותית בשירה ובפרוזה. כמו כן ניתן להירשם לסדנאות שירה ופרוזה שבתכנית הלימודים של התואר השני על בסיס מקום פנוי.



חטיבות בחסות המחלקה**א. חטיבה לספרויות יהודיות**

החטיבה פועלת בחסות המחלקה וכוללת תכנית לימוד בהיקף של 28 נק"ז. בחטיבה שני מסלולי לימוד :  
(א) ספרות יידיש ותרבות יהודי מזרח אירופה ואמריקה ; (ב) ספרות לאדינו ותרבות יהודי ספרד.

**ב. החטיבה לפולקלור**

החטיבה פועלת במשותף עם המדור לספרות עממית של המחלקה. בחטיבה תכנית לימוד : 28 נק"ז.  
החטיבה כוללת שלושה מדורים : ספרות עממית ; אמונות, מנהגים וטקסים ; אמנות ותרבות חומרית.

טבלת נקודות זכות של היקפי הלימוד השונים

28 משנית	54 דו-מחלקתי	80 מורחבת	
או : וזה תלוי בציון בבחינת המיון			
===	2	2	הדרכה ביבליוגרפית
4	4	4	מבוא לשירה
4	4	4	מבוא לסיפורת
4	4	4	מבוא היסטורי מספרות מדרש ועד חסידות
===	2	2	מבוא לספרות עממית
4	4	4	מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה המאות 19- 20
6	6	6	מבוא לשירת ימי הביניים
===	6	6	תורת הספרות
===	2	2	מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה המאות 18- 19
2	4	4	קריאה בטקסטים מחקריים
4	8	12	סמינרים
20	46	50	סה"כ חובה :
8	8	30	בחירה :
28	54	80	סה"כ נק"ז לתואר :

סילבוס קורסי חובה לתואר ראשון

ניתן יהיה לקבל סילבוסים מעודכנים בתחילת סמסטר בשיעורים הראשונים.  
חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון

**המחלקה ללשון העברית**

(סימן מחשב 123)

**הלימודים לתואר הראשון****1. מטרת הלימודים**

להקנות ידע בלשון העברית לתקופותיה ולתחומיה.  
לתת לתלמידים כלים בלשניים ופילולוגיים למחקר העברית בזיקה ללשונות השמיות וללשונות מערביות בנות זמננו.  
להכשיר את התלמידים ללימודים מתקדמים, לרבות מחקר ועריכה לשונית (ראו תארים שני ושלישי להלן).

**2. מבנה הלימודים**

אפשר לבחור באחת משלוש התכניות האלה:

א. מחלקה ראשית (התכנית המורחבת) – 80 נק"ז

ב. דו-מחלקתית (התכנית הרגילה) – 54 נק"ז

ג. מחלקה משנית (התכנית המצומצמת) – 28 נק"ז

הלימודים בתכנית המורחבת של 80 נק"ז טעונים אישור מטעם ועדת ההוראה של המחלקה. האישור יינתן בתום שנה א' ללימודים במחלקה. הממוצע הדרוש (מהציונים לשיעורי שנה א' במחלקתנו) כדי להשתתף בתכנית המורחבת הוא לפחות 80 (זה גם הממוצע הכולל הדרוש כדי להתקבל ללימודי התואר השני במחלקתנו - ראו להלן). מומלץ מאוד ללמוד במסגרת הזאת.

**3. דרישות מיוחדות**

1. תלמידי שנה א' חייבים בקורסים הבאים: 'הדרכה ביבליוגרפית א' (0 נק"ז)', 'ניקוד א' (0 נק"ז)', 'ניתוח תחבירי א' (0 נק"ז)', 'מבוא לדקדוק העברי א' (0 נק"ז)', לפני שילמדו בהתאמה 'הדרכה ביבליוגרפית ב' (2 נק"ז)', 'ניקוד ב' (2 נק"ז)', 'ניתוח תחבירי ב' (1 נק"ז)' ו'מבוא לדקדוק העברי ב' (1 נק"ז)'.  
2. עד סוף שנה א' חובה לעבור את הקורסים הבאים בציון 65 לפחות: 'ניקוד' (א'+ב'), 'מבוא לדקדוק העברי' (א'+ב') ו'ניתוח תחבירי' (א'+ב'). תלמידי שנה א' בלבד רשאים לגשת לבחינת פטור במקצועות אלה בתחילת השנה. ציון הפטור או הקורס ישוקלל בממוצע התואר כמו יתר השיעורים. קורסים אלה הם קורסי-קדם לרוב השיעורים בשנים ב' ו-ג'. תלמידים שלא סיימו בהצלחה את כל שיעורי הקדם לקורס מסוים לא יוכלו להירשם לאותו קורס.

3. תלמידים ששפת אמם עברית ילמדו את הקורס השנתי 'מבוא לספרות חז"ל' או קורס שנתי בתלמוד במסגרת הלימודים הכלליים.  
תלמידים ששפת אמם איננה עברית יורשו ללמוד, במקום השיעורים הנ"ל, שיעור טקסטואלי בעברית (4 נק"ז). לקראת תחילת שנת הלימודים נפרסם רשימת שיעורים ממחלקות אחרות שניתן ללמוד במסגרת זו.

4. בתכנית הרגילה חובה להשתתף בשני סמינרים, אחד בשנה ב' ואחד בשנה ג'. הלומדים במסגרת מחלקה ראשית ישתתפו בשלושה סמינרים. יש להגיש עבודת סמינר בכל קורס שהוא סמינר בנוסף לשאר הדרישות של כל מרצה ומרצה. העבודה תוגש לא יאוחר מ-30 בספטמבר בסוף שנת הלימודים שבה מתקיים הסמינר. בקשות להארכת המועד לא יידונו לאחר 31 באוגוסט של אותה שנת הלימודים (תקנות מפורטות יותר ניתן לקבל במזכירות המחלקה). כללי הגשת העבודות ייקבעו על ידי המרצה. זכאים להשתתף בסמינרים רק תלמידים שסיימו את כל החובות של שנה א'. **אין להשתתף בשני סמינרים של מרצה אחד או בנושא אחד.** חלק מהסמינרים יהיו פתוחים רק לתלמידי שנה ג'.

**4. שיעורים מיוחדים ותגבורים**

1. 'ערבית ספרותית למתחילים א'. שיעור זה מיועד לתלמידים שאינם יודעים ערבית. לא יוכל להשתתף בו תלמיד שקיבל ציון עובר בערבית בבחינת הבגרות (3 יחידות ומעלה) או ששפת-אמו ערבית.
2. 'ערבית ספרותית למתחילים ב'. בשיעור זה לא ישתתף תלמיד שקיבל ציון 70 ומעלה בערבית בבחינת הבגרות (3 יחידות ומעלה) או ששפת-אמו ערבית.
3. הציון העובר בשיעור 'ערבית ספרותית למתחילים א' ובשיעור 'ערבית ספרותית למתחילים ב' הוא 65.
4. תלמיד שאינו רשאי להשתתף באחד מהקורסים הנ"ל יהיה חייב להשלים את הנקודות החסרות בתיאום עם ועדת ההוראה המחלקתית ובשיתוף המרצה לערבית.
5. תלמידי שנה א' ששפת-אמם אינה עברית זכאים לשיעורי תגבור בקורסי היסוד 'ניקוד' ('א'+ב'), 'מבוא לדקדוק העברי' ('א'+ב') ו'ניתוח תחבירי' ('א'+ב') ללא תוספת תשלום. שיעורי התגבור הם בגדר חובה למי שלא עבר את בחינות הפטור בקורסים אלה בראשית שנה א'.
6. תלמידים ששפת-אמם עברית ולא עברו את בחינת הפטור בראשית שנה א' יחויבו אף הם בשיעורי תגבור בסמסטר ב' אם הישגיהם בסמסטר א' יהיו נמוכים מן הרף שהציבו המרצים בקורסים הנידונים. התגבור לתלמידים אלה כרוך בתשלום סמלי ומתבצע במתכונת של חונכות אישית (פרטים נוספים בדיקנאט הסטודנטים).

**5. סדר הלימודים ודרישות הקדם לשיעורים בשנים ב' ו-ג'**

1. השיעורים יילמדו כסדרם: לכל שיעור בשנים ב' ו-ג' יהיו רשומים במחשב שיעורי הקדם. לא תתאפשר הרשמה לשיעור בשנים ב' ו-ג' למי שלא סיים בהצלחה את שיעורי-הקדם של אותו השיעור. תלמיד לא יוכל להירשם לסמינר הפתוח לתלמידי שנים ב' ו-ג' אם לא סיים את כל שיעורי שנה א'. תלמיד לא יוכל להירשם לסמינר הפתוח רק לתלמידי שנה ג' אם לא סיים בהצלחה את כל שיעורי החובה לשנים א' ו-ב'.
2. כל חריגה מסדר הלימודים טעונה אישור מטעם ועדת ההוראה של המחלקה. ועדת ההוראה לא תאשר בקשות חריגות בשום אופן אם חסרות יותר משש נק"ז משיעורי שנה א'.
3. ציון עובר בשיעורי המחלקה הוא ככלל 56, למעט בשיעורים הבאים: 'ניקוד', 'ניתוח תחבירי', 'מבוא לדקדוק העברי' ו'ערבית ספרותית למתחילים'. ציון עובר בקורסים האלה הנו 65.
4. תלמיד שקיבל ציון נכשל פעמיים (באותו שיעור או בשני שיעורים שונים של שנה אחת) לא יוכל להמשיך את לימודיו במחלקה. במקרה זה לימודיו יופסקו לאלתר.
5. בתכנית הרגילה על התלמיד ללמוד סמינר אחד בשנה ב' וסמינר אחד בשנה ג' (ראו סעיף 3 תת סעיף 4).
6. על מנת לסגור את התואר במחלקה יש להגיע למוצק של 65 לפחות בשיעורי המחלקה.

**6. מחלקה ראשית – התכנית המורחבת - 80 נק"ז**

מומלץ מאוד ללמוד במסגרת הזאת. בתיאום עם היועץ יוסיף התלמיד 26 נק"ז לתכנית הדו-מחלקתית הרגילה כמפורט להלן:

1. ממאגר הסמינרים של המחלקה: מלבד שלושת הסמינרים שבהם מחויב התלמיד בתכנית זו לכתוב עבודת סמינר הוא יכול להשתתף בקורסי סמינר נוספים ללא צורך בכתיבת עבודת סמינר. במקרה

האחרון הדרישות והציון ייקבעו בתיאום עם המרצה.

2. שפות שמיות נוספות (ערבית למתקדמים, ארמית למתקדמים, אכדית).
3. שפות קלאסיות (יוונית או לטינית).
4. שפות מודרניות (במיוחד גרמנית או צרפתית).
5. שיעורי בחירה נוספים ( שפות במגע, לשון הפיוט, תחיית הלשון ועוד).
6. שיעורים ממחלקות אחרות.

לפני תחילת הסמסטר הראשון תפורסם רשימת השיעורים המומלצים למכסת 26 הנקודות הנוספות, לרבות שיעורי בחירה וסמינרים ממחלקתנו ושיעורים נבחרים ממחלקות אחרות. תלמיד המשתתף בתכנית המורחבת יכול להירשם לשיעורים מומלצים אלו בלי לקבל אישור מראש מוועדת ההוראה המחלקתית. השתתפות בשיעורים אחרים טעונה אישור.

### 7. פירוט התכנית הדו-מחלקתית לפי שנות הלימוד-54 נק"ז

#### שנה א'

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
2 (בסמ' ב' בלבד)	שנתי	2	ניקוד א', ב'
1 (בסמ' ב' בלבד)	שנתי	2	ניתוח תחבירי א', ב'
1 (בסמ' ב' בלבד)	שנתי	2	מבוא לדקדוק העברי א', ב'
2 (בסמ' ב' בלבד)	שנתי	2	הדרכה ביבליוגרפית א', ב'
3	א'	4	ערבית ספרותית למתחילים א'
3	ב'	4	ערבית ספרותית למתחילים ב'
4	שנתי	2	ארמית א' ו-ב'
2	א'	2	תורת ההגה של לשון המקרא
2	א'	2	תורת ההגה של העברית החדשה
2	ב'	2	סמנטיקה

#### 22 סה"כ

#### שנה ב'

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
4	שנתי	2	תורת הצורות של לשון המקרא א', ב'
4	שנתי	2	לשון חז"ל א', ב'
2	א'	2	מבוא לעברית של ימי הביניים
2	ב'	2	כתיבה מדעית
2	ב'	2	תחביר לשון המקרא
2	ב'	2	תחביר העברית החדשה
4	שנתי	2	סמינר ראשון א', ב'

#### 20 סה"כ

**שנה ג'**

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
2	ב'	2	טקסטים מקראיים
2	א'	2	טקסטים של העברית החדשה
4	שנתי	2	תולדות הלשון א', ב'
4	שנתי	2	סמינר שני א', ב'

**12 סה"כ**

**8. פירוט תכנית המחלקה המשנית לפי שנות הלימוד – 28 נק"ז**

לא ניתן להירשם לשיעורים בשנים ב' ו-ג' לפני שמסיימים בהצלחה את השיעורים בשנים א' ו-ב' בהתאמה.

**שנה א'**

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
2 (סמס' ב' בלבד)	שנתי	2	ניקוד א', ב'
1 (סמס' ב' בלבד)	שנתי	2	מבוא לדקדוק העברי א', ב'
1 (סמס' ב' בלבד)	שנתי	2	ניתוח תחבירי א', ב'
2	א'	2	תורת ההגה של לשון המקרא
2	א'	2	תורת ההגה של העברית החדשה

**8 סה"כ**

**שנה ב'**

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
2	ב'	2	תחביר העברית החדשה
4	שנתי	2	תורת הצורות של לשון המקרא א', ב'
4	שנתי	2	לשון חז"ל א', ב'

**10 סה"כ**

**שנה ג'**

נקודות זכות	הסמסטר	השעות מס' בסמסטר	
2	ב'	2	סמנטיקה*
4	שנתי	2	תולדות הלשון א', ב'
4	שנתי	2	סמינר אחד א', ב'

**10 סה"כ**

- תכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים רב-תחומיים (147)

\* את השיעור 'סמנטיקה' ניתן ללמוד בכל אחת מהשנים.

חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון

**המחלקה ללימודי המזרח התיכון**

(סימן מחשב 124)

**מטרת הלימודים**

מטרתה של המחלקה להעניק ידע בסיסי על התרבות וההיסטוריה של המזרח התיכון (על מגוון היבטיהן: פוליטיקה, חברה, דת, תרבות, כלכלה) מצמיחת האסלאם ועד ימינו. כמו כן תקנה המחלקה שיטות מחקר בהיסטוריה במדעי התרבות ובמדעי החברה ותטפח חשיבה ביקורתית על המחקר המזרח תיכוני. לימודי המחלקה מתנהלים במסלולים הבאים:

מחלקה ראשית (80 נק"ז) - קבלה למסלול ראשי נקבעת רק בתום שנה א' באישור ועדת הוראה.

דו מחלקתית (54 נק"ז)

מחלקה משנית (28 נק"ז)

המחלקה מציעה שני מסלולי לימוד ערבית- **מואץ**, המיועד לתלמידים המעוניינים להתמחות בערבית או להמשיך ללימודים מתקדמים, **ומדורג**, המיועד לתלמידים המעוניינים בידע בסיסי בערבית. תלמידים שאינם בעלי ידע קודם יידרשו ללמוד ערבית בשנים א' ו-ב' בהיקף של 28 שעות במסלול המואץ או 20 שעות במסלול המדורג.

לימודי הערבית בשנה ב' מזכים את התלמיד במסלול המואץ ב-16 נקודות זכות לתואר ובמסלול המדורג ב-4 נק"ז. בעלי ידע קודם בערבית הנרשמים למחלקה צריכים להוכיח יכולתם באופן שיענה על הנדרש בשיעורי קריאת מקורות ערביים של שנה ג'. בעלי ידע כזה, אשר שפת אמם אינה ערבית, יחויבו בבחינת מיון ופטור אשר תקבע אם הם יידרשו ללמוד ערבית, ואם כן – באיזה היקף. תלמידים שיהיו פטורים מלימודי הערבית יידרשו ללמוד שיעורי בחירה נוספים בהיקף של 16 נק"ז במסלול המואץ ו-4 נק"ז במסלול המדורג.

**מבנה הלימודים:** (לתלמידי מחלקה ראשית או דו-מחלקתית).

**שנה א':** - חובות השנה הראשונה הן ארבעה קורסי מבוא לפי הפירוט הבא:

מבוא למזרח התיכון ממחמד ועד עליית האימפריה העוסמאנית	4 נק"ז
מבוא לתולדות האימפריה העוסמאנית	4 נק"ז
מבוא למזרח התיכון המודרני	4 נק"ז
מבוא לדת האסלאם	4 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>16 נק"ז</b>

**ערבית** - בנוסף לני"ל חלה חובת לימודי ערבית בהיקף של 12 ש"ש (ללא נק"ז).  
ציון 56 לפחות בקורסי החובה של שנה א' (מבואות וערבית) הוא תנאי הכרחי למעבר לשנה ב'. מבוא לדת האסלאם ומבוא לאימפריה העוסמאנית אפשר ללמוד גם בשנה ב', אולם לא ניתן להתקבל לקורסים מתקדמים (פרו"ס וסמינר) לפני השלמת כל המבואות בציון 56 לפחות.

**שנה ב' – לתלמידי מסלול ראשי** (80 נק"ז) חובות השנה השנייה הן : תרגיל מיומנויות למידה אקדמית (2 נק"ז) שלושה קורסים מתקדמים (פרו-סמינרים) מתוך מגוון הקורסים המוצע (סה"כ 12 נק"ז). במסגרת התוכנית האישית של כל תלמיד יוקפד על איזון בין קורסים העוסקים בתקופה המודרנית לבין קורסים העוסקים בתקופות מוקדמות יותר.

**ערבית** – בנוסף לני"ל חלה חובת לימוד ערבית בהיקף של 16 שעות במסלול המואץ המזכה ב-16 נק"ז ואילו במסלול המדורג ילמדו 4 שעות המזכה ב-4 נק"ז. תלמידים הפטורים משעורי ערבית יחויבו במסלול המואץ ב-4 שיעורי בחירה נוספים או במסלול המדורג בשיעור בחירה נוסף.

**שנה ג' – לתלמידי מסלול ראשי** (80 נק"ז) חובות השנה השלישית הן שני סמינרים, סה"כ 8 נק"ז. יוקפד על איזון בין סמינרים העוסקים בתקופה המודרנית לבין כאלה העוסקים בתקופות מוקדמות יותר.

**ערבית** – בנוסף לני"ל חלה חובת השתתפות בקורסים של קריאת מקורות ערביים. בוגרי המסלול המואץ ילמדו 3 קורסים בקריאת טקסטים ואילו בוגרי המסלול המדורג ילמדו קורס טקסטים אחד.

במהלך שלושת השנים לתואר על הסטודנט להשתתף ב-4 שיעורי בחירה (סה"כ 14 נק"ז) במסלול המואץ או 9 שיעורי בחירה (סה"כ 34 נק"ז) במסלול המדורג.

**שנה ב' – לתלמידי מסלול דו-מחלקתי** חובות השנה השנייה הם : תרגיל מיומנויות למידה אקדמית (2 נק"ז) שני קורסים מתקדמים (פרו-סמינרים) מתוך מגוון הקורסים המוצע (סה"כ 8 נק"ז). במסגרת התוכנית האישית של כל תלמיד יוקפד על איזון בין קורסים העוסקים בתקופה המודרנית לבין קורסים העוסקים בתקופות מוקדמות יותר. אחד מהקורסים המתקדמים יעסוק במתודולוגיה.

**ערבית** – בנוסף לני"ל חלה חובת לימוד ערבית בהיקף של 8 שעות (4 נק"ז). תלמידים הפטורים משיעורי ערבית יחויבו בשיעור בחירה נוסף (4 נק"ז).

**שנה ג' – לתלמידי מסלול דו-מחלקתי** חובות השנה השלישית הם קורס מתקדם אחד (סמינר) מתוך מגוון הקורסים המוצע (סה"כ 4 נק"ז).

**ערבית** – בנוסף לני"ל חלה חובת השתתפות בקורס אחד של קריאת מקורות ערביים.

במהלך שלושת השנים לתואר, על הסטודנט ללמוד 4 שיעורי בחירה בהיקף 16 נק"ז.

#### **מבנה הלימודים לתלמידי מסלול משני (28 נק"ז).**

**שנה א' –** חובות השנה הראשונה הן שלושה קורסי מבוא לפי הפירוט הבא :

מבוא למזרח התיכון ממחמד ועד לצמיחת האימפריה העוסמאנית	4 נק"ז
מבוא למזרח התיכון המודרני	4 נק"ז
מבוא לדת האסלאם	4 נק"ז

שנים ב' ו-ג' על הסטודנט להשתתף בשלושה שיעורי בחירה (סה"כ 12 נק"ז) וקורס מתקדם אחד (סמינר) סה"כ 4 נק"ז.

תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים רב תחומיים (147).

ציוני מעבר במחלקה

ציון המעבר בכל קורסי המחלקה הינו 56.

חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון



## המחלקה להיסטוריה של עם ישראל

### מבנה המחלקה

במחלקה שני מסלולים:

- א. המסלול להיסטוריה של עם ישראל
- ב. המסלול ללימודי מדינת ישראל

### תוכנית הלימודים לתואר הראשון

#### תוכנית א' - מסלול דו-מחלקתי (54 נק"ז)

אפשרות 1: היסטוריה של עם ישראל (54 נק"ז) או לימודי מדינת ישראל – 54 נק"ז.

אפשרות 2: תוכנית דו-מחלקתית המצרפת 2 מסלולי לימודים במחלקה:

- היסטוריה של עם ישראל 54 נק"ז
- לימודי מדינת ישראל 54 נק"ז.

#### אפשרות 1: תוכנית ב' - מסלול ראשי (80 נק"ז)

היסטוריה של עם ישראל - 54 נק"ז+לימודי מדינת ישראל או היסטוריה כללית – 26 נק"ז.

#### אפשרות 2:

המחלקה תאשר תוכנית מיוחדת של 80 נק"ז בהיסטוריה של עם ישראל, שתאפשר לימוד אינטנסיבי ומעמיק יותר. סטודנט יכול להתקבל ללימודים במסלול זה רק לאחר סיום שנת לימודיו הראשונה ולאחר שהשיג ממוצע ציונים של 75 ומעלה. עליו לשמור על ממוצע ציונים זה לאורך כל תקופת לימודיו.

#### תוכנית ג' - מסלול משני (28 נק"ז)

התלמיד רשאי ללמוד תוכנית זו במסלול אחד בלבד. הלימודים יתנהלו לפי הדרישות המפורטות בתוכנית הלימודים של המסלול בו מדובר.

#### תנאי מעבר

תנאי מעבר משנה לשנה הוא ממוצע ציונים של לפחות 65.

#### לימודים כלליים

בנוסף לדרישות המחלקה חייב כל תלמיד הלומד בכל אחת מן התוכניות לעמוד בדרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה: לימודים כלליים - חובה ובחירה [ראו בפרק הדין בדרישות הפקולטה].

**המסלול להיסטוריה של עם ישראל**  
(סימן מחשב 125)

**מטרת הלימודים**

לפתח ולהעמיק את התודעה ההיסטורית הביקורתית ולהכשיר לומדי תואר שני ושלישי אשר יובילו את כיווני המחקר העתידיים. המסלול משלב לימודים בתחומים של היסטוריה חברתית ואינטלקטואלית של היהודיים וסביבתם התרבותית בארץ-ישראל ובמזרח הקרוב, בארצות הנצרות והאסלאם, בפזורה היהודית באירופה, בצפון אפריקה, בצפון אמריקה ועוד. מקום מיוחד מוקדש לדיון בהיבטים היסטוריוגרפיים וכן לשאלות המרכזיות המעסיקות את קהיליית ההיסטוריונים בדורנו.

**הלימודים במסלול מחולקים לשלוש תקופות:**

א. העת העתיקה (ימי הבית השני, המשנה והתלמוד)

ב. ימי-הביניים

ג. העת החדשה

**תוכנית הלימודים לתואר בוגר**

**שנה א'**

בשנה הראשונה ללימודים הסטודנט חייב ללמוד את כל קורסי המבוא, וכן קורסים בהיקף של 4 נק"ז במחלקות הבאות (למעט סטודנט הלומד במסלול משני - 28 נק"ז): המחלקה להיסטוריה כללית, ו/או המחלקה ללימודי המזרח התיכון (רישום לקורסים אלה ייעשה באישור היועץ האקדמי של המחלקה הרלוונטית). ציון מעבר בכל קורס מבוא יעמוד על 56, ועל הסטודנט לעמוד בממוצע של 65 בכל קורסי המבוא.

**שנה ב'**

בשנה השנייה ידרג הסטודנט את תקופות הלימוד לפי בחירתו (ראשית, משנית, שלישית), וילמד קורסים מתקדמים לפי ההיקף הנדרש בכל תקופה.

**שנה ג'**

בשנה השלישית ישלים הסטודנט את לימוד מכסת הקורסים המתקדמים, וכן ילמד שני קורסים סמינריוניים בהתאם לדרוג התקופות שבחר. ההשתתפות בקורסי הסמינר מותנית בהשלמת לימודי קורסים מתקדמים בכל שלוש התקופות לפי ההיקף הכולל הנדרש בכל אחת מהן.

**קורסי בחירה**

תלמיד המעוניין ללמוד שפה זרה שנייה, בנוסף לאנגלית, יוכל לפנות ליועץ ההוראה במסלול כדי שזה יאשר לו את לימודי השפה בהיקף של 4 נק"ז. כמו כן אפשר ללמוד במסגרת קורס הבחירה קורס בתלמוד בהיקף של 4 נק"ז.

**א. תוכנית א' - אפשרות א' - השיעורים במסלול דו-מחלקתי (54 נק"ז)****שנה א' - קורסי חובה**

2 נק"ז	מבוא תולדות עם ישראל בימי הבית השני (סמסטריאלי)
2 נק"ז	חובה סדנת ההיסטוריון
2 נק"ז	מבוא תולדות עם ישראל בתקופת המשנה והתלמוד (סמסטריאלי)
2 נק"ז	חובה סדנת ההיסטוריון
2 נק"ז	מבוא תולדות עם ישראל בימי הביניים בשנים 600-1100 (סמסטריאלי)
2 נק"ז	חובה סדנת ההיסטוריון
2 נק"ז	מבוא תולדות עם ישראל בימי הביניים בשנים 1100-1500 (סמסטריאלי)
2 נק"ז	חובה סדנת ההיסטוריון
2 נק"ז	מבוא תולדות עם ישראל בראשית העת החדשה (סמסטריאלי)
2 נק"ז	חובה סדנת ההיסטוריון
2 נק"ז	מבוא תולדות עם ישראל בעת החדשה המאוחרת (סמסטריאלי)
2 נק"ז	חובה סדנת ההיסטוריון
4 נק"ז	חובה קורס בחירה - בהיסטוריה כללית או בלימודי המזרח התיכון

---

סה"כ 28 נק"ז

**שנה ב' - קורסי בחירה**

10 נק"ז	תקופה ראשית קורסים מתקדמים
4 נק"ז	תקופה משנית קורסים מתקדמים
4 נק"ז	תקופה שלישית קורסים מתקדמים

---

סה"כ 18 נק"ז

**שנה ג'**

4 נק"ז	תקופה ראשית סמינר
4 נק"ז	תקופה משנית סמינר

---

סה"כ: 8 נק"ז

סה"כ לתכנית 54 נק"ז

**ב. תוכנית א' - אפשרות ב' השיעורים במסלול דו-מחלקתי (54 נק"ז + 54 נק"ז)****שנה א' - קורסי חובה**

2 נק"ז	מבוא תולדות עם ישראל בימי הבית השני (סמסטריאלי)
2 נק"ז	חובה סדנת ההיסטוריון
2 נק"ז	מבוא תולדות עם ישראל בתקופת המשנה והתלמוד (סמסטריאלי)
2 נק"ז	חובה סדנת ההיסטוריון
2 נק"ז	מבוא תולדות עם ישראל בימי הביניים בשנים 600-1100 (סמסטריאלי)
2 נק"ז	חובה סדנת ההיסטוריון
2 נק"ז	מבוא תולדות עם ישראל בימי הביניים בשנים 1100-1500 (סמסטריאלי)
2 נק"ז	חובה סדנת ההיסטוריון
2 נק"ז	מבוא תולדות ע"י בראשית התקופה המודרנית (סמסטריאלי)

2 נק"ז	סדנת ההיסטוריון	חובה
2 נק"ז	תולדות עם ישראל בעת החדשה המאוחרת (סמסטריאלי)	מבוא
2 נק"ז	סדנת ההיסטוריון	חובה
4 נק"ז	מדינת ישראל : מבוא היסטורי	מבוא
4 נק"ז	החברה הישראלית : היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים	מבוא
2 נק"ז	היבטים מתודולוגיים ותיאורטיים בלימודי מדינת ישראל	חובה
4 נק"ז	קורסי בחירה בהיסטוריה כללית או בלימודי המזרח התיכון	חובה
2 נק"ז	בעקבות התיעוד	חובה

סה"כ : 40 נק"ז

### שנה ב' – קורסי בחירה

#### היסטוריה של עם ישראל

12 נק"ז	קורסי מתקדמים	תקופה ראשית
4 נק"ז	קורסי מתקדמים	תקופה משנית
4 נק"ז	קורסי מתקדמים	תקופה שלישית

#### לימודי מדינת ישראל

32 נק"ז	קורסי מתקדמים
---------	---------------

סה"כ : 52 נק"ז

### שנה ג'

#### היסטוריה של עם ישראל

4 נק"ז	סמינר	תקופה ראשית
4 נק"ז	סמינר	תקופה משנית

#### לימודי מדינת ישראל

8 נק"ז	2 סמינרים
--------	-----------

סה"כ : 16 נק"ז

סה"כ לתוכנית **108 נק"ז**

### ג/ד. תוכנית השיעורים במסלול הראשי ובמסלול ראשי + מסלול משני (80 נק"ז)

#### שנה א' – קורסי חובה

2 נק"ז	תולדות עם ישראל בימי הבית השני (סמסטריאלי)	מבוא
2 נק"ז	סדנת ההיסטוריון	חובה
2 נק"ז	תולדות עם ישראל בתקופת המשנה והתלמוד (סמסטריאלי)	מבוא
2 נק"ז	סדנת ההיסטוריון	חובה
2 נק"ז	תולדות עם ישראל בימי הביניים בשנים 600-1100 (סמסטריאלי)	מבוא
2 נק"ז	סדנת ההיסטוריון	חובה
2 נק"ז	תולדות עם ישראל בימי הביניים בשנים 1100-1500 (סמסטריאלי)	מבוא
2 נק"ז	סדנת ההיסטוריון	חובה
2 נק"ז	תולדות ע"י בראשית התקופה המודרנית (סמסטריאלי)	מבוא

2 נק"ז	סדנת ההיסטוריון	<b>חובה</b>
2 נק"ז	תולדות עם ישראל בעת החדשה המאוחרת (סמסטריאלי)	<b>מבוא</b>
2 נק"ז	סדנת ההיסטוריון	<b>חובה</b>
4 נק"ז	קורס בחירה בהיסטוריה כללית או בלימודי המזרח התיכון	<b>חובה</b>

---

סה"כ: 28 נק"ז

**שנה ב' – קורסי בחירה**

18 נק"ז	קורסים מתקדמים	<b>תקופה ראשית</b>
8 נק"ז	קורסים מתקדמים	<b>תקופה משנית</b>
8 נק"ז	קורסים מתקדמים	<b>תקופה שלישית</b>

---

סה"כ 34 נק"ז

**שנה ג'**

8 נק"ז	2 סמינרים	<b>תקופה ראשית</b>
4 נק"ז	1 סמינר	<b>תקופה משנית</b>
6 נק"ז	סטודנט רשאי ללמוד קורסי בחירה מחוץ למחלקה בהיקף כולל של עד 6 נק"ז (באישור ועדת הוראה). מומלץ - קורס בתלמוד או שפה זרה שנייה.	<b>בחירה</b>

---

סה"כ 18 נק"ז  
סה"כ לתכנית 80 נק"ז

**ה. תוכנית השיעורים במסלול משני (28 נק"ז)**

**שנה א' – קורסי חובה**

8 נק"ז	1 קורס מבוא בתקופה הראשית	<b>מבוא</b>
2 נק"ז	קורס מבוא בתקופה השנייה	
2 נק"ז	קורס מבוא בתקופה השלישית	

---

סה"כ: 12 נק"ז

**שנה ב'**

8 נק"ז	קורסים מתקדמים	<b>תקופה ראשית</b>
4 נק"ז	קורסים מתקדמים	<b>תקופה משנית</b>

---

סה"כ: 12 נק"ז

**שנה ג'**

4 נק"ז	סמינר	<b>תקופה ראשית</b>
--------	-------	--------------------

---

סה"כ: 4 נק"ז  
סה"כ לתכנית 28 נק"ז

**המסלול ללימודי מדינת ישראל**  
(סימן מחשב 167)

מטרת המסלול להקנות ידע במגוון רחב של נושאים הקשורים במדינת ישראל, חברתה ותרבותה. התכנית מבוססת על גישה רב תחומית ועוסקת בהיבטים שונים של החברה הישראלית כגון: היבטים פוליטיים, תרבותיים, חברתיים וצבאיים. הלימודים במסלול מוכרים כשיעורי השלמה ללימודי תעודת הוראה באזרחות.

המסלול מורכב משלושה צירים:

**א. ציר כרונולוגי-היסטורי**

מתקופת היישוב והמאבק להקמת המדינה, דרך הצמתים המרכזיים בתולדות מדינת ישראל ועד לימינו.

**ב. ציר נושאי**

דיון בשורה של נושאי-על כמו: בטחון ויחסי חוץ, חברה וכלכלה, מיעוטים בחברה הישראלית ישראל והתפוצות, ישראל והעולם הערבי, דמוגרפיה והתיישבות, תרבות ואמנות.

**ג. ציר מתודי**

כאמור התכנית מבוססת על תפישה רב תחומית ובין תחומית ונעזרת בשיעורים מתודולוגיים וסדנאות מחקר שכוונתן לחשוף את הלומדים לשיטות ותשתיות מחקר עדכניות, ולבעיות המחקר האופייניות לעיסוק בהיסטוריה בת זמננו. במסגרת זו ייחשפו הלומדים לארכיונים בארץ ובעולם, למרכזי מידע ממוחשבים - דוגמת "ארכיון בן גוריון" על מערכת המחשוב המתקדמת הפועלת בו, ולעולם ההזדמנויות המחקריות הגלום בהם.

**מבנה המסלול**

התוכנית מאפשרת לימודים בתוכנית הדו-מחלקתית בהיקף של 54 נק"ז ובתוכנית מחלקה משנית בהיקף של 28 נק"ז.

**מבנה הלימודים בתוכנית הדו מחלקתית (54 נק"ז)**

**שנה א'**

מבוא * מבוא היסטוריה של ע"י עד העת החדשה	2	נק"ז
מבוא ** תולדות עם ישראל בראשית העת החדשה	2	נק"ז
מבוא ** תולדות עם ישראל בעת החדשה המאוחרת	2	נק"ז
מבוא מדינת ישראל מבוא היסטורי	4	נק"ז
מבוא החברה הישראלית: היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים	4	נק"ז
חובה היבטים מתודולוגיים ותיאורטיים בלימודי מדינת ישראל	2	נק"ז
בעקבות התייעוד (סדנת מחקר וכתובה מדעית)	2	נק"ז

18 נק"ז

סה"כ

\* סטודנט הלומד במסגרת דו מחלקתית עם היסטוריה של עם ישראל פטור מללמוד את הקורס "תולדות עם ישראל עד העת החדשה". על הסטודנט לבחור במקומו קורס בחירה נוסף.

\*\* הקורסים: תולדות עם ישראל בראשית העת החדשה, ותולדות עם ישראל בעת החדשה המאוחרת הינם קורסי חובה בשני מסלולי הלימוד. בעת סגירת התואר קורסים אלה ייחשבו במחלקה להיסטוריה של עם ישראל במקרה והסטודנט לומדם במחלקה זו. בנוסף ילמד הסטודנט קורס בחירה נוסף כדי להגיע לסך הנק"ז במסלול ללימודי מדינת ישראל.

**שנה ב'**

28 נק"ז

בחירה קורסים מתקדמים

ניתן להמיר קורס שנתי ב 2 קורסים סמסטריאליים (2 נק"ז כל אחד).  
הסטודנט רשאי לקחת קורס מתקדם אחד בשנה א' (בכפוף לאישור היועץ)  
ואת שאר הקורסים (או את כולם) להשלים בשנים ב' וג'.

**שנה ג'**

8 נק"ז

2 סמינרים

8 נק"ז

סה"כ

54 נק"ז

סה"כ לתכנית

**תוכנית חטיבה מורחבת (28 נק"ז)****שנה א'**

2 נק"ז	מבוא	תולדות עם ישראל בראשית העת החדשה
2 נק"ז	מבוא	תולדות עם ישראל בעת החדשה המאוחרת
4 נק"ז	מבוא	מדינת ישראל מבוא היסטורי
4 נק"ז	מבוא	החברה הישראלית היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים

**או**

מבוא בעקבות התיעוד + היבטים מתודולוגיים ותיאורטיים בלימודי מדינת ישראל 4 נק"ז

12 נק"ז

סה"כ

**שנה ב'**

קורס מתקדם קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירה 12 נק"ז

12 נק"ז

סה"כ

**שנה ג'**

4 נק"ז

1 סמינר

4 נק"ז

סה"כ

28 נק"ז

סה"כ לתכנית

תכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים רב תחומיים (147)

חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון

**המחלקה למחשבת ישראל**

(סימן מחשב 126)

**מטרת הלימודים**

מטרת הלימודים במחלקה למחשבת ישראל היא להכשיר את תלמידיה ללימוד ולמחקר מדעיים רחבי אופקים ביצירה היהודית בתחומי האגדה וההלכה, הפילוסופיה והקבלה; וכן להפגיש את התלמיד עם מיטב המחשבה היהודית לדורותיה. במהלך הלימודים תינתן סקירה רחבה אודות המחשבה היהודית ויילמדו חיבורים העוסקים בנושאי יסוד של מחשבת ישראל (כגון: תורת האלוהות, טבע העולם והאדם, מוסר גאולה, בעיית הרע, טעמי המצוות ועוד) אשר תרמו לעיצוב הזהות היהודית מימי קדם ועד לימינו. במחלקה ארבעה תחומי לימוד:

א. אגדה והלכה – זרמים רוחניים בימי בית שני, מחשבת ההלכה והאגדה בספרות התלמודית והמדרשית, מחשבת ההלכה בספרות הרבנית לדורותיה, סידור התפילה, תולדות ההלכה ועוד.

ב. פילוסופיה יהודית בימי הביניים – המחשבה היהודית מימי רב סעדיה גאון ועד שלהי ימי הביניים, למשל: ספר הכוזרי לר' יהודה הלוי, וספר מורה נבוכים לרמב"ם; פרשנות פילוסופית למקרא, ספרות הפולמוס היהודי-נוצרי ועוד.

ג. קבלה - ספר יצירה והספרות המיסטית הקדומה, תורת הסוד של חסידי אשכנז, ספר הזוהר וקבלת האר"י, שבתאות, ספרות הקבלה במזרח ובמערב, החסידות, מיסטיקה עכשווית ועוד.

ד. מחשבה יהודית בעת החדשה – המחשבה היהודית מתקופת העת החדשה המוקדמת, מברוך שפינוזה ומשה מנדלסון וההשכלה ועד היום; המחשבה הלאומית והציונית, המחשבה הדתית המודרנית לזרמיה, המחשבה החילונית ועוד.



**תוכנית הלימודים לתואר הראשון****א. תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)**

סטודנט יכול להתקבל לתכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום שנת לימודיו הראשונה ולאחר שהשיג ממוצע ציונים העומד על 80 לפחות בלימודיו. עליו לשמור על ממוצע ציונים זה לאורך כל תקופת לימודיו עד לסיומם.

**חובות שנה א'**

2	נק"ז	1. מבוא למחשבת חז"ל וספרותה – התנאים – סמסטר א'
2	נק"ז	2. מבוא למחשבת חז"ל וספרותה – האמוראים – סמסטר ב'
2	נק"ז	3. מבוא לקבלה – סמסטר א'
2	נק"ז	4. מבוא לקבלה – סמסטר ב'
		5. מבוא לפילוסופיה יהודית בימי הביניים –
2	נק"ז	ר' סעדיה הגאון ו' יהודה הלוי – סמסטר א'
		6. מבוא לפילוסופיה יהודית בימי הביניים –
2	נק"ז	הרמב"ם – סמסטר ב'
2	נק"ז	7. מבוא לפילוסופיה יהודית מודרנית במאות 17-19
2	נק"ז	8. מבוא לפילוסופיה יהודית מודרנית במאה העשרים
4	נק"ז	2 קורסי בחירה סמסטריאליים
<b>20</b>	<b>נק"ז</b>	<b>סה"כ</b>

**שנה ב'**

24	נק"ז	6 קורסי בחירה (שנתיים) *
4	נק"ז	1 סמינר (שנתי) **
<b>28</b>	<b>נק"ז</b>	<b>סה"כ</b>

**שנה ג'**

24	נק"ז	6 קורסי בחירה (שנתיים) *
8	נק"ז	2 סמינרים (שנתיים) **
<b>32</b>	<b>נק"ז</b>	<b>סה"כ</b>

\* על התלמיד ללמוד קורסי בחירה מכל ארבעת המדורים. ניתן לקחת עד ארבעה קורסים ממחלקות אחרות בנושאים הקשורים למחשבת ישראל ובאישור היועץ (כגון קורסים ממחלקות/מסלולים הבאים: פילוסופיה כללית, היסטוריה של עם ישראל, ספרות עברית ומקרא).

\*\* על התלמיד להשתתף בשלושה סמינרים (יש להגיש עבודה בכל אחד מהם) ממדורים שונים. תנאי להשתתפות בסמינר: שמיעת מבוא וקורס בחירה שנתי באותו מדור קודם לכן. תלמיד המבקש להשתתף בסמינר במדור "אגדה והלכה" חייב ללמוד קודם לכן קורס שנתי של תלמוד כחלק מ- 80 נק"ז.

**ב. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)****חובות שנה א'**

2	נק"ז	1. מבוא למחשבת חז"ל וספרותה – התנאים – סמסטר א'
2	נק"ז	2. מבוא למחשבת חז"ל וספרותה – האמוראים – סמסטר ב'
2	נק"ז	3. מבוא לקבלה – סמסטר א'
2	נק"ז	4. מבוא לקבלה – סמסטר ב'
		5. מבוא לפילוסופיה יהודית בימי הביניים –
2	נק"ז	ר' סעדיה הגאון ו' יהודה הלוי – סמסטר א'
		6. מבוא לפילוסופיה יהודית בימי הביניים –
2	נק"ז	הרמב"ם – סמסטר ב'
2	נק"ז	7. מבוא לפילוסופיה יהודית מודרנית במאות 17-19
2	נק"ז	8. מבוא לפילוסופיה יהודית מודרנית במאה העשרים
4	נק"ז	1 קורס בחירה (שנתי) *
<b>20</b>	<b>נק"ז</b>	<b>סה"כ</b>

**שנה ב'**

16	נק"ז	4 קורסי בחירה (שנתיים) *
<b>16</b>	<b>נק"ז</b>	<b>סה"כ</b>

**שנה ג'**

10	נק"ז	2.5 קורסי בחירה *
8	נק"ז	2 סמינרים **
<b>18</b>	<b>נק"ז</b>	<b>סה"כ</b>

\* על התלמיד ללמוד קורסי בחירה מתוך שלושה מדורים לפחות. ניתן לקחת עד שני קורסים ממחלקות אחרות בנושאים הקשורים למחשבת ישראל ובאישור היועץ (כגון קורסים ממחלקות/מסלולים הבאים: פילוסופיה כללית, היסטוריה של עם ישראל, ספרות עברית ומקרא).

\*\* על התלמיד להשתתף בשני סמינרים (יש להגיש עבודה בכל אחד מהם) ממדורים שונים. תנאי להשתתפות בסמינר: שמיעת מבוא וקורס בחירה באותו מדור קודם לכן. תלמיד המבקש להשתתף בסמינר במדור "אגדה והלכה" חייב ללמוד קודם לכן קורס שנתי של תלמוד כחלק מ- 54 נק"ז.

**הערה:** ניתן לקחת סמינר בשנה ב' במידה ועמד בתנאי ההשתתפות בסמינר: שמיעת מבוא וקורס בחירה מאותו מדור.

**ג. מחלקה משנית (28 נק"ז)**

<u>שנה א'</u>	
מבוא 1	(שנתי)
4 נק"ז	
מבוא 2	(שנתי)
4 נק"ז	
1 קורס בחירה (שנתי) או 2 סמסטריאלים	4 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>12 נק"ז</b>

<u>שנה ב'</u>	
2 קורסי בחירה שנתיים או 4 סמסטריאלים	8 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>8 נק"ז</b>

<u>שנה ג'</u>	
1 קורס בחירה (שנתי)	4 נק"ז
1 סמינר (שנתי) **	4 נק"ז
סה"כ	8 נק"ז
<b>סה"כ כללי</b>	<b>28 נק"ז</b>

על התלמיד ללמוד 2 מבואות שנתיים מתוך ה-4 המוצעים במחלקה וכן ללמוד את קורסי הבחירה מתוך שני מדורים לפחות.

\*\* על התלמיד להשתתף בסמינר אחד במדור העיקרי שלו. תנאי להשתתפות בסמינר: לימוד מבוא וקורס בחירה באותו מדור קודם לכן. תלמיד המבקש להשתתף בסמינר במדור "אגדה והלכה" חייב ללמוד קודם קורס שנתי של תלמוד כחלק מ- 28 נק"ז.

**תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים רב תחומיים (147).**

- במידה והסטודנט לא סיים חובותיו בשנה א', ישנה אפשרות לסיימם בשנה ב'.
- יש גם אפשרות לעשות תעודת הוראה במחשבת ישראל בתנאי שיהיו מספיק נרשמים.
- הערה - על מנת לקבל את התואר יש להגיע לממוצע של 65 לפחות בכל תכנית.

**חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון**

**המחלקה להיסטוריה כללית**

(סימן מחשב 127)

הלימודים במחלקה מתמקדים בהיסטוריה של תרבויות אירופה מימי יוון ורומא ועד ימינו, ובמפגשים של תרבויות אלה עם העולם הרחב. מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים ידע היסטורי מקיף ולהעניק להם מושגים וכלים מתודיים להבנה, ניתוח ומחקר היסטוריים. המחלקה מעודדת גישה בין תחומית ושיתוף פעולה עם מחלקות אחרות בפקולטה למדעי הרוח והחברה. תוכנית הלימודים מציעה מגוון קורסים ברמות שונות העוסקים בהיבטים פוליטיים, אינטלקטואליים, חברתיים ותרבותיים של ההיסטוריה האירופית, ופורשים בפני התלמידים סוגיות מרכזיות העומדות במוקד המחקר ההיסטורי העכשווי.

**לימודים לתואר ראשון**

להלן שלוש תכניות הלימודים שמציעה המחלקה.

**א. תכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)**

הלימודים במחלקה להיסטוריה כללית מתקיימים בשלושה מדורים: העת העתיקה, ימי הביניים והעת החדשה, כאשר בשני מדורים מתוך השלושה, נלמדים סמינרים שנתיים.

מדור ראשון:	מבוא	4 נק"ז
	קורסים מתקדמים	12 נק"ז
	סמינר	4 נק"ז
מדור שני:	מבוא	4 נק"ז
	קורסים מתקדמים	10 נק"ז
	סמינר	4 נק"ז
מדור שלישי:	מבוא	4 נק"ז
	קורסים מתקדמים	8 נק"ז
	קורס מבוא מחוץ למחלקה	4 נק"ז

קורס של 4 נק"ז מחוץ למחלקה. ניתן ללמוד קורסי מבוא ממחלקה אחרת בפקולטה (ראו את הרשימה באתר המחלקה).

מטרת הלימוד של קורס מבוא מחוץ למחלקה היא להעניק לסטודנטים מבט היסטורי רחב לגבי נושא שאינו מכוסה על ידי המחלקה או הבנה בסיסית של דיסציפלינה נוספת. סטודנטים המעוניינים ללמוד קורסים שאינם מופיעים ברשימה זו חייבים לבקש אישור לגביהם מראש מוועדת הוראה.

**שנה א'**

בשנה הראשונה ילמדו הסטודנטים את המבואות בשלושת המדורים. כל מבוא בנוי משני חלקים, אחד בכל סמסטר ושניהם חובה. בכל אחד מחלקי המבוא ציון עובר הוא 65. בנוסף למבואות רצוי ללמוד קורסים מתקדמים המיועדים לתלמידי שנה א' בהיקף של 6 עד 8 נק"ז. כמו כן, בשנה הראשונה יש ללמוד את הקורס "מיומנויות למידה היסטורית" ואת קורסי המבוא מחוץ למחלקה.

**במסגרת קורסי המבוא יתקיימו סיורים שחובה על תלמידי המחלקה להשתתף בהם.**

**שנה ב'**

בשנה זו ילמדו הסטודנטים מגוון קורסים מתקדמים בשלושת המדורים ע"פ המפורט לעיל בתכנית הדו-מחלקתית.

**שנה ג'**

בשנה זו, תושלם חובת הקורסים המתקדמים וכן ילמדו הסטודנטים בשני סמינרים ע"פ המפורט לעיל בתכנית הדו-מחלקתית. ניתן ללמוד סמינר רק לאחר השלמת חובת הקורסים המתקדמים במדור בו נלמד בהיקף של 8 נק"ז. בכל אחד מהסמינרים חלה חובת כתיבת עבודה. הרישום לסמינרים יערך באישור יועצי המחלקה בלבד.

**על כל תלמידי המחלקה ללמוד את הקורס "מיומנויות למידה היסטורית" כתנאי כניסה לסמינרים של שנה ג'.**

**ב. תכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)**

התוכנית מבוססת על התכנית הדו-מחלקתית (של 54 נק"ז), בתוספת של 26 נק"ז שמתוכם סמינר אחד נוסף ועד 8 נק"ז של קורסים מחוץ למחלקה באישור ועדת הוראה. חובה לבקש אישור לפני הרשמה לקורס. סטודנט יכול להתקבל לתכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום שנת לימודיו הראשונה ולאחר שהשיג ממוצע ציונים העומד על 80 לפחות בלימודיו ובאישור יו"ר ועדת הוראה.

**ג. תכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)**

הלומדים בתכנית זו יבחרו בשניים מתוך שלושת מדורי הלימודים במחלקה ע"פ הפירוט הבא:

מדור ראשון:	מבוא	4 נק"ז
	קורסים מתקדמים	8 נק"ז
	סמינר	4 נק"ז
מדור שני:	מבוא	4 נק"ז
	קורסים מתקדמים	8 נק"ז

**תוכנית זו מיועדת גם לתלמידי הלומדים במחלקה ללימודים רב תחומיים (147)**

**שפות עתיקות**

ניתן ללמוד יוונית עתיקה או לטינית בהיקף של 8 נק"ז במקום קורס המבוא מחוץ למחלקה בהיקף של 4 נק"ז (ראה התוכנית הדו מחלקתית לעיל). 4 נק"ז ייחשבו במקום קורס מבוא מחוץ למחלקה או ע"ח קורסים מתקדמים בעת העתיקה או בימה"ב ו-4 נק"ז הנותרות יועברו ללימודים כלליים.

**חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון**

**המחלקה לפילוסופיה**

(סימן מחשב 131)

**לימודים לתואר ראשון****מטרת הלימודים**

המחלקה לפילוסופיה מציעה לתלמידים מגוון רחב של קורסים ברמות מדורגות ובמתכונות שונות. מטרת הלימודים במחלקה כפולה: להציג בפני התלמיד את תורותיהם ומפעלם של גדולי הפילוסופים הקלאסיים והמודרניים ולפתח אצל התלמיד כלי-ניתוח ומחשבה ביקורתית תוך-כדי התמודדות עם בעיות פילוסופיות שונות.

**מבנה הלימודים**

הלימודים במחלקה מתקיימים על פי שלוש תוכניות לימוד:

א. תכנית ראשית - 80 נק"ז.

ב. תכנית דו-מחלקתית - 54 נק"ז.

ג. תוכנית משנית - 28 נק"ז.

**החובות בתוכניות הלימוד השונות**

א. **פילוסופיה בתכנית מחלקה ראשית:** 80 נק"ז

**חובות שנה א'**

1. מבוא לפילוסופיה - מטאפיסיקה 2 נק"ז
  2. מבוא לפילוסופיה - אתיקה ופילוסופיה מדינית 2 נק"ז
  3. תרגיל במבוא לפילוסופיה: קריאה וכתובה (א'-ב') 4 נק"ז
  4. מבוא לפילוסופיה יוונית - תאלס עד אפלטון + תרגיל 3 נק"ז
  5. מבוא לפילוסופיה יוונית - אפלטון עד האסכולות ההלניסטיות + תרגיל 3 נק"ז
  6. מבוא ללוגיקה: תחשיב פסוקים + תרגיל 3 נק"ז
  7. מבוא ללוגיקה: תחשיב פרדיקטים + תרגיל 3 נק"ז
- \*נוכחות חובה בתרגילים

**חובות שנה ב'**

- פילוסופיה החדשה: מדקארט עד קאנט (א'-ב') 4 נק"ז
- תרגיל בפילוסופיה חדשה: מדקארט עד קאנט (א'-ב') 4 נק"ז

בנוסף לקורס הנ"ל חייב כל סטודנט לשנה ב' ללמוד 4 קורסי המבוא הבאים:

1. מבוא לפילוסופיה של הלשון 3 נק"ז
2. מבוא לפילוסופיה של הנפש 3 נק"ז
3. מבוא לאסתטיקה 2 נק"ז
4. קורס מבוא שייקבע במהלך שנת תשע"ב 3 נק"ז

**חובות שנה ג'**

- כל תלמיד חייב להשתתף **בשלושה** סמינרים לפי בחירתו. עד 9 נק"ז
- \*נוכחות חובה בסמינרים

ועדת הוראה מחלקתית תכיר רק בקורסים מהמחלקה לפילוסופיה, או קורסים שהוכרו על ידי המחלקה לפילוסופיה באותה שנה וכן קורס בשפה זרה נוספת לאנגלית (לטינית, יוונית, גרמנית או צרפתית) בלבד.

**פילוסופיה בתכנית דו מחלקתית : (54 נק"ז)**

**חובות שנה א'**

1. מבוא לפילוסופיה - מטאפיסיקה 2 נק"ז
  2. מבוא לפילוסופיה – אתיקה ופילוסופיה מדינית 2 נק"ז
  3. תרגיל במבוא לפילוסופיה : קריאה וכתובה (א'-ב') 4 נק"ז
  4. מבוא לפילוסופיה יוונית – תאלס עד אפלטון + תרגיל 3 נק"ז
  5. מבוא לפילוסופיה יוונית – אפלטון עד האסכולות ההלניסטיות+ תרגיל 3 נק"ז
  6. מבוא ללוגיקה : תחשיב פסוקים + תרגיל 3 נק"ז
  7. מבוא ללוגיקה : תחשיב פרדיקטים + תרגיל 3 נק"ז
- \*נוכחות חובה בתרגילים

**חובות שנה ב'**

- פילוסופיה החדשה : מדקארט עד קאנט (א'-ב') 4 נק"ז
- תרגיל בפילוסופיה חדשה : מדקארט עד קאנט (א'-ב') 4 נק"ז

בנוסף לקורס הנ"ל חייב כל סטודנט לשנה ב' לבחור שניים מתוך ארבעת קורסי המבוא הבאים :

1. מבוא לפילוסופיה של הלשון 3 נק"ז
2. מבוא לפילוסופיה של הנפש 3 נק"ז
3. מבוא לאסתטיקה 3 נק"ז
4. קורס מבוא נוסף שיקבע במהלך שנת תשע"ב 3 נק"ז

**חובות שנה ג'**

- כל תלמיד חייב להשתתף בשני סמינרים לפי בחירתו. עד 8 נק"ז
- \*נוכחות חובה בסמינרים

ועדת הוראה מחלקתית תכיר רק בקורסים מהמחלקה לפילוסופיה, או קורסים שהוכרו על ידי המחלקה לפילוסופיה באותה שנה וכן קורס מתחילים בשפה זרה נוספת לאנגלית (לטינית, יוונית, גרמנית, או צרפתית) בלבד.

**פילוסופיה בתכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)**

**חובות שנה א'**

1. מבוא לפילוסופיה - מטאפיסיקה 2 נק"ז
2. מבוא לפילוסופיה – אתיקה ופילוסופיה מדינית 2 נק"ז
3. תרגיל במבוא לפילוסופיה : קריאה וכתובה (א'-ב') 4 נק"ז

**ובנוסף אחת מן האפשרויות הבאות:**

4. מבוא לפילוסופיה יוונית – תאלס עד אפלטון + תרגיל 3 נק"ז
5. מבוא לפילוסופיה יוונית – אפלטון עד האסכולות ההלניסטיות + תרגיל 3 נק"ז
- או
4. מבוא ללוגיקה: תחשיב פסוקים + תרגיל 3 נק"ז
5. מבוא ללוגיקה: תחשיב פרדיקטים + תרגיל 3 נק"ז  
(נוכחות חובה בתרגילי שנה א')

**חובות שנה ב'**

1. פילוסופיה חדשה: מדקארט עד קאנט (א-ב') 4 נק"ז  
(ההשתתפות בתרגיל אינה חובה ואינה מקנה נק"ז)
2. אחד מקורסי המבוא של שנה ב' (נוכחות חובה) 3 נק"ז

**חובות שנה ג'**

1. סמינר אחד לפי בחירת התלמיד (נוכחות חובה) 3-4 נק"ז
2. שעורי בחירה עד להשלמת 28 נק"ז 3-4 נק"ז

תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים רב תחומיים (147).

חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון



## המחלקה לספרויות זרות ובלשנות

(סימן מחשב 132)

### מבוא כללי

לתלמיד ניתנת האפשרות לבחור במגמת ספרות אנגלית או בלשנות או במסלול משולב.

הלימודים במגמת הספרות מתמקדים בטקסטים שנכתבו בשפה האנגלית, בעיקר ספרות בריטית וספרות אמריקאית. מטרת הלימודים היא לפתח הכרות מעמיקה עם תולדות הספרות האנגלית לדורותיה ולהקנות לסטודנטים גישות שונות לניתוח והבנת הטקסט הספרותי. הלימודים מדגישים את הקשרים הבין-תחומיים בין חקר הספרות לבין תחומי ידע אחרים, ומתחקים אחר נקודות ההשקה בין לימודי הספרות ובין לימודי היסטוריה, פסיכולוגיה, פילוסופיה, פוליטיקה, אנתרופולוגיה, לימודי מגדר, לימודים פוסטקולוניאליים, לימודי תרבות ולימודים קוגניטיביים. במקביל להתמקדות בספרות שנכתבה בשפה האנגלית, הלימודים בוחנים את יחסי הגומלין בין מסורות ספרותיות שונות, את תהליכי הייצור של טקסטים ספרותיים והפצתם, ואת הזיקה המורכבת בין הספרות לבין היבטים אחרים של היצירה האנושית.

הבלשנות היא מדע העוסק בחקר השפה. למרות שכולנו משתמשים בשפה, יוצרים משפטים ומבינים משפטים שאחרים אומרים, אנו יודעים מעט מאד על הדרך בה השפה פועלת. איך יכולות תנודות באוויר או שרבוטים על גבי הנייר להביע רעיונות, מחשבות, רגשות? הבלשנות המודרנית מקבלת את טענתו של דקארט שהשפה היא הסימן המובהק ביותר להימצאותה של מחשבה במוח האנושי, ורואה את חקר השפה כאמצעי להבנת החשיבה. מטרת לימודי הבלשנות היא להקנות לסטודנט ידע בתחום הבלשנות התיאורטית והמיושמת בנושאים הבאים: תחביר, סמנטיקה, פונולוגיה, בלשנות מיושמת, ותחומים אינטרדיסציפלינריים כגון פסיכולינגוויסטיקה, רכישת לשון, נוירו בלשנות ובלשנות חישובית.

### תכניות בין-תחומיות מומלצות

#### א. עם ספרות אנגלית:

היות ולימודי הספרות עוסקים בהרחבה בקשר בין חקר הספרות ובין תחומי ידע אחרים, אנו ממליצים במיוחד על הצירופים הדו-חוגיים הבאים, המאפשרים לסטודנטים ליישם את התובנות התיאורטיות והפרשניות שרכשו בתחום ידע אחד גם בתחום הידע המקביל לו.

1. תכנית דו-מחלקתית: ספרות אנגלית ופסיכולוגיה (54 נקודות כ"א)
2. תכנית דו-מחלקתית: ספרות אנגלית ופוליטיקה וממשל (54 נקודות כ"א)
3. תכנית דו-מחלקתית: ספרות אנגלית וסוציולוגיה ואנתרופולוגיה (54 נקודות כ"א)
4. תכנית דו-מחלקתית: ספרות אנגלית והיסטוריה (54 נקודות כ"א)
5. תכנית דו-מחלקתית: ספרות אנגלית ופילוסופיה (54 נקודות כ"א)

מומלץ גם לשלב לימודי ספרות אנגלית במחלקה עם לימודים בחטיבות ותוכניות לימוד שונות הרלוונטיות לתחומי העניין של המסלול לספרות כמו למשל החטיבה ללימודי מגדר, החטיבה לתקשורת, החטיבה ללימודים אוסטרליים וגרמניים, ותוכניות הלימוד השונות בשפות זרות כמו צרפתית, איטלקית, גרמנית, וספרדית.

## **ב. עם בלשנות:**

### **לימודי בלשנות חישובית**

לסטודנטים מצטיינים המעוניינים ללמוד בלשנות חישובית, ולשלב בין בלשנות למדעי המחשב, המחלקה מציעה שתי תכניות באחריות משותפת עם המחלקה למדעי המחשב.

#### **1. בלשנות כתכנית ראשית, מדעי המחשב כתכנית משנית**

התכנית תעניק תואר אחד משולב (בהבדל מהתוכניות המשולבות, המעניקות שני תארים נפרדים). סטודנטים המסיימים בהצלחה את התואר יוכלו להמשיך בלימודי תואר שני במדעי המחשב (עם דרישה לקורסי השלמה) או בבלשנות. על הסטודנטים ללמוד 80 נקודות בבלשנות ו-40 נקודות במדעי המחשב, כמתואר בשנתון המחלקה למדעי המחשב.

#### **2. בלשנות כתכנית משנית, מדעי המחשב כתכנית ראשית**

התכנית תעניק תואר אחד משולב (בהבדל מהתוכניות המשולבות, המעניקות שני תארים נפרדים). סטודנטים המסיימים בהצלחה את התואר יוכלו להמשיך בלימודי תואר שני במדעי המחשב או בבלשנות (ללא צורך בקורסי השלמה). על הסטודנטים ללמוד 80.5 נקודות במדעי המחשב, כמתואר בשנתון המחלקה למדעי המחשב, ו-40 נקודות בפקולטה למדעי הרוח המורכבות מתוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז) בבלשנות (תיאור התכנית תחת תכניות הלימודים בבלשנות) ועוד 12 נק"ז בלימודים כלליים.

### **תכנית דו-מחלקתית: בלשנות ופסיכולוגיה**

התכנית מיועדת לסטודנטים המעוניינים בהיבטים הקוגניטיביים של שימוש בשפה, כמו למשל רכישת שפה אצל ילדים. הסטודנטים ילמדו 54 נקודות בבלשנות ו-54 נקודות בפסיכולוגיה.

### **התכנית במדעים קוגניטיביים**

מספר מצומצם של סטודנטים מצטיינים בלימודי הבלשנות (שלא החלו את התכנית במדעים קוגניטיביים בשנה א') יוכלו, בסיום שנת הלימודים הראשונה, לבקש להתקבל לתכנית למדעים קוגניטיביים.

**לימודים לתואר ראשון** (מתנהלים בשפה האנגלית)**מבנה המחלקה****תוכנית לימודים לתואר ראשון**

- א. אנגלית – ספרות או בלשנות (54 נק"ז) - תוכנית דו מחלקתית
- ב. אנגלית – ספרות או בלשנות (80 נק"ז) - תוכנית מחלקה ראשית
- ג. אנגלית – ספרות או בלשנות (28 נק"ז) - תוכנית מחלקה משנית
- ד. אנגלית – ספרות ובלשנות (108 נק"ז) - תוכנית חד מחלקתית

**תנאי מעבר****א. משנה א' לשנה ב':**

- 1. קבלת ציון 70 בסדנת כתיבה באנגלית.
- 2. השגת ציון ממוצע כנדרש בקורסי החובה של התכנית שאליה הסטודנט מעוניין להתקבל, כדלקמן:
  - תוכנית דו מחלקתית - 54 נק"ז: ציון ממוצע של כל קורסי החובה: 70
  - תוכנית מחלקה ראשית - 80 נק"ז: ציון ממוצע של כל קורסי החובה: 75
  - תוכנית חד מחלקתית - 108 נק"ז: ציון ממוצע של כל קורסי החובה: 75
- 3. סטודנט אשר לא השלים לימודים בכל קורסי החובה של שנה א' לא יוכל לעבור לשנה ב'.

**ב. מעבר משנה ב' לשנה ג'**

- 1. ממוצע כללי – קורסי חובה ובחירה – 65 לפחות
- 2. סטודנט אשר לא השלים את קורסי החובה של שנה ב' לא יוכל לעבור לשנה ג' ואינו רשאי להשתתף בסמינרים.

הערה: אין לחזור על קורס חובה (שנה א' ו-ב') כדי לשפר ציון.

**לימודי השלמה לתעודת הוראה**

המחלקה לספרויות זרות ובלשנות אחראית על החלק הלשוני והבלשני של תוכנית תעודת הוראה למורים לשפה האנגלית. המחלקה ממליצה שתלמידים המעוניינים בלימוד תעודת הוראה ילמדו תוכנית 108 נק"ז. קורס בבלשנות מיושמת הניתן כקורס בחירה במחלקה, נדרש ללימודי תעודת הוראה בנוסף למבואות בספרות ובלשנות ולסדנת כתיבה באנגלית הנלמדים בשנה א' במחלקה.

**תוכניות לימוד****במחלקה ארבע תוכניות לימוד לתואר ראשון:**

- א. תוכנית דו-מחלקתית - 54 נק"ז ספרות אנגלית או בלשנות. התלמיד לומד תוכנית של 54 נק"ז במחלקה אחרת.
- ב. תוכנית מחלקה ראשית - 80 נק"ז ספרות אנגלית או בלשנות. התלמיד לומד תוכנית משנית (28 נק"ז) או שתי חטיבות לימוד (14 נק"ז כל אחת) במחלקה אחרת.
- ג. תוכנית מחלקה משנית—28 נק"ז ספרות אנגלית או בלשנות. (דרושה שליטה טובה בשפה האנגלית שתיבדק ע"י ועדת הקבלה). התלמיד לומד תוכנית ראשית (80 נק"ז) במחלקה אחרת בפקולטה למדעי הרוח והחברה או בפקולטה למדעי הטבע (למשל, שילוב בין בלשנות למדעי המחשב כמתואר למעלה בין התכניות הבין-תחומיות המומלצות).
- ד. תוכנית חד-מחלקתית 108 נק"ז בספרות אנגלית ובבלשנות (החלוקה היא לפי 54 נק"ז בכל מגמה, אך קיימות גם אפשרות ליחס שונה בן המגמות, לפי אישור המחלקה). תכנית זו מומלצת למי שמתעתד להיות מורה לאנגלית ולמי שמעוניין לפתח יכולת לשונית גבוהה באנגלית.

התואר הניתן בכל אחת מהתוכניות הנ"ל יהיה: **בוגר באנגלית: ספרות ובלשנות.**

**לימודים לתואר ראשון בספרות זרות ובלשנות****תכניות בספרות אנגלית:****תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז) ספרות אנגלית:****שנה א'**

קורס מבוא בספרות אנגלית (חובה שנתי)	8 נק"ז (כולל תרגיל)
קורס בחירה בספרות אנגלית	4 נק"ז
סדנת כתיבה באנגלית	4 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>16 נק"ז</b>

**שנה ב'**

סקירת הספרות האנגלית I (חובה סמסטר א')	4 נק"ז
סקירת הספרות האנגלית II (חובה סמסטר ב')	4 נק"ז
סקירת הספרות האמריקאית (חובה)	4 נק"ז
קורסי בחירה	6 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>18 נק"ז</b>

**שנה ג'**

קורסי בחירה	12 נק"ז
1 סמינר	4 נק"ז
1 תיאוריה ספרותית (חובה שנת)	4 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>20 נק"ז</b>

---

**סה"כ** 54 נק"ז

**הערות:**

1. סטודנט יכול לבחור בקורסי המבוא לבלשנות (8 נק"ז, תאור בסוף) בשנה א' ו/או ב' במקום קורסי בחירה בספרות (קורסים אלה הינם חובה למתעדתים ללמוד את התכנית לתעודת הוראה).

**תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז) ספרות אנגלית:****שנה א'**

קורס מבוא בספרות אנגלית (חובה שנת)	8 נק"ז (כולל תרגיל)
קורסי בחירה בספרות אנגלית	8 נק"ז
קורסי מבוא ו/או קורסי בחירה בבלשנות	8 נק"ז
סדנת כתיבה באנגלית	4 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>28 נק"ז</b>

**שנה ב'**

סקירת הספרות האנגלית I (חובה סמסטר א')	4 נק"ז
סקירת הספרות האנגלית II (חובה סמסטר ב')	4 נק"ז
סקירת הספרות האמריקאית (חובה)	4 נק"ז
קורסי בחירה בספרות אנגלית	12 נק"ז
1 תיאוריה ספרותית (חובה שנת)	4 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>28 נק"ז</b>

**שנה ג'**

קורסי בחירה בספרות אנגלית	16 נק"ז
2 סמינרים	8 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>24 נק"ז</b>

---

**סה"כ** 80 נק"ז

**הערות:**

1. קורסי המבוא לבלשנות (8 נק"ז, תאור בסוף) הם קורסי חובה למתעדתים ללמוד את התכנית לתעודת הוראה.

**תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז) - ספרות:**

(דרושה שליטה טובה בשפה האנגלית שתיבדק ע"י ועדת הקבלה).

מבוא לספרות (חובה שנתי)	8 נק"ז
סקירת הספרות האנגלית I (סמס' א' - חובה)	4 נק"ז
סקירת הספרות האנגלית II (סמסטר ב' - חובה)	4 נק"ז
סקירת הספרות האמריקאית (חובה)	4 נק"ז
קורסי בחירה	4 נק"ז
סמינר	4 נק"ז

-----

28 נק"ז

סה"כ

תכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים רב תחומיים (147)

**תכניות בבלשנות:****תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז) בלשנות:****שנה א'**

מבואות לבלשנות (חובה, תיאור בסוף)	8 נק"ז
סדנת קריאה בבלשנות (חובה)	2 נק"ז
סדנת כתיבה באנגלית (בחירה)	4 נק"ז
קורסי בחירה	6 נק"ז
סה"כ	20 נק"ז

**שנה ב'**

תחביר	4 נק"ז
סמנטיקה או פונולוגיה	4 נק"ז
קורסי בחירה	10 נק"ז
סה"כ	18 נק"ז

**שנה ג'**

3 קורסי בחירה	12 נק"ז
1 סמינר	4 נק"ז
סה"כ	16 נק"ז

-----

54 נק"ז

סה"כ

הערות:

1. סטודנט יכול לבחור בקורס מבוא לספרות (8 נק"ז) בשנה א' במקום קורסי בחירה בבלשנות (קורס זה חובה למתעתדים ללמוד את התכנית לתעודת הוראה). במקרה זה חובה עליו לבחור בקורס סדנת כתיבה באנגלית (4 נק"ז)
2. קורסי בחירה מסוימים משמשים תנאי קדם ל קורסי בחירה מתקדמים ולסמינרים בשנה ג'.
3. סטודנטים מצטיינים המעוניינים להמשיך לתואר שני במסלול לבלשנות חיונית, יוכלו, באישור ועדת הוראה, ללמוד את הקורס מבוא למדעי המחשב על חשבון קורסי בחירה שנה ג'.

### תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז) בלשנות:

#### שנה א'

מבואות לבלשנות (חובה, תאור בסוף)	8 נק"ז
סדנת כתיבה באנגלית	4 נק"ז
קורסי בחירה בבלשנות	6 נק"ז
קורס מבוא או קורסי בחירה בספרות אנגלית	8 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>26 נק"ז</b>

#### שנה ב'

תחביר	4 נק"ז
סמנטיקה או פונולוגיה	4 נק"ז
5 קורסי בחירה	20 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>28 נק"ז</b>

#### שנה ג'

5 קורסי בחירה	18 נק"ז
2 סמינרים	8 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>26 נק"ז</b>

---

**סה"כ 80 נק"ז**

#### **הערות:**

1. הקורס מבוא לספרות (8 נק"ז) הוא חובה למתעתדים ללמוד את התכנית לתעודת הוראה.
2. ניתן לבחור מקורסי המבוא בתור קורסי בחירה בשנים א'-ג'.
3. קורסי בחירה מסוימים משמשים תנאי קדם ל קורסי בחירה מתקדמים ולסמינרים בשנה ג'.
4. סטודנטים מצטיינים המעוניינים להמשיך לתואר שני במסלול לבלשנות חיונית, יוכלו, באישור ועדת ההוראה, ללמוד את הקורס מבוא למדעי המחשב על חשבון קורסי בחירה שנה ג'.

### תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז) בלשנות:

(דרושה שליטה טובה בשפה האנגלית שתיבדק ע"י ועדת הקבלה).

מבואות לבלשנות (חובה, תאור בסוף)	8 נק"ז
תחביר שנה ב'	4 נק"ז
סמנטיקה או פונולוגיה	4 נק"ז

קורסי בחירה	8 נק"ז
סמינר	4 נק"ז

---

<b>סה"כ</b>	<b>28 נק"ז</b>
-------------	----------------

תכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים רב תחומיים (147)

**תוכנית חד-מחלקתית המשלבת ספרות ובלשנות (108 נק"ז):**

**שנה א'**

קורס מבוא בספרות אנגלית (חובה שנת 1) 8 נק"ז (כולל תרגיל)	
מבואות לבלשנות (חובה, תאור בסוף)	8 נק"ז
קורסי בחירה בספרות אנגלית	4-8 נק"ז
קורסי בחירה בבלשנות	4-8 נק"ז
סדנת כתיבה באנגלית	4 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>28-32 נק"ז</b>

**שנה ב'**

סקירת הספרות האנגלית I, II (חובה)	8 נק"ז
סקירת הספרות האמריקאית (חובה)	4 נק"ז
תחביר (חובה)	4 נק"ז
סמנטיקה או פונולוגיה	4 נק"ז
1 קורס בחירה בספרות אנגלית	4 נק"ז
1 תיאוריה ספרותית (חובה)	4 נק"ז
3 קורסי בחירה בבלשנות	12 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>40 נק"ז</b>

**שנה ג'**

3 סמינרים (ספרות אנגלית ובלשנות)	12 נק"ז
קורסי בחירה	24-28 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>36-40 נק"ז</b>

---

<b>סה"כ</b>	<b>108 נק"ז</b>
-------------	-----------------

**הערות:**

1. קורסי בחירה מסוימים משמשים תנאי קדם ל קורסי בחירה מתקדמים ולסמינרים בשנה ג'.
2. בשנה ג': 2 סמינרים בספרות + 1 בבלשנות או 2 סמינרים בבלשנות + 1 בספרות.
3. סטודנטים מצטיינים המעוניינים להמשיך לתואר שני במסלול לבלשנות חישובית, יוכלו, באישור ועדת הוראה, ללמוד את הקורס מבוא למדעי המחשב על חשבון קורסי בחירה שנה ג'.



**פירוט קורסי המבוא לבלשנות**

מבוא לבלשנות חלק א' (חובה סמסטר א' כולל תרגיל)  
 (מבוא כללי ומבוא לתחביר/סמנטיקה/פונולוגיה/מורפולוגיה) 4 נק"ז  
 2 מתוך המבואות דלהלן (שלא נכללו בסמסטר א' 2 נק"ז כל אחד): 4 נק"ז  
 מבוא לתחביר (חובה שנה א')

מבוא לסמנטיקה

מבוא לפונולוגיה

מבוא למורפולוגיה

מבוא ללקסיקון

מבוא למדעי העצב

מבוא לרכישת הלשון, ועוד.

**הערות:** 1. קורסי מבוא אלה משמשים כתנאי קדם לקורסי חובה וקורסי בחירה מתקדמים.

2. על הסטודנט ללמוד מבוא לסמנטיקה ומבוא לפונולוגיה/ למורפולוגיה עד תום לימודי תואר ראשון.

3. חלק מקורסי המבוא כוללים תרגיל.

**חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון**

**המחלקה לאמנויות**

(סימן מחשב 134)

תכנית הלימודים בתולדות האומנות כוללת לצד הגישה ההיסטורית לניתוח יצירות, גישות נוספות העוסקות בשפה ויזואלית, תיאוריה וביקורת. עניין רב מופנה לתפיסות מתודולוגיות חדשות העוסקות בלימודי תרבות, מגדר ופסיכולוגיה. ייחודה של התכנית מתבטא, בין היתר, בעידודם של התלמידים להיחשף ללימודים עיוניים ולסדנאות יצירה גם יחד, ובלימודי קורס החובה בנושא האוצרות הניתן בחוג. המחלקה לאומנויות כוללת פעילות אקדמית בשלושה תחומים: תולדות האומנות, אמנות יצירה ומוסיקה.

**תולדות האמנות****מבנה הלימודים****א. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)****שנה א'****קורסי חובה**

מבוא כללי לתולדות האמנות	(שנתי)	4	נק"ז
אמנות ימי הביניים	(שנתי)	4	נק"ז
אמנות המאות 15-18	(שנתי)	4	נק"ז
אמנות מודרנית	(שנתי)	4	נק"ז
מקורות מיתולוגיים לאמנות	(שנתי)	2	נק"ז
אמנות העולם העתיק – יוון ורומא	(שנתי)	4	נק"ז
מקורות נוצריים לאמנות	(סמסטריאלי)	2	נק"ז

-----  
24 נק"ז**סה"כ**

**תנאי מעבר:** המעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בקבלת ציון ממוצע של 70 ומעלה בקורסי החובה של שנה א'.

**שנה ב'****קורסי חובה**

סדנא בהכרת חומרים	(סמסטריאלי)	2	נק"ז
אמנות יהודית	(סמסטריאלי / שנתי)	2-4	נק"ז
אמנות ישראלית	(סמסטריאלי)	2	נק"ז
<b>קורסי בחירה</b>			
(אחד מהם בתחום ההתמחות הראשון)		2-4	נק"ז
1 פרוסמינר (בתחום ההתמחות השני)	(סמסטריאלי)	2	נק"ז

-----  
10-14 נק"ז**סה"כ**

**שנה ג'**

4	נק"ז	(שנתי)	חובה : אסתטיקה
4	נק"ז	(שנתי)	חובה : אוצרות
2-4	נק"ז		קורסי בחירה
8	נק"ז	(שנתי)	2 סמינרים בשני תחומי ההתמחות

-----  
**16-18 נק"ז**

**תנאי קדם לסמינר :** קורס בחירה באחד מתחומי ההתמחות ופרוסמינר בתחום השני.

**ב. תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)****שנה א'**

4	נק"ז	(שנתי)	מבוא כללי לתולדות האמנות
4	נק"ז	(שנתי)	אמנות ימי הביניים
4	נק"ז	(שנתי)	אמנות המאות 15-18
4	נק"ז	(שנתי)	אמנות מודרנית

-----  
**12 נק"ז**

**סה"כ****שנה ב'**

6	נק"ז		קורסי בחירה
2	נק"ז		1 פרוסמינר (בתחום ההתמחות)

-----  
**8 נק"ז**

**סה"כ****שנה ג'**

4	נק"ז		קורסי בחירה
4	נק"ז	(שנתי)	1 סמינר (בתחום ההתמחות)

-----  
**8 נק"ז**

\* תנאי קדם לסמינר הוא פרוסמינר בתחום ההתמחות.

**תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים רב תחומיים (147)**

הערה : על מנת לסיים את התואר יש להגיע לממוצע של 65 לפחות (בכל תוכנית שנבחרה).

המחלקה לאמנות אחראית על החטיבה אמנות יצירה מסי מחשב 155

מידע ניתן לקרוא בפרק החטיבות

**חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון**

**המחלקה לפסיכולוגיה**

(סימן מחשב 101)

**לימודים לתואר ראשון**

תכנית הלימודים בפסיכולוגיה מיועדת למי שמעוניין בגישה המדעית להכרת נפש האדם, המוח האנושי, והקשר בינו לבין התנהגות רגשות וקוגניציה. הלימודים בפסיכולוגיה יחשפו בפניכם את תפקוד האדם בכל הרמות: החשיבה, התפיסה, הרגשות, האישיות; ההתנהגות בבריאות ובחולי, אצל הבוגר ואצל הילד, במצבים חברתיים בינאישיים ואישיים. יושם דגש על גישות מחקריות בכל התחומים הללו.

המחלקה מקנה לתלמידיה בסיס אקדמי המאפשר לבוגריה להמשיך את הלימודים לתארים גבוהים בכל האוניברסיטאות בארץ.

**מבנה הלימודים**

א. תכנית הלימודים מבוססת על שלוש שנות לימוד ומתנהלת בתוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז). סטודנט רשאי להירשם לתוכנית לימודים עם כל אחת מהמחלקות בפקולטה למדעי הרוח והחברה. בנוסף, קיימות 2 תכניות לימוד משותפות עם מחלקות מפקולטות אחרות:

- פסיכולוגיה – ניהול
- מדעי החיים – פסיכולוגיה. בתכנית זו בנוסף לתנאי הקבלה לפסיכולוגיה, סטודנט חייב לעמוד בתנאי הקבלה של המחלקה למדעי החיים.

ב. חובות התלמיד/ה מוגדרות על פי השנתון של השנה בה התחיל/ה את לימודיו/ה.

ג. תלמיד/ה אשר פיצל/ה את לימודי שנה א' או חוזר/ת על שנה א' יחולו עליו/ה החובות כאילו החל/ה לימודיו/ה בשנה בה סיים/מה את לימודי שנה א'.

ד. בנוסף לדרישות המחלקה חייב/ת כל תלמיד/ה לעמוד בדרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה: אנגלית, ולימודי בחירה כלליים להשלמת 120 נק"ז לתואר. ראו הפרק הדין בדרישות הפקולטה.

**נוהל השתתפות בניסויים**

השתתפות במחקר ניסויי הינה חשובה עבור הסטודנטים/יות משום שהיא מעמיקה את ההבנה של המחקר הפסיכולוגי מזווית הראיה של הנבדקים/ות. כל סטודנט/ית במחלקה רשאית להשתתף ב- 12 שעות של ניסויים במהלך שנת הלימודים הראשונה שלו/ה. השלמת 12 שעות ניסוי תזכה בבונוס של 5 נקודות בציון הסופי בקורס "מבוא לפסיכולוגיה".

**תיקון ציון**

תלמיד/ה שנכשל/ה בקורס ולשם כך מבקש/ת לחזור על הקורס יכול/ת לעשות זאת אם:

- א. מדובר בקורס חובה בלבד.
- ב. רק בשנה העוקבת לאחר ההשתתפות הראשונה בקורס הנדון.
- ג. אין זכאות למועד מיוחד בקורס עליו חוזרים.
- ד. במידה ומדובר בקורס שנתי, יש ללמוד את שני חלקי הקורס באותה שנה אקדמית, ולעמוד בכל חובותיו.

תלמיד/ה שלא נכשלה בקורס ומבקשת/ת לשפר הציון יכולה לעשות זאת **רק בקורס אחד** במהלך לימודי התואר. החזרה על הקורס תהייה בהתאם לסעיפים ב'-ד' לעיל.

### תנאי מעבר

#### **א. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד/ת שנה א' למעמד של תלמיד/ת שנה ב'**

1. ציון 56 סופי לפחות בכל קורסי שנה א' (שימו לב, כל הקורסים בשנה א' הינם קורסי חובה בלבד).
  2. ציון ממוצע משוקלל 80 לפחות הכולל את קורסי החובה בשנה א'.
  3. תלמיד/ה שלא הגיעה/ה לממוצע הנדרש לפי סעיף 2 לעיל, רשאית, לאחר אישור מוועדת הוראה מחלקתית, לחזור פעם אחת בלבד על לימודי שנה א' או על חלק מהם, וזאת בשנת הלימודים העוקבת את השנה בה סיימ/מה לראשונה קורסי שנה א'. תלמיד/ה זהו/תהייה במעמד של שנה א'.
- \*סטודנט שלא עומד בתנאים אלה אינו רשאי להירשם לקורסים של שנה ב' וג'.

#### **ב. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד/ת שנה ב' למעמד של תלמיד/ת שנה ג'**

ציון 56 לפחות בקורסים המוגדרים **קורסי חובה** שנה ב', וממוצע מינימום 65 שנתו.

### שיעורי בחירה לשנים ב' ו-ג'

מעבר לשיעורי החובה, להשלמת חובות הלימודים במסגרת סה"כ 54 נק"ז יש לבחור קורסים בין השיעורים המוגדרים כשיעורי בחירה. רשימת קורסי בחירה תתפרסם בכל שנה במועדי הייעוץ וההרשמה לקורסים.

### סדנאות לשנה ג'

חובה ללמוד סדנא אחת. הרישום לסדנאות הוא על בסיס מקום פנוי. בסדנאות בהן הביקוש עולה על ההיצע, המחלקה תבצע הגרלה מבין הסטודנטים המעוניינים באותה סדנא. דרישות קדם:

- תלמיד/ת שנה ג'.

### **קורסי קדם:**

הקורס "מבוא לפסיכולוגיה" הינו קורס המהווה דרישת קדם לכל יתר הקורסים הנלמדים במחלקה. **הקורסים:** "מבוא לסטטיסטיקה", "הסקה סטטיסטית" ו"פסיכולוגיה ניסויית" הינם קורסי המהווים דרישת קדם לכל הסדנאות בפסיכולוגיה. בנוסף, קורסי הבחירה מחייבים את קורס המבוא של אותו התחום. (למשל, פסיכולוגיה התפתחותית הינו קורס קדם לקורסי הבחירה מהתחום ההתפתחותי וכו').

### **מחקר וקריאה מודרכת – מיועדים לתלמידי שנה ב'-ג' בלבד**

כוונת הקורסים המודרכים היא לאפשר לתלמידים/ות התנסות בעבודת מחקר תוך השתלבות בפרויקטים מחקריים הנערכים במחלקה. הקורסים ניתנים במתכונת של קריאה מודרכת או מחקר מודרך, וניתן לצבור בהם עד 4 נק"ז בלבד. ניתן ללמוד את שניהם, כל אחד בהיקף של 2 נק"ז, או רק אחד מהם בהיקף של 4 נק"ז. ככלל, קורס מודרך יונחה על ידי מרצה מן המניין מהמחלקה לפסיכולוגיה, או על ידי מרצה מן המניין ממחלקה אחרת אשר נושא מחקרו/ה יאושר על ידי ועדת הוראה של המחלקה.

רשאים/יות להירשם למחקר מודרך תלמידי/ות שנה ב' החל מסמסטר א' ובתנאי שבמקביל הם לומדים את הקורס "פסיכולוגיה ניסויית" ולקריאה מודרכת תלמידי/ות שנה ב' החל מסמסטר א'.

#### הרישום לקורס מותנה באישור המרצה.

כחלק מחובות הקורס המודרך יש להגיש דו"ח בכתב למנחה שעליו יינתן ציון.

חשוב: המחקר המודרך הוא מסגרת לימודית. ככזה יש לו תקנות וחובות. אנא עיינו באתר המחלקה בקישור "מחקרים מודרכים" כדי לדעת מהן חובותיכם וזכויותיכם.

#### מידע לתלמידים המתעתדים להירשם ללימודי תואר שני בפסיכולוגיה:

##### מבחן לתארים מתקדמים (מתא"ם) – לפסיכולוגיה

ניתן על-ידי המרכז הארצי לבחינות והערכה.

המבחן מהווה קריטריון אחיד לקבלה ללימודים מתקדמים. הוא מאפשר השוואה בין הישגיהם/ן הלימודיים והמיומנויות הלימודיות-מחקריות של המועמדים/ות בכל המוסדות המעניקים כיום תואר ראשון בפסיכולוגיה ובמדעי ההתנהגות.

מטרת המבחן לסייע במיון תלמידים/ות לתואר שני על סמך הידע הנלמד בתואר הראשון.

המבחן מורכב משני פרקים נפרדים: ידע והבנה בשיטות המחקר בפסיכולוגיה, יכולת הבנה ולמידה מתוך מאמרים פסיכולוגיים.

**לידיעתכם, מזה מספר שנים שהקבלה לתואר השני בפסיכולוגיה באוניברסיטת בן גוריון אינה מתחשבת בממוצע ציונים העולה על 87 (קרי, מי שהממוצע שלו גבוה מ 87 דינו לצורך קבלה כמי שהממוצע שלו הוא 87).**

#### פסיכולוגיה – ביולוגיה-תכנית דו-מחלקתית (בשיתוף הפקולטה למדעי הטבע)

התוכנית ביולוגיה-פסיכולוגיה הינה משותפת למחלקה למדעי החיים ולמחלקה לפסיכולוגיה. התכנית מיועדת לסטודנטים המעוניינים לקבל בסיס איתן בביולוגיה ובפסיכולוגיה ולתחומי החפיפה ביניהם, כגון נוירופסיכולוגיה, פסיכולוגיה התפתחותית, סוציוביולוגיה, אבולוציה והתנהגות. בנוסף להקניית ידע בסיסי בפסיכולוגיה, התכנית תיתן רקע נרחב ומעמיק בביולוגיה מולקולרית, ביוכימיה, גנטיקה, פיזיולוגיה ונויר-ביולוגיה. התכנית בנויה כך שמסיימיה יוכלו להמשיך בלימודים מתקדמים באחד משני התחומים, ביולוגיה או פסיכולוגיה. סטודנטים שירצו להמשיך בתחומי הביולוגיה הרחוקים מפיזיולוגיה של בעלי חיים עשויים להידרש להשלמות בתואר שני/שלישי.

התכנית מאושרת על ידי המועצה להשכלה גבוהה ומקנה תואר B.Sc.

**תוכנית הלימודים במסלול דו-מחלקתי - 54 נק"ז**

א. תכנית הלימודים מבוססת על שלוש שנות לימוד ומתנהלת בתוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז).

בוגר/ות תכנית זו יוכלו להמשיך לימודיהם/ן לתואר מוסמך בפסיכולוגיה ללא קורסי השלמה.

**שנה א'**

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

**קורסי חובה:**

מבוא לפסיכולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
פסיכולוגיה פיזיולוגית	4	* 1	5	4	א' + ב'
מבוא לסטטיסטיקה**	4	2	6	3	א'
פילוסופיה של המדע	2	0	2	2	א'
תוכנות סטטיסטיות (***)				0	ב'
הסקה סטטיסטית **	3	2	5	3	ב'

\* תרגיל פעם בשבועיים

\*\* לא חובה לסטודנטים שלומדים סטטיסטיקה במחלקה לכלכלה אך מומלץ כקורס מבוא לפסיכולוגיה ניסויית

\*\*\* לימוד עצמי מלווה בתרגולים ומבחן מסכם בסוף הסמסטר עם ציון עובר/נכשל

**שנה ב'**

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

**קורסי חובה:**

פסיכולוגיה ניסויית	2	2	4	3	א'
רגרסיה ושיטות ניתוח רב משתניות	2	2	3	3	ב'
פסיכולוגיה התפתחותית	3	1	4	4	א'
פסיכולוגיה חברתית	3	0	3	3	ב'
פסיכולוגיה קוגניטיבית	3	1	4	4	א'
התנהגות אבנורמלית	4		4	4	א'+ב'
פסיכולוגיה ארגונית*	2	0	2	2	א'

\* חובה רק לסטודנטים מתכנית פסיכולוגיה -ניהול, כאשר בסמסטר ב' הם צריכים לקחת את הקורס "מאקרו" הניתן דרך המחלקה לניהול.  
הקורס יכול להילמד כקורס בחירה על ידי שאר הסטודנטים של פסיכולוגיה.

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

**קורסי חובה:**

אישיות	3	1.5	4.5	4	א'+ב'
סדנא	2-4		2-4	2-4	א' ו/או ב'
• למידה או תפיסה	2		2	2	א'

**קורסי בחירה:**

השלמה ל-54 נק"ז מתוך קורסים במחלקה לפסיכולוגיה.					
---	--	--	--	--	--

- ניתן ללמוד את שני הקורסים אחד כחובה ואחד כבחירה.

**חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון**



## המחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

(סימן מחשב 102 )

### לימודים לתואר ראשון

הלימודים במחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה נועדו להקנות כלים תיאורטיים ומתודולוגיים לחקר החברה על שלל היבטים: מבנה החברה, תרבותה, יחסי כוח ושליטה, קבוצות חברתיות, פערים חברתיים, ותהליכי שנוי חברתי. הקורסים השונים מעניקים מיומנויות אנליטיות וכלים בסיסיים שנועדו להבין ולפרש מבנים ותהליכים חברתיים באופן כללי ובחברה הישראלית בפרט. תכנית הלימודים מאפשרת לבוגריה להמשיך בלימודי מוסמך בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה בארץ ובח"ל.

### מבנה תכנית הלימודים

- א. הלימודים נמשכים שלוש שנים בשני מסלולי לימוד:
  - בתוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז).
- ב. חובות התלמיד/ה מוגדרות על פי השנתון של השנה בה התחילה את לימודיו/ה.
- ג. תלמיד/ה אשר פיצלה את לימודי שנה א' או חוזרת על שנה א' יחולו עליו/ה החובות כאילו החלה לימודיו/ה בשנה בה סיים/מה את לימודי שנה א'. (דוגמה: תלמיד/ה שהחלה לימודיו/ה בשנה תשס"ח, למד/ה מערכת מפוצלת והשלים/מה את לימודי שנה א' בתשס"ט, יחולו עליו/ה החובות של התלמידים אשר החלו לומדים בתשס"ט).
- ד. בנוסף לדרישות המחלקה חייבת כל תלמיד/ה לעמוד בדרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה: אנגלית, ולימודי בחירה כלליים להשלמת 120 נק"ז לתואר. ראו הפרק הדין בדרישות הפקולטה.

### תיקון ציון

- תלמיד/ה שנכשלה בקורס ולשם כך מבקשת לחזור על הקורס יכולת לעשות זאת אם:
- א. מדובר בקורס חובה בלבד.
  - ב. רק בשנה העוקבת לאחר ההשתתפות הראשונה בקורס הנדון.
  - ג. אין זכאות למועד מיוחד בקורס עליו חוזרים.
  - ד. יש ללמוד את שני חלקי הקורס באותה שנה אקדמית, ולעמוד בכל חובותיו.
- תלמיד/ה שלא נכשלה בקורס ומבקשת לשפר הציון יכולה לעשות זאת רק בקורס אחד במהלך לימודי התואר. החזרה על הקורס תהייה בהתאם לסעיפים ב'–ד' לעיל.

**א. תנאי מעבר מ שנה א' לשנה ב'**

1. ציון 56 לפחות בכל אחד מהקורסים הנלמדים בשנה א'.
2. ציון ממוצע משוקלל 70 לפחות, הכולל את כל קורסי שנה א'.
3. תלמיד/ה שלא הגיע/ה לממוצע הנדרש לפי סעיף 2 לעיל, רשאית לחזור פעם אחת בלבד על לימודי שנה א' או על חלק מהם, וזאת בשנת הלימודים העוקבת את השנה בה סיים/מה לראשונה קורסי שנה א'. תלמיד/ה זה/ו יתהיה במעמד של שנה א'.

**ב. תנאי מעבר משנה ב' לשנה ג'**

ציון 56 לפחות בקורסים המוגדרים **בקורסי חובה** שנה ב', וממוצע משוקלל 65 לכל הפחות הכולל את כל הקורסים שנלמדו בשנה ב'.

שיעורי בחירה

מעבר לשיעורי החובה, להשלמת חובות הלימודים במסגרת סה"כ 54 נק"ז יש לבחור קורסים בין השעורים המוגדרים כשיעורי בחירה. רשימת קורסי בחירה תתפרסם בכל שנה במועדי הייעוץ וההרשמה לקורסים.

סמינרים לשנה ג'

דרישות קדם:

- ציון עובר בכל קורסי החובה של שנה ב'.
- להיות תלמיד/ת שנה ג'.

מחקר וקריאה מודרכת – מיועדים לתלמידי שנה ב'-ג' בלבד

כוונת הקורסים המודרכים היא לאפשר לתלמידים/ות התנסות בעבודת מחקר תוך השתלבות בפרויקטים מחקריים הנערכים במחלקה.

הקורסים ניתנים במתכונת של קריאה מודרכת או מחקר מודרך, וניתן לצבור בהם עד 4 נק"ז בלבד. ניתן ללמוד את שניהם, כל אחד בהיקף של 2 נק"ז, או רק אחד מהם בהיקף של 4 נק"ז. ככלל, קורס מודרך יונחה על ידי מרצה מן המניין מהמחלקה לסוציולוגיה-אנתרופולוגיה, או על ידי מרצה מן המניין ממחלקה אחרת אשר נושא מחקר/ה יאושר על ידי ועדת הוראה של המחלקה. רשאים/יות להירשם לקורסים אלה תלמיד/יות שנה ב' החל מסמסטר ב'.

כחלק מחובות הקורס המודרך יש להגיש דו"ח בכתב למנחה שעליו יינתן ציון.

חשוב: תקנות וחובות- עיינו באתר המחלקה בקישור "מחקרים מודרכים".

**תוכנית לימודים במסלול דו-מחלקתי – 54 נק"ז****שנה א'**

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

**קורסי חובה:**

יסודות הסוציולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
מבוא לאנתרופולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
סטטיסטיקה א'	2	2	4	3	א'
סטטיסטיקה ב'	2	2	4	3	ב'
יסודות פילוסופיים של המחקר במדעי החברה	2	1	3	2	א'
תוכנות סטטיסטיות	קורס מקוון	0		1	ב'
קורס בחירה	2	0	2	2	ב'

**שנה ב'**

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

**קורסי חובה:**

חברה ישראלית	4	4	8	6	א'+ב'
שיטות מחקר כמותיות	2	2	4	3	א'
שיטות מחקר איכותניות	2	2	4	3	ב'
קורס בכתיבה מדעית*	2		2	2	א' או ב'
קורס בלימודים אזוריים**	2-4		2-4	2-4	א' או ב'

\* יש לבחור קורס אחד מרשימה של קורסים בנושא כתיבה מדעית בתחומים שונים, המטרה היא ללמוד כתיבת עבודה במדעי החברה.

\*\* יש לבחור קורס אחד מרשימה של קורסים בנושא לימודים אזוריים: קורסים המתקדמים בחברה מחוץ לישראל.

**שנה ג'**

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

**קורסי חובה:**

תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	2	1	2	3	א'
תיאוריות סוציולוגיות מתקדמות	2	1	2	3	ב'
תיאוריות אנתרופולוגיות מתקדמות	2	1	2	3	ב'
סמינר	2-4		2-4	2-4	א' או ב'

**קורסי בחירה:**

השלמה של קורסי הבחירה ל-54 נק"ז					
---------------------------------	--	--	--	--	--

**המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי**

(סימן מחשב 128)

**א. תנאי קבלה**

המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי מקבלת סטודנטים וסטודנטיות על סמך הישגיהם על פי תוצאות המבחן הפסיכומטרי, בבחינות הבגרות ועל סמך ניסיון מעשי בשטחים הקרובים למקצוע.

בנוסף לתנאי הקבלה המפורטים במבוא הכללי לשנתון זה, סטודנטים יחשבו כתלמידי המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי אם:

1. קבלו הודעה על קבלתם למחלקה.
2. הגישו אישור רפואי המאשר כי מצב בריאותם תקין.

**ב. מבנה הלימודים**

הלימודים במחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי מתקיימים בארבעה היקפים: תכנית חד-מחלקתית, תכנית מחלקה ראשית, תכנית דו-מחלקתית ותכנית מחלקה משנית. במסגרת החד-מחלקתית והמחלקה הראשית ניתן להתמחות בתחומים הבאים: גאוגרפיה פיזית, גאוגרפיה אנושית וטכנולוגיות מידע גאוגרפיות (טמ"ג). בתכניות הלימודים בהיקף דו-מחלקתי ומחלקה משנית אין בחירת תחום. לתלמידי התוכנית החד-מחלקתית והמחלקה הראשית יתחלקו הקורסים ללימודי חובה וללימודי התמחות תחומיים.

**תכניות הלימודים**

**תכנית הלימודים לתואר ראשון (B.A.) על פי היקף הלימודים במחלקה:**

1. חד-מחלקתי (108 נק"ז)
2. מחלקה ראשית (80 נק"ז)
3. דו-מחלקתי (54 נק"ז)
4. מחלקה משנית (28 נק"ז)

**תחומי הלימודים****גיאוגרפיה פיזית-**

הגאוגרפיה הפיזית מתמקדת בגורמים ובתהליכים הטבעיים המעצבים את פני השטח של כדור הארץ בקני מידה שונים של מרחב וזמן. מטרת התכנית היא להקנות לסטודנטים ידע תאורטי וכמותי בנושאי הגאוגרפיה הפיזית והכשרה מתאימה ללימודים לתארים מתקדמים בתחום. תוכנית הלימודים כוללת מגוון קורסים בנושאי אקלים, גאומורפולוגיה, קרקע, הידרולוגיה, ביולוגיה. הלימוד בשדה ובמעבדה הוא חלק אינטגרלי של תוכנית הלימודים. ניתן דגש על הבנת ההשפעה של שינויים סביבתיים לאורך הזמן על עיצוב והתפתחות הנוף הטבעי. בתכנית מוצע שילוב עם טכנולוגיות מידע גאוגרפיות לזיהוי וכימות תהליכים במרחב.

### תכנית לימוד בתחום גאוגרפיה פיזית

#### תכנית חד-מחלקתית 45 נקז:

51 קורסי חובה מחלקתיים (פירוט בעמ' 154)

20 נקז קורסי בחירה בתחום גאוגרפיה פיזית

4 נקז סמינר שנה ג' פיזי

21 נקז קורסי בחירה בכל תחום (10 נקז מינימום מתחום אחר בנושאי או טמ"ג)

#### תכנית מחלקה ראשית 25 נקז:

49 קורסי חובה מחלקתיים (פירוט בעמ' 156)

16 נקז קורסי בחירה בתחום גאוגרפיה פיזית

4 נקז סמינר שנה ג' פיזי

5 נקז קורסי בחירה בכל תחום

#### רשימת קורסי בחירה מוצעים לתואר ראשון תשע"ב\*:

קורס	מרצה	נק"ז
מבוא לאיכות סביבה	פרופ' פועה בר	3
מבוא לתורת הקרקע	ד"ר יצחק קטרה	3
מעבדה בגאומורפולוגיה	פרופ' יונתן לרון	3
גאומורפולוגיה פלנטרית	פרופ' חיים צוער	3
ביו-גאוגרפיה	פרופ' פועה בר	2
מבוא למיקרו אקלים <sup>1</sup>	פרופ' פדרו ברלינר	2
אבק מדברי	ד"ר יצחק קטרה	2
מעבדה בקרקע	ד"ר יצחק קטרה	3
גאומורפולוגיה נחלית	פרופ' יונתן לרון	3
מבוא להידרולוגיה	ד"ר חי כהן	2
מורפודינמיקה סדימנטרית ותהליכים חופיים	ד"ר דניאל הרטמן	3
מים וסביבה	ד"ר יוליה אלכסנדרוב	2
פיזיקה של הסביבה	ט.נ.	2
	סה"כ	31
סמינר שנה ג' בתחום הפיזי	ט.נ.	4

\*רשימת הקורסים עשויה להשתנות בהתאם למרצים והיצע הקורסים באותה השנה

תחום הגיאוגרפיה האנושית במחלקה כולל מגוון קורסים אשר עוסקים בהיבטים המרחביים של פעילות אנושית/ חברתית והבנה הממשק עם הסביבה.

תחום לימודים זה שם דגש על היבטים תאורטיים ותכנוניים בלימוד ערים ואזורים, לימוד סוגיות שונות בתחום ממשק אדם וסביבה, וניתוח הגיאוגרפיה החברתית ופוליטית במרחבים שונים.

### תכנית לימוד בתחום גאוגרפיה אנושית

#### תכנית חד-מחלקתית 45 נק"ז:

51 קורסי חובה מחלקתיים (פירוט בעמ' 154)

20 נק"ז קורסי בחירה בתחום גאוגרפיה אנושית.

4 נק"ז סמינר שנה ג' אנושי.

21 נק"ז קורסי בחירה בכל תחום (10 נקז מינימום מתחום אחר פיזי או טמ"ג).

#### תכנית מחלקה ראשית 25 נק"ז:

49 קורסי חובה מחלקתיים (פירוט בעמ' 156)

16 נק"ז קורסי בחירה בתחום גאוגרפיה אנושית.

4 נק"ז סמינר שנה ג' אנושי.

5 נק"ז קורסי בחירה בכל תחום.

#### רשימת קורסי בחירה מוצעים בתחום האנושי לתואר ראשון תשע"ב\*:

קורס	מרצה	נק"ז
גיאוגרפיה של תחבורה	פרופ' אלי שטרן	2
תפיסה והתנהגות מרחבית	פרופ' אלי שטרן	2
סביבתנות ואתיקה סביבתית	פרופ' אבינועם מאיר	2
תהליכי שינוי בחברות נוודים	פרופ' אבינועם מאיר	2
תיירות ופיתוח אזורי	פרופ' שאול קרקובר	2
מרחבים מטרופוליניים בישראל	ד"ר נורית אלפסי	3
תכנון עיר ואזור א	ד"ר נורית אלפסי	2
גיאוגרפיה פוליטית של יחסי יהודים-ערבים	פרופ' אורן יפתחאל	3
אקולוגיה אנושית	ד"ר מידד קיסינגר	2
מבוא למדיניות וסביבה	ד"ר מידד קיסינגר	3
היבטים כלכליים של איכות סביבה	פרופ' ניר בקר	2
מתודולוגיה של תכנון תואם אקלים	ד"ר עודד פוצ'טר	2
מבוא לבנייה ירוקה במדבר	פרופ' אביתר אראל	2
היבטים של תכנון אדריכלי בר קיימא באזורים צחיחים	פרופ' יצחק מאיר	2
סוגיות במדיניות ומנהל סביבתי	פרופ' אלון טל	2
	<b>סה"כ</b>	<b>33</b>
<b>סמינר שנה ג' בתחום האנושי</b>	ט.נ.	4

\*רשימת הקורסים עשויה להשתנות בהתאם למרצים והיצע הקורסים באותה השנה.

תחום הטמ"ג עוסק במדעי המידע הגאוגרפי כולל תצפיות על פני השטח של כדור הארץ מפלטפורמות שונות (מוטסות ולווייניות), אחסון המידע המתקבל במערכות מידע וביצוע ניתוח מרחבי מתקדם של הנתונים שנאספו ליצירת מידע גאוגרפי חדש. התחום במחלקה מציע לסטודנט הכשרה בעיקר במערכות מידע גאוגרפיות (ממ"ג), חישה מרחוק וניתוח מרחבי כולל גאוסטטיסטיקה. קורסי הבחירה המתקדמים בתחום מתבססים על קורסי חובה שניתנים לכלל הגאוגרפים והם באוריינטציה לשימושי מחשב, מכשור ומדידה. הידע שיירכש על ידי הסטודנט יוכל לאפשר לו להמשיך לתארים מתקדמים ולשלב ניתוח מרחבי מבוסס טמ"ג במחקר גאוגרפי כולל; לעסוק במחקר בסיסי בתחום הטמ"ג; או לשמש כמומחה בתחומי החישה מרחוק ומערכות מידע גאוגרפיות במשק הישראלי בסקטור הפרטי וציבורי.

### תכנית לימוד בתחום טכנולוגיות מידע גאוגרפיות

#### תכנית חד-מחלקתית 45 נק"ז:

- 51 קורסי חובה מחלקתיים (פירוט בעמ' 154)
- 16 נק"ז קורסי בחירה בתחום טכנולוגיות מידע גאוגרפיות (טמ"ג)
- 4 נק"ז סמינר שנה ג' טמ"ג
- 27 נק"ז קורסי בחירה בכל תחום.

#### תכנית מחלקה ראשית 25 נק"ז:

- 49 קורסי חובה מחלקתיים (פירוט בעמ' 156)
- 12 נק"ז קורסי בחירה בתחום טמ"ג
- 4 נק"ז סמינר שנה ג' טמ"ג
- 9 נק"ז קורסי בחירה בכל תחום

#### רשימת קורסי בחירה מוצעים בתחום הטמ"ג לתואר ראשון תשע"ב\*:

קורס	מרצה	נק"ז
ממ"ג למתקדמים	פרופ' טל סבוראי	3
מעבדה בשיטות ממ"ג	פרופ' טל סבוראי	3
חישה מרחוק של מדבריות ותהליכי מדבור	פרופ' ארנון קרניאלי	2
אוטוקאד		3
עיבוד תמונה בחישה מרחוק	פרופ' דן בלומברג	3
סך הכל		14
סמינר שנה ג' בתחום טמ"ג	ט.ג.	4

\* רשימת הקורסים עשויה להשתנות בהתאם למרצים והיצע הקורסים באותה השנה.

**1. תכנית חד-מחלקתית (108 נק"ז = נקודות זכות)**

התכנית החד-מחלקתית מאפשרת לתלמיד לקבל תואר ב.א. במחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי תוך התמקדות על לימודים פנים-מחלקתיים. בתכנית זו על התלמיד ללמוד 108 נק"ז (מתוך 120) במסגרת המחלקה ו-12 נק"ז כלימודים כלליים במסגרת דרישות הפקולטה.  
חלוקת 108 נקודות הזכות של התוכנית החד-מחלקתית היא כדלקמן:

סה"כ	חובה מחוץ למחלקה	סמינר בתחום	נק"ז לסיורים	התמחויות		חובת מח'	מגמה
				בחירה בתחום אחר	בחירה בתחום		
108	8	4	4	21	20	51	גאוגרפיה פיזית
108	8	4	4	21	20	51	גאוגרפיה אנושית
108	8	4	4	27	14	51	טכנולוגית מידע גאוגרפית

תנאי המעבר לשנה ב' יהיה ממוצע 70 בכל שיעורי המבוא (המצוינים בכוכבית ברשימה להלן וכן בשיטות כמותיות א' ו-ב'), אך בכל אחד מן הקורסים חייב התלמיד להשיג ציון עובר\* של 60 לפחות. תלמיד בתכנית החד-מחלקתית יכתוב בשנה ג' עבודת סמינר בתחום התמחותו. כמו כן ישתתף בסיור רגיונאלי ויבחן על כך.  
כמו כן מומלץ להשלים את הקורסים מלימודים כלליים בשנים א' וב' ללימודים באוניברסיטה.  
\* נא לעיין בפרק הפקולטה מהי הגדרת ציון עובר.  
להלן תכנית מוצעת:

**רשימת לימודי חובה מחלקתיים**

<u>שנה א'</u>		<u>שנה א'</u>	
סמסטר א'	נק"ז	סמסטר ב'	נק"ז
מבוא לגיאולוגיה	3	מבוא לגיאומורפולוגיה	3
ג'ג של אוכלוסין	2	גיאוגרפיה עירונית	2
שיטות כמותיות א'	3	שיטות כמותיות ב'	3
טופוגרפיה	1	מבוא למטאורולוגיה וקלי'	4
כרטוגרפיה	2		
ג'ג כלכלית	2		
מבוא לאקולוגיה	3		
שמושי מחשב בג'ג	1		
<b>סה"כ שנה א'</b>	<b>17</b>	<b>סה"כ שנה א'</b>	<b>12</b>



<u>שנה ב'</u>			
נק"ז	סמסטר ב'	נק"ז	סמסטר א'
2	פרו-סמינר	2	שיטות כמותיות למתקדמים
3	מבוא לממ"ג	2	ג"ג פוליטית
3	מבוא לחישה מרחוק	2	תצלומי אויר
2	תולדות המחשבה		
10	סה"כ שנה ב'	6	סה"כ שנה ב'

  

<u>שנה ג'</u>			
נק"ז	סמסטר ב'	נק"ז	סמסטר א'
3	ג"ג אנושית של א"י	3	ג"ג פיזית של א"י
2	סמינר	2	סמינר
5	סה"כ שנה ג'	5	סה"כ שנה ג'

  

<u>תוספת לימודי חובה לחד-מחלקתי:</u>		<u>תוספת לימודי חובה לחד-מחלקתי ומחלקה ראשית:</u>	
2 נק"ז – (לחד מחלקתי בלבד)	מבוא לגאוגרפיה פוליטית	3 נק"ז	מערכות מידע גיאוגרפיות GIS
		2 נק"ז	שיטות כמותיות למתקדמים
		2 נק"ז	תולדות המחשבה הגיאוגרפית
		3 נק"ז	מבוא לחישה מרחוק

## 2. תכנית מחלקה ראשית - (80 נק"ז)

תכנית זו מאפשרת לתלמיד לרכז את החלק העיקרי של לימודיו לתואר ב.א. במסגרת המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי. המשך הלימודים בשנה ב' בתכנית מחלקה ראשית, יותר לתלמידים שהשיגו ציון ממוצע משוקלל 70 בסיום שנה א'. לצורך כך יילקחו בחשבון כל קורסי שנה א' הנלמדים תמורת נק"ז. לתלמידי שנים ב' ו-ג' המעוניינים לעבור לתכנית חד-מחלקתית יחשבו, לצורך חישוב ממוצע הציונים, אך ורק שיעורי החובה של שנים א'-ב'.

חלוקת 80 נקודות הזכות שילמדו בתכנית מחלקה ראשית יהיו כדלקמן:

סה"כ	חובה מחוץ למחלקה	סמינר בתחום	נק"ז לסיורים	התמחויות		חובת מח'	מגמה
				בחירה בתחום אחר	בחירה בתחום		
80	4	4	2	5	16	49	גיאוגרפיה פיזית
80	4	4	2	5	16	49	גיאוגרפיה אנושית
80	4	4	2	9	12	49	טכנולוגיות מידע גאוגרפיות

את עבודת הסמינר בשנה ג' יש לכתוב בתחום ההתמחות. תלמיד בתוכנית מחלקה ראשית חייב להשתתף בסיור רגיונאלי בשנה ג' ויבחן על כך.

### 3. תכנית דו-מחלקתית - (54 נק"ז)

תכנית זו מאפשרת לתלמיד ללמוד במחלקה נוספת בהיקף זהה של 54 נק"ז. קורסי החובה המחלקתיים בתכנית המשולבת יסתכמו ב- 45 נק"ז. כמו כן יוכרו 2 נק"ז תמורת ימי הסיור ו- 7 נקודות זכות נוספות להשלמת התואר יבחרו מתוך ההתמחויות. בשנה ג' ישתתף התלמיד בסמינר ובקורס גיאוגרפיה של ארץ ישראל. כמו כן ישתתף בסיור רגיונאלי ויבחן על כך. עבודת הסמינר בשנה ג' תיכתב באחד התחומים לפי בחירת התלמיד, מותנה במספר המקומות הפנויים בסמינר.

### תכנית לימודים דו-מחלקתית

#### שנה א'

סה"כ נק"ז	סמסטר ב'		סמסטר א'		סוג הקורס
	נק"ז	שם הקורס	נק"ז	שם הקורס	
	3	מבוא לגיאומורפולוגיה	3	מבוא לגיאולוגיה	חובה מחלקתית
	3	שיטות כמותיות ב	2	גאוגרפיה של אוכלוסין	
	4	מבוא מטאורולוגיה וקלימטולוגיה	3	שיטות כמותיות א	
	2	מבוא לגיאוגרפיה עירונית	1	מבוא לטופוגרפיה	
<b>21</b>	<b>12</b>		<b>9</b>		<b>סה"כ</b>

**שנה ב'**

סה"כ נק"ז	סמסטר ב'		סמסטר א'		סוג הקורס
	נק"ז	שם הקורס	נק"ז	שם הקורס	
8	2	תצלומי אויר	2	מבוא לכרטוגרפיה	חובה
	2	פרו - סמינר	2	גיאוגרפיה כלכלית	מחלקתית
9	5	מתוך לימודי החובה המסלוליים ו/או לימודי הבחירה	4	מתוך לימודי החובה המסלוליים ו/או לימודי הבחירה	התמחות/ בחירה
<b>17</b>	<b>9</b>		<b>8</b>		<b>סה"כ</b>

**שנה ג'**

סה"כ נק"ז	סמסטר ב'		סמסטר א'		סוג הקורס
	נק"ז	שם הקורס	נק"ז	שם הקורס	
10	3	גאוגרפיה אנושית של אי"י	3	גאוגרפיה פיזית של אי"י	חובה
	2	סמינר	2	סמינר	מחלקתית
4	2	מתוך לימודי החובה המסלוליים ו/או לימודי הבחירה	2	מתוך לימודי החובה המסלוליים ו/או לימודי הבחירה	התמחות/בח ירה
2	2		-		סיורים
<b>16</b>	<b>9</b>		<b>7</b>		<b>סה"כ</b>

#### 4. תכנית מחלקה משנית - (28 נק"ז)

תכנית זו מיועדת לתלמידים הבוחרים ללמוד לימודי מחלקה ראשית במחלקה אחרת או לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים הרב-תחומיים (147). במקרים מיוחדים יאושר ללמוד התכנית בשנתיים. על התלמיד ללמוד 19 נק"ז מתוך קורסי החובה המחלקתיים (כמפורט להלן), ימי הסיוור יחשבו כנקודות זכות אחת, 8 נק"ז נוספות יילקחו מתוך לימודי החובה המסלוליים או מתוך ההתמחויות. בכל אחד מן הקורסים חייב התלמיד למלא את כל החובות הנדרשים.

#### קורסי החובה המחלקתיים :

		מבוא לגיאולוגיה	3 נק"ז
4 נק"ז	מבוא למטאורולוגיה וקלימטולוגיה	מבוא לגיאומורפולוגיה	3 נק"ז
3 נק"ז	מבוא לאקולוגיה	גיאוגרפיה של אוכלוסין	2 נק"ז
		גיאוגרפיה עירונית	2 נק"ז
		גיאוגרפיה כלכלית	2 נק"ז

תכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים רב תחומיים (147)

#### ג. בחינות

במחלקה לגיאוגרפיה קיימת מערכת בחינות שוטפת בסיום כל קורס. ציון עובר בבחינה - 56 ומעלה. ציון עובר בקורס עם סימול תואר שני - 65. במקרים מיוחדים תינתן עבודת גמר במקום בחינה. בחינות מועד א' ו-ב' יתקיימו מיד עם סיום הקורס. בחינת מועד מיוחד תינתן רק על פי המתחייב מתקנון הבחינות. בקשה למועד מיוחד תוגש לכל המאוחר שבועיים לאחר תום מועד הבחינות. בחינות המועד המיוחד ייערכו בשבוע השני של הסמסטר שאחרי מועד הבחינות הרגיל.

סיום החובות הקשורות בקורס הוא תנאי הכרחי בכדי לגשת לבחינה. ציון המועד האחרון הוא הקובע ולא הציון הגבוה מבין השניים. שקלול הציון הסופי בהתאם למטלות שנקבעו במהלך הקורס יקבע ע"י כל מרצה בנפרד. סטודנט שנכשל בקורס בשני מועדים רשאי להיבחן שנית (שני מועדים) לאחר שחזר על הקורס פעם נוספת ועמד בכל חובותיו.

כל סטודנט חייב להשאיר לעצמו עותק מכל עבודה המוגשת למרצה.

#### ד. תנאי מעבר לשנים ב' ו-ג'

##### א. תנאי מעבר לשנה ב'

א. ציון מינימום 60 בקורסי המבוא ובתנאי שעבר את המבחן בציון 60 ומעלה : גיאולוגיה, גיאוגרפיה כלכלית, גיאומורפולוגיה, גיאוגרפיה עירונית, שיטות כמותיות וגיאוגרפיה של אוכלוסין, מבוא לאקולוגיה, מבוא למערכות מידע גאוגרפיות, תצלומי-אוויר, מבוא למטאורולוגיה וקלימטולוגיה, כרטוגרפיה וגאוגרפיה של ארץ ישראל.

ב. סטודנט שנכשל באחד המבואות הנ"ל ושממוצע ציוניו המשוקלל גבוה מ-70, יהיה חייב לחזור על המבוא בו נכשל, אך יורשה לשמוע קורסים של שנה ב'.

ג. סטודנט שנכשל בשני מבואות (או יותר) וממוצע ציוניו המשוקלל גבוה מ-70, יהיה חייב לחזור על המבואות בהם נכשל, אך יורשה לשמוע קורסי מבוא בלבד בשנה ב'.

ד. סטודנט שנכשל באחד המבואות וממוצע ציוניו המשוקלל הכולל הוא בין 60 ל-70 יורשה לשמוע קורסי מבוא בלבד בשנה ב', ויהיה חייב לחזור על המבוא בו נכשל.

- ה. סטודנט שנכשל בשני מבואות וממוצע ציוניו המשוקלל הכולל נמוך מ-70 יופסקו לימודיו ולא יוכל לחזור על שנה א', אפילו עבר את הקורס במסגרת חוץ מחלקתית. שנה לאחר הפסקת לימודיו רשאי יהיה הסטודנט להרשם שנית למחלקה בתנאי שיעמוד בכל דרישות הקבלה של אותו שנתון.
- ו. תנאי-קדם להשתתפות בשיעורי כרטוגרפיה ותצלומי אוויר בשנה ב' הוא הצלחה בקורס טופוגרפיה.
- ז. תנאי-קדם ללימוד מבוא לגיאומורפולוגיה בסמס' ב' (שנה א') הוא הצלחה בקורס מבוא לגיאולוגיה (כולל השתתפות בקמפוס).
- ח. התנאי ללימוד מבוא לאקלים בסמסטר ב' של שנה א' הינו ציון עובר בקורסים שיטות כמותיות בסמסטר א'.

## 2. תנאי מעבר לשנה ג'

- א. ציון חיובי בכל הקורסים. אי מילוי התנאי בקורס אחד אינו חוסם את המעבר. על הסטודנט לחזור על הקורס בשנה ג'.
- ב. ציון ממוצע מינימאלי של 65 בכל הקורסים. אי מילוי התנאי חוסם מעבר לשנה ג'.
- ג. השלמת כל חובות שנה ב' (כולל תרגילים).
- ד. הצלחה בקורס פרו-סמינר וכן בכל קורסי המבוא של שנה ב' הינה תנאי להשתתפות בסמינר.
- ה. השתתפות בקורס גיאוגרפיה של ארץ ישראל מותנית בהצלחה בכל קורסי המבוא (של שנה א' ו-ב').
- פרסום הנושאים לעבודות הסמינר ובחירתם ייעשו בסוף סמסטר ב' של שנה ב'. יינתן רקע בסיסי לאיסוף החומר לכתיבת העבודה, כדי שחלק מהעבודה יבוצע כבר בקיץ (גם במקרה של הנחייה על-ידי מורה מן החוץ). השתתפות התלמיד בסמינר מחייבת את אישור המנחה. רק לאחר קבלת אישור זה יירשם התלמיד באינטרנט יש להגיש את עבודת הסמינר עד סוף השבוע הראשון שלאחר תום שנת הלימודים כשהיא מודפסת בשני עותקים וערוכה לפי הכללים שידרשו (ראה הנחיות בסוף החוברת). עבודה שתוגש לאחר המועד שיקבע ע"י המרצה לא תתקבל, והסטודנט יאלץ לחזור על הסמינר בשנה שלאחר מכן.

### רשימת סמינרים לתואר ראשון בשנת תשע"ב

- פרופ' יונתן לרון – סמינר בגאוגרפיה פיזית  
 פרופ' דן בלומברג – סמינר בטכנולוגיות מידע גאוגרפיות  
 פרופ' שאול קרקובר – סמינר בגאוגרפיה אנושית  
 ד"ר מידד קיסנינגר – סמינר בגאוגרפיה אנושית

### יועצים לשנת ההוראה תשע"ב

- שנה א' - פרופ' אורן יפתחאל  
 שנה ב' – ד"ר נורית אלפסי (יו"ר)  
 שנה ג' - פרופ' פועה בר

יועץ וראש החטיבה האורבנית – פרופ' שאול קרקובר

יועצי מסלולים :

- פרופ' אורן יפתחאל - גאוגרפיה אנושית  
פרופ' טל סבוראי - טכנולוגיות מידע גאוגרפיות  
ד"ר יצחק קטרה - גאוגרפיה פיזית  
מתאם אקדמי-מכללות - ד"ר יוסי צביאלי

**חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון**

**המחלקה לחינוך**

(סימן מחשב 129)

**לימודים לתואר ראשון****1. מטרת הלימודים**

הלימודים לתואר ראשון בחינוך נועדו להפגיש את התלמיד/ה עם יסודות המחשבה החינוכית, עם היבטים בלמידה והוראה ועם הגורמים הפועלים במערכת החינוכית. לאחר ביסוס מושגי היסוד של נושאים אלה, התלמידים יחשפו לנושאים חינוך מגוונים בתחום החינוך ויעמיקו בהבנת התהליכים החינוכיים ובדרכים להערכתם ולקידומם.

**2. מבנה הלימודים**

התוכנית מוצעת במסגרות הבאות:

- א. תכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)  
 ב. תכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)  
 ג. תכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)

בשנה"ל הראשונה מחויבים כל הסטודנטים ללמוד בתוכנית דו מחלקתית (למעט הלומדים בתכנית חינוך כמחלקה משנית). הבחירה במסלול של חינוך כמחלקה ראשית תעשה רק בתום שנת הלימודים הראשונה.

הקורסים נלמדים על-פי שיטת צבירת נקודות זכות. בתוכנית מצוינים שיעורי חובה מחלקתיים, שהם תנאי קדם לשמיעת חלק מהקורסים במחלקה. רשימת קורסי הבחירה מפורטת במערכת השעות של המחלקה. נוסף לדרישות המחלקה, על התלמיד/ה לעמוד בדרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק ה' בדרישות הפקולטה).

**2.1 חינוך במסלול דו-מחלקתית (54 נק"ז)**

תוכנית זו מיועדת לתלמידים הלומדים במחלקה לחינוך ובמחלקה נוספת באוניברסיטה. התלמידים ילמדו 54 נק"ז במחלקה לחינוך ו-54 נק"ז במחלקה אחרת.

**מבנה הלימודים \*\*/\*\*****שנה א'****שעורי חובה:**

מבוא לשיטות מחקר כמותיות בחינוך	(שנתי)	6	נק"ז
יישומי המחשב	(סמסטריאלי)	0	נק"ז
חובה לבחור שניים מתוך שלושת הקורסים הבאים:			
מבוא למחשבת החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לפסיכולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
קורס בחירה 1	(סמסטריאלי)	2	נק"ז
<b>סה"כ</b>		<b>20</b>	<b>נק"ז</b>

**שנה ב'****שעורי חובה:**

מבוא לשיטות מחקר איכותניות בחינוך	(סמסטריאלי)	3	נק"ז
שיטות מחקר כמותיות בחינוך	(סמסטריאלי)	3	נק"ז
מערכת החינוך בישראל: סוגיות מרכזיות ונקודות מפנה	(שנתית)	4	נק"ז
<b>סה"כ</b>		<b>10</b>	<b>נק"ז</b>

**שנה ג'****שעורי חובה:**

1 סמינר	(שנתית)	4	נק"ז
<b>סה"כ</b>		<b>4</b>	<b>נק"ז</b>
קורסי בחירה		20	נק"ז

\*\* סטודנטים הלומדים במסלול דו מחלקתי במחלקה **לפסיכולוגיה** ובמחלקה לחינוך ילמדו את הקורסים המתודולוגיים הכמותיים (במקום מבוא לשיטות מחקר כמותיות בחינוך ילמדו- מבוא לסטטיסטיקה, הסקה סטטיסטית, פילוסופיה של המדע, שיטות מחקר כמותיות בחינוך) כמו גם את קורסי הבחירה בפסיכולוגיה (חברתית, אישיות, התפתחותית, קוגניטיבית) במסגרת המחלקה לפסיכולוגיה. את הקורסים: מבוא לפסיכולוגיה של החינוך, מבוא לסוציולוגיה של החינוך ומבוא לשיטות מחקר איכותניות ילמדו במחלקה לחינוך. את הנקודות לתואר ישלימו בקורסי בחירה.

\*\*\* סטודנטים הלומדים במסלול דו מחלקתי במחלקה **לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה** ובמחלקה לחינוך ילמדו את הקורסים המתודולוגיים על פי החלוקה הבאה:

שנה א' – סטטיסטיקה א + ב במחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה. (במקום מבוא לשיטות מחקר כמותיות בחינוך)  
שנה ב' – בסמסטר א': שיטות מחקר כמותיות בחינוך – במחלקה לחינוך. בסמסטר ב': שיטות מחקר איכותניות במחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה- יוכלו הסטודנטים מסוציולוגיה לבחור היכן ללמוד את הקורס.  
שנה ג' – שיטות מחקר כמותיות (קורס מתקדם) במחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה.

**2.2 חינוך כמחלקה ראשית (80 נק"ז)**

תוכנית זו מיועדת לתלמידים המעוניינים להרחיב את לימודי החינוך במסגרת לימודי התואר הראשון. הרישום ללימודים במסלול זה נעשה לאחר סיום השנה הראשונה ללימודים במסלול הדו מחלקתי, ראה סעיף 2.1) התלמיד/ה בתוכנית זו ישתתף/תשתתף בשעורים במחלקה לחינוך בהיקף של 80 נק"ז.

לאחר סיום חובות שנה א', רשאי תלמיד/ה, הרוצה בכך, ועומד/ת בדרישות, להגיש מועמדות ללימודים בתוכנית חינוך מחלקה ראשית. התוכנית מוצעת לתלמידים בעלי ההישגים טובים ביותר בלימודי שנה א' (על-פי ממוצע משוקלל של כל קורסי החובה המצויינים בשנה א'). לאחר סיום חובות שנה א' רשאי התלמיד/ה להגיש בקשה על גבי טופס המופיע באתר המחלקה.  
תלמיד/ה הבוחר/ת ללמוד בתוכנית זו יוכל/תוכל להתמקד באחד מהמסלולים הבאים:

- פסיכולוגיה במערכת החינוכית
- מנהל חברה ומדיניות חינוך
- הוראה, למידה ותוכניות לימודים.

התואר אותו מקבלת התלמיד/ה בסיום לימודיו/ה בתוכנית מחלקה ראשית הוא "בוגר אוניברסיטה"



במחלקה לחינוך בציון המסלול בו התמקד/ה.  
לתלמידים בתוכנית ישנה עדיפות ברישום לסמינרים ולקורסי בחירה.

### מבנה הלימודים

#### שנה א'

#### שעורי חובה:

מבוא לשיטות מחקר כמותיות בחינוך	(שנתי)	6	נק"ז
יישומי מחשב	(סמסטריאלי)	0	נק"ז
חובה לבחור שניים מתוך שלושת הקורסים הבאים:			
מבוא למחשבת החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לפסיכולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
<b>סה"כ</b>		<b>18</b>	<b>נק"ז</b>

#### שנה ב'

#### שעורי חובה:

הקורס הנוסף מבין שלושת הקורסים הנ"ל שלא נלמד בשנה א'	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לשיטות מחקר איכותניות בחינוך	(סמסטריאלי)	3	נק"ז
שיטות מחקר כמותיות בחינוך	(סמסטריאלי)	3	נק"ז
מערכת החינוך בישראל: סוגיות מרכזיות			
סמינר (סמינר אחד במסלול הנלמד)	(שנתי)	4	נק"ז
ונקודות מפנה	(שנתי)	4	נק"ז
<b>סה"כ</b>		<b>20</b>	<b>נק"ז</b>

#### שנה ג'

#### שעורי חובה:

סמינר (סמינר אחד במסלול הנלמד) (שנתי)	4	נק"ז
* 4 קורסי בחירה במסלול אותו בחרו,		
כל קורס שווה 4 נק"ז	(שנתי)	16
<b>סה"כ</b>		<b>20</b>

את יתרת הנקודות רשאי הסטודנט ללמוד בשנים א' ב' ג' מתוך רשימת קורסי הבחירה.

\* תלמידים במסלול לפסיכולוגיה במערכת חינוכית חייבים ללמוד את הקורסים הבאים: פסיכו' של האישייות,

פסיכולוגיה חברתית, פסיכולוגיה התפתחותית ופסיכולוגיה קוגניטיבית.

\* תלמידים במסלול מנהל חייבים ללמוד את הקורס מבוא לסוציולוגיה של החינוך.

\* תלמידים המעוניינים להמשיך לימודים לתואר שני – חייבים לבדוק את דרישות הקדם של התוכנית לה הם רוצים להציג את מועמדותם.

**2.3 חינוך כמחלקה משנית (28 נק"ז)**

תוכנית זו מיועדת לתלמידים הבוחרים בתוכנית מחלקה ראשית במחלקה אחרת וגם לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים רב- תחומיים (147).  
על התלמידים ללמוד את כל קורסי החובה של שנה א' (18 נק"ז) את יתרת הנקודות (10 נק"ז) ניתן לבחור מקורסי הבחירה של שנים א', ב'.

**מבנה הלימודים****שנה א'****שעורי חובה:**

מבוא לשיטות מחקר כמותיות בחינוך	(שנתי)	6	נק"ז
יישומי מחשב	(סמסטריאלי)	0	נק"ז

חובה לבחור שניים מתוך שלושת הקורסים הבאים:

מבוא למחשבת החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לפסיכולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
קורס בחירה 1	(סמסטריאלי)	2	נק"ז
<b>סה"כ</b>		<b>20</b>	<b>נק"ז</b>

**שנה ב'**

קורסי בחירה מתוך רשימת הקורסים של שנה ב'		8	נק"ז
--	--	---	------

תכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים רב תחומיים (147)

**3. תנאי מעבר בכל התוכניות**

1. תלמידים יוכלו לעבור משנה לשנה רק אם יקבלו ציון סופי של 70 לפחות בכל אחד מקורסי החובה.
2. תלמידים שנכשלו (קיבלו ציון סופי פחות מ-70) פעמיים באותו קורס חובה, לא יוכלו להמשיך את לימודיהם במחלקה לחינוך.
3. מעבר משנה לשנה מחייב סיום כל קורסי החובה של השנה הקודמת.

**4. נהלים ודרישות בקורסים וסמינרים****4.1 נהלי קורסים וסמינרים**

1. נוכחות התלמידים בקורס או בפגישות סמינר היא חובה, אלא אם נקבע אחרת ע"י המרצה. המרצה רשאי לבדוק את נוכחות התלמידים בשיעור. היעדרות בלתי מוצדקת ביותר מ-20% מהשעורים תגרור את הפסקת הלימודים של התלמיד/ה בקורס.
2. במידה ומדובר בקורס או סמינר שנתי תלמידים חייבים ללמוד את שני חלקי הקורס או הסמינר באותה שנת לימודים, הציון ידווח בסוף השנה לאחר מילוי כל מטלות הקורס.
3. תאריך אחרון להגשת עבודת סמינר הוא 30 בספטמבר של אותה שנה בה נלמד הקורס. שינוי מועד זה בסמכות ועדת ההוראה של המחלקה בלבד.
4. תאריך אחרון להגשת עבודות רגילות הוא 5 שבועות מסיום הסמסטר.

5. בעת הגשת עבודת סמינר או קורס על התלמידים להשאיר ברשותם עותק גיבוי ולקבל אישור הגשה ממזכירות המחלקה.

#### **4.2 דרישות קורסים**

1. ציון מעבר בבחינות הוא 56. כשלוך בבחינה יגרום להפסקת לימודים בקורס.
2. עבודת בית בקורס חובה שמשקלה 30% או יותר בחישוב הציון השנתי, תחשב כבחינה.

#### **4.3 חזרה על קורסים**

1. תלמידים שלא נכשלו בקורס אך רוצים לשפר את הציון על-ידי חזרה על קורס, יוכלו לעשות זאת רק לגבי קורסי חובה (ולא לגבי קורסי בחירה או סמינרים).
2. תלמידים המבקשים לחזור על קורס חובה, יחזרו על הקורס במלואו ולא על חלק ממנו.
3. חזרה על קורס תהיה אך ורק בשנה עוקבת.

#### **5. סיום חובות לב.א.**

1. תלמידים המבקשים לסיים את חובותיהם לתואר ב.א. יודיעו על כך למזכירות המחלקה עד ה- 31 בדצמבר של אותה שנה וימלאו את הטפסים המתאימים לכך.
2. על מנת לקבל את התואר יש להגיע למוצע של 65 לפחות.

**חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון**

**לימודי תעודת הוראה**  
**(סימן מחשב 130)**

היחידה לקידום המקצועיות בחינוך מכשירה סטודנטים להוראה במקצועות הנלמדים בביה"ס העל יסודי: מקרא, ארכיאולוגיה, לשון עברית, ספרות עברית, מחשבת ישראל, היסטוריה, אזרחות, גיאוגרפיה, אנגלית, פילוסופיה, מדעי החברה (פסיכולוגיה-סוציולוגיה), עולם הערבים והאסלאם, תקשורת, אומנות, , ניהול, כלכלה, מנהל עסקים, תעשייה וניהול, משאבי אנוש, ביולוגיה, פיסיקה, כימיה, גיאולוגיה, טכנולוגיה, חשמל, מכונות, אלקטרוניקה, טכנולוגיות מידע, מדעי המחשב, ומתמטיקה.

לבוגרים מוענקת תעודת הוראה, שהיא תנאי הכרחי לשיבוץ לשנת ההתמחות (סטאז') בבי"ס על-יסודי, בהוראת המקצוע אליו הוכשר פרח ההוראה. משרד החינוך רשאי לדרוש תואר שני לקבלת רישיון הוראה לכתות י"א-י"ב.

היחידה מפעילה מספר מסלולים:

1. מסלול דו-שנתי, לסטודנטים שנה ג' לתואר ראשון, מאוניברסיטת בן גוריון, הלומדים לפחות אחד מתחומי הידע הנלמדים בבתי הספר העל יסודיים.
2. מסלול חד שנתי – לבוגרי תואר ראשון ולימודים מתקדמים.
3. מסלול חד שנתי – למורים, לבוגרי תואר, בעלי וותק בהוראה של שנתיים לפחות. כל התוכניות כוללות לימודים תיאורטיים ומעשיים שמטרתם להכשיר את הלומדים לקראת עבודתם כמורים בבתי הספר העל-יסודיים. הלימודים התיאורטיים עוסקים בחינוך, פדגוגיה ודידקטיקה. במקביל מתנסים הלומדים בבתי ספר נבחרים, תוך ליווי בהנחיה אישית וקבוצתית. ההרשמה לכל המועמדים, בכל המסלולים, נעשית במדור רישום.

**א. מסלול דו שנתי**

**תנאי קבלה**

יתקבלו סטודנטים אשר:

1. סיימו שנתיים אקדמיות מלאות (4 סמסטרים) בלימודים לתואר ראשון, באוניברסיטת בן גוריון, בציון ממוצע של 75 ומעלה ולומדים:
  - א. בתוכנית של 54 נק"ז לפחות באחת מן המחלקות הבאות: מקרא, לשון עברית, ספרות עברית, מחשבת ישראל, ארכיאולוגיה, היסטוריה, פוליטיקה וממשל, גיאוגרפיה, פילוסופיה, אומנות, מזרח תיכון, תקשורת, אנגלית, פסיכולוגיה, סוציולוגיה, ניהול, כלכלה, מנהל עסקים.
  - ב. בתוכנית בהיקף של 80 נק"ז לפחות ובממוצע של 80 לפחות במחלקות חינוך (במסלול פסיכולוגיה חינוכית), מדעי ההתנהגות, ועבודה סוציאלית.
  - ג. בתוכנית חד מחלקתית בפקולטה למדעי הטבע במקצועות: ביולוגיה, פיסיקה, כימיה, גיאולוגיה, מדעי המחשב, ומתמטיקה. בפקולטה להנדסה במקצוע תעשייה וניהול, חשמל, אלקטרוניקה, כימיה, מכונות.

2. בוגרים מכל מוסד אקדמי מוכר בארץ ובחול בעלי ממוצע של 75 ומעלה.

3. על כל הנ"ל לעמוד בהצלחה בראיון אישי.

### **משך ומבנה הלימודים**

היקף הלימודים לתעודת הוראה הוא 36-38 נק"ז.

הלימודים נמשכים שנתיים, וכוללים שעורי חובה והתנסות בבית הספר.

**שנה א':** יום א' בשעות 18:00-14:00, יום ה' בשעות 08:00-18:00.

**שנה ב':** יום א' בשעות 10:00 – 18:00, ויום נוסף להיכרות עם המערכת הבית ספרית.

אין לפצל את הלימודים הניתנים בכל שנה.

**עלות התוכנית:** 100% שכר לימוד, המתחלק לארבעה סמסטרים.

### **ב. המסלול החד שנתי לבוגרים**

מיועד לבוגרי תואר ראשון ולימודים מתקדמים ממוסדות אקדמיים בארץ אשר סיימו את

לימודיהם בממוצע 75 לפחות, ועמדו בהצלחה בראיון אישי.

הלימודים נמשכים שנה אקדמית מלאה, ומתקיימים ביום א' בשעות 12:00-20:00, ביום ג'

14:00-20:00, ויום נוסף להתנסות בהוראת המקצוע והכרות עם המערכת הבית ספרית.

הלימודים כוללים שיעורי חובה והתנסות בביה"ס בהיקף של 36 נק"ז.

**עלות התוכנית:** 100% שכר לימוד לשנת לימודים אקדמית (ללא השלמות).

### **ג. מסלול חד שנתי למורים בעלי ותק**

#### **תנאי הקבלה**

יתקבלו מורים:

א. בוגרי תואר ראשון לפחות במקצוע הוראה, בציון ממוצע של 70 לפחות.

ב. בעלי ותק של שנתיים לפחות בחטיבת הביניים ו/או בחטיבה עליונה.

ג. מומלצים ע"י מנהל בית הספר.

ד. להם מקום עבודה מובטח בבית ספר לשנת הלימודים הבאה.

ה. עמדו בהצלחה בראיון אישי.

### **מבנה ומשך הלימודים:**

הלימודים נמשכים שנה אחת, שני ימי לימוד בשבוע – יום א' בשעות 20:00-12:00 ויום ג'

בשעות 14:00-20:00.

התוכנית כוללת לימודי חינוך, פסיכולוגיה, דידיקטיקה והתנסות מודרכת בהוראה, בהיקף של

32 נק"ז, המורכבות מ-28 נק"ז באקדמיה + 4 נק"ז התנסות מודרכת בהוראה.

**עלות התוכנית:** 100% שכר לימוד לשנת לימודים אקדמית (ללא השלמות).

**תנאי המעבר לקבלת תעודת הוראה (לכל התוכניות)**

1. ציון 70, לפחות, בסמינר הדידקטי ובהתנסות במקצוע ההוראה.
2. ציון ממוצע של 70, לפחות, בלימודי שנה א'.
3. ציון ממוצע של 70, לפחות, בסדנת הסטאז', בסדנה היישומית ובהתנסות של שנה ב'.
4. לקבלת תעודת הוראה: ציון ממוצע משוקלל של 70, לפחות, בכל לימודי תעודת הוראה.

**הערות (לכל התוכניות):**

- \* סטודנטים להוראת מקרא, היסטוריה, אנגלית, מתמטיקה ואזרחות חייבים בלימודי השלמה. הסטודנטים ישתלבו בקורסי המחלקות עפ"י הנדרש וישלמו שכר לימוד לפי תקנות האוניברסיטה (ראו שנתון הפקולטה למדעי הרוח והחברה).
- להלן הנושאים של קורסי השלמה:**
- מקרא** – כפי שייקבע על ידי המסלול להוראת המקרא במחלקה למקרא.
- היסטוריה** – לתלמידי היסטוריה של עם ישראל: מבואות מהיסטוריה כללית: עת חדשה, ימי הביניים, העת העתיקה. לתלמידי היסטוריה כללית: מבואות מהיסטוריה של עם ישראל בכל שלושת התקופות הנ"ל.
- אנגלית** – הקורס: "בלשנות מיושמת" (או קורס חלופי תואם תוכן). סטודנטים דוברי אנגלית, שאין להם תואר באנגלית יידרשו ל-28 נק"ז מהמחלקה לספרויות זרות (אנגלית).
- אזרחות** – המשטר הפוליטי בישראל, מיעוטים בישראל, החברה בישראל, הרעיון המדיני, מפלגות בישראל, דת ומדינה.
- מדעי החברה** – פסיכולוגיה התפתחותית, פסיכולוגיה חברתית, פסיכולוגיה של האישיות, יסודות הסוציולוגיה, מבנה חברתי של ישראל.
- \* סטודנטים בעלי ממוצע 70-74 רשאים לפנות לוועדת חריגים לקבלת סטודנטים ליחידה. הוועדה תהיה מוסמכת לדרוש מהמועמד עמידה בבחינה בכתב או כל דרישה אחרת לשם הערכת המועמד וקבלת החלטה בעניינו.
- \* סטודנטים מהפקולטות להנדסה בארץ, ילמדו לקראת תעודת הוראה במקצועות הטכנולוגיה. המעוניינים ללמוד לקראת תעודת הוראה במקצועות מדעי הטבע, מתמטיקה ומחשבים, בקשתם תידון בוועדת ההוראה של היחידה על בסיס הקורסים שנלמדו בתואר.
- \* ביחידה לקידום המקצועיות בחינוך הלימודים הם **לימודי תעודה**. חובת נוכחות חלה בכל השיעורים אלא אם נאמר אחרת.

**תכנית הלימודים****תכנית דו-שנתית - 38 נק"ז****שנה א'****שנה ב'**

2 נק"ז	ניהול כיתה	4 נק"ז	סדנה להוראת המקצוע
2 נק"ז	ליקויי למידה	4 נק"ז	התנסות בהוראת המקצוע
2 נק"ז	הכנת חומרי הוראה	4 נק"ז	היבטים פסיכולוגיים וסוציולוגיים בהוראה
	סדנה יישומית בניהול	2 נק"ז	מדידה בחינוך
4 נק"ז	וחינוך כיתה		
2 נק"ז	סוגיות בחינוך ערכי	2 נק"ז	שוונות בין לומדים
	התנסות מודרכת בניהול	2 נק"ז	פסיכולוגיה של הלמידה
2 נק"ז	ובחינוך כיתה	2 נק"ז	סוגיות קריירה בהוראה
	חינוך אזרחי ורב תרבותיות	2 נק"ז	מערכת החינוך בישראל
			2 נק"ז
<b>16 נק"ז</b>	<b>סה"כ</b>	<b>22 נק"ז</b>	<b>סה"כ</b>

**תוכנית חד שנתית – למורים בעלי ותק – 32 נק"ז , לבוגרים מצטיינים – 36 נק"ז**

4 נק"ז	סדנה להוראת המקצוע
4 נק"ז (לתוכנית בוגרים מצטיינים בלבד)	התנסות בהוראת המקצוע
2 נק"ז	הכנת חומרי הוראה
4 נק"ז	תרומת מדעי התנהגות לחינוך ולהוראה
	למידה משמעותית באמצעות חשיבה
2 נק"ז	דיאלוגית
2 נק"ז	ניהול כיתה
2 נק"ז	מדידה בחינוך
2 נק"ז	אלימות בביה"ס
4 נק"ז	סדנה יישומית לניהול וחינוך כיתה
4 נק"ז	התמחות בהוראה בביה"ס
2 נק"ז	סוגיות בחינוך ערכי
2 נק"ז	שוונות לומדים
2 נק"ז	ליקויי למידה
<b>32-36 נק"ז</b>	<b>סה"כ</b>

- היחידה שומרת לעצמה את הזכות לעשות שינויים במידת הצורך

**המחלקה לפוליטיקה וממשל**

(סימן מחשב 138)

**מבנה הלימודים****א. תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)****קורסי חובה שנה א':**

סמסטר	נק"ז	שיעור	שם הקורס
א'	6	ש'ת'	מבוא לפוליטיקה וממשל
א'	5	ש+ת'	מבוא למחשבה מדינית
שנתי	2.5+2.5	ש'ת'	מבוא ליחסים בינלאומיים
שנתי	2.5+2.5	ש'ת'	מבוא היסטורי לפוליטיקה בת זמננו
ב'	5	ש+ת'	המשטר הפוליטי בישראל

**סה"כ: 26 נק"ז**

תנאי מעבר הכרחי לשנה ב' הינו ציון 70 לפחות בקורסי חובה אלו.

**שנה ב':**

6 נק"ז	גישות ושיטות במחקר חובה
4 נק"ז	1 קורסי-תשתית
12 נק"ז	קורסי בחירה
4 נק"ז	מחשבה מדינית ב'
<u>4 נק"ז</u>	פוליטיקה השוואתית
<b>30 נק"ז</b>	<b>סה"כ</b>

**שנה ג':**

8 נק"ז	2 סמינרים
8 נק"ז	קורסים בשפה האנגלית
<u>4 נק"ז</u>	1 קורסי תשתית
<b>24 נק"ז</b>	<b>סה"כ</b>

**הערה:**

את קורסי התשתית ואת הקורסים בשפה האנגלית ניתן לקחת בשנים ב' ו-ג' ומה שמוצע כאן הוא בגדר המלצה. כמו כן, יש לקחת 12 נק"ז של קורסי בחירה גם כן בשנים ב' ו-ג'. בקורסים בשפה האנגלית קיימת אפשרות להבחן או להגיש עבודות בשפה העברית.



**ב. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)****קורסי חובה שנה א':**

שם הקורס	שיעור	נק"ז	סמסטר
מבוא לפוליטיקה וממשל	ש'ת'	6	א'
מבוא למחשבה מדינית	ש+ת'	5	א'
מבוא ליחסים בינלאומיים	ש'ת'	2.5+2.5	שנתי
מבוא היסטורי לפוליטיקה בת זמננו	ש'ת'	2.5+2.5	שנתי
המשטר הפוליטי בישראל	ש+ת'	5	ב'

**סה"כ: 26 נק"ז**

תנאי מעבר הכרחי לשנה ב' הינו ציון 70 לפחות בקורסי חובה אלו.

**קורסי חובה לשנה ב':**

בשנה ב' יחויבו התלמידים ללמוד את קורסי המבוא הבאים:  
קורסי מבוא:

גישות ושיטות מחקר	ש'ת'	6	שנתי
פוליטיקה השוואתית		4	שנתי

**סה"כ: 10 נק"ז**

**קורסי בחירה:**

18 נק"ז שנה ב'+ג'

מידי שנה יוצעו מגוון קורסי בחירה.

**קורסי חובה שנה ג':**

בשנה ג' יחויבו תלמידי התכנית הדו-מחלקתית ללמוד סמינר (4 נק"ז) וקורס בשפה האנגלית (4 נק"ז).

סה"כ על הסטודנטים בתכנית הדו-מחלקתית ללמוד: 32 נק"ז- מבואות, 4 נק"ז -קורס בשפה האנגלית, 14 נק"ז- בחירה, ו 4 נק"ז- סמינר.

**סה"כ : 54 נק"ז.**

בקורסים בשפה האנגלית קיימת אפשרות להיבחן או להגיש עבודות בשפה האנגלית.

ג. תוכנית מחלקה משנית - 28 נק"זשנה א':

שלושה קורסי מבוא

סמסטר	נק"ז	שם הקורס
א'	6	מבוא לפוליטיקה וממשל
ב'	5	המשטר הפוליטי בישראל

בנוסף יש לבחור אחד מתוך שלושת הקורסים הבאים :

א'	5	מבוא למחשבה מדינית
שנתי	2.5+2.5	מבוא ליחסים בינלאומיים
שנתי	2.5+2.5	מבוא היסטורי לפוליטיקה בת זמננו

**סה"כ: 16 נק"ז**

הערה: תנאי מעבר הכרחי לשנה ב' הנו ציון 70 לפחות בקורסי חובה אלו.

שנה ב':

קורסי בחירה מתוך רשימת הקורסים של המחלקה לפוליטיקה וממשל, ובתאום עם יועצי התכנית.

סה"כ: 8 נק"ז

שנה ג':

שנתי	4	סמינר
נק"ז	4	סה"כ:
נק"ז	28	סה"כ:

תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במחלקה ללימודים רב תחומיים (147).

חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון

## מתמטיקה ל- BA דו מחלקתי

(סימן מחשב 140)

## קורסי חובה

שנה בתואר	מקצועות קדם	ניתן בסמסטר	מס' נקודות	היקף		שם המקצוע	מספר מקצוע
				ת	ה		
א		סתיו	6	2	5	חשבון אינפיניטסימלי 1	201-10011
א	201-10011	אביב	6	2	5	חשבון אינפיניטסימלי 2	201-10021
ב	201-10021	אביב	4		4	תורת הפונקציות המרוכבות	201-10251
א		סתיו	5	2	4	מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות	201-10201
ב	201-10021 201-17021	סתיו	6	2	5	חשבון אינפיניטסימלי 3	201-10031
א	201-10201 # 201-17011	אביב	5	2	4	מתמטיקה בדידה	201-12201
א		סתיו	5	2	4	אלגברה 1	201-17011
א	201-17011	אביב	5	2	4	אלגברה 2	201-17021
ב	201-17021	סתיו	4.5	1	4	מבנים אלגבריים	201-17031
			46.5			סה"כ	

# ניתן ללמוד במקביל

בחירה מצומצמת במתמטיקה:

יש לבחור שלושה קורסים מבין הקורסים הבאים:

מקצועות קדם	ניתן בסמסטר	מס' נקודות	היקף		שם המקצוע	מספר מקצוע
			ת	ה		
201-10021 201-17021	סתיו	5	2	4	משוואות דיפרנציאליות רגילות	201-10061
201-12201 201-10021	סתיו	5	2	4	הסתברות	201-18001
	סתיו	5	2	4	מבוא למדעי המחשב	202-11011
201-10031	סתיו	4	-	4	יסודות תורת המידה	201-10081
201-10021 201-17021	אביב	4	-	4	מבוא לטופולוגיה	201-10091
201-10031	אביב	4	-	4	אנליזת פורייה	201-10231
201-17031	אביב	4	-	4	תורת השדות ותורת גלואה	201-17041
		12-15			סה"כ	

הערה: כדי להמשיך ללימודי תואר שני במתמטיקה, חובה ללמוד את הקורסים 201-10091 מבוא לטופולוגיה ו- 20110081 יסודות תורת המידה.

סה"כ 58.5 – 61.5 לתואר

חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון

**התכנית למדעי ההתנהגות**

(סימן מחשב 141)

**לימודים לתואר ראשון**

תכנית הלימודים במדעי ההתנהגות עוסקת בהתנהגות האנושית כתופעה המתרחשת בשלושה מישורים: פרט (פסיכולוגיה), חברה (סוציולוגיה) ותרבות (אנתרופולוגיה). מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים היכרות עם תחומי הפסיכולוגיה, אנתרופולוגיה וסוציולוגיה ומאפשרת הן שילוב בין התחומים והן התמקדות באחד מהם. הכרות זו כוללת הקניית כלים תיאורטיים ומחקריים בשלושת הדיסציפלינות בנוסף להתודעות לכלים טיפוליים בפסיכולוגיה.

התכנית מקנה לתלמידיה, הלומדים במסלול החד-מחלקתי, בסיס אקדמי המאפשר לבוגריה להמשיך את הלימודים לתואר מוסמך ללא דרישות השלמה בכל האוניברסיטאות בארץ בתחומי הפסיכולוגיה, הסוציולוגיה והאנתרופולוגיה.

**מסלולי הלימוד במדעי התנהגות**

- מסלול חד-מחלקתי במדעי ההתנהגות
- מסלול דו-מחלקתי במדעי ההתנהגות במכללת אחוה ובקמפוס אילת בלבד

**מבנה הלימודים**

- א. הלימודים נמשכים שלוש שנים ומתנהלים בתוכנית חד-מחלקתית (108 נק"ז) ובתוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז).
- ב. חובות התלמיד/ה מוגדרות על פי השנתון של השנה בה התחילה את לימודיו/ה.
- ג. תלמיד/ה אשר פיצלה את לימודי שנה א' או חוזרת על שנה א' יחולו עליו/ה החובות כאילו החלה לימודיו/ה בשנה בה סיים/מה את לימודי שנה א'. (דוגמה: תלמיד/ה שהחלה לימודיו/ה בשנה תשע"א, למדה מערכת מפוצלת והשלים/מה את לימודי שנה א' בתשע"ב, יחולו עליו/ה החובות של התלמידים אשר החלו לומדים בתשע"ב).
- ד. בנוסף לדרישות המחלקה חייבת כל תלמיד/ה לעמוד בדרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה: אנגלית, ולימודי בחירה כלליים להשלמת 120 נק"ז לתואר. ראו הפרק הדין בדרישות הפקולטה.

**נוהל השתתפות בניסויים**

השתתפות במחקר ניסויי הינה חשובה עבור הסטודנטים/יות משום שהיא מעמיקה את ההבנה של המחקר הפסיכולוגי מזווית הראיה של הנבדקים/ות.

כל סטודנט/ית במחלקה רשאית להשתתף ב- 12 שעות של ניסויים במהלך שנת הלימודים הראשונה שלו/ה.

השלמת 12 שעות ניסוי תזכה בבנוס של 5 נקודות בציון הסופי בקורס "מבוא לפסיכולוגיה".

**תיקון ציון**

תלמיד/ה שנכשלה/ה בקורס ולשם כך מבקשת/ת לחזור על הקורס יכול/ת לעשות זאת אם :

- א. מדובר בקורס חובה בלבד.
- ב. רק בשנה העוקבת לאחר ההשתתפות הראשונה בקורס הנדון.
- ג. אין זכאות למועד מיוחד בקורס עליו חוזרים.
- ד. במידה ומדובר בקורס שנתי, יש ללמוד את שני חלקי הקורס באותה שנה אקדמית, ולעמוד בכל חובותיו.

תלמיד/ה שלא נכשלה/ה בקורס ומבקשת/ת לשפר הציון יכול/ה לעשות זאת **רק בקורס אחד** במהלך לימודי התואר. החזרה על הקורס תהייה בהתאם לסעיפים ב'–ד' לעיל.

**קורסי בחירה**

- מעבר לשיעורי החובה, להשלמת חובות הלימודים במסגרת סה"כ 108 נק"ז יש לבחור קורסים בין השעורים המוגדרים כשעורי בחירה
- רשימת קורסי בחירה תתפרסם בכל שנה במועדי הייעוץ וההרשמה לקורסים.
- יש ללמוד 8 נק"ז לפחות בפסיכולוגיה ו-8 נק"ז לפחות בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

**סדנאות וסמינרים לשנה ג'**

דרישות קדם:

- ציון עובר בכל קורסי החובה של שנה ב'.
- להיות תלמיד/ת שנה ג'.

**מחקר וקריאה מודרכת – מיועדים לתלמידי שנה ב'–ג' בלבד**

כוונת הקורסים המודרכים היא לאפשר לתלמידים/ות התנסות בעבודת מחקר תוך השתלבות בפרויקטים מחקריים הנערכים במחלקה.

הקורסים ניתנים במתכונת של קריאה מודרכת או מחקר מודרך, וניתן לצבור בהם עד 4 נק"ז בלבד. ניתן ללמוד את שניהם, כל אחד בהיקף של 2 נק"ז, או רק אחד מהם בהיקף של 4 נק"ז. ככלל, קורס מודרך יונחה על ידי מרצה מן המניין מהמחלקה לפסיכולוגיה או סוציולוגיה ואנתרופולוגיה, או על ידי מרצה מן המניין ממחלקה אחרת אשר נושא מחקר/ה יאושר על ידי ועדת הוראה של המחלקה.

רשאים/יות להירשם לקורסים אלה מתחום סוציולוגיה ואנתרופולוגיה תלמידי/ות שנה ב' החל מסמסטר ב' (לאחר שהשלימו קורס מתודולוגי אחד).

רשאים/יות להירשם לקורסים אלה מתחום פסיכולוגיה תלמידי/ות שנה ב' החל מסמסטר א' ובתנאי שבמקביל הם לומדים את הקורס "פסיכולוגיה ניסויית".

כחלק מחובות הקורס המודרך יש להגיש דו"ח בכתב למנחה שעליו יינתן ציון.

**חשוב:** תקנות וחובות- עיינו באתר המחלקה בקישור "מחקרים מודרכים".

**מידע לתלמידים המתעתדים להירשם ללימודי תואר שני בפסיכולוגיה:**

**הקורס "התנהגות אבנורמלית" הינו קורס חובה למי שמעוניין להמשיך לתואר שני במגמה לפסיכולוגיה קלינית נוירו פסיכולוגיה**

**מבחן לתארים מתקדמים (מתא"ם) – לפסיכולוגיה**

ניתן על-ידי המרכז הארצי לבחינות והערכה

המבחן מהווה קריטריון אחיד לקבלה ללימודים מתקדמים. הוא מאפשר השוואה בין הישגיהם/ן הלימודיים והמיומנויות הלימודיות-מחקריות של המועמדים/ות בכל המוסדות המעניקים כיום תואר ראשון בפסיכולוגיה ובמדעי ההתנהגות.

מטרת המבחן לסייע במיון תלמידים/ות לתואר שני על סמך הידע הנלמד במהלך השנתיים הראשונות ללימודי התואר הראשון.

המבחן מורכב משני פרקים נפרדים: ידע והבנה בשיטות המחקר בפסיכולוגיה, יכולת הבנה ולמידה מתוך מאמרים פסיכולוגיים.

**לידיעתכם, מזה מספר שנים המחלקה לפסיכולוגיה באוניברסיטת בן גוריון אינה מתחשבת בממוצע ציונים העולה על 87 בקבלה לתואר השני בפסיכולוגיה (קרי, מי שהממוצע שלו גבוה מ 87 דינו לצורך קבלה כמי שהממוצע שלו הוא 87).**

**תוכנית הלימודים במדעי ההתנהגות – חז מחלקתי (108 נק"ז)**

תכנית הלימודים מיועדת לתלמידים/ות המעוניינים/ות לקבל תואר ראשון במדעי ההתנהגות תוך שילוב שלושת תחומי הידע: פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה. התכנית מאפשרת להמשיך את הלימודים לתואר מוסמך בכל אחד מהתחומים ללא דרישות השלמה.

**שנה א'**

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

**קורסי חובה:**

מבוא לפסיכולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
מבוא לסטטיסטיקה	4	2	6	3	א'
פסיכולוגיה פיזיולוגית	4	1 **	5	4	א'+ב'
הסקה סטטיסטית	3	2	5	3	ב'
תוכנות סטטיסטיות*				0	ב'
יסודות פילוסופיים של המדע בפסיכולוגיה	2		2	2	א'
יסודות הסוציולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
מבוא לאנתרופולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
קורס בחירה בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה	2	-	2	2	ב'

\* לימוד עצמי מלווה בתרגולים ומבחן מסכם בסוף הסמסטר עם ציון עובר/נכשל

\*\* תרגיל פעם בשבועיים

**שנה ב'**

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

**קורסי חובה:**

פסיכולוגיה ניסויית	2	2	4	3	א'
פסיכולוגיה חברתית	3	0	3	3	ב'
פסיכולוגיה קוגניטיבית	3	1	4	4	א'
רגרסיה ושיטות ניתוח רב משתניות	2	2	4	3	ב'
פסיכולוגיה התפתחותית	3	1	4	4	א'
שיטות מחקר איכותניות	2	2	4	3	ב'
חברה ישראלית	4	4	8	6	א'+ב'
קורס בכתיבה מדעית*	2		2	2	א' או ב'

א' או ב'	2-4	2-4		2-4	קורס בלימודים אזוריים**
א'+ב'	4	4		4	התנהגות אבנורמלית***

\*יש לבחור קורס אחד מרשימה של קורסים בנושא כתיבה מדעית בתחומים שונים, המטרה היא ללמוד כתיבת עבודה במדעי החברה (לא ניתן ללמוד קורס כתיבה בלימודים כלליים זהה לקורס כתיבה מדעית).

\*\* יש לבחור קורס אחד מרשימה של קורסים בנושא לימודים אזוריים: קורסים המתקדמים בחברה מחוץ לישראל.

\*\*\*חובה למעוניינים להמשיך לתואר שני בפסיכולוגיה קלינית, נירופסיכולוגיה.

### שנה ג'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

#### **קורסי חובה:**

תיאוריות סוציולוגיות-אנתרופולוגיות	2	1	2	3	א
תיאוריות סוציולוגיות מתקדמות	2	1	2	3	ב'
תיאוריות אנתרופולוגיות מתקדמות	2	1	2	3	ב'
למידה <u>או</u> תפיסה*	2		2	2	א'
אישיות	3	1.5	4.5	4	א'+ב'
סמינר מתחום סוציולוגיה-אנתרופולוגיה	2-4		2-4	2-4	א' או ב'
סדנא מתחום פסיכולוגיה	2-4		2-4	2-4	א' או ב'

\* ניתן ללמוד את שני הקורסים, אחד כחובה ואחד כבחירה

#### **קורסי בחירה:**

השלמה ל-108 נק"ז על פי בחירת הסטודנט/ית. בקורסי בחירה יש ללמוד לפחות 8 נק"ז בפסיכולוגיה ולפחות 8 נק"ז בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה
--

### תנאי מעבר

#### **א. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד/ת שנה א' למעמד של תלמיד/ת שנה ב'**

1. ציון 56 לפחות בכל אחד מהקורסים הנלמדים בשנה א'
2. ציון ממוצע משוקלל 80 לפחות הכולל את קורסי שנה א'.
3. תלמיד/ה שלא הגיע/ה לממוצע הנדרש לפי סעיף 2 לעיל, רשאי/ת לחזור פעם אחת בלבד על לימודי שנה א' או על חלק מהם, וזאת בשנת הלימודים העוקבת את השנה בה סיים/מה לראשונה את קורסי שנה א'. תלמיד/ה זהו/יתיה במעמד של שנה א'.

#### **ב. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד/ת שנה ב' למעמד של תלמיד/ת שנה ג'**

ציון 56 לפחות בקורסים המוגדרים כקורסי חובה שנה ב' וממוצע משוקלל 65 לפחות הכולל את כל הקורסים שנלמדו בשנה ב'.



**תוכנית לימודים במדעי ההתנהגות – דו-מחלקתי (54 נק"ז)**

תוכנית זו מיועדת לתלמידי קמפוס אילת ומכללת אחוה בחסות אקדמית של אב"ג.

בוגר/יות תכנית זו לא יוכלו להמשיך לימודיהם/ן לתואר מוסמך בפסיכולוגיה, בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה ללא שיעורי השלמה.

**שנה א'**

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

**קורסי חובה:**

מבוא לפסיכולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
יסודות הסוציולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
מבוא לאנתרופולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
סטטיסטיקה א	2	2	4	3	א'
סטטיסטיקה ב	2	2	4	3	ב'
יסודות פילוסופיים של המחקר במדעי החברה	2	1	3	2	א'
תוכנות סטטיסטיות *				0	ב'

\* לימוד עצמי מלווה בתרגולים ומבחן מסכם בסוף הסמסטר עם ציון עובר/נכשל

**שנה ב'**

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

**קורסי חובה:**

חברה ישראלית	4	4	8	6	א'+ב'
<b>יש לבחור 1 מתוך 4 קורסי מתודולוגיה:</b>					
פסיכולוגיה ניסויית	2	2	4	3	א'
רגרסיה ושיטות ניתוח רב משתניות	2	2	3	3	ב'
שיטות מחקר איכותניות	2	2	4	3	ב'
שיטות מחקר כמותיות	2	2	4	3	א'
<b>יש לבחור 1 מתוך 4 הבאים:</b>					
פסיכולוגיה פיזיולוגית	4	*1	5	4	א'+ב'
פסיכולוגיה התפתחותית	3	1	4	4	א'
פסיכולוגיה חברתית	3	0	3	3	ב'
פסיכולוגיה קוגניטיבית	3	1	4	4	א'

\* תרגיל פעם בשבועיים

שנה ג'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

סדנא אחת או סמינר אחד	2-4		2-4	2-4	א' ו/או ב'
תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	2	1	2	3	א

בחירה:

השלמה ל-54 נק"ז					
קורסי בחירה מפסיכולוגיה ומס"א (לפחות אחד מכל תחום)					

**תנאי מעבר ממעמד של תלמיד שנה א' למעמד של תלמיד שנה ב'**

- ציון 56 לפחות בכל אחד מהקורסים הנלמדים בשנה א'.
- ציון משוקלל 70 לפחות הכולל את הקורסים המוגדרים כקורסי חובה שנה א' לעיל.
- תלמיד שלא הגיע לממוצע הנדרש לפי סעיף א' לעיל, רשאי לחזור פעם אחת בלבד על לימודי שנה א' או על חלק מהם, וזאת בשנת הלימודים העוקבת את השנה בה סיים לראשונה קורסי שנה א'. התלמיד יהיה במעמד של שנה א'.

שנים ב'-ג'שיעורי בחירה

להשלמת חובותיו במסגרת סה"כ 54 נק"ז של לימודי המחלקה בתוכנית הדו-מחלקתית, התלמיד רשאי לבחור מבין השיעורים המוגדרים כשיעורי חובה בתכנית החד-מחלקתית, או שיעורי בחירה המיועדים לכל תכניות הלימוד.

**חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון**

**המחלקה לכלכלה**

(סימן מחשב 142)

המחלקה לכלכלה מציעה מספר תוכניות לימודים לקראת תואר בוגר בכלכלה. תוכניות אלו מכוונות להקנות לסטודנטים כלים, ניתוח ופיתרון בעיות בתחום הכלכלה, הן בעבודתם ככלכלנים והן בהמשך לימודיהם לקראת תארים גבוהים יותר. בחירת התוכנית תלויה בעיקר בנטיית האישיות של התלמיד ובתחומים שבהם הוא מתעניין מחוץ לכלכלה.

הקורסים המוצעים על ידי המחלקה לכלכלה, הן לתלמידיה והן כקורסי שירות ינתנו על ידי מורי המחלקה או על ידי מורים שקיבלו מינוי לכך מרמ"ח כלכלה בלבד.

לרשות התלמידים עומדים המסלולים הבאים :

**א. כלכלה עם התמחות במינהל עסקים**

תוכנית לימודים זאת מורכבת מ 108 נק"ז\* במשך שלוש שנים.

תכנית הלימודים בכלכלה עם התמחות במינהל עסקים כוללת, מלבד לימודי הכלכלה, גם לימודים בסיסיים במינהל עסקים כגון: חשבונאות, מימון, חקר ביצועים וכו'. מטרת התכנית היא לתת לתלמיד השכלה רחבה בנושאי מינהל וכלכלה ישומית.

**ב. כלכלה עם התמחות בחשבונאות**

תוכנית הלימודים בכלכלה עם התמחות בחשבונאות מיועדת להקנות לתלמיד השכלה חשבונאית רחבה בנוסף על נושאי הכלכלה. תוכנית הלימודים בחשבונאות היא בהתאם לאישור מועצת רואי חשבון, ועשויה להשתנות בהתאם להחלטת המועצה. בוגרי התוכנית פטורים מרוב הבחינות לקבלת רשיון רואה חשבון (כנהוג בשאר האוניברסיטאות). התוכנית מורכבת מ-116 נק"ז במשך 3 שנים.

**ג. כלכלה ומדעי המחשב**

התוכנית מורכבת מלימודי כלכלה עם התמחות במנהל עסקים בתכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז) ולימודי מדעי המחשב כמחלקה משנית (28 נק"ז), במסגרת התכנית הדו-פקולטית עם הפקולטה למדעי הטבע.

**ד. תוכנית מחלקה ראשית**

בתוכנית זו נלמדים קורסים בכלכלה בהיקף של 80 נק"ז. בנוסף לכך, חייבים תלמידי מסלול זה בלימוד 2 חטיבות או מחלקה משנית בהיקף של 28 נק"ז, בהתאם לתוכנית החטיבות והמחלקות המשניות המתפרסמת בשנתון. חטיבת מינהל עסקים סגורה בפני תלמידי כלכלה.

**ה. תוכנית דו - מחלקתית**

בתוכנית לימודים זו מקבל המסיים תואר בשתי מחלקות : כלכלה ומחלקה נוספת. לימודי הכלכלה במסלול זה כוללים 54 נק"ז.

בנוסף לדרישות הרשומות לעיל, חייב כל תלמיד בהדרכה ביבליוגרפית וכן עליו לעמוד בכל דרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה הכוללות לימודים כלליים, חובה ובחירה. פירוט ראה בפרק הדן בדרישות הפקולטה.

\* נק"ז = נקודות זכות

**תנאי מעבר**

תלמיד שאינו עומד בתנאי המעבר משנה לשנה ייחשב "כחוזר על שנה".

1. **תנאי מעבר לשנה ב' ציון של 70 לפחות** במבוא לכלכלה א' וב'.
    2. ציון עובר בקורס חדו"א ד' ובקורס סטטיסטיקה לכלכלנים – א ו ב
    3. תלמיד המתמחה בחשבונאות חייב, בנוסף לאמור בסעיפים 1 ו-2, בציון של 70 לפחות ב"מבוא לחשבונאות פיננסית".
  - תלמיד המתמחה בחשבונאות שציונו בקורס "מבוא לחשבונאות פיננסית" הוא לפחות 65, רשאי להגיש בקשה לחזור על הקורס. כל בקשה תידון לגופה על ידי ראש המסלול לחשבונאות.
  - תלמיד המתמחה בחשבונאות שציונו בקורס "מבוא לחשבונאות פיננסית" פחות מ-65, אינו רשאי להמשיך במסלול חשבונאות והמחלקה רשאית לשנות את מסלול לימודיו, במידה והסטודנט לא ביקש אחרת.
  - תוכנית הלימודים הקובעת לגבי הסטודנטים החוזרים על שנה א' היא עפ"י השנתון שהיה בתוקף בשנת החזרה.
- \* בכל מקום בו נאמר "תלמיד" הכוונה לתלמיד ותלמידה כאחד.**

**תנאי מעבר לשנה ג'**

1. ציון עובר בשלושה מתוך ארבעת הקורסים: תורת המחירים א', תורת המחירים ב', מאקרו כלכלה א', ומאקרו כלכלה ב'.
2. תלמיד המתמחה בחשבונאות חייב ציון עובר בכל חמשת הקורסים בסעיפים 1 ובנוסף ציון עובר בקורסי החובה בחשבונאות של שנה ב.
- בנוסף לתנאי המעבר המוזכרים לעיל, תנאי המעבר משנה לשנה הוא ציון ממוצע משוקלל של 65 לפחות.

**תנאי מעבר לחשבונאות לשנה ד'**

1. ציון עובר בכל המקצועות של שנה ג' בכלכלה ובחשבונאות.
2. בשנה ד' חלה חובה לגשת לבחינות במועד א'. מועד ב' יאושר רק במקרים מיוחדים (כמו בתואר השני).
3. הנוכחות בכל השיעורים הינה חובה.
4. סטודנט לא רשאי לגשת לבחינות, אם לא נכח בכל השיעורים.

**בחינות וציון בקורס**

דרך קביעת הציון הסופי בכל קורס וציונו הם בידי המורה. הציון הסופי ייקבע, בדרך כלל, על סמך הציונים בבחינת סוף הקורס, בבחינות ביניים באמצע הקורס, תרגילים ועבודות. בכל מקרה, המורה יודיע לתלמידים בראשית הקורס על הדרך בה ייקבע הציון. עם סיום הקורס מתקיימות שתי בחינות: מועד א' ומועד ב'. ראה תקנון הבחינות.

החזרת הבחינות לנבחנים – לא יוחזרו מחברות הבחינה לנבחנים, ניתן לראות את הבחינה רק בזמני החשיפה המתפרסמים.

**נוכחות בהרצאות ותרגולים**

ככלל – קיימת חובת נוכחות בכל השיעורים. מרצים רשאים לפטור מחובת נוכחות בהרצאות או בתרגולים ובסמינרים.

**סמינר**

כל תלמיד שנה ג' חייב בהגשת עבודת סמינר. הרישום לסמינר נערך בתחילת סמסטר א'.

תלמידים ירשמו לסמינר של המרצה בו הם בוחרים, בתקופת היעוץ.

תלמידי המגמה לחשבונאות ירשמו לסמינר בחשבונאות. הנושאים יתואמו עם ראש המגמה במשך שנת הלימודים.

דף הנחיות מפורט לגבי נוהלי הכתיבה וההגשה של עבודת הסמינר ניתן לקבל במזכירות המחלקה ומפורסם באתר המחלקה.

תאריך אחרון להגשת עבודת הסמינר הוא 30.9 של אותה שנה בה נלמד הסמינר. יש להגיש הסמינר בשני עותקים למזכירות המחלקה.

**מועדים מיוחדים**

1. סטודנטים הזכאים למועד מיוחד בבחינה יגישו בקשה למזכירות המחלקה על פי הפרסום בלוח המודעות באתר המחלקה.

2. אישורים למועד מיוחד יינתנו אך ורק לזכאים לכך, על פי נוהל הבחינות המופיע בשנתון.

3. חובה להגיש בקשה למועד מיוחד על גבי טופס מתאים. הטופס נמצא באתר המחלקה.

4. יש למלא את כל הפרטים בטופס ולצרף את האישורים המתאימים. טופס שלא ימולאו בו כל הפרטים או לא יצורפו אישורים - לא יטופל.

5. את הבקשות יש למסור למזכירות המחלקה בשעות הקבלה בלבד.

6. המחלקה תשלח מכתבים לסטודנטים שבקשותיהם אושרו / לא אושרו. סטודנט שאושרה בקשתו ואינו יכול/רוצה לגשת לבחינת המועד המיוחד יודיע על כך למחלקה בכתב לכל המאוחר שבוע לפני מועד הבחינה. סטודנט שנרשם לבחינה, אך לא ניגש ולא הודיע על ביטול הרשמתו במועד, ישלם דמי טיפול מיוחד בגובה 200 ₪. (הסכום יעודכן מעת לעת).

**חזרה על קורסים \***

סטודנט שנכשל בקורס חובה חייב ללמוד את הקורס מחדש ולעמוד בכל הדרישות והחובות של הקורס. אם חלו שינויים בדרישות הקורס משנה לשנה, חייב התלמיד בדרישות של הקורס המאוחר יותר. תלמיד לא יורשה לגשת רק לבחינה הסופית של הקורס. האמור לעיל תקף גם לגבי חזרה על קורס בחירה. חזרה על קורסים בחשבונאות, באישור ראש המגמה בלבד.

תלמיד המעוניין לשפר את ציונו הסופי לאחר פרסום הציונים של מועד הבחינה האחרון של הקורס באותו סמסטר, רשאי לחזור על הקורס בתנאים אלה:

1. קורס חובה - רשאי לחזור על הקורס פעם אחת.

2. קורס בחירה - רשאי לחזור על הקורס פעם אחת, אולם אם הקורס אינו מתקיים או שיש בו מגבלות קליטה, ילמד התלמיד בקורס בחירה אחר, באישור המחלקה.

תלמיד שנכשל פעמיים בקורס חובה - יופסקו לימודיו במחלקה.

ניתן להירשם שנית ללימודים במחלקה לאחר שחלפו שנתיים.

**מספר הכישלונות המצטבר בקורסים, המותר במשך הלימודים במחלקה לכלכלה, הוא ארבעה. סטודנט**

**שנכשל ביותר מארבעה קורסים - יופסקו לימודיו במחלקה לצמיתות.**

**סטודנט בשנה הראשונה ללימודיו, הנכשל בשני קורסי חובה – מופסקים לימודיו לצמיתות.**

**סטודנט שנכשל ביותר משלושה קורסי חובה - יופסקו לימודיו במחלקה לצמיתות.**

**כשלוש בקורס פירושן - אי עמידה בציון המעבר שנקבע בקורס או אי עמידה בכל דרישה אחרת שנקבעה בקורס. (לדוגמא: סטודנט שנרשם לקורס ולא ניגש לבחינה בסופו - יחשב נכשל בקורס).**

\* ברצוננו להדגיש שלפי נוהלי הפקולטה, סטודנט שנרשם לקורס, לא ביטל את הרשמתו במשך תקופת השינויים של אותו סמסטר ולא עמד בכל דרישות הקורס, נחשב הדבר כאילו למד את הקורס ונכשל.

### דרישות קדם לקורסים

הרשמה לקורסים מסוימים מותנית בעמידה בדרישות קדם. לדוגמה, אם מבוא לכלכלה א' מהווה דרישת קדם למבוא לכלכלה ב', לא יוכל תלמיד ללמוד את מבוא לכלכלה ב' לפני שיעבור בהצלחה את הקורס מבוא לכלכלה א'. בתוכנית הלימודים מצוינות דרישות הקדם לגבי כל קורס. תנאי ההשתתפות בקורס שלגביו לא צוינו דרישות קדם מיוחדות זהים לתנאי המעבר לשנה המתאימה. סטודנט שאינו עומד בתנאי הקדם, אינו רשאי להירשם לקורס. סטודנט שנרשם לקורס ואינו עומד בתנאי הקדם שלו - המחלקה תבטל את הרשמתו לקורס. המחלקה אינה מתחייבת להודיע לסטודנט על ביטול ההרשמה.

### נקודות זכות

לצורך השלמת כל החובות לקראת התואר חייב הסטודנט ללמוד (בהתאם לתוכניות השונות) קורסים המזכים אותו בנקודות זכות בהתאם לתוכנית לימודיו: 108 נק"ז בתוכנית החד מחלקתית, 80 נק"ז בתוכנית מחלקה ראשית, 54 נק"ז בתוכנית דו מחלקתית ו- 28 נק"ז בתוכנית מחלקה משנית. בדרך כלל שעת לימוד שבועית במשך סמסטר מזכה את הסטודנט בנקודות זכות אחת, אך במקרים מסוימים מספר הנקודות איננו שווה למספר השעות. מקרים אלו מצוינים במפורש בתוכנית הלימודים.

### ציון סופי בכלכלה

עם סיום כל החובות לקראת תואר בוגר יחושב לתלמיד הציון הסופי בכלכלה. הציון יהיה ממוצע כל הציונים בקורסים השונים בכלכלה, משוקללים במספר הנקודות של כל קורס. הציון הסופי המשוקלל הנדרש לקבלת תואר חייב להיות 65 לפחות.

**לגבי הקורסים בהם ניתן ציון שנתי, ישוקלל ציון זה בסך הנק"ז של שני סמסטרים.**

### הנחיות לסגירת תואר

על הסטודנט למלא טופס בקשה לסגירת תואר. ניתן להוריד הטופס מאתר הפקולטה. הטופס ימולא ע"י הסטודנט בפרטים אישיים, פרטי קורסי הבחירה אותם הוא מעוניין לשקלל לתואר וחתימה. טופס שלא ימולא כראוי לא יטופל.

על הסטודנט לדאוג לטפל בנושא שכ"ל, ספרייה ולימודים כלליים מאחר והמחלקה אינה מטפלת בנושאים אלו. סטודנט שלא יטפל בנושאים אלו, טופס הזכאות שלו יעוכב במזכירות הפקולטה.

**תוכנית לימודים****תוכנית לימודים חד מחלקתית - התמחות במינהל עסקים - 108 נק"ז**

<u>שם הקורס</u>	<u>שעות לימוד</u>	<u>נק"ז</u>	<u>דרישות קדם</u>
	שבועיות בסמסטר שנה א'		
מבוא לכלכלה א'	3 ש' + 2 ת'	4	
מבוא לכלכלה ב'	3 ש' + 2 ת'	4	ציון 70 במבוא לכלכלה א'
חדו"א ד'	4 ש' + 2 ת'	4	
סטטיסטיקה לכלכלנים א'	3 ש' + 2 ת'	4	
יסודות החשבונאות (שנת)	2 ש' + 2 ת'	6	
מחשבים לכלכלנים	3 ת'	3	
סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	3 ש' + 2 ת'	4	סטטיסטיקה לכלכלנים א'
<b>שנה ב'</b>			
תורת המחירים א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב', חדו"א ד'
תורת המחירים ב'	3 ש' + 2 ת'	4	תורת המחירים א'*
מאקרו כלכלה א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב', חדו"א ד'
מאקרו כלכלה ב'	3 ש' + 2 ת'	4	מאקרו כלכלה א'*
מבוא לאקונומטריקה	3 ש' + 2 ת'	4	סטטיסטיקה לכלכלנים א' וב', מחירים א', מקרו א'
מימון הפירמה א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב', חדו"א ד'
מימון הפירמה ב'	3 ש' + 2 ת'	4	מימון הפירמה א' *
<b>שנה ג'</b>			
<b>חובה</b>			
כלכלת ישראל	3 שו"ת	3	מאקרו כלכלה א' וב', מחירים א' וב', מבוא לאקונומטריקה
חשבונאות ניהולית לכלכלנים***	3 ש' + 2 ת'-	3	יסודות החשבונאות
9 קורסי בחירה מתקדמים – רשימה א'	9 3x שו"ת	27	ראה תנאי המעבר לשנה ג',
סמינר	3 ש'	3	ראה תנאי המעבר לשנה ג',
5 קורסי בחירה - רשימה ב' **	5 3X שו"ת	15	
* גם אם לא קיבל ציון עובר בקורס.			
** קורס מרשימה ב' ניתן ללמוד החל מסמסטר ב' בשנה א'. לחלק מהקורסים יש תנאי קדם.			
*** הקורס מתקיים רק בסמסטר א' לתלמידי שנה ג' בלבד.			

**רשימה א' (קורסי בחירה מתקדמים בכלכלה)**

קורסי בחירה מתקדמים בכלכלה לתלמידי שנה ג' \* :

כלכלת עבודה, כלכלה ציבורית, היבטים כלכליים של מדיניות ציבורית, כלכלת אינפורמציה, משחקים שיתופיים, ארגון ענפי, גידור וניהול סיכונים, מבוא לתורת המשחקים, כלכלה ניסויית, מתמטיקה לכלכלנים א' וב', כלכלת אי-ודאיות, כלכלת סביבה, בחירה חברתית, כלכלת פיתוח, מכרזים, ארגון תעשייתי, מדיניות כלכלית בישראל, צמיחה כלכלית, תחרויות אסטרטגיות, תכנון מערכות מס ורווחה, המהפכה התעשייתית האנגלית, אי שיוויון וצמיחה כלכלית.

\* תנאי הקדם לכל הקורסים זהים לתנאי המעבר לשנה ג', תנאי קדם נוסף לכל קורסי רשימה א' הוא מבוא לאקונומטריקה. לקורסים מסויימים ייתכנו תנאי קדם נוספים.

**רשימה ב'**

דרישות הקדם לכל הקורסים הן מבוא לכלכלה א', וכן דרישות שיפורטו לכל קורס בנפרד. **אין ללמוד יותר משני קורסים בנושא משפט בכל התואר.**

מיסוי לכלכלנים, יסודות המשפט לכלכלנים, יחסי ממשלה תעשייה, שכר, אסטרטגיות בעסקים, שוק ההון בישראל, שיטות כמותיות במימון, כלכלת חינוך, כלכלת בטחון.

המחלקה תפרסם בתחילת כל סמסטר את רשימת הקורסים המתקדמים בכלכלה וקורסי הבחירה מרשימה ב' לאותו סמסטר.

**תכנית לימודים חד מחלקתית - התמחות בחשבונאות**

1. תכנית לימודים זו נתונה לשינויים לפי הוראות מועצת רואי החשבון. לפיכך, תכנית הלימודים הקובעת עבור סטודנטים במסלול זה, לגבי הקורסים בחשבונאות, היא התכנית האחרונה המתפרסמת.
2. סטודנט במסלול חשבונאות, המעוניין לעבור למגמת מינהל עסקים יודיע על כך בכל מקרה בכתב למזכירות המחלקה.

א. אם החליט לעבור חודש לפני תום סמסטר א' - יהיה זכאי להבחן ביסודות החשבונאות כבר בסמסטר א'. השינוי המתאים במחשב יבוצע ע"י המחלקה.

ב. אם החליט לעבור במהלך סמסטר ב' ולפני תום תקופת השינויים - יבצע את השינוי במחשב בעצמו.

ג. אם החליט לעבור לאחר תום תקופת השינויים ולא יאוחר מחודש לפני תום סמסטר ב' - יוכל להבחן בסמסטר ב' ביסודות החשבונאות, והמחלקה תבצע עבורו את השינוי במחשב. בחודש האחרון של סמסטר ב' לא ניתן לעזוב את המגמה לחשבונאות.

ד. אם החליט לעבור לאחר שנבחן בחשבונאות פיננסית וציונו במבוא לחשבונאות פיננסית הוא בין 56-69, הקורס יעודכן במסלול מנהל עסקים כציון עובר.



**תוכנית לימודים חד-מחלקתית - התמחות בחשבונאות - 116 נק"ז**

<u>שנה א'</u>	<u>שעות לימוד</u>	<u>נק"ז</u>	<u>דרישות קדם</u>
	<u>שבועיות בסמסטר</u>		
מבוא לכלכלה א'	3 ש' + 2 ת'	4	אין
מבוא לכלכלה ב'	3 ש' + 2 ת'	4	ציון 70 במבוא לכלכלה א'
חדו"א ד'	4 ש' + 2 ת'	4	
סטטיסטיקה לכלכלנים א'	3 ש' + 2 ת'	4	
סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	3 ש' + 2 ת'	4	סטטיסטיקה לכלכלנים א'
מבוא לחשבונאות פיננסית (שנתני)	6 ש' + 2 ת'	6	אין
יסודות המשפט	3 ש'	2	אין
יסודות המשפט העסקי	3 ש'	2	יסודות המשפט
מחשבים לכלכלנים	3 ת'	3	
<u>שנה ב'</u>			
תורת המחירים א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב' חדו"א ד'
תורת המחירים ב'	3 ש' + 2 ת'	4	תורת המחירים א' *
מאקרו כלכלה א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב' חדו"א ד'
מאקרו כלכלה ב'	3 ש' + 2 ת'	4	מאקרו כלכלה א' *
מימון הפירמה א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב'
מימון הפירמה ב'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב', מימון הפירמה א'
מבוא לחשבונאות ניהולית	4 ש' + 2 ת'	4	מבוא לחשבונאות פיננסית
חשבונאות פיננסית א' ו-ב' (שנתני)	3 ש' + 3 ת'	6	מבוא לחשבונאות פיננסית
דיני תאגידים	3 שו"ת	2	מבוא לכלכלה א' וב' וחדו"א ד'
משפט מסחרי	3 ש'	3	יסודות המשפט העסקי
מערכות מידע בארגון לחשבונאיים	3 ש'	3	דיני תאגידים
* גם אם לא קיבל ציון עובר בקורס זה.			מחשבים לכלכלנים
מבוא לאקונומטריקה	3 ש' + 2 ת'	4	סטטיסטיקה לכלכלנים א' וב', מחירים א', מקרו א'
<u>שנה ג'</u>			
כלכלת ישראל	3 שו"ת	3	מאקרו כלכלה א' וב', מחירים א' וב', מבוא לאקונומטריקה
נושאים מיוחדים בחשבונאות דוחות כספיים מאוחדים	3 ש' + 3 ת'	3	חשבונאות פיננסית א' וב'
וסוגיות מיוחדות	3 ש' + 3 ת'	3	נושאים מיוחדים בחשבונאות
ניתוח דוחות כספיים	3 שו"ת	3	חשבונאות פיננסית א' וב'

מבוא למיסים	3	ש' + 2 ת'	2	משפט מסחרי, דיני תאגידיים
ביקורת חשבונות (שנת)	3	שו"ת	6	חשבונות פיננסית א' וב'
ביקורת מערכות ממוחשבות	3	ש	3	תנאי המעבר לשנה ג'
סמינר בחשבונות	3	ש	3	תנאי המעבר לשנה ג'
רווחי הון ושוק ההון	3	ש'	3	מבוא למיסים
דיני מיסוי בינלאומי	2	ש'	2	
חשבונות ניהולית מתקדמת	3	ש	3	מבוא לחשבונות ניהולית
				חשבונות פיננסית א' וב-ב'
תיאוריה חשבונאית ונושאים				
מיוחדים בחשבונות	3	ש' + 3 ת'	3	נושאים מיוחדים בחשבונות

### שנה ד'

תיאוריה פיננסית מתקדמת א'	3	ש' + 3 ת'	3	(רשאים להתקבל לשנת השלמה רק סטודנטים שסיימו את חובותיהם האקדמיות בכלכלה וחשבונות וקיבלו ציון עובר בכל הקורסים).
תיאוריה פיננסית מתקדמת ב'	3	ש' + 3 ת'	3	תיאוריה פיננסית מתקדמת א'
ביקורת חשבונות 2 א'	3	שו"ת + 3 ת'	3	ביקורת חשבונות 2 א'
ביקורת חשבונות 2 ב'	3	שו"ת + 3 ת'	3	ביקורת חשבונות 2 א'
מיסוי מקרקעין ומע"מ	3	ש	3	מבוא למיסים, רווחי הון וחוק התאומים
מיסוי תאגידיים	3	ש'	3	מיסוי תאגידיים א' + ב'
מיסוי יחיד ותכנון מס	3	ש'	3	חשבונות פיננסית מתקדמת א'
תקינה חשבונאית	3	ש'	3	
מיסוי תאגידיים מיוחדים	3	ש'	3	

\* במידה והמחלקה מאשרת הכרה אקדמית של קורס/ים מתכנית זו לתואר שני, הדבר אינו מעניק זיכוי בתשלום שכר הלימוד (יבוצע ע"פ הכללים של התואר השני).

### לימודים בכלכלה ומדעי המחשב / מחלקה ראשית

מטרת התוכנית: הכשרת כלכלנים עם ידע רב במדעי המחשב.

בועדת הקבלה לתוכנית זו משתתפים נציגי המחלקה לכלכלה ונציגי המחלקה למדעי המחשב. הקבלה תיקבע לאור הציון הפסיכומטרי, ממוצע תעודת הבגרות, ציון הבגרות במתמטיקה, ונתונים נוספים הרלבנטיים להחלטה.

תוכנית הלימודים מורכבת משני חלקים: החלק הראשון הוא תוכנית הלימודים בכלכלה - מחלקה ראשית (80 נק"ז).

החלק השני מורכב מהתוכנית של מחלקה משנית במדעי המחשב (לפחות 28 נק"ז).

**תוכנית מחלקה ראשית – 81 נק"ז****דרישות הלימודים**

<u>שנה א'</u>	<u>נק"ז</u>	<u>שנה ב'</u>	<u>נק"ז</u>
מבוא לכלכלה א'	4	תורת המחירים א'	4
מבוא לכלכלה ב'	4	תורת המחירים ב'	4
מחשבים לכלכלנים	3	מאקרו כלכלה א'	4
חדו"א ד'	4	מאקרו כלכלה ב'	4
סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4		
יסודות החשבונאות	6	מבוא לאקונומטריקה	4
סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4	מימון הפירמה א'	4
		מימון הפירמה ב'	4

**שנה ג'**

חשבונאות ניהולית לכלכלנים	3
כלכלת ישראל	3
5 קורסי בחירה מתקדמים בכלכלה	15
סמינר	3

- תנאי הקדם לקורסים - כמפורט בתכנית לתלמידי כלכלה ומינהל עסקים.

הערה : תלמידים שלמדו קורסים במתמטיקה וסטטיסטיקה במחלקה למתמטיקה בלבד, יהיו פטורים מלימוד קורסים אלו במחלקה לכלכלה רק לאחר אישור מועדת הוראה. במקומם יצטרכו לקחת קורסים אחרים בכלכלה באשור היועץ, מתוך קורסי הבחירה המתקדמים להשלמת 81 נק"ז בכלכלה. סטודנטים הלומדים במחלקות של רוח וחברה יהיו חייבים ללמוד את הקורסים בסטטיסטיקה במחלקה לכלכלה.

**תוכנית דו מחלקתית - \*54 נק"ז (פרט לתלמידי ניהול)**

הבוחר בתוכנית דו מחלקתית בכלכלה, חייב לבחור גם בתוכנית מחלקתית מקבילה במחלקה אחרת בפקולטה למדעי הרוח והחברה. הרשימה הבאה מתארת את הדרישות של התוכנית הדו מחלקתית.

<u>שנה א'</u>	<u>נק"ז</u>	<u>שנה ב'</u>	<u>נק"ז</u>
מבוא לכלכלה א' וב'	8	תורת המחירים א' וב'	8
חדו"א ד'	4	מאקרו כלכלה א' וב'	8
סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	מימון הפירמה א'	4
מחשבים לכלכלנים	3		
סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4		

**שנה ג'**

מבוא לאקונומטריקה	4 - סמס' א'
כלכלת ישראל	3 - סמס' ב'
סמינר	3 - סמס' א'

תנאי הקדם לקורסים : כמפורט בתכנית הלימודים לתלמידי כלכלה ומינהל עסקים.

**הערה :** תלמידים שלמדו קורסים במתמטיקה וסטטיסטיקה במחלקה למתמטיקה בלבד, יהיו פטורים מלימוד קורסים אלו בכלכלה רק לאחר אישור מועדת הוראה. במקומם יצטרכו לקחת קורסים אחרים בכלכלה, מתוך קורסי הבחירה המתקדמים באישור היועץ להשלמת 54 נק"ז בכלכלה. סטודנטים הלומדים במחלקות של רוח וחברה, יהיו חייבים ללמוד את הקורסים במתמטיקה וסטטיסטיקה במחלקה לכלכלה.  
\* 1 נק"ז- יש להשלים בקורסים כללים.

### תכנית דו מחלקתית - כלכלה וניהול – 54 נק"ז

#### תכנית הלימודים בכלכלה

<u>שנה א'</u>	<u>נק"ז</u>
מבוא לכלכלה א' ו-ב'	8
סטטיסטיקה לכלכלנים א'*	4
סטטיסטיקה לכלכלנים ב' *	4
חדו"א ד'	4
מחשבים לכלכלנים	3
<u>שנה ב'</u>	<u>נק"ז</u>
תורת המחירים א' ו-ב'	8
מקרו כלכלה א' ו-ב'	8
מימון א-ב	8
<u>שנה ג'</u>	<u>נק"ז</u>
מבוא לאקונומטריקה	4 – סמס' א'
כלכלת ישראל	3 – סמס' ב'
	--
	54

#### הערות:

1. כל התקנות ההוראות ותנאי המעבר המקובלים במחלקה לכלכלה ובפקולטה למדה"ר מפורטים בשנתון זה.

2. תנאי הקדם לכל הקורסים מפורטים בתכנית הלימודים לכלכלה ומינהל עסקים בשנתון.

\* על פי דרישת המחלקה לניהול, תלמידי כלכלה וניהול חייבים לסיים הקורסים בשנה א'.

**תכנית כלכלה מחלקה משנית מורכבת מהקורסים הבאים : סה"כ 27 נק"ז \***נק"ז

- |   |                      |    |
|---|----------------------|----|
| 8 | מבוא לכלכלה א' ו-ב'  | 1. |
| 8 | תורת המחירים א' ו-ב' | 2. |
| 8 | מאקרו כלכלה א' ו-ב'  | 3. |
| 3 | כלכלת ישראל          | 4. |

תנאי הקדם לקורסים : כמפורט בתכנית הלימודים לתלמידי כלכלה ומינהל עסקים.  
\* 1 נק"ז - יש להשלים בלימודים כללים.

**תנאי מעבר**

תלמיד שאינו עומד בתנאי המעבר משנה לשנה ייחשב "כחוזר על שנה".

**תנאי מעבר לשנה ב'**

ציון של 70 לפחות במבוא לכלכלה א' וב'.

**תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במסלול ללימודים רב תחומיים (147) ובתנאי שעמדו בתנאי הקבלה.**

**תכנית חטיבה בכלכלה - 28 נק"ז**

<u>נק"ז</u>	<u>שנה</u>		
4	א'	יסודות הכלכלה - מיקרו	1.
4	א'	יסודות הכלכלה - מאקרו	2.
3.5	א'	יסודות החשבונאות	3.
3.5	ב'	יסודות מימון הפירמה	4.
4	ב'	כלכלה ניהולית	5.
3	ב'	מבנה כלכלי תעשייתי של ישראל	6.
3	ב'	סמינר – המשק הישראלי	7.
3	ג'	קורס בחירה בכלכלה	8.
		בהתאם לאישור היועץ	

**חטיבה זו מוצעת במכללת אחווה ובקמפוס אילת בלבד.**

הסטודנטים מחויבים ללמוד את כל הקורסים המפורטים מ 1-7 במכללה. סטודנט שלא ילמד את אחד הקורסים, לא יוכל ללמוד במחלקה לכלכלה באוניברסיטה.  
סטודנטים ממכללת אחווה שעוברים ללמוד באוניברסיטת בן גוריון בנגב בשנה השלישית ישלימו קורס בחירה 1 במחלקה לכלכלה (סעיף 8).

על הסטודנט להיות בקיא בתכנית הלימודים שלו ובדרישות האקדמיות ולבדוק שאכן הוא מסיים את חובותיו האקדמיות בכל שנה.

הסטודנט אחראי אישית לעריכת רישום הקורסים באינטרנט.

## המחלקה לעבודה סוציאלית ע"ש שרלוט ב. וג'ק ג. שפיצר

(סימן מחשב 144)

המחלקה לעבודה סוציאלית באוניברסיטת בן-גוריון שואפת להכשיר עובדים סוציאליים הבקיאים בגישה אינטגרטיבית המורכבת מידע עיוני, התנסות מעשית, גישה יצירתית, יכולת מחקרית, ומחויבות לערכי המקצוע.

המחלקה לעבודה סוציאלית מציעה תוכנית לימודים תלת-שנתית לקראת תואר בוגר בעבודה סוציאלית (B.S.W.), ותכנית דו-שנתית לתואר מוסמך בעבודה סוציאלית (M.S.W.).

### תואר בוגר בעבודה סוציאלית

מטרת התוכנית להכשיר עובדים סוציאליים מיומנים לעבודה במיגון רחב של תפקידים בשרותי הרווחה. התוכנית מיועדת להקנות בצורה שיטתית את הידע והמיומנות הדרושים לעבודה מועילה עם יחידים, משפחות, קבוצות, וקהילות ומיומנויות וידע הדרושים למחקר ולהערכה. תכנית הלימודים מעניקה כשרות בעבודה סוציאלית ובוגריה זכאים לרישום בפנקס העו"ס. בוגרי המחלקה יוכלו להתקבל לכל תכנית ללימודים מתקדמים בעבודה סוציאלית ללא כל צורך בלימודי השלמה (בכפוף כמובן להישגיהם הלימודיים).

### הנחות ייסוד של התכנית

התכנית מכשירה עובדים סוציאליים, שלהם מיומנות וניסיון בהתערבות בארבעה מישורים: פרטנית, משפחתית, קבוצתית וקהילתית.

בוגרי המחלקה יהיו מסוגלים להשתלב בכל מסגרת בה מועסקים עובדים סוציאליים וליישם את המיומנויות שלמדו לטובת הפונים אליהם בשירותי רווחה ובארגוני החברה האזרחית.

רכיב מרכזי בתכנית הלימודים הוא ההכשרה המעשית הכוללת התנסות ישירה ומגוונת בשירותים חברתיים מגוונים, עם אוכלוסיות יעד שונות, ומלווה בהדרכה אישית ו/או קבוצתית.

### מבנה הלימודים

תוכנית הלימודים לתואר בוגר במחלקה לעבודה סוציאלית הינה תוכנית חד-מחלקתית, הכוללת 108 נק"ז.

### כללי מעבר משנת לימודים אחת לשנייה

כל קורס חייב להסתיים בציון עובר 56 לפחות.

במעבר משנה א' ל- ב' על הסטודנטים להשיג **ממוצע משוקלל של 75 לפחות**, בכל הקורסים המחלקתיים **וציון 70 לפחות בקורס יסודות בעבודה הסוציאלית**, שהינו קורס שנתי חובה לשנה א'. הסטודנטים חייבים לעמוד בדרישות ההכשרה המעשית בשדה בהצלחה ולקבל ציון עובר. סטודנטים שלא יעמדו בדרישות אלה לא יוכלו לעבור לשנה ב'.

במעבר משנה ב' לשנה ג' הסטודנטים חייבים לקבל ציון עובר בכל הקורסים ובהכשרה המעשית.

**פיצול שנת לימודים**

במקרים מיוחדים בהם סטודנטים צריכים לפצל שנת לימודים, הם ילמדו קודם את הקורסים התיאורטיים ורק לאחר מכן ילמדו קורסים מתודיים והכשרה מעשית. פיצול תכנית הלימודים מחייבת אישור של ועדת ההוראה. על הסטודנטים המעוניינים בפיצול לפנות לוועדת הוראה במכתב מנומק. הקורסים המתודיים וההכשרה המעשית הם קורסים צמודים שלא ניתנים לפיצול, אלא במקרים מיוחדים ובאישור ועדת ההוראה של המחלקה.

**הכשרה מעשית**

ההכשרה המעשית בעבודה סוציאלית משמשת הכנה לעיסוק במקצוע. ההכשרה מיועדת להקנות בצורה שיטתית את הידע, המיומנות והגישות הדרושים לפעולה במסגרת העבודה ולאפשר ביצוע יעיל של תפקידים בשירותי הרווחה השונים. חשיבותה הרבה של ההתנסות, תוך יישום הידע הנלמד בקורסים, מקנה להכשרה המעשית מקום מיוחד בתוכנית הלימודים.

ההכשרה המעשית מתקיימת בשירותי רווחה מגוונים מאזור הדרום ועד המרכז, ובנוסף קיימת אפשרות להתמחות בעבודה קהילתית לשינוי חברתי בארגוני החברה האזרחית.

**בשנה א'**, יקדישו הסטודנטים יום אחד בשבוע במהלך שני סמסטרים, כדי להכיר באופן ראשוני את שירותי הרווחה ואת ארגוני החברה האזרחית העוסקים בשינוי חברתי, ולהיחשף לאוכלוסיות השונות הנזקקות לעזרה. כמו כן, יתקיימו שבועיים מרוכזים במהלך השנה בהם יבקרו הסטודנטים בשירותי הרווחה בדרום. הסטודנטים ייפגשו עם עובדים סוציאליים, מטופלים ומנהלי שירותים.

**בשנה ב'**, יקדישו הסטודנטים שני ימי עבודה מלאים (8 שעות ליום) להכשרה מעשית בשירותי הרווחה, כשמיקוד הלמידה הוא הפרט והמשפחה בסביבתם. ההדרכה לסטודנטים תינתן באופן פרטני או קבוצתי.

**בשנה ג'**, יקדישו הסטודנטים שני ימי עבודה מלאים (8 שעות ליום) כשמיקוד הלמידה הינו הפרט ברמת המיקרו וברמת המאקרו הקבוצה ו/או הקהילה. ההדרכה לסטודנטים תינתן בעיקר באופן קבוצתי. בשנים ב' – ג' הסטודנטים ילמדו לזהות תופעות חברתיות, יתכננו תוכניות התערבות בהתאם ויפתחו מיומנויות בשיטות ובמתודות שונות: הפרט, המשפחה, הקבוצה, הקהילה ושינוי מדיניות.

**הערכת הישגים בהכשרה מעשית**

הסטודנטים מוערכים פעמיים בשנה על פעילותם בהכשרה המעשית:

- הערכת ביניים בסוף סמסטר א'.
- הערכה סופית בסוף השנה.

**כללי מעבר בהכשרה מעשית**

על מנת לעבור משנה לשנה יש לקבל ציון עובר בהכשרה בתום שנת הלימודים. הערכת סמסטר א' היא הערכת ביניים, הערכת סמסטר ב' היא סופית: עובר/נכשל.

נוכחות בימי ההכשרה היא חובה. במקרה של מחלה, מילואים או לידה יש להמציא אישורים מתאימים ליחידה להוראה בשדה. סטודנט שיעדר בשל הסיבות הללו מעל ל-20% תישקל המשך הכשרתו.

סטודנטים שנכשלו בהכשרה מעשית יוכלו לחזור על תכנית ההכשרה של אותה שנה פעם אחת בלבד. נכשלו בפעם השנייה יופסקו לימודיהם במחלקה.

סטודנטים שנכשלו על רקע של בעיות אתיקה, וועדת ההוראה במחלקה תדון בהמשך לימודיהם במחלקה.

ציון עובר בהכשרה מעשית הוא תנאי לקבלת התואר בוגר בעבודה סוציאלית.

### **אופן השיבוץ בהכשרה מעשית**

**בשנה א'**: השיבוץ לשירותים יימסר לסטודנטים לאחר תחילת השנה.

**בשנים ב' – ג'**: הסטודנטים ממלאים טופס עדיפויות בסיומה של השנה הקודמת על פי רשימת סוכנויות משוערת.

היחידה להכשרה מעשית אינה מתחייבת להיענות לעדיפויות הסטודנט אם כי נעשה מאמץ להתחשב בבקשת הסטודנט.

### **חשוב לציין:**

#### **שיבוץ מחוץ לבאר-שבע**

כל סטודנט יצטרך לעבור הכשרה מעשית מחוץ לבאר-שבע באחת מהשנים ב' ו-ג'. שנה א' אינה נחשבת לצורך העניין.

#### **נסיעות**

האוניברסיטה אינה משתתפת בהוצאות נסיעה. עלות הנסיעות להכשרה מחוץ לעיר נעה בין 600-100 ₪ לחודש.

#### **קוד לבוש להכשרה מעשית**

יש להקפיד על לבוש הולם בהכשרה. כלומר להימנע מלבוש חשוף מאוד, נזמים בפנים ובחלקי הגוף, ולבוש העלול לפגוע ברגשות המטופלים.

#### **\* יתכנו שינויים בהכשרה המעשית**

#### **כללי התנהגות : אתיקה מקצועית**

במסגרת הלימודים וההכשרה המקצועית, חלים על הסטודנטים כללי התנהגות המקצועית והאתית כפי שנקבעו ב"קוד האתיקה המקצועית של העובדים הסוציאליים בישראל" ו"חוק העובדים הסוציאליים, 1996" וכן הקוד האתי של אוניברסיטת בן גוריון הנמצא באתר האוניברסיטה. כל מקרה של הפרה בקוד האתיקה יובא לדיון בוועדת ההוראה של המחלקה, אשר תכריע לגבי המשך הלימודים של הסטודנט במחלקה.

#### **בחינות וציונים**



דרך קביעת הציון הסופי בכל קורס היא בידי המרצה. המרצה יודיע לסטודנטים בראשית כל קורס על האופן שבו ייקבע הציון הסופי.

### **מועדים מיוחדים**

סטודנטים הזכאים למועדים מיוחדים יגישו בקשה למזכירות המחלקה בכתב על גבי טופס הנמצא באתר הפקולטה. יש למלא את הטופס במלואו ולצרף את האישורים המתאימים. מועד אחרון להגשת בקשות יפורסם על הטופס. אישורים על מועדים מיוחדים יינתנו אך ורק לזכאים על פי הנוהל המופיע בשנתון. המחלקה תפרסם את שמות הסטודנטים שבקשותיהם אושרו ותפרסם תאריכים של המועדים המיוחדים. סטודנטים שבקשתם אושרה ואינם יכולים/רוצים לגשת לבחינה **חייבים** להודיע על כך למחלקה בכתב שבוע לפני הבחינה.

### **חזרה על קורסים**

סטודנטים אשר נכשלו בקורס חובה חייבים ללמוד את הקורס מחדש ולעמוד בכל דרישות הקורס. תלמידים לא יורשו לגשת רק לבחינה הסופית של הקורס. **סטודנטים אשר נכשלו בקורס חובה לא יורשו להירשם לקורסים מתקדמים.** האמור לעיל תקף גם לגבי קורסי בחירה. תלמידים הרוצים לשפר את הציון הסופי בקורס רשאים לחזור על הקורס בתנאים הבאים בלבד:

**אפשר לחזור על קורס פעם אחת בלבד.** כלל זה חל גם על הכשרה מעשית. במידה והקורס שנתי, חייבים לחזור על שני חלקי הקורס. אם הקורס אינו מתקיים, או שיש בו מגבלות של קליטת סטודנטים או שינוי בתכנית הלימודים, ילמדו קורס אחר, בכפוף לאישור יו"ר ועדת הוראה. סטודנטים שחזרו על קורס חובה ונכשלו גם בפעם השנייה - **יופסקו לימודיהם במחלקה.** סטודנטים אשר נרשמו לקורס ולא ביטלו את הרשמתם בתקופת השינויים של אותו סמסטר ו/או לא עמדו בדרישות הקורס, נחשב הדבר כאילו למדו את הקורס ונכשלו. **לא ניתן לעבור משנה לשנה ללא סיום המטלות של השנה הקודמת.**

על פי דרישות הפקולטה על הסטודנטים להשלים את כל חובות לימודי האנגלית **עד סוף שנה ב'** (כולל הקיץ), אחרת לא יוכלו להתחיל בלימודים של שנה ג'. כמו כן, סטודנטים חייבים לסיים את רמת הבינוני באנגלית עד סוף שנה א'.

### **הנחיות לסגירת תואר**

בסיום כל החובות לקראת תואר בוגר, יחושב לסטודנטים הציון הסופי במחלקה. הציון יהיה ממוצע כל הציונים בקורסים השונים בשקלול על פי נק"ז של כל קורס. הציון הסופי המשוקלל חייב להיות 65 לפחות.

על הסטודנטים למלא טופס סגירת תואר במחלקה לאחר קבלת כל הציונים בקורסים המחלקתיים. את הטופס ניתן למצוא באתר הפקולטה באינטרנט. משך הטיפול בבקשה לסגירת תואר יארך עד שבוע ימים. על הסטודנטים האחריות לטפל בנושאי שכר לימוד, ספרייה והלימודים הכלליים. סטודנטים שלא טיפלו בנושאים אלו - בקשתם תתעכב במזכירות הפקולטה. יש לציין שהמחלקה איננה מטפלת בנושאים אלה.

**תוכנית הלימודים**

במהלך הלימודים הסטודנטים יחויבו להשתתף בימי עיון או כנסים אשר המחלקה מקיימת.

**יתכנו שינויים בתוכנית הלימודים**

**מבנה הלימודים****תוכנית חד מחלקתית (108 נק"ז)****שנה א'****קורסי חובה**

2	נק"ז	הכשרה בשדה שנתי
2	נק"ז	מעבדה נלווית (שנתי)
4	נק"ז	יסודות בעבודה סוציאלית (שנתי)
4	נק"ז	יסודות הסוציולוגיה (שנתי)
2	נק"ז	מבנה חברתי של ישראל (סמסטריאלי)
2	נק"ז	כלכלה לעובדים סוציאליים (סמסטריאלי)
4	נק"ז	מבוא לפסיכולוגיה (שנתי)
4	נק"ז	מדיניות רווחה (שנתי)
4	נק"ז	שיטות מחקר (שנתי)
2	נק"ז	חוק ורווחה (סמסטריאלי)
2	נק"ז	כתיבה וקריאה אקדמית (סמסטריאלי)
2	נק"ז	תיאוריות באישיות בפסיכולוגיה (סמסטריאלי)
2	נק"ז	טעימות בע"ס אחת לשבועיים שנתי

-----  
36 נק"ז**סה"כ****הערה**

- יתכנו שינויים בתוכנית הלימודים

**שנה ב'****קורסי חובה**

6	נק"ז	הכשרה בשדה (שנתי)
4	נק"ז	מעבדה (שנתי)
4	נק"ז	עבודה פרטנית עם היחיד (שנתי)
4	נק"ז	טיפול הומניסטי (סמסטריאלי)
4	נק"ז	עבודה קהילתית (שנתי)
2	נק"ז	פסיכולוגיה אבנורמלית (סמסטריאלי)
2	נק"ז	מבוא להתנהגות ארגונית
2	נק"ז	פסיכולוגיה התפתחותית
6	נק"ז	יסודות הסטטיסטיקה (שנתי)
		קורסי בחירה :
2	נק"ז	שימוש לרעה בסמים (סמסטריאלי)
2	נק"ז	זכויות אדם (סמסטריאלי)

2	נק"ז	מבנים שונים של משפחות (סמסטריאלי)
2	נק"ז	פסיכולוגיה של הגירה
2	נק"ז	מגדר בריאות ורב תרבותיות (סמסטריאלי)

-----  
**סה"כ 40 נק"ז**

### שנה ג'

#### קורסי חובה

8	נק"ז	הכשרה בשדה (שנתי)
4	נק"ז	מעבדה (שנתי)
4	נק"ז	שיטות מחקר איכותניות
4	נק"ז	התערבות משפחות
2	נק"ז	סמינר
2	נק"ז	טיפול דינמי
2	נק"ז	התערבויות קוגניטיביות והתנהגותיות קורסי בחירה:
2	נק"ז	שימוש לרעה בסמים מתקדם
2	נק"ז	אקטיביזם חברתי
2	נק"ז	גישות ביקורתיות בע"ס
2	נק"ז	עבודה טיפולית עם ילדים
2	נק"ז	זכויות הילד
2	נק"ז	חולי ובריאות
2	נק"ז	מצבי דחק
2	נק"ז	עוני ואושר

#### הערות

- במהלך הלימודים לתואר ראשון, יש לבחור קורסי בחירה שישלימו את סך הנק"ז ל- 108 .
- קורסי בחירה אינם יכולים להחליף קורסי חובה.
- יתכנו שינויים בתוכנית הלימודים.

**חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון**

**תוכנית בין-אוניברסיטאית לתואר בוגר בלימודי אפריקה**  
(סימן מחשב 192)

תוכנית בלימודי אפריקה במסלול דו-מחלקתי לתואר ראשון. תוכנית לימודים חדשה זו כוללת מגוון עשיר של קורסים העוסקים באפריקה מהיבטים היסטוריים, פוליטיים, גיאוגרפיים, תרבותיים ודתיים. החדשנות בתוכנית היא בכך שהיא מאפשרת לסטודנט ללמוד קורסים בנושאי אפריקה הן באוניברסיטה בה הוא רשום והן באוניברסיטאות האחרות השותפות לתוכנית:

**אוניברסיטת תל-אביב, אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, האוניברסיטה העברית בירושלים והאוניברסיטה הפתוחה.**

שיתוף הפעולה בין מוסדות הלימוד מרחיב את האפשרויות ומעשיר את תוכנית הלימודים. מטרת התוכנית היא להקנות לסטודנט ידע עדכני וכלים להבנת תהליכים היסטוריים פוליטיים חברתיים וכלכליים בהקשר של אפריקה, כמו גם להקנות מיומנויות מחקריות לחקר חברות ותרבויות אפריקאיות. לבוגרי תוכנית זו יוענק התואר: "בוגר בלימודי אפריקה בתוכנית הבין-אוניברסיטאית" מהאוניברסיטה אליה נרשמו.

**תנאי קבלה והרשמה**

תנאי הקבלה לתוכנית הם בהתאם לתנאי הקבלה במחלקה הנוספת אליה נרשם הסטודנט. ההרשמה לתוכנית הבין-אוניברסיטאית באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, מתבצעת כרגיל, דרך מדור רישום. על הסטודנט לבצע את תהליך הרישום באוניברסיטה אחת בלבד. ההתקשרות עם האוניברסיטאות האחרות תתבצע באמצעות מזכירות המחלקה הרלוונטית. ההרשמה לתוכנית באוניברסיטאות הנוספות המשתתפות בתוכנית מתבצעת דרך המזכירות הרלוונטית באותה אוניברסיטה (פרטים באתר התוכנית הבין-אוניברסיטאית ללימודי אפריקה [www.africanstudies.co.il](http://www.africanstudies.co.il)).

**מבנה תכנית הלימודים**

הלימודים יתנהלו במסגרת דו-מחלקתית, כאשר הסטודנט ירשם לשתי מחלקות הלימוד באוניברסיטה אחת. על הסטודנט ללמוד 54 נק"ז בלימודי אפריקה, מתוכן, **לפחות 18 נק"ז** ובכלל זה **לפחות** סמינר אחד יילמדו באוניברסיטה בה רשום הסטודנט **ולפחות 12 נק"ז** באחת או יותר מבין האוניברסיטאות האחרות. הסטודנט יהיה רשאי להחליט האם ללמוד את יתר הקורסים (24 נק"ז) באוניברסיטת האם או באחת או יותר מהאוניברסיטאות השותפות לתוכנית. במסגרת התוכנית יינתן סבסוד חלקי על נסיעות לאוניברסיטאות האחרות.

12 נק"ז - **מבואות** (בנושאי היסטוריה קדם קולוניאלית וקולוניאלית, אנתרופולוגיה, סוציולוגיה פוליטיקה ודתות).

34 נק"ז - **קורסי בחירה** (בנושאים שונים העוסקים באפריקה, כאשר מתוך אותן 34 נק"ז יוכלו הסטודנטים להירשם לקורסים שאינם עוסקים במלואם באפריקה, אך בעלי זיקה חזקה לאפריקה, כגון "עבודות - מבט גלובלי", "גזע וגזענות" בהיקף של עד 12 נק"ז). קורסים של שפות היכולות לשמש כלי עזר למחקר בלימודי אפריקה ברמת מתקדמים יוכרו גם הם כקורסי בחירה).  
8 נק"ז - **סמינריונים** (העוסקים בנושאים נבחרים, תהליכים, מדינות ואזורים).

בכל אוניברסיטה תורכב לסטודנט תכנית לימודים לאחר התייעצות עם היועץ ללימודי אפריקה באוניברסיטת האם.  
סטודנטים הרשומים לתוכנית הבין-אוניברסיטאית באוניברסיטת בן-גוריון בנגב ירשמו לקורסים באוניברסיטאות אחרות בעת תקופות הרישום לקורסים המתקיימות לפני כל סמסטר, דרך [africanstudies@bgu.ac.il](mailto:africanstudies@bgu.ac.il) - מזכירות לימודי אפריקה

**המחלקה ללימודים רב תחומיים**

(סימן מחשב 147)

**המסלול מאפשר לימודים לתואר ראשון בלבד****מטרות הלימודים**

לאפשר הרחבת אופקים בתחומים שונים, המתאימים לצרכי השוק והחברה. התכנית מקנה ידע במגוון רחב יותר של דיסציפלינות לצד תכניות לימודים אינדיבידואליות. גמישות רבה יותר של ההכשרה האקדמית ואפשרויות ייחודיות לשילוב תחומים.

**תנאי קבלה**

העומדים בתנאי הקבלה למחלקה ללימודים רב תחומיים יכולים להירשם למרבית החטיבות. לחטיבות מסוימות הקבלה מוגבלת ומותנית בהחלטת ראשי המחלקות והחטיבות הנדונות (לימודים קוגניטיביים, מדעי העצב, פוליטיקה וממשל, כלכלה, מתמטיקה ומדעי המחשב).

**מבנה הלימודים**

התוכנית מוצעת במסגרות הבאות:

- |    |                   |            |
|----|-------------------|------------|
| א. | תוכנית חד מחלקתית | (112 נק"ז) |
| ב. | תוכנית דו מחלקתית | (56 נק"ז)  |

**מבנה תוכנית לימודים חד-מחלקתית (112 נק"ז)**

התלמידים ילמדו את כל התואר במסגרת המחלקה ללימודים רב תחומיים, אשר יהיו מורכבים מארבע חטיבות מורחבות בנות 28 נק"ז כל אחת.

בוגרי התוכנית שילמדו 50% מהתכנית בחטיבות מדעי החברה ו-50% בחטיבות מדעי הרוח יהיו זכאים לתואר "בוגר בלימודים רב תחומיים" במדעי הרוח והחברה.

בוגרי התוכנית שילמדו לפחות 75% מהתוכנית בחטיבות מדעי החברה יהיו זכאים לתואר "בוגר בלימודים רב תחומיים" במדעי החברה.

בוגרי התוכנית שילמדו לפחות 75% מהתוכנית בחטיבות מדעי הרוח יהיו זכאים לתואר "בוגר בלימודים רב תחומיים" במדעי הרוח.

במסגרת התוכנית התלמיד חייב לעמוד בדרישות בהתאם לתוכניות הלימודים של החטיבות.

על הסטודנט לצבור 120 נקודות להשלמת התואר. על כן הסטודנטים חייבים להשלים לימודיהם ב-6 נק"ז קורסים כלליים ו-2 נק"ז אנגלית כשפה זרה.

**מבנה תוכנית לימודים דו-מחלקתית (56 נק"ז)**

הלימודים יתקיימו במסלול דו-מחלקתי. התלמידים ילמדו במחלקה ללימודים רב תחומיים

(56 נק"ז) וכן (54 נק"ז) לימודים במסגרת מחלקה נוספת. הקבלה למחלקה השניה היא בהתאם לתנאי הקבלה הנהוגים בה.

תלמידי המחלקה ללימודים רב תחומיים ילמדו שתי חטיבות מורחבות בנות 28 נק"ז כל אחת.

כל הסטודנטים יהיו חייבים לעמוד בדרישות החטיבות.

### **הנחיות כלליות**

במסלול הדו-מחלקתי סטודנטים לא יהיו רשאים לבחור בחטיבה/ות המוצעת/ות על ידי המחלקה השניה שבה ילמדו. לדוגמא, אם תלמיד בחר בלימודי ספרות עברית ולימודים רב-תחומיים, הוא לא יוכל לקחת את החטיבות המוצעות על ידי המחלקה לספרות.

במסלול הדו-מחלקתי סטודנטים הלומדים באחת החטיבות המורחבות של הפקולטה למדעי הטבע (מתמטיקה ומדעי המחשב) חייבים לקחת חטיבה מורחבת נוספת (28 נק"ז) במדעי הרוח או החברה.

### **חובת כתיבת סמינר**

כתיבת עבודת סמינר אפשרית באחת משתי הדרכים:

א. יש לכתוב עבודת סמינר באחת החטיבות בהן לומד/ת התלמיד/ה אם קורס זה כלול במסגרת החובות של החטיבה.

ב. במידה ואין חובת סמינר בחטיבות, התלמיד/ה יכתבו סמינר באחד מקורסי הבחירה בחטיבה, באישור המרצה של הקורס.

### **תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'**

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הם על-פי דרישת המחלקה שאליה שייכת החטיבה בה בחרו הסטודנטים ללמוד במסגרת המחלקה ללימודים רב-תחומיים, בממוצע של 65.



**חטיבות מחלקתיות****רשימת החטיבות במדעי הרוח**

המחלקה	חטיבות מורחבות – או תוכנית מחלקה משנית 28 נק"ז
מקרא, ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	מקרא היסטוריה מקראית ארכיאולוגיה
ספרות עברית	ספרות עברית לימודי פולקלור ספרויות יהודיות
לשון עברית	לשון עברית
היסטוריה של עם ישראל לימודי מדינת ישראל	היסטוריה של עם ישראל לימודי מדינת ישראל לימודי צבא ובטחון
היסטוריה כללית	היסטוריה כללית
מחשבת ישראל	מחשבת ישראל לימודי אגדה והלכה
לימודי המזרח התיכון	לימודי המזרח התיכון שפה ותרבות ערבית
פילוסופיה	פילוסופיה
תולדות האמנות	תולדות האמנות אמנות יצירה
ספרויות זרות ובלשנות	אנגלית : ספרות, בלשנות

**רשימת החטיבות במדעי החברה**

פוליטיקה וממשל	פוליטיקה וממשל לימודי פוליטיקה וחברה אירופית לימודי אפריקה
חינוך	חינוך
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי לימודים אורבניים

**חטיבות עצמאיות (במדעי החברה)**

חטיבות מורחבות 28 נ"ז
לימודי מגדר לימודי תקשורת

**רשימת חטיבות (מהפקולטה למדעי הטבע)**

חטיבות מורחבות 28 נ"ז
חטיבה במדעי המחשב (30.5 נק"ז)* חטיבה במתמטיקה (31 נק"ז)*

\* מותנה באישור מיוחד של מחלקות האם.

**\*\*חטיבות הנלמדות במסגרת המחלקה ללימודים רב-תחומיים**

חטיבות 14 נק"ז	חטיבות מורחבות 28 נ"ז
נצרות קדומה בהקשר דתי-תרבותי-היסטורי אומנות ומוסיקה	מדע קוגניטיבי כלכלה* פילוסופיה של מדעי הנפש (בשילוב מדע קוגניטיבי בלבד) לימודי העצב (Nerve)* ניהול משאבי אנוש*** חטיבה למדעי ההתנהגות*** חטיבה במנהל עסקים** חטיבות בלימודי נוער-עיוני 28 נק"ז+מעשי 28 נק"ז***

\* מותנה באישור מיוחד של מחלקות האם

\*\* חטיבות אלה מוכרות אך ורק במסגרת המחלקה ללימודים רב-תחומיים. סטודנט שיפסיק לימודיו במחלקה, מכל סיבה שהיא, לא יוכרו לו חטיבות אלו כחטיבות עצמאיות.

\*\*\* החטיבה מיועדת לתלמידים הלומדים במסלול ללימודים רב תחומיים במכללת אחווה וקמפוס אילת.

\*\*\*\* מותנה בראיון קבלה

**הערות לגבי חטיבות להן נדרשים תנאים מיוחדים:**

**לחטיבות מתמטיקה ומדעי המחשב** מתקבלים עפ"י תנאי הקבלה של המחלקה למדעי המחשב והמתמטיקה בפקולטה למדעי הטבע.

**לחטיבה בכלכלה** מתקבלים עפ"י תנאי הקבלה של המחלקה לכלכלה.

**לחטיבה בפוליטיקה וממשל** מתקבלים בעלי פסיכומטרי 590 סכס 570.

**החטיבה באנגלית ספרות ובלשנות** מיועדת לדוברי אנגלית בלבד.

**החטיבה במדע קוגניטיבי** מיועדת לסטודנטים שהתקבלו למסלול דו-מחלקתי אשר לומדים תכנית מלאה באחת המחלקות הבאות: ספרויות זרות במסלול בלשנות; מדעי ההתנהגות; פילוסופיה או מדעי המחשב. בנוסף חייבים לקחת אחת מהחטיבות הבאות: מדעי ההתנהגות, פילוסופיה של מדעי הנפש, מדעי המחשב, מדעי העצב, ספרויות זרות ובלשנות.

הקבלה לתכנית היא על בסיס תחרותי ובאישור ראש התכנית.

**החטיבה במדעי העצב** מיועדת לסטודנטים אשר סיימו בי"ס תיכון עם בגרויות במדעי הטבע כגון כימיה, ביולוגיה, פיסיקה ברמה של 5 יחידות או שווה ערך בתכנית לימודים אחרת ושיש להם ציון סכס או פסיכומטרי 650 מינימום. ייתכן שחלק מהמועמדים יוזמנו לראיון.

**החטיבה בשפה ותרבות ערבית** מיועדת לתלמידים השולטים בשפה הערבית.

- תלמידים רשאים ללמוד רק חטיבה אחת מהפקולטה למדעי הטבע.

חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון

**תכנית החטיבה במתמטיקה**

מספר מקצוע	שם המקצוע	היקף		מס' נקודות	ניתן בסמסטר	מקצועות קדם
		ה	ת			
201-10011	חשבון אינפיניטסימלי 1	5	2	6	סתיו	
201-10021	חשבון אינפיניטסימלי 2	5	2	6	אביב	201-10011
201-10201	מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות	4	2	5	סתיו	
201-12201	מתמטיקה בדידה	4	2	5	אביב	201-10201 # 201-17011
201-17011	אלגברה 1	4	2	5	סתיו	
201-17021	אלגברה 2	4	2	5	אביב	201-17011
	<b>סה"כ</b>			<b>32</b>		

**במסגרת לימודים רב תחומיים בלבד**

**חטיבה במדע המחשב**

המחלקה למדעי המחשב מציעה שתי חטיבות במסגרת הפקולטה למדעי הרוח והחברה : חטיבה מורחבת וחטיבה מצומצמת.

התכנית מיועדת לתלמידים מצטיינים, ומאפשרת חשיפה מהירה לנושאים מרכזיים במדעי המחשב, תוך ויתור על ידע בסיסי רחב. לכן נדרשת רמת הישגים גבוהה יחסית בקורסי החובה.

קריטריוני הקבלה דומים לאלו הנהוגים במחלקה למדעי המחשב.

**א. מדעי המחשב כחטיבה מורחבת****קורסי חובה**

<u>מספר קורס</u>	<u>שם הקורס</u>	<u>שעור</u>	<u>תרגיל</u>	<u>נק"ז</u>	<u>סמסטר</u>	<u>דרישות קדם</u>
202-1-1001	הדרכה במעבדה			0.0	סתיו	
202-1-1011	מבוא למדעי המחשב	4	2	5.0	סתיו	
201-1-0201	מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות	4	2	5.0	סתיו	
202-1-1061	מבנים בדידים וקומבינטוריקה	4	2	5.0	אביב	201-1-7011 , 201-1-0201
202-1-1031	מבני נתונים	4	2	5.0	אביב	202-1-1011

**קורסי בחירה**

קורסים מתוך הרשימה הבאה, או קורסים אחרים באישור היועץ, בהיקף 8.0-11.0 נק"ז.

<u>מספר קורס</u>	<u>שם הקורס</u>	<u>שעור</u>	<u>תרגול/מעבדה</u>	<u>נק"ז</u>	<u>סמסטר</u>	<u>דרישות קדם</u>
202-1-2031	תכנות מערכות	4	2	5.0	סתיו	202-1-1031
202-1-2071	מעבדה בתכנות מערכות	-	3	1.5	אביב	202-1-2031
202-1-2011	אוטומטים ושפות פורמליות וחישוביות	4	2	5.0	סתיו	201-1-0201 , 202-1-1061
202-1-2041	תכנון אלגוריתמים	4	2	5.0	אביב	202-1-2011 , 202-1-1031

202-1-1031	אביב	5.0	2	4	עקרונות שפות תכנות	202-1-2051
202-1-2011						
202-1-1031	סתיו	3.5	1	3	מערכות ספרתיות	361-1-3131
361-1-3131	אביב	3.5	1	3	מבוא למחשבים	361-1-3301
202-1-2031	אביב	4.0	0.5	2.25	ארכיטקטורה במחשבים	202-1-2091
361-1-3131			ומעבדה בתכנות מע'			
			3 מעבדה			
361-1-3301						
	(במקביל)					

**תכנית מומלצת לפי סמסטרים:**

מספר המקצוע	שם המקצוע	מס' נקודות	מספר המקצוע	שם המקצוע	מס' נקודות
<b>סמסטר א'</b>			<b>סמסטר ב'</b>		
201-1-0201	מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות	5.0	202-1-1061	מבנים בדידים וקומבינטוריקה	5.0
	סה"כ	5.0		סה"כ	5.0
<b>סמסטר ג'</b>			<b>סמסטר ד'</b>		
202-1-1011	מבוא למדעי המחשב	5.0	202-1-1031	מבנה נתונים	5.0
202-1-1001	הדרכה במעבדה	0.0			
	סה"כ	5.0		סה"כ	5.0
<b>סמסטר ה'</b>			<b>סמסטר ו'</b>		
	קורס בחירה			קורס בחירה	
	סה"כ			סה"כ	

**תקנות לימודים בתוכנית החטיבות המורחבת**

1. בכל סמסטר יש לקבל אישור על תכנית לימודים מוצעת מאת המרכז האקדמי במחלקה למדעי המחשב.
2. ניתן להשתתף בקורסי בחירה רק לאחר השלמת כל קורסי החובה בציונים מעל 65 (בכל קורס וקורס) ובממוצע ציונים מעל 70.
3. סטודנט צפוי להפסקת לימודיו בתכנית בכל אחד מהמצבים הבאים :
  - א. אם ממוצע ציוניו המצטבר בתכנית הינו נמוך מ-65.0 בתום הסמסטר השני ללימודיו, או בתום כל סמסטר מאוחר יותר.
  - ב. אם איננו רשאי להשתתף בקורסי בחירה בתום שנתיים של לימודים.
  - ג. אם נכשל במקצוע, לאחר הרשמתו אליו בפעם השניה.
4. התקנות בנוגע למועדים מיוחדים הן בהתאם לנהוג בפקולטה למדעי הטבע. בפרט, אם מתקיימות שתי בחינות במועד א' באותו יום, נדרש הסטודנט במידת האפשר לגשת לבחינה במקצוע מדעי המחשב או במקצוע חובה, ולהבחן במקצוע בחירה במועד ב'.

**חטיבה במדעי ההתנהגות\* 28 נק"ז**

5 נק"ז	מבוא לפסיכולוגיה
5 נק"ז	יסודות הסוציולוגיה
5 נק"ז	מבוא לאנתרופולוגיה
3 נק"ז	מבוא לסטטיסטיקה/ סטטיסטיקה א'
2 נק"ז	יסודות פילוסופיים של המחקר במדעי החברה או פילוסופיה של המדע
<u>8 נק"ז</u>	קורסי בחירה
28 נק"ז	סה"כ

**\* החטיבה נלמדת רק במסגרת הלימודים הרב תחומיים בקמפוס אילת ומכללת אחווה בלבד ושקיבלו אישור מהמתאם האקדמי ללמוד תכנית זו.**

**לימודי נוער - חטיבה משולבת, עיונית ( 28 נק"ז ) ומעשית ( 28 נק"ז )**

**מבוא**

לימודי נוער ( youths studies ) במסגרת אקדמית הם רב תחומיים במהותם. התחום עוסק בחקר קהילות בהן הם חיים, ב אנשי המקצוע שהם פוגשים ובמדיניות ציבורית הנוגעת להם. מדובר בתוכנית משולבת ( 56 נק"ז ) המציעה הכשרה רב שכבתית, עיונית וטיפולית. הכשרה זו ניזונה ממבני דעת של פסיכולוגיה, סוציולוגיה, חינוך ועבודה סוציאלית ועוד... החטיבה מתייחדת בחיבור שבין ההלכה למעשה, בין השדה והלימוד העיוני, לכן היא מורכבת משתי חטיבות- עיונית ומעשית, שאין להפריד ביניהן. סטודנט שיפסיק את לימודיו בחטיבה אחת באופן אוטומטי יופסקו לימודיו בחטיבה השנייה.

שתי חטיבות בלימודי נוער מנוהלות במחלקה ללימודים הרב- תחומיים ובאחריות אקדמית של המחלקה לעבודה סוציאלית. להשלמת התואר ילמדו הסטודנטים את תוכנית הלימודים של החוג לחינוך ( 54 נק"ז). סטודנטים המעוניינים בלימודי נוער וירשמו לתוכנית זו מחלקתית – במחלקה לחינוך ובמחלקה ללימודים רב תחומיים.

סטודנטים ממחלקות שאינן מהמחלקה לחינוך יוכלו להתקבל בכפוף לאישור של ועדת הקבלה ללימודי נוער.

הקבלה ללימודי נוער מותנית בראיון אישי.

התוכנית מאפשרת לסטודנטים שיש להם ידע חיים, אך עדין אינם עומדים בדרישות הסף של האוניברסיטה, להירשם דרך "חלון לאקדמיה". לצורך זה נדרש ראיון במחלקה לחינוך.

**אחריות אקדמית של התוכנית : ד"ר צביה ולדן ( המחלקה לעבודה סוציאלית )**

**חטיבה עיונית בלימודי נוער ( 28 נק"ז )**

<b>שנה א'</b>	
2 נק"ז	מבנה חברתי של ישראל
2 נק"ז	משפחה כמערכת
4 נק"ז	פסיכולוגיה של גיל ההתבגרות
<b>שנה ב'</b>	
4 נק"ז	שיטות מחקר איכותניות
4 נק"ז	שירותים לנוער – היכרות מקרוב
2 נק"ז	תרבות ורב-תרבותיות
<b>שנה ג'</b>	
4 נק"ז	עבודה עם נוער וחוק
2 נק"ז	מגדר ונערות – היבטים של תיאוריה ופרקטיקה
4 נק"ז	<b>קורסי בחירה לאורך התואר</b>



חטיבה מעשית<sup>11</sup> בלימודי נוער (28 נק"ז)

	שנה א'
4 נק"ז	מסגרות חברתיות-שיתופיות א'
4 נק"ז	סדנה <sup>12</sup> + הכשרה מעשית <sup>13</sup>
	שנה ב'
4 נק"ז	מסגרות חברתיות-שיתופיות ב'
6 נק"ז	סדנה + הכשרה מעשית
	שנה ג'
4 נק"ז	גישות שונות בעבודה עם נוער
6 נק"ז	סדנה + הכשרה מעשית

<sup>11</sup> לימודי החטיבה המעשית מותנים בלימודים החטיבה העיונית.  
<sup>12</sup> הסדנה ניתנת במסגרת קורס שבועי לקבוצה של 15 סטודנטים. כלומר, 30 הסטודנטים נחלקים לשתי קבוצות מקבילות לאורך השנה.  
<sup>13</sup> פירוט הרכיב "הכשרה מעשית" מופיע מיד בהמשך.

פירוט הרכיב "הכשרה מעשית"

שנה	סה"כ שש' שעות שבועיות	התנסות ישירה*	הנחיה צוותית**	הערות
א'	6	4	2	כחלק מהסדנא
ב'	10	8	2	ללא נק"ז
ג'	10	8	2	

\* התנסות ישירה בתפקידי הדרכה במסגרות לנוער, לדוגמא, מועדוני נוער, מתנ"סים, פנימיות, תנועות נוער וכו'.

\*\* הנחיה צוותית היא הנחיה לקבוצות של 4 סטודנטים, אשר תינתן מדי שבוע.

\*\*\* סטודנטים שאינם תלמידי המחלקה לחינוך חייבים ללמוד 3 קורסים מהמחלקה לחינוך

1. מבוא לפסיכולוגיה של החינוך
2. חינוך בלתי פורמאלי
3. מבוא לפסיכולוגיה התפתחותית

חטיבה לניהול משאבי אנוש

מבנה הלימודים:

הערות	נק"ז	חובות לימודים
	16	קורסי חובה
	12	קורסי בחירה
	28	סה"כ

קורסי חובה:

מספר קורס	קורס	נק"ז	דרישות קדם
68110043	התנהגות ארגונית מיקרו	3	
68110042	התנהגות ארגונית מקרו	3	68110043
68112071	ניהול משאבי אנוש	3	68110043
61050002	יישומי מחשב	0	
68114071	אתיקה לניהול	3	
68113011	כתיבה עסקית	1	
68115071	דיני עבודה	3	
	סה"כ	16	

קורסי בחירה:

מספר קורס	קורס	נק"ז	דרישות קדם
68110007	לחץ ושחיקה	3	
68110041	דיני חוזים ועסקים	3	
68110045	פיתוח מיומנות ניהול ומנהיגות	3	68110042 68110043
68110003	ניהול צוות עובדים	3	68110042
68110073	פיתוח ושינוי ארגוני	3	68110043,68110042
68112041	עקרונות השיווק	3	
68110002	ניהול מו"מ	3	

החטיבה מיועדת לתלמידים הלומדים בלימודים רב תחומיים במכללת אחוה ובקמפוס אילת בלבד.

חטיבה למנהל עסקים

## מבנה לימודים:

חובות לימודים	נק"ז	הערות
קורסי חובה	25	
קורס בחירה	3	
בה"כ	28	

## קורסי חובה:

מספר קורס	קורס	נק"ז	דרישות קדם
68115041	מבוא לכלכלה מיקרו *	3	
68115061	מבוא לכלכלה מקרו *	3	68115041
68111061	יסודות החשבונאות *	3	
68112061	יסודות המימון *	3	68115041 סטטיסטיקה**
68112041	עקרונות השיווק	3	
36411241	ניהול התפעול והייצור	3	סטטיסטיקה**
61050002	יישומי מחשב	0	
68114041	יסודות האסטרטגיה העסקית	3	68112041
68110109	תוכן בעולם של אופן	1	
68114041	דיני חוזים ועסקים	3	
	סה"כ	25	

\*סטודנטים שילמדו את החטיבה למנהל עסקים עם החטיבה בכלכלה יהיו פטורים מהקורסים הבאים:

68115041 מבוא לכלכלה מיקרו – במקומו ילמדו 68110043 התנהגות ארגונית מיקרו

68115061 מבוא לכלכלה מאקרו – במקומו ילמדו 68110042 התנהגות ארגונית מאקרו

68111061 יסודות החשבונאות – במקומו ילמדו 68114071 אתיקה לניהול

68112061 יסודות המימון – במקומו ילמדו 36414221 ניהול מערכות מידע

\*\* הקורסים בסטיסטיקה שניתן ללמוד כדי לעמוד בדרישת קדם זו הם :

סטטיסטיקה של המחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה – 10210078, 10210088

סטטיסטיקה של המחלקה לפסיכולוגיה – 10110049, 10110069

**קורסי בחירה :**

מספר קורס	קורס	נק"ז	דרישות קדם
68110007	לחץ ושחיקה	3	
68110045	פיתוח מיומנות ניהול ומנהיגות	3	68110043 68110042
68110003	ניהול צוות עובדים	3	68110042
68110073	פיתוח ושינוי ארגוני	3	
68110002	ניהול מו"מ	3	

- בחירה ממבחר הקורסים המוצעים לתלמידי המחלקה לניהול בתנאי עמידה בדרישות הקדם. במכללת אחווה ניתן יהיה לבחור ממבחר הקורסים של המחלקה לניהול בתנאי שממוצע הציונים יהיה 85 ומעלה ובקמפוס אילת לכל הסטודנטים.
- ניתן ללמוד את החטיבה למנהל עסקים עם הצירופים הבאים בלבד : כלכלה או משאבי אנוש. הצירוף עם משאבי אנוש מוצע בקמפוס אילת בלבד.
- חטיבה זו ניתן ללמוד בקמפוס אילת או במכללת אחווה בלבד.

### חטיבה באמנויות ומוסיקה

מסגרת זו מאפשרת לתלמיד לצרף באופן חופשי קורסים מתולדות האמנות, מוסיקה, ואמנויות אחרות, כגון תיאטרון או קולנוע (אם קורסים מעין אלה מוצעים בשנה כלשהי). מסגרת הקורסים בתולדות האמנות, התלמיד חופשי לבחור בשעורי המבוא הכללי וסקירת תולדות האמנות, וכן בקורסים של שנה ב', וזאת בתנאי שהוא מקבל את אישורם של יועצי החטיבה.

#### **היקף הלימודים בחטיבה הוא 14 נק"ז בלבד.**

בלימודי חטיבה זו התלמיד חייב לכלול קורס אחד לפחות מאומנות ואחד לפחות ממוסיקה, שאר הנקודות הן בחירה אישית מתוך המערכת המוצעת.  
לא ניתן לכתוב עבודת סמינר במסגרת חטיבה זו.

**הנצרות הקדומה**  
**בהקשר דתי-תרבותי-היסטורי**

**מטרת החטיבה** ליצור מסגרת בה תידון התפתחותה של הנצרות הקדומה על רקע זמנה. החטיבה מציעה קורסי מבוא העוסקים בפן היהודי והפן הנוכרי של המציאות ההיסטורית בתקופה ההלניסטית-רומית בצד קורס מבוא לנצרות הקדומה ולספרותה. קורסי הבחירה עוסקים הן בספרות היהודית הן בספרות הנוצרית של התקופה ההלניסטית-רומית ובמגע שביניהם. במסגרת החטיבה מלמדים חוקרים יהודים ונוצרים. שיתוף הפעולה ביניהם - במחקר ובהוראה - יש לו ערך מוסף והוא מפרה ומעניין ביותר.

**שנים א-ב — קורסי חובה (6 נק"ז)**

(1) מבואות היסטוריים

2 נק"ז	מבוא לתולדות עם ישראל בימי הבית השני
2 נק"ז	מבוא לעת העתיקה — יוון או מבוא לעת העתיקה — רומי
2 נ"ז	(2) מבוא לברית החדשה ולנצרות הקדומה

**שנים ב-ג — קורסי בחירה לדוגמא**

8 נק"ז	* הקאנון היהודי והקאנון הנוצרי
	* מבוא לספרות קומראן
	* פרשנות המקרא בברית החדשה
	* מבוא לספרים החיצוניים
	* המשלים בברית החדשה
	* מקורות ליחסי יהודים-נוצרים במאות הראשונות לספירה
	* תנועות משיחיות בימי הבית השני
	* הספרות האפוקליפטית הקדומה
	* המדינה החשמונאית
	* מר ממוות? נשים בימי הבית השני
	<b>סה"כ 14 נק"ז</b>

יועצת החטיבה : ד"ר כנה ורמן

חדר 648 בנין 72 טלפון 0505-941-538, [cana@bgu.ac.il](mailto:cana@bgu.ac.il)

ראה מערכת שעות וסיליבוס במחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום

### חטיבה במדע קוגניטיבי

התכנית מיועדת לסטודנטים מהמחלקות הבאות: פסיכולוגיה (54 נק"ז), פילוסופיה (54 נק"ז) או ספרויות זרות (מסלול בלשנות-54 נק"ז).

#### מבוא

בבסיס המחקר העכשווי של הנפש (mind) והכשרים הקוגניטיביים, עומדת הנחה רווחת לפיה, הבנה ממצה של תחום דיון זה איננה בת השגה ללא שיתוף פעולה של דיסציפלינות שונות, שהעיקריות שבהן הן פסיכולוגיה, מדעי המוח, מדעי המחשב (בעיקר בינה מלאכותית), בלשנות ופילוסופיה. רבים מהמחקרים פורצי הדרך כיום בנושאים כגון מנגנוני תפיסה, עיבוד ורכישת שפה, למידה, מודעות, פתרון בעיות וקבלת החלטות אכן כרוכים בשיתוף פעולה כזה, המחייב ידע ברמה גבוהה בתחומים הרלוונטיים. המדעים הקוגניטיביים מסבירים ומנתחים את התהליכים הקוגניטיביים כתהליך של עיבוד מידע, וכך מהותי למחקר המודל של הנפש כמחשב, או על כל פנים ראייתם של תהליכים קוגניטיביים שונים כתהליכים חישוביים הממומשים בחומרה המוחית. המכלול הבין-תחומי של המדעים הקוגניטיביים מספק הזדמנויות חדשות להסברן של תופעות שעד לא מכבר, הבנתן נדמתה רחוקה ביותר – יכולות מנטליות שונות ועיגון במערכות פיזיקאליות מורכבות דוגמת המוח האנושי.

בוגרי התכנית יוכלו להמשיך בלימודים לתארים מתקדמים (בהתאם לבחירותיהם הספציפיות בתואר הראשון) בתחומים כמו: מדעים קוגניטיביים, פסיכולוגיה, פילוסופיה, בלשנות ומדעי המוח. בהמשך יוכלו הסטודנטים להשתלב הן בעבודות מחקריות והן בעבודה יישומית בתחומים הנ"ל.

#### מבנה הלימודים

הלימודים יתקיימו במסלול דו-מחלקתי. הסטודנטים יילמדו במחלקה ללימודים רב תחומיים (56 נק"ז) וכן במחלקה נוספת מבין המחלקות הבאות (54 נק"ז): פסיכולוגיה, פילוסופיה, ספרויות זרות (מסלול בלשנות). במסגרת המחלקה ללימודים רב תחומיים, הסטודנטים יילמדו בחטיבה ללימודים קוגניטיביים (28 נק"ז) וכן ייבחרו בחטיבה נוספת (מתחום שונה בו בחרו כמחלקה) מבין החטיבות הבאות: מדעי ההתנהגות, פילוסופיה של הנפש, בלשנות, מדעי המחשב או מדעי העצב. לא יאושר לתלמיד ללמוד חטיבה חופפת לחוג השני שלו.

ההרכבים השונים המומלצים לתכנית במדע קוגניטיבי הם (בנוסף לחטיבה המוצעת):

**1. ספרויות זרות ובלשנות – מסלול בלשנות 54 נק"ז**

במסגרת לימודים רב תחומיים, אחת החטיבות דלהלן :

- |         |                       |
|---------|-----------------------|
| 28 נק"ז | א. מדעי ההתנהגות      |
| 28 נק"ז | ב. מדעי המחשב         |
| 28 נק"ז | ג. בפילוסופיה של הנפש |
|         | ד. מדעי העצב          |

**2. פסיכולוגיה 54 נק"ז**

במסגרת לימודים רב תחומיים, אחת החטיבות דלהלן :

- |         |                      |
|---------|----------------------|
|         | א. בלשנות 28 נק"ז    |
| 28 נק"ז | ב. מדעי המחשב        |
| 28 נק"ז | ג. פילוסופיה של הנפש |
| 28 נק"ז | ד. מדעי העצב         |

**3. פילוסופיה 54 נק"ז**

במסגרת לימודים רב תחומיים, אחת החטיבות דלהלן :

- |         |                  |
|---------|------------------|
| 28 נק"ז | א. בלשנות        |
| 28 נק"ז | ב. מדעי המחשב    |
| 28 נק"ז | ג. מדעי ההתנהגות |
| 28 נק"ז | ד. מדעי העצב     |

הקבלה לתכנית הינה על בסיס תחרותי.

השיבוץ לחטיבות ייבחן בהתאם לדרישותיהן הספציפיות, ומותנה באישור יועץ ראש התכנית.

כל סטודנט ילווה אישית על ידי צוות התכנית, הן בעזרה בהרכבת המערכת והן בייעוץ שוטף. על מערכת הלימודים הסופית לכל סמסטר להיות מאושרת על ידי יועץ/ראש התכנית.



**תכנית הלימודים של החטיבה במדע קוגניטיבי 28 נק"ז#**

		<b><u>שנה א'</u></b>
4 נק"ז (פילוסופיה)	מבוא לפילוסופיה של הנפש	
2 נק"ז	מבוא לבלשנות	
2 נק"ז	*מבוא לתחביר	
2 נק"ז	מבוא לסמנטיקה	או
2 נק"ז	מבוא לפונולוגיה	או
		<b><u>שנה ב'</u></b>
3 נק"ז (מדעים קוגניטיביים)	קורס בחירה שלא נלמד בשנה א' לוגיקה למדעים קוגניטיביים**	
5 נק"ז (מתמטיקה)	מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות*** קורסי בחירה****	או
		מבין קורסי הבחירה מומלץ ללמוד: קורסי השלמות
(פילוסופיה)	קורס נוסף בפילוסופיה של הנפש	
3 נק"ז (פילוסופיה)	מבוא לפילוסופיה של הלשון	או
		<b><u>שנה ג'</u></b>
	סמינר במדעים קוגניטיביים קורסי בחירה****	

\* המבואות האחרים, גם כמו מבואות נוספים (לקסיקון, רכישת לשון, ועוד) וקורסים מתאימים אחרים בבלשנות, הם קורסי בחירה.

\*\* לסטודנטים שאינם לוקחים פילוסופיה כמחלקה או כחטיבה מומלץ לבחור בקורס זה  
\*\*\*קורס זה הנו קורס מתמטי קשה, ומתאים רק לסטודנטים בעלי אוריינטציה מתמטית.  
\*\*\*\*להשלמת הנק"ז הדרושות לחטיבה. ניתן לקחת קורסי בחירה גם בשנה א'.

חטיבה בפילוסופיה של הנפש במסגרת מדע קוגניטיבי 28 נק"ז#  
שימו לב: על תלמידי התכנית למדעים קוגניטיביים המעוניינים ללמוד חטיבה בפילוסופיה, ללמוד את החטיבה בפילוסופיה של הנפש ולא את החטיבה הכללית בפילוסופיה. (תכנית המחלקה השנייה)

## שנה א'

1. מבוא ללוגיקה (א') + תרגיל 3 נק"ז
2. מבוא ללוגיקה (ב') + תרגיל 3 נק"ז
3. מבוא לפילוסופיה של המדע 2 נק"ז
4. מבוא לפילוסופיה של הנפש 3 נק"ז
5. מבוא למטאפיסיקה 2 נק"ז

## שנה ב'

1. מבוא לפילוסופיה של הלשון 3 נק"ז
2. פילוסופיה חדשה: מדקארט עד קאנט (א'-ב') 3 נק"ז
3. שיעור בחירה מתקדם 3-4 נק"ז

## שנה ג'

1. פילוסופיה של המדעים הקוגניטיביים\*\*\*\* 4 נק"ז
2. סמינר בנושאים הקשורים למדעים הקוגניטיביים 3-4 נק"ז

28 נק"ז

סה"כ

הערות:

\* יש לקבל את אישור יועצ/ת החטיבה לפני ההרשמה לקורסים בכל סמסטר.

\* \* יש לדאוג שבשתי החטיבות שבחרתם יהיו לפחות 56 נק"ז

\*\*\* קורסים מתאימים ניתנים גם במחלקה לחינוך ובמחלקות אחרות מחוץ לפקולטה. בתאום עם יועצ/ת החטיבה ניתן ללמוד קורסים אלה במקום חלק מקורסי התוכנית הקבועים.

\*\*\*\* בשנים שבהן לא יינתן השיעור "פילוסופיה של המדעים הקוגניטיביים" ובשנים שבהן יהיה 3 נק"ז, ישלימו התלמידים את מכסת 28 הנק"ז על ידי שיעור/י בחירה מתקדמים בהיקף הנק"ז המתאים.

**ספרויות זרות ובלשנות:#****חטיבה בבלשנות 28 נק"ז**

8 נק"ז	מבואות לבלשנות*	<b><u>שנה א'</u></b>
	(לשון אנגלית לפי הצורך ללא נק"ז)	
4 נק"ז	תחביר	<b><u>שנה ב'</u></b>
4 נק"ז	סמנטיקה	
4 נק"ז	פונולוגיה <u>א</u> קורס בחירה	
4 נק"ז	סמינר	<b><u>שנה ג'</u></b>
4 נק"ז	קורס בחירה	
	(פסיכולוגיה של הלשון, רכישת לשון וכדומה)	

---

סה"כ 28 נק"ז

\* תיאור המבואות לבלשנות נמצא בשנתון המחלקה לספרויות זרות ובלשנות.

**חטיבה במדעי המחשב 28 נק"ז**

- א. קבלה ראשונית לחטיבה תקבע על פי קריטריונים דומים לאלו הנהוגים בקבלת תלמידים למחלקה למדעי המחשב. כל הקורסים הם מתוכנית הלימודים B.Sc. במדעי המחשב.
- ב. הקבלה הסופית לתכנית תיקבע עם סיום 4 קורסי החובה הראשונים.
- ג. לשם קבלה לחטיבה במדעי המחשב יש לפנות ליועץ (פרופ' מיכאל אלחדד) במחלקה למדעי המחשב וזאת בתאום עם יועץ החטיבה למדעי הקוגניטיבי.

פירוט התוכנית בפרק המחלקה למדעי המחשב

**חטיבה במדעי ההתנהגות 28 נק"ז**

(בהדגש פסיכולוגיה)

5 נק"ז	מבוא לפסיכולוגיה
3 נק"ז	מבוא לסטטיסטיקה (סמס' א')
3 נק"ז	הסקה סטטיסטית (סמס' ב')
3 נק"ז	פסיכולוגיה ניסויית
4 נק"ז	פסיכולוגיה קוגניטיבית
	קורס בחירה, סדנה בפסיכולוגיה
10 נק"ז	קוגניטיבית
28 נק"ז	סה"כ

# חטיבות לימודים אלו מיועדות לתלמידי התכנית במדע קוגניטיבי בלבד

### חטיבות הלימודים

חטיבות הלימודים מיועדות לתלמידי הלימודים בתכנית מחלקה ראשית ( 80 נק"ז) ולתלמידי הלימודים במחלקה ללימודים רב-תחומיים. (בתוכנית חד מחלקתית 112 נק"ז או דו מחלקתי 56 נק"ז, ראה בפרק הדין בלימודי המחלקה).

הקורסים שמהם מורכבות החטיבות במחלקות השונות, רוכזו כאן על מנת לאפשר לסטודנט התמחות נוספת והעמקת ידיעותיו בתחומים שונים.

היעוץ בלימודי חטיבות נעשה על-ידי היועצים של החטיבות.

תלמיד הבוחר בחטיבה חייב לעמוד בתנאי הקבלה של החטיבה ובכל החובות והדרישות של כל השעורים בחטיבה, לרבות עבודות ובחינות.

שמן של חטיבות הלימודים המורחבות (28 נק"ז) ייכללו בתעודת הבוגר. (לתלמידי המסיימים בצרף מחלקה ראשית).

במסגרת הלימודים הרב תחומיים במסלול חד מחלקתי לא מופיע שמן של החטיבות בתעודת הבוגר. ציוני החטיבות ישוקללו בציון הסופי לתואר בוגר. במעבר משנה לשנה צריך הסטודנט להגיע לממוצע של לפחות 65.

בסגירת התואר חובה להגיע לממוצע של 65 לפחות.

תלמידי מחלקה ראשית/חטיבות חייבים בכתיבת עבודת סמינר בהתאם לדרישות החטיבה כפי שמופיעות בשנתון.

תלמיד הבוחר באחד מקורסי החטיבה (שאינם מוצעים כסמינר) כסמינר חייב לפנות אל מורה הקורס בבקשה לכתוב עבודה סמינר בקורס זה. ולהעביר אישור בכתב למזכירות הפקולטה.

על התלמיד מוטלת החובה לביצועה של הנחיה זו.

**חובה עליך לקרוא את פרק תקנון הפקולטה לתואר ראשון**

**חטיבה לשפה ותרבות ערבית**

(סימן מחשב 137)

**מטרת הלימודים**

החטיבה לשפה ותרבות ערבית תשאף להעניק ידע רחב על השפה הערבית כתוצר של מערכים חברתיים ותרבותיים משתנים לאורך ההיסטוריה, מהתקופה הקדם אסלאמית ועד ימינו. דגש מיוחד יושם על הזיקות שבין השפה והתרבות, ואלה ישמשו אספקלריה נוספת ללימוד חברות דוברות ערבית. חטיבה זו מהווה מוקד משיכה לסטודנטים ממחלקות שונות, בעיקר מהפקולטה למדעי הרוח והחברה. **סטודנטים בחטיבה ידרשו לעמוד בדרישות הקבלה לחטיבה ולהוכיח ידיעותיהם (שליטה) בשפה הערבית.**

**מבנה הלימודים – 28 נק"ז****שנה א' – מבואות – חובה**

- מבוא לספרות אסלאמית - 2 נק"ז
- מבוא לספרות ערבית קלאסית - 2 נק"ז
- מבוא לתרבות ערבית מודרנית - 2 נק"ז
- מבוא לספרות ערבית מודרנית - 2 נק"ז

**שנה א', ב', ג' – שיעורי בחירה**

- 3 קורסי בחירה - 12 נק"ז
- שנה ב' – פרו"ס - 4 נק"ז
- שנה ג' – סמינר - 4 נק"ז

**ציוני מעבר בחטיבות**

ציון המעבר בקורסי החטיבה לערבית הינו: 56, אולם הממוצע הכללי של החטיבה יהיה לא פחות מ-65.

יועץ החטיבה: ד"ר יאיר חורי (המחלקה ללימודי המזרח התיכון).

**חטיבה ללימודים אורבניים**

(סימן מחשב 154)

**מטרת החטיבה**

החטיבה האורבנית מאפשרת לתלמיד המעוניין בכך ללמוד את הנושא האורבני כיחידה רב-תחומית, כולל היבטים גיאוגרפיים, כלכליים וחברתיים. מטרת החטיבה היא להקנות מושגי יסוד בלימודים אורבניים גם מתחומים שאינם מהווים חלק של המחלקה הראשית של התלמיד. לחטיבה האורבנית יתקבלו תלמידים משנת הלימודים השנייה ואילך.

**מבנה החטיבה**

תכנית מורחבת בת 28 נק"ז: בתכנית המורחבת, התלמיד חייב להשתתף בשלושה מקורסי החובה, שניים מהם ממחלקות שאינן נמנות עם המחלקה הראשית של התלמיד. בסך הכל, על התלמיד לקחת לפחות 14 נק"ז ממחלקות אחרות.

**קורסי החובה הינם:**

- א. מבוא לגיאוגרפיה עירונית.
- ב. יסודות הסוציולוגיה.
- ג. מבוא לכלכלה (ללא כלכלנים).
- ד. מבוא לגיאוגרפיה כלכלית.

כל הקורסים שאינם מוגדרים כקורסי מבוא פתוחים לכל היותר לחמישה (5) מתלמידי החטיבה האורבנית. כדי להירשם בחטיבה בכלל, ולהשתתף בקורס מסויים כתלמידי החטיבה, תלמידים חייבים למלא טופס הרשמה אצל יועץ החטיבה, פרופ' שאול קרקובר בחדר 243 בניין מדעי רוח וחברה. סטודנט שאינו ממלא טופס הרשמה או שאינו מקבל חתימת היועץ להשתתף בקורס מסויים לא יחשב כתלמיד החטיבה.

סטודנט ששמע את המבואות או כל קורס אחר במסגרת לימודיו במחלקת האם או כל מסגרת אחרת, יהיה חייב בקורסים אחרים ע"פ הנחיות היועץ. עדיפות להשתתפות בקורס מסויים תינתן לתלמידים המבקשים לקחת קורס בתחום שאינו חלק מהמחלקה הראשית שלהם. תלמידים מאותה מחלקה יוכלו להשתתף בקורס על תקן החטיבה רק במקרה שישארו מקומות לקראת סוף תקופת השינויים.

יועץ החטיבה: פרופ' שאול קרקובר בחדר 243, בנין מדעי הרוח והחברה

מערכת שעות של תכנית הלימודים מופצת לקראת מועדי הרישום על ידי החטיבה האורבנית ונמצאת במחלקה לגיאוגרפיה או במחלקה ללימודים רב-תחומיים.

**חטיבה באמנות יצירה**

(סימן מחשב 155)

במסגרת תכנית הלימודים באמנות יצירה, אנו מציעים קורסים באומנות ישראלית, ציור, רישום, צילום וביקורת עבודות הניתנים על ידי יוצרים מובילים בתחומם. אנו מעודדים גישה אינטגרטיבית המשלבת בין תיאוריה למעשה ומהווה, לדעתנו, תשתית חיונית לחוקר וליוצר כאחד.

תוכנית הלימודים של החטיבה היא 28 נק"ז בלבד.

**שנה א'**

חובה: ציור / רישום	(שנתי)	6	נק"ז
קורס עיוני בתולדות האמנות (ממבחר קורסי שנה א')	(שנתי)	4	נק"ז

-----  
10 נק"ז

סה"כ

**שנה ב'**

2 סדנאות למתקדמים	(שנתי)	12	נק"ז
-------------------	--------	----	------

-----  
12 נק"ז

סה"כ

**שנה ג'**

חובה: סדנת פרויקט	(שנתי)	6	נק"ז
-------------------	--------	---	------

-----  
6 נק"ז



**חטיבה ללימודי מגדר**

(סימן מחשב 165)

חקר המגדר או - מערכת היחסים בין המינים בחברה - הינו תחום מחקר המתפרש על פני תחומי ידע שונים ועושה שימוש במתודולוגיות מגוונות על מנת לבחון את הגילויים השונים של מגדר ומיניות בחברה ובתרבות האנושית.

במסגרת הקורסים השונים הנלמדים בחטיבה יתוודעו הסטודנטים/יות לדרכים בהן ניתן לבחון את תחומי הידע השונים מפרספקטיבה של מגדר ומיניות באמצעות קריאה מחודשת של טקסטים פילוסופיים, מחקרים הסטוריים, יצירות מרכזיות בתחום הדת, ספרות, אמנות, פוליטיקה, כלכלה וכד'. קורסים אחרים יעמדו על האופנים בהם נוצרות "גבריות" ו"נשיות" כקטגוריות חברתיות בעלות משמעויות ומאפיינים תרבותיים המשתנים בהתאם לזמן ולמקום וכיצד נוצרות קטגוריות חדשות והעדפות מיניות ומגדריות חדשות. תחום ידע צעיר יחסית אוגד בתוכו ידע זה המכונה בשם הכולל לימודי קוויר. יידונו הנחות היסוד על פיהן נגזרת חלוקת התפקידים, הכוח והמשאבים בחברה בין גברים לנשים בתקופות ובחברות שונות. וינתחו מגוון הדרכים בהן נקטו קבוצות שונות של נשים, לאורך ההיסטוריה, להתמודדות עם תנאי חייהן ולעיצובם מחדש.

**חטיבה מורחבת – 28 נק"ז**

1.

הלימודים יתפרסו על פני שלוש שנים.

**שנה א'**

שני קורסי חובה	(סמסטר א')	8	נק"ז
	(סמסטר ב')	–	
	סה"כ	8	נק"ז

**שנה ב'**

קורס חובה	(סמסטריאלי או שנתי)	4	נק"ז
שני קורסי בחירה	(סמסטריאלי או שנתי)	8	נק"ז
	(סמסטריאלי או שנתי)	–	
	סה"כ	12	נק"ז

			<u>שנה ג'</u>
קורס בחירה	(סמסטריאלי או שנתי)	4	נק"ז
סמינר	(סמסטריאלי או שנתי)	<u>4</u>	נק"ז
	סה"כ	8	נק"ז

כל התלמידים חייבים לכתוב עבודת סמינר במסגרת הסמינר הניתן על ידי החטיבה.  
לא ניתן להמירה על ידי עבודה שתכתב במסגרת סמינר שניתן במחלקה אחרת.

הערה : תנאי מעבר משנה לשנה ציון ממוצע בכל הקורסים 65.

#### ראש החטיבה :

ד"ר הנרייט דהאן-כלב המחלקה ללימודים בינתחומיים, חדר 223, בניין 74. טל : 6477953

#### יועצת החטיבה :

ד"ר קטרין רוטנברג- המחלקה ללימודים בינתחומיים, חדר 508, בנין דילר, טל : 6461127

**מערכת שעות של תוכנית הלימודים מופצת לקראת מועדי הרישום על ידי יועצות החטיבה ובמחלקה ללימודים רב-תחומיים.**

**חטיבה באגדה והלכה**

(סימן מחשב 168)

החטיבה מוצעת מתוך הכרה במרכזיותן של האגדה וההלכה בעיצוב התרבות היהודית לדורותיה. בחטיבה מגוון קורסים בנושאים הבאים:

- ספרות בתר-מקראית לזרמיה השונים (הספרים החיצוניים, כתבי כת מדבר יהודה ועוד).
- ספרות התלמוד והמדרש (משנה, תלמוד, מדרשי אגדה, מדרשי הלכה ועוד).
- ספרות הלכתית שלאחר התלמוד (ספרות פסקים, שאלות ותשובות ועוד).

נושאים אלה נלמדים בשילוב של כלי מדע שונים (ספרותיים, לשוניים, הגותיים, היסטוריים ועוד) וניתנים ע"י מרצים מהמחלקות הבאות: מחשבת ישראל, ספרות עברית, היסטוריה של עם ישראל, לשון עברית, מקרא ומזרח קדום.

מבנה חטיבה מורחבת (28 נק"ז)
שני קורסי מבוא*
קורסי בחירה – 16 נק"ז
סמינר ** - 4 נק"ז

\* קורסי מבוא:

- מבוא למחשבת חז"ל וספרותה
- תלמוד

בחטיבה רגילה יבחר הסטודנט אחד מתוך שני הקורסים הנ"ל. סטודנט בחטיבה המורחבת ילמד את שני הקורסים.

\*\* סמינר: בחירת הסמינר בתיאום עם יועץ החטיבה. רישום לסמינר רק לאחר שמיעת קורסי מבוא ורוב קורסי הבחירה.

מרכז החטיבה פרופ' אורי ארליך

### חטיבה ללימודי פולקלור

(סימן מחשב 169)

#### **מטרות החטיבה:**

החטיבה ללימודי פולקלור מציעה מגוון לימודים בין תחומיים בהיבטים רחבים של החשיבה והיצירה העממית: אמונות, מנהגים, טקסים, רפואה עממית, מאגיה, דמונולוגיה ומיסטיקה, גוף ולבוש, הסיפור העממי והאישי, הומור, פתגם וחידה, זיכרון ותיעוד, זהות אתנית וזהות קבוצתית, חיי היום-יום, יצירה חומרית, מופעים עממיים ועוד.

- א. להקנות לתלמיד/ה כלי מחקר אנליטיים להתמודדות עם חומרי הפולקלור על-פי אסכולות ותיאוריות המקובלות במדע הפולקלוריסטיקה.
- ב. להקנות לתלמיד/ה ידע בפולקלור יהודי וישראלי לסוגיו ולתקופותיו תוך השוואה לפולקלור של עמים ותרבויות אחרים.
- ג. להכשיר את התלמיד/ה למחקר עצמאי הכולל איסוף וניתוח של חומרי הפולקלור.

#### **החטיבה לפולקלור כוללת 3 מדורים:**

- א. ספרות עממית ולשון: סיפורי עם, מיתוסים ועלילות גבורה, אגדות קדושים, סיפורים אישיים, מעשיות קסם, בדיחות, חידות ופתגמים, שירה וזמר, בלדות, שירי ערש, קינות.
- ב. אמונות, מנהגים וטקסים עממיים: טקסים, פולחן, מנהגים סביב מחזור החיים ומחזור השנה, דמונולוגיה, מאגיה, רפואה עממית.
- ג. אמנות עממית, תרבות חומרית, מוסיקה ותיאטרון: תשמישי קדושה, קמעות, לבוש, מוזיאונים, מוסיקה, ליטורגיקה, תיאטרון עממי.

#### **מבנה הלימודים**

##### **חטיבה מורחבת – 28 נק"ז**

שנה א	מבוא לתרבות עממית	חובה	2 ש"ש	4 נק"ז
שנה א	שיטות מחקר בפולקלור - עבודת שדה	חובה	2 ש"ס	2 נק"ז
שנה ב	חקר הפולקלור - קריאה בספרות המחקר	חובה	2 ש"ש	4 נק"ז
שנה ב	שיטות מחקר בפולקלור- שדה, תיאוריה, כתיבה	חובה	2 ש"ס	2 נק"ז

**סה"כ 12 נק"ז חובה**

שנה ג	סמינר	סמינר	2 ש"ש	4 נק"ז (סה"כ)
שנים א-ג	6 שיעורי בחירה	שיעור	2 ש"ס	12 נק"ז (סה"כ)

### סה"כ 16 נק"ז

**הערה:** ניתן לסיים את הלימודים בשנתיים באישור ראש החטיבה.

#### **ראש החטיבה:**

ד"ר יובל הררי

המחלקה לספרות עברית – החטיבה ללימודי פולקלור – 08-6461012, yharari@bgu.ac.il

#### **מזכירת החטיבה (מזכירות המחלקה לספרות עברית):**

אילנית כהן – 08-6461131, ilcoh@bgu.ac.il

### חטיבה ללימודי תקשורת

(סימן מחשב 173)

#### 1. יעדים

ככל שהתקשורת הולכת ותופסת מקום מרכזי בחברה בת ימינו, כך גוברים העניין והצימאון להבין את אחת התופעות הנכבדות. לימודי החטיבה אמורים להקנות ידע עיוני, בכללם מושגים בסיסיים וכלים לצריכה נבונה של תקשורת. ייחודה של התוכנית בכך שהיא עוסקת בהיבטים מוסדיים וטכנולוגיים של אמצעי התקשורת המגוונים בהקשרם התרבותי וחברתי.

אין התכנית מתיימרת להכשיר אנשי מקצוע, אך הידע העיוני הנרכש בה עשוי להקל על השתלבות באחד מארגוני תקשורת, יהיה זה עיתון, תחנת שידור, משרד יחסי ציבור או סוכנות פרסום.

#### 2. תנאי קבלה

א. הלימודים ותנאי הקבלה הם ציון פסיכומטרי 500 או סכום 500 (ציוני בגרות + פסיכומטרי).

ב. חלק מהקורסים פתוחים גם ללימודים כלליים.

ג. תלמידים שלמדו קורסים בתקשורת בשנים קודמות במסגרת לימודים כלליים, יוכלו לעבור ללימודים בחטיבה.

ד. כל נקודות הזכות שנצברו בקורסים לתקשורת במסגרת לימודים כלליים ע"י תלמידים שעברו לחטיבה ללימודי תקשורת, ייחשבו לזכותם כלימודים בחטיבה.

#### 3. מבנה הלימודים

היקף הלימודים בחטיבה הוא 28 נק"ז והחל משנת הלימודים תשס"ו הם מורכבים משבעה קורסי חובה, שני קורסי בחירה, סמינר אחד, ו-2 סדנאות (קורס מעשי). הלימודים מתמשכים שלוש שנים.

#### תכנית מחלקה משנית/חטיבה (28 נק"ז)

		<u>שנה א'</u>	
חובה	מושגי יסוד בתקשורת	2	נק"ז
חובה	היסטוריה של אמצעי התקשורת	2	נק"ז
חובה	טכנולוגיות מידע ותקשורת	2	נק"ז
	<b>סה"כ</b>	<b>6</b>	<b>נק"ז</b>
		<u>שנה ב'</u>	
חובה	דיני תקשורת	2	נק"ז
חובה	מפת התקשורת בעולם ובישראל	2	נק"ז
1 קורסי בחירה		3	נק"ז
1 סדנא		2	נק"ז
	<b>סה"כ</b>	<b>9</b>	<b>נק"ז</b>

		<u>שנה ג'</u>	
נק"ז	2	תקשורת וחברה בישראל	חובה
נק"ז	2	סוגיות בתקשורת	חובה
נק"ז	4	(שנתי)	1 סמינר
נק"ז	3		1 קורס בחירה
<u>נק"ז</u>	<u>2</u>		1 סדנא
<b>נק"ז</b>	<b>13</b>	<b>סה"כ</b>	

**חטיבה ללימודי פוליטיקה וחברה אירופית**  
**ע"ש קונרד אדנאואר**  
 (סימן מחשב 187)

**יעדי החטיבה**

השפעתה של יבשת אירופה ובמרכזה האיחוד האירופי על סוגיות עולמיות גוברת בהתמדה. האיחוד האירופי הוא גוש האוכלוסין השלישי בגודלו, הגוש הכלכלי השני בעוצמתו ומסגרת הסחר הגדולה בעולם. לישראל ולאירופה היסטוריה משותפת רבת שנים המאופיינת כיום גם בתלות הדדית גוברת בתחומים שונים. אירופה היא שותפתה הכלכלית הגדולה ביותר של ישראל ולה גם השפעה פוליטית מרכזית על ישראל. מכאן החשיבות הרבה בהיכרות מעמיקה עם יבשת אירופה על כלל נדבכיה: פוליטיקה, חברה, תרבות וכלכלה. חטיבת אדנאואר ללימודי פוליטיקה וחברה אירופית תקנה למשתתפים בה מיומנויות להבנת התהליכים המתרחשים על היבשת האירופית תוך בחינה מעמיקה של המשטר והחברה האירופית ומערכת יחסיה עם מדינת ישראל.

**מבנה החטיבה (28 נק"ז)**

**שנה א'**

קורס מבוא - 4 נק"ז

קורס בחירה - 4 נק"ז

**שנה ב'**

קורסי בחירה - 8 נק"ז

**שנה ג'**

קורס בחירה - 4 נק"ז

סמינר - 4 נק"ז

שפה אירופית\* - 4 נק"ז

יש ללמוד עד סיום לימודי החטיבה

**סה"כ 28 נק"ז**

- החטיבה ללימודי פוליטיקה וחברה אירופית מיועדת גם לסטודנטים הלומדים במסלול ללימודים רב תחומיים בפקולטה למדעי הרוח והחברה.
- \* סטודנטים הלומדים באחד מקורסי השפות מחויבים ל- 8 נק"ז בלימודי השפה הזרה. אף על פי כן, בחישוב הכללי לימודי שפה זרה בחטיבת אדנאואר ללימודי פוליטיקה וחברה אירופית יקנו לסטודנטים 4 נק"ז בלבד ו-4 נק"ז נוספות יכללו במסגרת הקורסים הכלליים.
- סטודנטים הלומדים בחטיבה יידרשו ללמוד 16 נק"ז ממגוון הקורסים המוצעים ע"י החטיבה. 12 נק"ז נוספות ניתן יהיה לבחור ממגוון הקורסים המוצעים ע"י המחלקות הרלבנטיות ובאישור יועצת החטיבה.

**ראו מערכת שעות של המחלקה לפוליטיקה וממשל**



**חטיבה ללימודי יהדות מודרנית**

**(סימן מחשב 188)**

החטיבה היא תכנית לימודים תלת-שנתית המאפשרת לכל מי שנוטל בה חלק להכיר הכרות ראשונית את תרבותו של עם ישראל ואת אוצרות הרוח שלו על ביטוייהם השונים כגון ספרות, היסטוריה, פילוסופיה ואמנות. היקף החטיבה 28 נק"ז.

1. **קורס מבוא פאנורמי – אבני דרך בתרבות היהודית - סמסטר א+ב** (כל סמסטר 2 נק"ז, סה"כ 4 נק"ז)
2. **2 מבואות משתי מחלקות שונות** (סה"כ 4 נק"ז): היסטוריה של עם ישראל, מקרא, מחשבת ישראל, תולדות האמנות וספרות עברית.
3. **8 קורסי בחירה סמסטריאליים** (כל אחד 2 נק"ז; סה"כ 16 נק"ז) מתחומי מחקר שונים: מחשבת ישראל, אמנות, מקרא, היסטוריה של עם ישראל וספרות עברית.
4. התכנית תכלול **סמינר אחד אינטגרטיבי** (4 נק"ז) שיבחן את המושג "יהדות כתרבות" בזיקה בין-תחומית. מלבד סמינר זה תוצע לסטודנטים רשימת סמינרים רלוונטיים מן התכניות של המחלקות השונות.

יועצי החטיבה: ד"ר חיים וייס

ד"ר חנה סוקר-שווגר

### החטיבה לספרויות יהודיות

(סימן מחשב 189)

החטיבה פועלת במסגרת המחלקה לספרות עברית .

#### רקע:

מאז ראשית היווצרות התרבות היהודית הן הכתובה והן הדבורה, נכתבה או הועלתה על הכתב הספרות היהודית בכמה שפות: בעברית ובשפת הסביבה. מאוחר יותר, מימי הביניים ואילך, נוצרו שפות יהודיות ייחודיות כגון לאדינו ויידיש. בכל מקום בו חיו יהודים, הם דיברו בשפה או דיאלקט האופייניים להם ואף ייצרו ספרות בשפות אלו. לספרויות אלה ביידיש ובלאדינו יש זיקה הדוקה לספרות שנכתבה בעברית.

מטרת הלימודים :

- א. הרחבת הידע בספרויות יהודיות, הקניית כלי מחקר ורקע תיאורטי בתחומים אלו.
- ב. הבנת הספרות היהודית במסגרת תרבותית רחבה ובחינת הקשרים והזיקות בין לבין הספרות העברית.
- ג. הכרת ספרות יידיש ולאדינו ותרומתן להעמקת ההבנה של תרבות עם ישראל על מורכבותה ורבדיה השונים.

#### תוכנית הלימודים

##### החטיבה מציעה שתי תכניות לימוד :

כל תכנית כוללת לימודי שפה, מבוא כללי, שעורי בחירה וסמינרים לתלמידים מתקדמים.

א. יידיש ותרבות יהודי מזרח אירופה ואמריקה

ב. לאדינו ותרבות יהודי ספרד

היקף לימודים : חטיבה מורחבת - 28 נק"ז

#### התוכנית ליידיש ותרבות יהודי מזרח אירופה ואמריקה

חטיבה מורחבת – 28 נק"ז

#### שנה א'

##### חובה

תרבות יידיש לסוגיה : בין בעל-פה ובין בכתב 2 נק"ז

ספרות יידיש בין השכלה למודרניזם 2 נק"ז

יידיש שפה ותרבות 2 נק"ז

#### שנה ב'

##### חובה

2 נק"ז	תרבות יידיש באמריקה
2 נק"ז	תרבות יידיש במזרח אירופה
<u>2 נק"ז</u>	יידיש- זהות תרבותית
סה"כ 12 נק"ז חובה	

שנה ג'

4 נק"ז	סמינר
<u>6 נק"ז</u>	שעורי בחירה (לאורך 3 שנות לימוד)
סה"כ 10 נק"ז	

המסלול ללאדינו ותרבות יהודי ספרדחטיבה מורחבת - 28 נק"זשנה א'חובה

2 נק"ז	מבוא לספרות יהודית -ספרדית בכתב
2 נק"ז	מבוא לספרות יהודית - ספרדית בעל-פה
2 נק"ז	לאדינו-לשון ותרבות

שנה ב'חובה

2 נק"ז	מבוא לתולדות האימפריה העות'מאנית
2 נק"ז	מקורות למבוא לאימפריה העות'מאנית
<u>2 נק"ז</u>	יהודי ספרד - זהות תרבותית
סה"כ 12 נק"ז חובה	

שנה ג'

4 נק"ז	סמינר
<u>12 נק"ז</u>	שעורי בחירה (לאורך 3 שנות לימוד)
סה"כ 28 נק"ז	

ניתן לרכז את לימודי החטיבה למשך שנתיים, באישור ראש החטיבה

**החטיבה למדעי העצב**  
(סימן מחשב 191)

**מטרת הלימודים**

החטיבה מיועדת לסטודנטים בפקולטה המעוניינים לרכוש ידע בסיסי בפעילות מערכת העצבים. המחקר במדעי העצב החיש את התפתחותם של תחומי מחקר שונים כגון פילוסופיה של הנפש (Philosophy of Mind), נוירו-כלכלה (neuro-economics), נוירו-בלשנות (neurolinguistics), נורופסיכולוגיה קוגניטיבית וכו'. שיח המדעי של חוקרי מדעי החברה והרוח דורש ידע בתחומים של גנטיקה, הדמייה מוחית תפקודית, נורופיזיולוגיה, שבאופן מסורתי נלמדים רק בפקולטות לרפואה או מדעי הטבע. מטרת הלימודים בחטיבה היא לאפשר לסטודנט להרחיב את הידע על הבסיס הנוירוביולוגי של התנהגות.

**תנאי קבלה לחטיבה**

ציון סכום 650 מינימום. לפחות בגרות אחת של 5 יחידות בפיזיקה, כימיה או ביולוגיה.

**מבנה הלימודים**

**שנה א' – קורסי חובה**

א	2	שיעור	הבסיס הביוכימי של נוירוביולוגיה
ב	4	שיעור	מבוא לנוירוביולוגיה
ב'	2	שיעור	השלמות בפיסיקה למדעי העצב
	8		סה"כ חובה שנה א'

**שנה ב' – קורסי חובה**

א	5	שיעור	פיזיולוגיה כללית ואלקטרופיזיולוגיה	471-8-2026
ב	2	שיעור	נוירופיזיולוגיה	471-8-2027
	7		סה"כ חובה שנה ב'	

**שנה ג' – קורסי חובה**

חדש	נוירופרמקולוגיה	שיעור	2	ב
101-2-0038	נוירואנטומיה תפקודית א'+ב'	שיעור	4	שנתי
101-2-0048				
	סה"כ חובה שנה ג'		6	
	סה"כ חובה		21	
	קורסי בחירה		7	סה"כ = 28

**קורסי בחירה**

- קורסי בחירה מתוך המחלקה לפסיכולוגיה (לא יותר מ-4 נק"ז לתלמידי פסיכולוגיה) וממדעי הרפואה.
- ניתן ללמוד כל שנה בתנאי שלמד קורסי קדם.
- אין לבחור יותר מ-4 נק"ז ממחלקות האם של הסטודנט/ית.

**חטיבה בלימודי אפריקה**  
(סימן מחשב 192)

מטרת התוכנית היא לשמר ולחזק את לימודי אפריקה ולהפוך את אוניברסיטת בן גוריון למרכז הארצי להוראה ולמחקר על אפריקה. התוכנית בנויה על גישה רב-תחומית ומטרתה להקנות לתלמידים ידע על היסטוריה, פוליטיקה ותרבות ביבשת אפריקה בתקופות ואזורים שונים. התוכנית מתבססת על קורסים שיינתנו על ידי סגל קיים במחלקות שונות בפקולטה למדעי הרוח וחברה (פוליטיקה וממשל, היסטוריה, ספרויות זרות ובלשנות, וכו') בתוספת קורסים שיועברו על ידי מורים מן החוץ.

**מבנה החטיבה (28 נק"ז)**

סה"כ יש לצבור 12 נק"ז קורסי מבוא (חובה), 12 נק"ז קורסי בחירה וסמינר 1 – 4 נק"ז

**שנה א'**

\*מבוא ללימודי אפריקה - 4 נק"ז

קורסי מבוא - 8 נק"ז

**שנה ב'**

קורסי בחירה - 8 נק"ז

**שנה ג'**

קורס בחירה - 4 נק"ז

סמינר - 4 נק"ז

**סה"כ 28 נק"ז**

\* הקורס הנו קורס חובה

קורסי מבוא מעבר ל-12 הנק"ז הדרושות, יוכרו כנק"ז של קורסי בחירה

**חטיבה במדעים וטכנולוגיה**

(סימן מחשב 195)

**חטיבה בהיקף 28 נק"ז**

מחלקה נותנת	תרגול (ש"ש)	הרצאה (ש"ש)	נק"ז	קורסי חובה (סה"כ 11.50 נק"ז)
מתמטיקה	2	4	5	חדו"א ואלגברה
פיסיקה	2	3	4	מבוא לחקר ביצועים
פיסיקה	1	2	2.5	מבוא למערכות מידע תקשורת
			16.5	קורסי בחירה באישור ועדת הוראה
	28	28	28	סה"כ:

**הערות:**

ניתן להחליף קורס חובה בקורס מקביל באישור ועדת הוראה  
קורס חובה הנלמד במסגרת (מחלקה או חטיבה) אחרת ניתן להחליף בקורסי בחירה.

**הלימודים בחטיבה מותנים באישור מיוחד.**

**לימודים כלליים**  
**(סימן מחשב 151)**

**הלימודים הכלליים כוללים :**

1. אנגלית כשפה זרה ברמת מתקדמים 2 \*
2. הכרת הספרייה
3. לימודי בחירה כלליים
4. לימודי בחירה מתוך המחלקות השונות\*\*

\* על סטודנט שקיבל פטור מאנגלית במבחן הפסיכומטרי לדאוג לעדכון הפטור במחלקה לאנגלית כשפה זרה.

\*\* קורסים ברמת תואר שני אינם מוכרים כקורסים כלליים.  
 קורסים מהפקולטה להנדסה ומביה"ס לניהול אינם מוכרים כקורסים כלליים (פרט ללימודים קודמים במחלקות אותם עזב הסטודנט באוניברסיטת בן גוריון בנגב).

תלמיד אשר קיבל פטור על סמך לימודים קודמים אינו רשאי ללמוד קורסים מקבילים נוספים.  
 אם יתברר כי התלמיד בחר ללמוד לימודים כלליים או קורסים נוספים במחלקות היכולים להוות תחליף לפטור אותו קיבל נראה בכך הודעה כי ויתר על הזכאות לפטור והקורסים אותם למד כאן ישתקלו לו לתואר.



### הכרת הספרייה

תרגיל וירטואלי באינטרנט להכרת הספרייה. התרגיל נועד עבור סטודנטים חדשים וסטודנטים בעלי רקע אקדמי ממוסדות אחרים. (כולל המכללות האקדמיות בחסות אוניברסיטת בן גוריון בנגב). הקורס אינו מקנה נקודות זכות ומדווח בציון "עובר" או "לא השתתף". השתתפות בתרגיל הוירטואלי הוא חובה. לא ניתן לקבל פטור מתרגיל זה.

כדי לעבור את התרגיל יש להכנס לאתר הבית של הספרייה בכתובת:

**[www.bgu.ac.il/aranne](http://www.bgu.ac.il/aranne)**

### לימודי בחירה

כל תלמיד חייב בלימודי בחירה מחוץ לתחומי התמחותו, בהיקף של 10 נק"ז. (תלמידי המחלקה ללימודים רב-תחומיים חייבים ב- 8 נק"ז בתוכנית דו-מחלקתית וב-6 נק"ז בתוכנית החד-מחלקתית).

התלמיד יבחר את לימודי הבחירה מתוך הרשימה המתפרסמת בנפרד. הלימודים שברשימה פתוחים לתלמידים מכל הפקולטות והמחלקות. אולם מספר המקומות מוגבל ויש להרשם במועדי הרישום כפי שנקבעו לכל תלמיד.

תלמיד המעוניין לבחור בקורס מחלקתי שאינו נכלל ברשימת הלימודים הכלליים (ובתנאי שאינו שייך לפקולטה להנדסה או ביה"ס לניהול), חייב לקבל את אישור היועץ המחלקתי שלו ואישור יועץ המחלקה - המציעה את הקורס, ובתנאי שהקורס אינו נכלל בתחומי התמחותו דהיינו אינו מופיע כקורס חובה או בחירה במסגרת לימודיו.

כמו כן עליו לדאוג כי המחלקה תפתח עבורו מקום במחשב, בתקופת הרישום לקורסים.

תלמיד הבוחר בקורס הניתן על ידי הפקולטה למדעי הרוח והחברה חייב למלא את כל דרישת הקורס. לרבות נוכחות, עבודות, תרגילים ובחינות.

שיעורים רבים הם שנתיים ומחולקים לשני חלקים, כאשר לכל חלק מספר מחשב שונה. חלק א' ניתן בסמסטר א' וחלק ב' ניתן בסמסטר ב'.

**תלמיד חייב להשתתף בשני חלקי הקורס באותה שנת לימודים אקדמית.**

**לא יינתן אישור או ציון על חלק של קורס. הציון בקורס שנתי מדווח בסוף השנה לשני הסמסטרים ביחד ולאחר שמילא הסטודנט את כל חובותיו ומטלותיו בקורס בשני הסמסטרים.**

רשימות קורסי הבחירה של הלימודים כלליים מתפרסמות על לוח המודעות של מזכירות הפקולטה למדעי הרוח והחברה ובאתר האינטרנט.

פרטים על מועדי השיעורים הניתנים על ידי המחלקות מופיעים ברשימות השיעורים של אותן המחלקות. \*

### נוכחות חובה בכל הלימודים הכלליים.

#### קורסי הספורט אינם מקנים נק"ז.

הקורס סוגיות נבחרות במדע מס' מחשב ..... -1-900 ניתן ללימוד פעם אחת בלבד בלימודי התואר. קורסים ברמת תואר שני אינם מוכרים כקורסים כלליים.

\* יתכנו שינויים - יפורסמו על לוחות המודעות בפקולטה.

### לימודי תואר שני (M.A)

בפקולטה למדעי הרוח והחברה זכאיות להעניק את התואר "מוסמך במדעי הרוח והחברה" המחלקות הבאות: מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום; ספרות עברית; לשון עברית; לימודי המזרח התיכון; היסטוריה של עם ישראל; מחשבת ישראל; היסטוריה כללית; גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי; חינוך; פילוסופיה; ספרויות זרות ובלשנות; פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה; כלכלה; עבודה סוציאלית; תקשורת; הוראת המדעים והטכנולוגיה; ניהול וישוב סכסוכים, תולדות האמנות ותרבות חזותית; לימודי מגדר; מדעים קוגניטיביים, פוליטיקה וממשל.

### מזכירות לימודי מוסמכים

המזכירות מטפלת בכל הנושאים האקדמיים והמנהליים הנוגעים לסדרי הלימודים, תכניות הלימודים, הרשמה לקורסים, טיפול בפניות לוועדת המוסמכים הפקולטית, הנפקת גיליונות ציונים, אישורי לימודים, חופשות/הפסקות לימודים, הארכת משך לימודים, אישורי זכאות ועוד.

מזכירות הפקולטה ללימודי מוסמכים נמצאת בקרית האוניברסיטה, בבניין צוקר גולדשטיין-גורן (72). כתובתנו: אוניברסיטת בן גוריון בנגב, הפקולטה למדעי הרוח והחברה, ת.ד. 653 באר-שבע, מיקוד 84105.

טלפון: 08-6461109, 08-6479849 פקס: 08-6472887.

כתובת מייל מזכירות מוסמכים: עידית מזרחי [mizrahii@bgu.ac.il](mailto:mizrahii@bgu.ac.il), תמר רייך [traich@bgu.ac.il](mailto:traich@bgu.ac.il)

אתר הפקולטה: <http://cmsprod.bgu.ac.il/humsos>

קיוסק המידע לסטודנט: <http://cmsprod.bgu.ac.il/Units/kiosk/>

שעות קבלת הקהל בתיאום טלפוני או בשעות המפורסמות באתר הפקולטה.

פניות סטודנטים אל ועדת המוסמכים הפקולטית, בנושאים אקדמיים, תעשה בכתב ובצירוף האישורים הבאים:

- התייחסות מרצה הקורס (במידה ולפנייה יש קשר לקורס)

- צירוף המלצת יו"ר ועדת המוסמכים המחלקתית

- צירוף המלצת ראש המחלקה

פניות שלא יצורפו להן החלטות הרשות הקודמת כמפורט מעלה, לא יטופלו.

במקרים בהם ועדת המוסמכים הפקולטית החליטה לדחות את בקשת הסטודנט/ית, ניתן להגיש ערעור לדיקן הפקולטה.

### תקנות הלימודים לתואר שני

באחריות הסטודנטים לדעת את כל התקנות וההוראות המפורטות כאן והתקנות המתפרסמות באתר הפקולטה/האוניברסיטה במהלך הלימודים. הסטודנטים הינם האחראים על תכנית הלימודים שלהם ואין בהרשמה לקורסים בכדי לפטור מחובה זו.

**חובת אנגלית**

תנאי בסיסי לקבלה לתואר שני בפקולטה למדעי הרוח והחברה הינו השלמת **כל** חובות האנגלית בתואר הראשון עד לרמת הפטור בציון עובר. סטודנטים שסיימו לימודיהם לתואר ראשון במוסד אקדמי מוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה והשלימו קורס השווה ברמתו לקורס "אנגלית מתקדמים 2" הנלמד באוניברסיטת בן-גוריון או קיבלו פטור מאנגלית ע"ס הבחינה הפסיכומטרית או בחינת אמ"ר, יהיו פטורים מחובה זו.

להלן טבלת הציונים הנדרשים באנגלית במחלקות הפקולטה:

מחלקה	ציון עובר באנגלית בנתיב כללי	ציון עובר באנגלית בנתיב מחקרי
פסיכולוגיה	-	75
סוציולוגיה ואנתרופולוגיה	75	75
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום		
• מקרא	56	65
• ארכיאולוגיה	75	75
ספרות עברית	56	75
לשון עברית	56	56
לימודי המזרח התיכון	65	65
היסטוריה של עם ישראל	65	65
מחשבת ישראל	56	56
היסטוריה כללית	65	65
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	65	65
חינוך:		
• פסיכולוגיה במערכת החינוכית	-	75
• מינהל, חברה ומדיניות החינוך	56	75
• יעוץ חינוכי	56	75
• תכניות לימודים והוראה	56	75
פילוסופיה	80	80
פוליטיקה וממשל	60	60
כלכלה	65	65
עבודה סוציאלית	56	56
תקשורת	56	56
תולדות האמנות ותרבות חזותית	65	65
לימודי מגדר	65	65
מדעים קוגניטיביים	-	75
ניהול וישוב סכסוכים	65	65
הוראת המדעים והטכנולוגיה	56	56

\* סטודנטים שסיימו לימודים לתואר ראשון וציונם בקורס האנגלית נמוך מהציון המינימאלי הנדרש על ידי המחלקה המקבלת (כמפורט בטבלה לעיל), ידרשו ללמוד את הקורס "אנגלית מתקדמים 2" או להבחן בבחינת אמ"ר ולקבל ציון 234 לפחות לצורך קבלת הפטור. השלמת חובה זו תעשה עד תום שנת הלימודים הראשונה בתואר השני. המשך הלימודים מותנה בסיום בהצלחה של תנאי זה.

### תנאי קבלה לתואר שני

קבלת סטודנטים ללימודי תואר שני נקבעת על ידי ועדת הקבלה של המחלקה ובאישור ועדת המוסמכים של הפקולטה. רשאים להירשם בוגרי תואר ראשון ממוסד אקדמי בארץ או בחו"ל המוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה. ממוצע הציונים בתואר הראשון הנדרש לקבלה לפקולטה הוא 80 לפחות, על פי אחת משתי האפשרויות הבאות:

אפשרות א' : ציון 80 ומעלה בתואר הראשון בתחום הלימודים שבו מבקשים המועמדים להתקבל ללימודי תואר שני.

אפשרות ב' : ציון 80 ומעלה שהוא ממוצע הציונים המשוקללים של כל תחומי הלימודים לתואר ראשון של המועמדים.

ועדת הקבלה המחלקתית תקבע באיזה משתי האפשרויות יתקבלו המועמדים. כמו כן, המחלקה רשאית לקבוע ממוצע ציונים גבוה יותר מ-80 ותנאי קבלה נוספים.

### מעמד הסטודנטים

הסטודנטים לתואר שני יתקבלו ללימודים באחד מהמעמדות הבאים:

#### סטודנטים במעמד "מן המניין"

- א. בוגרי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בממוצע הנדרש על ידי המחלקה המקבלת.
- ב. השלימו אנגלית בתואר ראשון עד לרמת הפטור (ע"ס פסיכומטרי/בחינת אמ"ר/קורס מתקדמים 2).
- ג. אינם חייבים בקורסי השלמה.

#### סטודנטים במעמד "לא מן המניין"

1. "על תנאי" – סטודנטים שסיימו את כל חובותיהם האקדמיים לתואר ראשון אך טרם הציגו אישור זכאות/תעודת בוגר. מעמד זה הינו לשנה אקדמית אחת בלבד. סטודנטים שלא יציגו את אישור הזכאות וגיליון הציונים הסופי עד תום שנת הלימודים הראשונה של התואר השני, יופסקו לימודיהם. הוועדה המחלקתית רשאית לקבל ללימודי תואר שני גם סטודנטים החייבים לא יותר מ-4 נקודות זכות להשלמת החובות בתואר הראשון. המשך הלימודים מותנה בסיום התואר הראשון בתום השנה הראשונה של התואר השני.
2. "משלים" – סטודנטים בעלי תואר ראשון במחלקה או במסלול השונים מאלו שבהם הם עתידים ללמוד את לימודי התואר השני הנדרשים ללמוד קורסי השלמה, בהתאם להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית. השלמת הקורסים תעשה עד תום שנת הלימודים הראשונה בתואר. המשך הלימודים מותנה בהשלמת כל הקורסים בהצלחה.

3. "משתלם" - סטודנטים שממוצע ציוניהם בתואר הראשון נמוך מהנדרש, יתקבלו ללימודים בתנאי זה למשך שנה אקדמית אחת בלבד וידרשו להשיג ממוצע ציונים של 80 או יותר ב-4 קורסי מ.א. לפחות.
4. "לא לתואר" - סטודנטים בעלי תעודת ב.א. המעוניינים ללמוד קורסים/ים שלא לתואר, רשאים ללמוד במעמד זה שנה אחת בלבד.
6. "השלמת תיזה" – מיועד לסטודנטים בוגרי תואר שני ללא עבודת גמר (נתיב כללי) המעוניינים להשלים את עבודת הגמר לקראת לימודים לתואר שלישי. על הסטודנטים לכתוב עבודת גמר ולהגישה לשיפוט תוך שנתיים. במידת הצורך ובהתאם להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית, יידרשו גם בהשלמת קורסים.

### מבנה הלימודים

תכנית הלימודים כוללת קורסי השלמה (שאינם מזכים בנקודות זכות לתואר), קורסי חובה, קורסי בחירה, עבודת גמר, בחינת הגנה על עבודת הגמר (לסטודנטים בנתיב המחקרי) ובחינת גמר (לסטודנטים בנתיב הכללי).

### הלימודים ברוב מחלקות הפקולטה מתנהלים בשני נתיבי לימוד :

נתיב מחקר - נתיב זה מיועד לסטודנטים המעוניינים בפיתוח יכולתם המחקרית, בהרחבת השכלתם האקדמית והעמקת התמחותם המקצועית. היקף הלימודים בנתיב זה לא יפחת מ-24 נקודות זכות (לא כולל עבודת הגמר). קורסי השלמה **אינם** כלולים במסגרת נקודות הזכות לתואר. סטודנטים הלומדים בנתיב המחקרי ישלימו את לימודיהם בכתיבת עבודת גמר אשר בה יציגו את יכולתם המחקרית, את כושר הניתוח העצמאי שלהם ואת ידיעותיהם. השלמת הלימודים בנתיב זה תאפשר לסטודנטים להמשיך ללימודי דוקטורט. סטודנטים הנמצאים בשלב מתקדם של מחקרם והוכיחו יכולת בולטת בעבודת המחקר, יוכלו להרחיבה לעבודת דוקטורט במסגרת המסלול המשולב לדוקטורט.

נתיב כללי - מיועד לסטודנטים המעוניינים בהרחבת השכלתם האקדמית ובהעמקת הידע בתחום הלימודי או המקצועי בו הם עוסקים, והלומדים בו פטורים מהגשת עבודת הגמר. היקף הלימודים בנתיב הכללי לא יפחת מ-36 נקודות זכות. על הסטודנטים בנתיב הכללי להיבחן בבחינת גמר מסכמת עם סיום חובות השמיעה לתואר.

### משך הלימודים

הלימודים לקראת תואר שני נמשכים **שנתיים**. על הסטודנטים הלומדים בנתיב הכללי לסיים את חובות השמיעה לתואר ולהיבחן בבחינת גמר בתום השנה השנייה ללימודים. על הסטודנטים בנתיב המחקרי לסיים את חובות השמיעה ולהגיש את עבודת הגמר לשיפוט בתום השנה השנייה ללימודים. ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית רשאיות, בהתאם להמלצת המנחה, יו"ר ועדת המוסמכים המחלקתית וראש מחלקה, לאשר הארכת לימודים לשנה אחת נוספת.

### רישום לקורסים

באחריות הסטודנטים להירשם בכל סמסטר לקורסים ו/או לכתיבת עבודת גמר. היקף לימודים מינימאלי בכל סמסטר הינו 6 נקודות זכות (6 שעות סמסטריאליות). הרישום לקורסים מתבצע בכל סמסטר על ידי הסטודנטים באמצעות האינטרנט. בתום תהליך הרישום לקורסים חובה להנפיק תדפיס רישום לקורסים ולשמור עליו עד תום הסמסטר. מועדי הרישום לקורסים מתפרסמים באתר הפקולטה. הודעות על הרישום והנחיות כלליות נשלחות אל הסטודנטים לתיבת הדוא"ל של האוניברסיטה בלבד.

חלון הזמן להרשמה לקורסים הינו אישי ומותאם להתקדמות הסטודנטים בלימודים. הקפדה על שימוש מושכל בחלון זמן זה תאפשר לסטודנטים להירשם ולהשתתף בקורסים המיועדים להם, ובכך להשלים את הלימודים לתואר במועד. שימוש בחלון הזמן שלא בהתאם ליעודו המקורי ולא לצרכים האישיים מהווה עברת משמעת. סטודנטים שימצא כי ניצלו לרעה זכות זו, יועמדו לדין משמעתי בפני בית דין למשמעת סטודנטים.

**תקופת שינויים** – סטודנטים רשאים לערוך שינויים בקורסים אליהם נרשמו במהלך השבועיים הראשונים של כל סמסטר. בתום כל שינוי יש להנפיק תדפיס לימודים ולשמור עליו עד לקבלת כרטיס הנבחן. לא יאושר רישום לקורסים אחרי תום תקופת השינויים.

סטודנטים שלא ירשמו לקורסים עד תום תקופת השינויים, יופסקו לימודיהם (בגין "אי רישום לקורסים"). החזרה ללימודים תהיה כרוכה בחידוש הרשמה דרך מדור רישום וטעונה אישור של ועדת הקבלה המחלקתית והפקולטית.

### רישום לעבודת גמר

סטודנטים בנתיב המחקרי ירשמו בסמסטר ה-3 ללימודים ל"עבודת גמר" עם נקודות זכות (XXX-2-9991). בסמסטר ה-4 ללימודים יבוצע רישום אוטומטי על ידי הפקולטה ל"עבודת גמר" עם נקודות זכות (XXX-2-9992). על הסטודנטים לבדוק שהרישום האוטומטי בוצע בהצלחה. במידה ולא בוצע רישום, באחריות הסטודנטים להירשם לעבודת הגמר בסמסטר הרביעי ללימודים.

סטודנטים שלא יצליחו להשלים את כתיבת עבודת הגמר שלהם עד תום השנה השנייה ללימודים, ויקבלו אישור מהמחלקה והפקולטה להמשיך לכתוב את עבודת הגמר בשנה השלישית לתואר, ירשמו בסמסטר ה-5 וה-6 ללימודים ל"כתיבת עבודת גמר" (XXX-2-7777), ללא נקודות זכות (לא יבוצע רישום אוטומטי ל"כתיבת עבודת גמר").

אי ביצוע רישום ל"עבודת גמר" או ל"כתיבת עבודת גמר" אינו פוטר מתשלום שכר לימוד (לפרטים נוספים נא לעיין בחוברת הוראות והסברים לתשלום שכר הלימוד).

סטודנטים הלומדים במסלול השלמת עבודת גמר ירשמו ל"כתיבת עבודת גמר ללא נקודות זכות (XXX-2-7777) החל מהסמסטר הראשון ללימודים ובכל סמסטר ברצף עד להגשת עבודת הגמר לשיפוט.

### קורסים וקורסים שנתיים

\*קורס שנתי מורכב משני חלקים המועברים בשני סמסטרים. סטודנט חייב להשתתף בשני חלקי הקורס באותה שנת לימודים אקדמית. סטודנט שלמד חלק ראשון של קורס שנתי ולא למד את חלקו השני באותה השנה, יהיה חייב ללמוד שוב את שני חלקי הקורס ולעמוד מחדש בכל הדרישות. בשום אופן לא יינתן ציון עבור חלק אחד של קורס שנתי. הציון הסופי בקורס שנתי מדווח בתום שנת הלימודים, לאחר שהושלמו כל מטלותיו בשני החלקים.

\*המחלקה רשאית לאשר לסטודנטים ללמוד קורס אחד או שניים, בהיקף שלא יעלה על 8 נקודות זכות, מתכנית הלימודים של התואר הראשון, אשר יוכרו בלימודי התואר השני. סטודנטים שיחרגו מהיקף זה, יידרשו ללמוד קורסים נוספים מתכנית הלימודים של התואר השני, והקורסים/העודפים לא יוכרו במניין הנקודות לתואר, על כל המשתמע מכך.

\*סטודנטים רשאים ללמוד, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית, קורס קריאה מודרכת אצל שני מרצים שונים ובהיקף שלא יעלה על 4 נק"ז.

ויתור אקדמי

(ביטול אקדמי אחרי תום תקופת השינויים)

ניתן לבטל קורס/ים אחרי תום תקופת השינויים בקנס עד חודש לפני תום הסמסטר (הביטול מתבצע ע"י פנייה אל מזכירות הפקולטה ע"ג טופס מתאים שימצא באתר במועדים הרלוונטיים, והחיוב בקנס יתבצע ע"י מדור חשבונות סטודנטים). חשוב לציין כי ויתור אקדמי על קורס/ים אינו מביא לשינוי בהיקף תשלום שכר הלימוד בסמסטר הרלוונטי. סטודנט שביטול רישום לקורס באופן זה אינו זכאי לגשת לבחינה גם אם הקורס המבוקש מופיע בתדפיס הנבחן. קורס/ים שבוטלו באופן זה לא ישוקללו בממוצע התואר ולא יופיעו בגיליון הציונים הסופי לתואר (בקיוסק המידע הקורס יופיע עם ציון 710).

עיכוב רישום לקורסים

הפקולטה רשאית לעכב סטודנטים ברישום לקורסים מהסיבות הבאות:

- אי עמידה בדרישות הקבלה
- אי הסדרת התשלומים בשכר לימוד
- אי סיום לימודים במועד הנדרש
- אי קביעת מנחה/ הגשת הצעת מחקר/אישור הצעת מחקר/הגשת עבודת גמר במועד שנקבע

שיטת הערכה

הציון הסופי בקורס הינו ציון מספרי (0-100) או ציון מילולי (עובר, נכשל, לא השלים, לא השתתף). הציון הסופי בקורס יכול להיקבע על בסיס המרכיבים הבאים (כולם או חלקם): בחינה, תרגילים, עבודות והשתתפות פעילה. הרכב הציון ותנאים נוספים ימסרו על ידי המרצה בתחילת הקורס ויצוינו בסילבוס הקורס. ציון עובר בקורסים הנלמדים בתואר שני הנו 65. המחלקה רשאית לקבוע ציון עובר גבוה יותר. על הסטודנטים חלה חובת מעבר של 65 לפחות בבחינת הקורס. רק לאחר שעברו בהצלחה את הבחינה בקורס, ישוקללו המרכיבים הנוספים (בחנים, עבודות וכדומה) ויינתן ציון סופי בקורס. בכל הקורסים קיימת חובת נוכחות בשיעורים. סטודנטים שיעדרו למעלה מ-20% מהמפגשים בקורס לא יורשו להשתתף בבחינה וציונם הסופי בקורס יהיה "700".

סטודנטים שגישו פחות מ-80% מהעבודות לא יורשו לגשת לבחינה והקורס לא יוכר במניין הנקודות לתואר. סטודנטים לתואר שני רשאים לגשת למועד בחינה אחד בלבד בכל קורסי התואר השני, וחייבים לגשת למועד שנקבע על ידי המחלקה. יוצאים מן הכלל קורסי ההשלמה וקורס/ים ברמת תואר ראשון בהם ניתן לגשת למועד נוסף.

סטודנטים שנמנעה מהם האפשרות לגשת לבחינה במועד שנקבע, יגישו בקשה למועד מיוחד למזכירות המחלקה. יש לעיין בנוהל הבחינות האוניברסיטאי באתר המזכירות האקדמית:

<http://web.bgu.ac.il/acadsec/nohalbhinot.html>

זכאים לגשת לבחינות סטודנטים העונים על הכללים הבאים:

1. רשומים לקורס/ים במערכת מנהל תלמידים.
2. עמדו בכל המטלות הנדרשות על פי האמור בסילבוס הקורס.
3. הסדירו חובות כספיים לאוניברסיטה.
4. לא קיימת פסיקה משמעתית המונעת השתתפות בבחינה.



כישלון בקורס

כישלון או אי השתתפות בקורס חובה מחייב חזרה על הקורס בשנה העוקבת (בכפוף לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית). כישלון חוזר בקורס חובה יוביל להפסקת לימודים אקדמית. במקרה של כישלון או אי השתתפות בקורס בחירה, רשאים הסטודנטים לחזור על הקורס או ללמוד קורס בחירה אחר במקומו.

פטור מקורסים

סטודנטים רשאים להגיש בקשה לפטור מקורסי חובה ו/או השלמה על סמך קורסים שנלמדו במוסד אקדמי מוכר. הפטור אינו מזכה בנקודות זכות. על הסטודנטים למלא טופס בקשה לפטור, לצרף גיליון ציונים וסילבוס מקוריים ולהגישו למזכירות המחלקה. הפטור טעון אישור של ועדות המוסמכים המחלקתית והפקולטית. אין להירשם לקורסים שבגינם הוגשה בקשה לפטור.

הכרה בקורסים

סטודנטים רשאים להגיש בקשה להכרה בקורסים עודפים ובתנאי שעונים על כל הקריטריונים הבאים:

1. הקורסים נלמדו במוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל
2. הקורסים עודפים או שלא שוקללו בתואר הקודם
3. הקורסים רלוונטיים לתכנית הלימודים הנלמדת
4. הציון הסופי בקורסים הוא 65 לפחות
5. הקורסים נלמדו ב-5 השנים האחרונות ממועד הקבלה לתואר השני

ניתן להכיר בקורסים שנלמדו במוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל בהיקף של עד מחצית מחובות השמיעה לתואר (קורסים).

על הסטודנטים למלא טופס בקשה להכרה, לצרף גיליון ציונים מקורי וסילבוס של הקורס/ים ולהגישו למזכירות המחלקה. ההכרה טעונה אישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית.

הכרה בקורסים שנלמדו במוסד אקדמי אחר מזכה רק בנקודות הזכות (הציונים אינם משתקללים בממוצע הסופי בתואר). קורסים שנלמדו במחלקות/פקולטות אחרות באוניברסיטת בן גוריון יזכו בנקודות ובציונים.

סטודנטים שאושרה להם הכרה בקורסים ולמדו קורסים מעבר למכסת הנקודות הנדרשת בתואר, יגרע העודף מן ההכרה על ידי הפקולטה באופן אוטומטי במעמד סגירת התואר.

התיישנות על לימודים

סטודנטים שהפסיקו לימודים למשך 5 שנים ויותר, תחול התיישנות על לימודיהם. המחלקה רשאית להכיר בקורסים מסוימים על פי שיקוליה, באישור ועדת המוסמכים הפקולטית באופן הבא:

\* מעבר ל-10 שנים תחול התיישנות מלאה על כל הקורסים. לא תועבר בקשה לאישור קבלה והדחייה תהיה אוטומטית.

\* בין 5-10 שנים, בנוסף לקורסים החסרים להשלמת התואר, תיגדרש תכנית השלמות נוספת לצורך ריענון הלימודים. התכנית תקבע על ידי המחלקה בהתאם לנוסחה הבאה: מס' הקורסים הנדרש לריענון  $= 1 * (x-5)$

$x =$  מס' השנים של ההפסקה

לדוגמה, סטודנט שהפסיק את לימודיו למשך 7 שנים יחויב, מעבר לנקודות הנדרשות לשם השלמת החובות האקדמיים, בתכנית ריענון של 2 קורסים שנתיים:  $2 = 1 * (7-5)$

חופשת לימודים

סטודנטים רשאים לצאת לחופשת לימודים לתקופה שלא תעלה על שני סמסטרים במהלך התואר ובתנאי שמתקיימים התנאים הבאים:

- מעמד אקדמי "מן המניין".
- ממוצע הציונים עד למועד הבקשה לחופשה הינו 80 לפחות.
- טרם סיימו חובות שמיעה (קורסים).

בקשה לחופשת לימודים ניתן להגיש עד היום האחרון של תקופת השינויים. לא תאושר חופשת לימודים בדיעבד. בתום החופשה, יש לחדש הרשמה ללימודים באמצעות האינטרנט או ברכישת מעטפת הרשמה (ללא תשלום דמי רישום). חופשת לימודים מאושרת אינה נספרת במניין שנות הלימוד בתואר. סטודנטים שלא ישובו ללימודים בתום החופשה, יופסקו לימודיהם. לא תאושר חופשת לימודים לצורך כתיבת עבודת הגמר.

הפסקת לימודים

הפסקת לימודים יכולה להתבצע מהסיבות הבאות: בקשת הסטודנט, אי עמידה בתנאי הקבלה, פסיקת בית דין משמעתי, אי סיום חובות במסגרת שנת השלמות לקראת התואר, אי עריכת רישום לקורסים, אי חזרה מחופשת לימודים, אי סיום לימודים במועד, אי קביעת מנחה/אי הגשת הצעת מחקר/אי הגשת עבודת גמר במועד. ועדות המוסמכים המחלקתית והפקולטית רשאיות להפסיק את לימודיהם של סטודנטים אשר לא עמדו בהתחייבויותיהם האקדמיות ולא מילאו את התנאים אשר הוטלו עליהם בעת קבלתם ללימודים.

בחינת גמר

על הסטודנטים בנתיב הכללי להיבחן בבחינת גמר (בכתב ו/או בעל-פה על פי החלטת המחלקה) בתום השנה השנייה ללימודים (עד ה-30.9 ולא יאוחר מה-30.12 באותה השנה).

סטודנטים הלומדים בנתיב המחקרי וחייבים להבחן בבחינת גמר, יבחנו בתום תהליך השיפוט לאחר קבלת ציון עבור עבודת הגמר.

ציון בחינת הגמר הינו ממוצע הציונים של שני בוחנים לפחות. ציון עובר בבחינת הגמר הוא 75 לפחות. סטודנטים שנכשלו בבחינת הגמר יורשו, בהתאם לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית, להיבחן פעם נוספת במועד הבחינה הקרוב ביותר.

סגירת תואר

על הסטודנטים למלא טופס בקשה להכנת אישור זכאות (נמצא באתר הפקולטה) ולהעבירו למזכירות המחלקה. יש לבדוק את הציונים הסופיים בקורסים טרם הסגירה מאחר ולא ניתן יהיה לבצע שינויים אחרי שהוכן אישור זכאות. המחלקה תבצע את סגירת התואר ותעבירה להמשך טיפול אל מזכירות הפקולטה.

את הבקשה לסגירת תואר יש להגיש למזכירות המחלקה לא יאוחר מ-31.12. בקשות שיגיעו אל מזכירות הפקולטה עד למועד זה, יטופלו והבוגרים ישתתפו בטקס הענקת התארים הקרוב. בקשות שיגיעו לאחר מועד זה יכללו בטקס הענקת התארים הבא אחריו.

## עבודת גמר בפקולטה למדעי הרוח והחברה

מטרת עבודת הגמר היא להוכיח כי לסטודנטים קיימת היכולת לאסוף מקורות ו/או נתונים ולנתחם, ולהסיק מסקנות במסגרת עבודה שממצאה ודרך עריכתה ראויים לפרסום.

עבודת הגמר מהווה חלק מחובות התואר בנתיב המחקרי, ומסתיימת בהגשת חיבור, כתוב בשפה העברית או אנגלית. רשאים להתחיל בכתיבת עבודת גמר סטודנטים במעמד "מן המניין" וכן סטודנטים משלימי עבודת גמר.

### אבני הדרך להתקדמות במחקר

אבני הדרך להתקדמות במחקר הם: קביעת מנחה, הגשת הצעת מחקר, אישור הצעת המחקר, הגשת עבודת גמר לשיפוט ובחינת גמר (במחלקות בהן מתקיימת בחינת הגנה על העבודה). בנוסף, חיבים הסטודנטים למלא את דרישות תכנית הלימודים כפי שנקבעה בשנתון הפקולטה, בשנת הלימודים בה החלו ללמוד (יש לעיין בשנתון הפקולטה לבדיקת תכנית הלימודים הנדרשת).

### קביעת מנחה

סטודנטים מלגאים נדרשים להעביר טופס קביעת מנחה למחלקה ולפקולטה עד תום הסמסטר הראשון ללימודים.

סטודנטים שאינם מלגאים נדרשים להעביר טופס קביעת מנחה למחלקה ולפקולטה עד תום הסמסטר השני ללימודים.

קביעת מנחה/הוספת מנחה מאושרת על ידי יו"ר ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית. מנחה עבודת הגמר חייב להיות חבר סגל אקדמי בדרגת מרצה או מרצה בכיר מן המניין, מהמחלקה בה לומד הסטודנט. כמו כן, ניתן למנות מנחה נוסף או יועץ מחקר ממחלקה אחרת, מפקולטה אחרת או ממוסד מוכר אחר. - שינוי מנחה יעשה באישור יו"ר ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית.

### הגשת הצעת מחקר

סטודנטים מלגאים נדרשים להעביר הצעת מחקר למחלקה עד תום הסמסטר השני ללימודים.

סטודנטים שאינם מלגאים נדרשים להעביר הצעת מחקר למחלקה עד תום הסמסטר השלישי ללימודים.

הצעת המחקר תוגש למחלקה בליווי טופס "הצעת מחקר לעבודת גמר", ותאושר עד תחילת השנה השנייה ללימודים.

הצעת המחקר בהיקף של שלושה עמודים (לא כולל איורים, גרפים, טבלאות וכדומה) צריכה לכלול את הפרטים הבאים: פרטים אישיים של הסטודנט, שמות המנחים, נושא המחקר בעברית ובאנגלית, מטרת המחקר, תיאור קצר על השיטות לביצוע המחקר, רשימת מקורות, חתימת הסטודנט, המנחים ויו"ר ועדת המוסמכים המחלקתית.

### הגשת עבודת גמר

עם סיום חובות השמיעה לתואר והשלמת כתיבת עבודת הגמר, יש להגיש את העבודה למנחה. על המנחה לבדוק את העבודה ולאשרה תוך 30 ימים. עבודת גמר מאושרת על ידי המנחה ויו"ר ועדת המוסמכים המחלקתית תוגש למזכירות המחלקה ב-2 עותקים כרוכים (בכריכה ספירלית). במידה ונקבעו שני מנחים, יש להגיש 3 עותקים. העותקים החתומים יועברו למזכירות הפקולטה בצירוף שמות הקוראים שאושרו לשמש כשופטים לעבודה, וישלחו לשיפוט של לפחות שני שופטים: מנחה העבודה ושופט נוסף. בדיקת עבודת הגמר אורכת כ-60 ימים.

הליכים והנחיות לכתובת עבודת גמר

עבודת הגמר צריכה לכלול את המרכיבים הבאים (חלקם או כולם):

1. מבוא – הגדרת הבעיה, הצגת הנושא והמודל התיאורטי.
2. סקירה מקיפה של הספרות המחקרית העוסקת בנושא, וכן מפתח מקורות.
3. הערכת מידת הרלוונטיות והערך היחסי של מאמרים על עבודות קודמות שהסטודנטים מצטטים בעבודתם.
4. הגדרת מטרות העבודה.
5. אם העבודה ניסויית, יש לפרט את צורת איסוף הנתונים שנבחרה. בכל מקרה יש לפרט את האלטרנטיבות ולנמק את הבחירה שנעשתה.
6. על הסטודנטים להתייחס לתוצאות עבודתם ולהעריך נכונה מהימנות וטעויות אפשריות.
7. יש לערוך השוואה ביקורתית בין עבודה זו לבין עבודות דומות הידועות בספרות.
8. על הסטודנטים להוציא את המסקנות והיישומים האפשריים מתוצאות מחקרם, ועליהם לדייק בהסקת מסקנות ובהנמקתן.
9. על הסטודנטים להשוות את ממצאי מחקרם עם הבסיס התיאורטי.

היקף עבודת גמר **לא יעלה** על 100 עמודים (לא כולל ביבליוגרפיה ונספחים מכל סוג). עבודת גמר החורגת מהיקף זה מחייבת פניה מנומקת בכתב של המנחה לוועדת המוסמכים פקולטית.

הוראות טכניות לכתובת עבודת גמר

- |               |  |
|---------------|--|
| נייר          | - לבן, גודל A4   |
| הדפסה         | - פונט "דיויד" גודל 12, רווח כפול  |
| שוליים        | - של 4 ס"מ לכריכה ולפחות 1.5 ס"מ בכל אחד משלושת הצדדים הנותרים   |
| מספור         | - מספור הדפים ייעשה בספרות רגילות בגוף העבודה.<br>התקציר ימוספר בספרות רומיות.   |
| איורים/טבלאות | - כל הטבלאות והאיורים יישאו כותרות וימוספרו באופן יחידני.  |
| דף הכריכה     | - דפי הכריכה יהיו דפי קרטון מודפסים בהתאם לדוגמאות מס' 1 (כריכה בעברית) ומס' 2 (כריכה באנגלית) בנספח הדוגמאות לדפי כריכה ושער.                     |
| דף הכותרת     | - דפי הכותרת (שער פנימי) יכתבו בהתאם לדוגמאות מס' 3 ו- 4 בנספח   |
| תוכן עניינים  | - ייכתב בעברית ובאנגלית ויפורט עד לדרגה שניה: פרקים וסעיפים ובמידת הצורך תת-סעיפים. בנוסף ובנפרד, על פי הצורך, רשימת טבלאות ואיורים ורשימת נספחים. |
| תקציר העבודה  | - העבודה תכלול תקציר בעברית ובאנגלית, שניהם כתובים באותה מתכונת. אורך התקציר לא יעלה על 3 עמודים.  |

- מקורות ספרותיים - רשימת המקורות הספרותיים תופיע על פי כללי האקדמיה למדעי הרוח והחברה :
- א. ספרים – שם המחבר (שם משפחה תחילה), שם הספר מודגש בקו, מקום ההוצאה, שם ההוצאה, שנה, פרק, העמוד המצוטט.
- ב. מאמרים – שם המחבר (שם משפחה תחילה), שם המאמר (במירכאות), שם העיתון (מודגש בקו), מספר הכרך, העמודים.

- עימוד העבודה -
- א. דף הכריכה בעברית לפי דוגמה מס' 1
- ב. דף הכותרת בעברית (שער פנימי) לפי דוגמה מס' 3
- ג. תקציר
- ד. תוכן העניינים
- ה. גוף העבודה
- ו. ביבליוגרפיה
- ז. נספחים
- ח. תוכן עניינים באנגלית
- ט. תקציר באנגלית
- י. דף הכותרת באנגלית (שער פנימי) לפי דוגמה מס' 4
- יא. דף הכריכה באנגלית לפי דוגמה מס' 2
- כריכה - סעיפים א'-ז' הכתובים עברית יכרכו בצידה הימני של העבודה
- סעיפים ח'-יא' הכתובים באנגלית יכרכו בצידה השמאלי של העבודה

#### אופן הערכת עבודת הגמר

הקריטריונים הראשיים לקביעת איכותה של עבודת גמר מתייחסים ל: נושא, שיטות, בדיקת השערות, מקורות, ואיכות הדיון (יש לשים לב כי חלק מהקריטריונים המופיעים מטה מתאימים יותר למדעי הרוח ואחרים מתאימים יותר למדעי החברה):

נושא מתאים

מיקום הנושא בקונטקסט רחב יותר

מיקום הנושא ביחס למחקר והדיון העכשווי

שיטות מקובלות או כאלו שניתן לתקף

השערות לא טריוויאליות

ניסוח לוגי של ההשערות

זיהוי וטיפול במקורות

מקוריות עבודת הגמר

הבנה, ניתוח ודיון במקורות

ארגון והצגה של הדברים

יכולת לבצע סינתזה

גישה ביקורתית

סגנון הכתיבה

איכות עבודת הגמר מבחינה טכנית (עריכה לשונית, עימוד, טעויות כתיב, הערות שוליים, ציטוט מקורות וכו').

מעטות עבודות הגמר שיענו לכל הדרישות ולכן הציון הסופי ישקף שקלול הקריטריונים. כדי שעבודת גמר תעמוד בכמה שיותר מהקריטריונים, היא צריכה לכלול את הפרמטרים הבאים:

הנושא טופל ביעילות במסגרת מספר המילים המותר ושימוש במקורות המתאימים לעבודה בסדר גודל שזוה. הכותב מיקם את הנושא בתוך שדה המחקר הרחב יותר תוך כדי הבלטת התרומה של התיזה למחקר. הכותב מראה בקיאות במצב המחקר ומתייחס למחקרים אחרים ללא פרפראזה של דברי אחרים. זיהוי טוב של המקורות העומדים לרשות החוקר ושימוש מושכל בהם, כאשר השימוש בהם יהיה בצורה חדשנית ומבריקה. הכותב לא רק מסכם את שנאמר אלא מחדש באמצעות המקורות. המחבר מתמצא היטב בספרות הקיימת. עבודת גמר ברמה גבוהה ביותר תדע לקשר בין המקורות לבין הספרות המחקרית, תוך הצגת ניתוח מעמיק וחדשני. המחבר גם יהיה ער לבעיות שנתרו ולשאלות שלא ניתן לטפל בהן. השיטות תהינה חדשניות או מנוסחות כך שאיש מקצוע יוכל לחזור עליהן במידת הצורך. ההשערות יהיו כאלו שלא נבדקו בעבר או נבדקו חלקית. הכתיבה תהיה בהירה וברורה ומבנה העבודה יהיה הגיוני ויאפשר לקורא להבין את הטיעון וההוכחות המובאות לאשש אותו. ההקדמה (וכן הסיכום) יציגו בבירור את נושא העבודה ותרומתה וכן את התיזה העיקרית והחלוקה הפנימית של העבודה. הניסוח יהיה ברמה גבוהה, קולח ומשכנע. צורתה החיצונית של העבודה תהיה ברמה גבוהה, וכן הטבלאות, הערות השוליים והנספחים יהיו ללא טעויות ועל פי הכללים המקובלים בתחום המחקר. רשימת המקורות תהיה מלאה וללא טעויות ותהיה מותאמת לסגנון המקובל בשדה המחקר.

עבודת גמר ברמה הגבוהה ביותר תהיה ראויה לפרסום כמאמר.

קיימות ארבע אפשרויות הערכה:

1. העבודה ראויה להתקבל כעבודת גמר בצורתה הנוכחית, ללא תיקונים.
2. העבודה ראויה להתקבל כעבודת גמר לאחר ביצוע התיקונים המומלצים על ידי השופט/ים. התיקונים יושלמו ללא שינוי הציון.
3. העבודה ראויה להתקבל כעבודת גמר לאחר ביצוע תיקונים מהותיים שיערכו תוך שלושה חודשים. במקרים מיוחדים, בהתאם להמלצת המנחה ויו"ר הוועדה המחלקתית ובאישור הוועדה הפקולטית, יערכו התיקונים תוך שישה חודשים. העבודה המתוקנת תועבר לקריאה חוזרת לכל השופטים. הציון יינתן בתום הבדיקה החוזרת של העבודה.
4. העבודה אינה ראויה להתקבל כעבודת גמר.

ההערכות, ההערות וההשגות של השופטים וכן בקשות מפורשות לתיקונים יובאו לידיעת הסטודנט והמנחה במרוכז (ללא ציון שם) בתום תהליך השיפוט.

ציון השיפוט של עבודת הגמר הינו ממוצע הציונים שהעניקו השופטים. במידה וקיימת גם בחינת גמר, הציון הסופי של עבודת הגמר יהיה שקלול ציון השיפוט וציון הבחינה (בהתאם למשקלו של כל מרכיב). ציון עובר של עבודת גמר הינו 75.

במקרה של פער גדול מאוד בין ציוני השופטים (20 נקודות לפחות), ימנה יו"ר הוועדה המחלקתית, באישור הוועדה הפקולטית, שופט נוסף והציון השנוי במחלוקת יהיה ממוצע הציונים של שלושת השופטים.

עותקים סופיים של עבודת הגמר

על הסטודנט להגיש עותקים סופיים של עבודת הגמר בתום תהליך השיפוט: סטודנט ממחלקות מדעי החברה יגיש 4 עותקים סופיים, וסטודנט ממחלקות מדעי הרוח יגיש 3 עותקים. העותקים הסופיים של עבודת הגמר צריכים להיות כרוכים (בכריכת הדבקה) וחתומים בידי המחבר, המנחה ויו"ר הוועדה המחלקתית. לעותקים הסופיים יש לצרף עותק דיגיטאלי (דיסק) וטופס הפקדת עבודת גמר לספרייה.

עבודות הגמר תופצנה במרוכז לספריות על ידי מזכירות הפקולטה:

- בית הספרים הלאומי בירושלים – 1 עותק
- ספריית האוניברסיטה – 2 עותקים + עותק דיגיטאלי + טופס הפקדה
- מכון סאלד בירושלים (לבוגרי מדעי החברה) – 1 עותק

הנחיות רישום לכתיבת עבודת גמר

סטודנטים בנתיב המחקרי ירשמו בסמסטר ה-3 ללימודים ל"עבודת גמר" עם נקודות זכות (XXX-2-9991). בסמסטר ה-4 ללימודים יבוצע רישום אוטומטי על ידי הפקולטה ל"עבודת גמר" עם נקודות זכות (XXX-2-9992). על הסטודנטים לבדוק שהרישום האוטומטי בוצע בהצלחה. במידה ולא בוצע רישום, באחריות הסטודנטים להירשם לעבודת הגמר בסמסטר הרביעי ללימודים. סטודנטים שלא יצליחו להשלים את כתיבת עבודת הגמר שלהם עד תום השנה השנייה ללימודים, ויקבלו אישור מהמחלקה והפקולטה להמשיך לכתוב את עבודת הגמר בשנה השלישית לתואר, ירשמו בסמסטר ה-5 וה-6 ללימודים ל"כתיבת עבודת גמר" (XXX-2-7777), ללא נקודות זכות (לא יבוצע רישום אוטומטי ל"כתיבת עבודת גמר").

אי ביצוע רישום ל"עבודת גמר" או ל"כתיבת עבודת גמר" אינו פוטר מתשלום שכר לימוד (לפרטים נוספים נא לעיין בחוברת הוראות והסברים לתשלום שכר הלימוד).

סטודנטים הלומדים במסלול השלמת עבודת גמר ירשמו לכתיבת עבודת גמר ללא נקודות זכות (XXX-2-7777) החל מהסמסטר הראשון ללימודים ובכל סמסטר ברצף עד להגשת עבודת הגמר לשיפוט.

דוגמה מס' 1דף כריכה בעברית

## אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

הפקולטה למדעי הרוח והחברה

המחלקה ל <שם המחלקה>

<שם העבודה>

חיבור זה מהווה חלק מהדרישות לקבלת התואר "מוסמך למדעי הרוח והחברה" (M.A.)

מאת: <שם הסטודנט>

בהנחיית: <דרגה ושם>

<חודש ושנה בלועזית>

<חודש עברי שנה עברית>



BEN- GURION UNIVERSITY OF THE NEGEV  
THE FACULTY OF HUMINITIES AND SOCIAL SCIENCES  
DEPARTMENT OF <NAME OF DEPARTMENT>

(NAME OF THESIS)

THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE  
REQUIREMENTS FOR THE MASTER OF ARTS DEGREE

<NAME OF STUDENT>  
UNDER THE SUPERVISION OF: <RANK NAME>

<MONTH YEAR>

## אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

הפקולטה למדעי הרוח והחברה

המחלקה ל <שם המחלקה>

<שם העבודה>

חיבור זה מהווה חלק מהדרישות לקבלת התואר "מוסמך למדעי הרוח והחברה" (M.A.)

מאת: <שם הסטודנט>

מנחה: <דרגה ושם המנחה>

חתימת הסטודנט: \_\_\_\_\_ תאריך: \_\_\_\_\_  
 חתימת המנחה: \_\_\_\_\_ תאריך: \_\_\_\_\_  
 חתימת יו"ר הועדה המחלקתית: \_\_\_\_\_ תאריך: \_\_\_\_\_

<חודש ושנה>

BEN- GURION UNIVERSITY OF THE NEGEV  
THE FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES  
DEPARTMENT OF <NAME OF DEPARTMENT>

<NAME OF THESIS>

THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE  
REQUIREMENTS FOR THE MASTER OF ARTS DEGREE

<NAME OF STUDENT>

UNDER THE SUPERVISION OF <RANK NAME>

Signature of student: \_\_\_\_\_

Date: \_\_\_\_\_

Signature of supervisor: \_\_\_\_\_

Date: \_\_\_\_\_

Signature of chairperson

of the committee for graduate studies: \_\_\_\_\_

Date: \_\_\_\_\_

<MONTH YEAR>

**לימודים לתואר שני במקרא**

(סימן מחשב 2-121)

**תנאי קבלה**

\* בוגרי תואר ראשון במקרא מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב או מאוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל שציונם הסופי בתואר הוא 80 לפחות.

\* בעלי תואר B.ed בהתמחות ראשית מקרא, שציונם הסופי בתואר הוא 85 לפחות, או שהישגיהם מחוץ ללימודים מקנה להם זכות זו, בהתאם להחלטת ועדת הקבלה.  
סטודנטים ללא רקע במקרא יידרשו ללמוד קורסי השלמה בהתאם להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית. לימודים אלו לא ייכללו במכסת הנקודות הנדרשות בתואר.

הלימודים לתואר שני במקרא מתנהלים בשני נתיבי לימוד:

**נתיב מחקרי**

מיועד להרחיב ולהעמיק את ידיעות הסטודנטים במקרא כדי להכשירם למחקר עצמאי, ולקראת לימודי תואר שלישי. הסטודנטים ישתתפו בפגישות העיוניות של המחלקה.

**נתיב כללי**

מיועד להרחיב ולהעמיק את ההשכלה האקדמית של סטודנטים ושל מורים העוסקים בחינוך העל-יסודי והעל-תיכוני. הסטודנטים ישתתפו בפגישות העיוניות של המחלקה.

**משך הלימודים - שנתיים**

**תכנית הלימודים****נתיב מחקרי**

הסטודנטים בנתיב המחקרי חייבים בלימודי השלמה (מעבר למכסת הנקודות):  
שפה עתיקה\* או פטור למי שעמד בחובות השפה העתיקה בלימודי תואר ראשון – 8 נק"ז  
שפת מחקר שנייה\*\* או בחינת פטור – 8 נק"ז

הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 32 נק"ז ויכתבו עבודת גמר כמפורט להלן:

קורסי בחירה מהמחלקה מהם חובה ללמוד: **18-20 נק"ז**

תרגומי המקרא הארמיים 4 נק"ז

קריאת טקסטים בשפה העתיקה שיתמחו בה 4 נק"ז

קורסי בחירה מחוץ למחלקה **8-10 נק"ז**

(בהתאם להתמחותם בתיאום עם המנחה

ובאישור יו"ר מ.א.)

מכינה בתלמוד (או קריאת טקסטים 4 נק"ז

אחרים מספרות חז"ל).

עבודת גמר 8 נק"ז

**סה"כ 40 נק"ז**

\*שפה עתיקה – הסטודנטים לתואר שני בנתיב המחקרי חייבים בהשלמת שפה עתיקה בהיקף של 8 נק"ז (מעבר לנקודות הנדרשות לתואר).

על הסטודנטים להתחיל בלימוד השפה העתיקה בשנת הלימודים הראשונה. השפות האפשריות הן: אכדית, מצרית, שפות שמיות-מערביות (להוציא עברית) או יוונית. סטודנטים שסיימו בהצלחה את לימודי השפה העתיקה במהלך התואר הראשון יהיו פטורים מחובה זו.

\*\*שפת מחקר שנייה-הסטודנטים ילמדו שפה מודרנית שנייה (גרמנית או צרפתית) לפי החלטת ועדת המוסמכים המחלקתית בהיקף של 8 נק"ז או יבחנו בבחינת פטור.

עבודות סמינר - הסטודנטים בנתיב המחקרי יכתבו שתי עבודות סמינר, לפחות אחת מהן תיכתב במסגרת לימודי המחלקה.

עבודת גמר - הסטודנטים יכתבו עבודת גמר בהדרכת חבר סגל מן המניין בדרגת מרצה ומעלה מהמחלקה. הצעת המחקר תוגש ותאושר עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר תוגש לשיפוט בתום השנה השנייה ללימודים. בהמלצת מנחה, ראש מסלול ורמ"ח ובאישור ועדת המוסמכים הפקולטית תאושר הגשת עבודה לשיפוט בתום השנה השלישית ללימודים.

### נתיב כללי

הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 40 נק"ז ויבחנו בבחינת גמר כמפורט להלן:

קורסי בחירה מהמחלקה מהם:	30-32 נק"ז
קורס חובה בתרגומי המקרא הארמיים	4 נק"ז
קורסי בחירה ממחלקות אחרות או עד	8-10 נק"ז
8 נק"ז של קורסים ברמת תואר ראשון	
<u>בחינת גמר</u>	0 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>40 נק"ז</b>

עבודות סמינר - הסטודנטים בנתיב הכללי יכתבו שתי עבודות סמינר, לפחות אחת מהן תיכתב במסגרת לימודי המחלקה.

בחינת גמר – על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר בתום השנה השנייה ללימודים (עד ה-30.9 או לכל המאוחר עד 30.12 של אותה השנה), ובתנאי שסיימו את חובות השמיעה לתואר. הבחינה הינה אישית ותיקבע בתאום עם ראש המסלול ומזכירות המחלקה. הבחינה היא על יחידת התמחות בת עשרה פרקים מן המקרא, בליווי 2 פירושים מימי הביניים, 2 פירושים מודרניים וכ-300 עמודי ביבליוגרפיה נוספת (כשליש בלועזית). יש להכין לקראת המבחן פרק אחד בתרגום ארמי של הטקסט המקראי תוך עמידה על סטיות התרגום מנוסח המסורה וטיבן של הסטיות. הבחינה תיבדק על ידי שני בוחנים.

### הרכב הציון הסופי לתואר:

הנתיב המחקרי: קורסים: 50%  
עבודת גמר: 50%

הנתיב הכללי: קורסים: 85%  
בחינת גמר: 15%

### לימודים לתואר שני בהיסטוריה מקראית

(סימן מחשב 2-120)

#### מטרת הלימודים

במסגרת לימודי התואר הראשון במחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום נלמדים תולדות ישראל בתקופת המקרא כמדור במסלול למקרא והיסטוריה מקראית. מבנה לימודים זה מבוסס על ההנחה שלימוד ההיסטוריה המקראית הוא חלק בלתי נפרד ממחקר המקרא ומחייב הכרת המקצוע וכלי המחקר המשמשים בו. יחד עם זאת הוא חלק בלתי נפרד מלימודי המזרח הקדום לענפיהם השונים. לימודים לקראת התואר השני בנויים על היסודות שהונחו בלימודי התואר הראשון במחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום.

#### תנאי קבלה

בוגרי תואר ראשון בהיסטוריה מקראית מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב או מאוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל שציונם הסופי לתואר הוא 80 לפחות, או שהישגיהם מחוץ ללימודים מקנים להם זכות זו, לפי החלטת ועדת הקבלה.

בוגרים שלמדו במסלולים אחרים במחלקה, או בוגרי מוסדות אקדמיים אחרים בחוגים למקרא או היסטוריה של עם ישראל, יידרשו ללמוד לימודי השלמה לפי החלטת ועדת הקבלה המחלקתית. לימודים אלו לא יכללו במכסת הנקודות לתואר.

הלימודים לתואר שני בהיסטוריה מקראית מתנהלים בשני נתיבי לימוד:

**הנתיב המחקרי** מיועד להרחיב ולהעמיק את ידיעות הסטודנטים בהיסטוריה מקראית כדי להכשירם למחקר עצמאי, ולקראת לימודי תואר שלישי (ד"ר לפילוסופיה). הסטודנטים ישתתפו בפגישות העיוניות של המחלקה.

**הנתיב הכללי** מיועד להרחיב ולהעמיק את ההשכלה האקדמית של סטודנטים ומורים העוסקים בחינוך העל-יסודי והעל-תיכוני. הסטודנטים ישתתפו בפגישות העיוניות של המחלקה.

**משך הלימודים - שנתיים.**

#### מבנה הלימודים

**נתיב מחקרי (40 נק"ז)**

התלמידים בנתיב המחקרי חייבים בלימודי השלמה:

שפה עתיקה\* או פטור למי שעמד בחובות השפה העתיקה בתואר ראשון (מעבר למכסת הנקודות) – 8 נק"ז

שפת מחקר שנייה\*\* או בחינת פטור – 4 נק"ז

הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 32 ויכתבו עבודת גמר כמפורט להלן:

20-18 נק"ז – קורסים במסגרת לימודי המחלקה מהם חובה ללמוד את הקורס "קריאת טקסטים בשפה עתיקה" בהתאם להתמחותם בהיקף 4 נק"ז.

10-8 נק"ז – קורסי בחירה ממחלקות אחרות בהתאם להתמחותם ובאישור המנחה וועדת המוסמכים המחלקתית.

4 נק"ז - מבוא לארכיאולוגיה מקראית.

8 נק"ז – עבודת גמר

\*שפה עתיקה – סטודנטים לתואר שני בנתיב המחקרי חייבים בהשלמת שפה עתיקה בהיקף של 8 נק"ז (מעבר למכסת הנקודות הנדרשות לתואר). על הסטודנטים להתחיל בלימוד השפה העתיקה בשנת הלימודים הראשונה. השפות האפשריות הן: אכדית, מצרית, שפות שמיות-מערביות או יוונית. מי שסיים את לימודי השפה העתיקה במהלך התואר הראשון יהיה פטור מ-8 שעות אלה.

\*\*שפת מחקר - הסטודנטים ילמדו שפה מודרנית שנייה – גרמנית או צרפתית, לפי החלטת המחלקה בהיקף של 4 נק"ז או יעמדו בבחינת פטור.

**עבודות סמינר** - הסטודנטים יכתבו שתי עבודות סמינר, לפחות אחת מהן תיכתב במסגרת לימודי המחלקה.

**עבודת גמר** - הסטודנטים יכתבו עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז בהנחיית חבר סגל מן המניין מהמחלקה בדרגת מרצה ומעלה. הצעת המחקר תוגש ותאושר עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג לא יאוחר מהסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר תוגש לשיפוט בתום השנה השנייה ללימודים. בהמלצת מנחה, ראש מסלול ורמ"ח ובאישור ועדת המוסמכים הפקולטית תאושר הגשת עבודה לשיפוט בתום השנה השלישית ללימודים.

#### **נתיב כללי (40 נק"ז)**

הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 40 נק"ז ויבחנו בבחינת גמר כמפורט להלן:

18-20 נק"ז – קורסי בחירה במסגרת לימודי המחלקה.

במסגרת זאת רשאים הסטודנטים ללמוד שפה עתיקה (מעבר למכסת הנקודות הנדרשות לתואר).

4 נק"ז - מבוא לארכיאולוגיה מקראית.

18-16 נק"ז – קורסי בחירה במחלקות אחרות בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.

0 נק"ז - בחינת גמר

**עבודות סמינר** - הסטודנטים יכתבו שתי עבודות סמינר, לפחות אחת מהן תכתב במסגרת לימודי המחלקה.

**בחינת גמר** - על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר בתום השנה השנייה ללימודים (עד ה-30.9 או לכל המאוחר עד 31.12) ובתנאי שסיימו את חובות השמיעה לתואר. הסטודנטים ייבחנו על שני נושאים שיקבעו בהתייעצות בין עם שני חברי סגל שבהדרכתם יבחרו הסטודנטים להיבחן. מועד הבחינה יקבע בתיאום עם ראש המסלול ומזכירות המחלקה.

#### **הרכב הציון הסופי לתואר:**

50% הנתיב המחקרי: קורסים

50% עבודת גמר

85% הנתיב הכללי: קורסים

15% בחינת גמר

### תואר שני בארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה

(סימן מחשב 2-135)

#### מטרת הלימודים

לימודי המסלול נועדו להרחיב ולהעמיק את ידיעות הסטודנטים בארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה כדי להכשירם למחקר עצמאי ולעבודת שדה. בשילוב זה התיאוריה ותוצאות המחקר האנתרופולוגי משמשים כנקודות מוצא חשובות לשחזור דרך החיים של חברות העבר.

#### תנאי קבלה

בוגרי תואר ראשון במסלול לארכיאולוגיה שלמדו את הקורס "מבוא לאנתרופולוגיה".  
בוגרי תואר ראשון בתחום אחר יחויבו בקורס מבוא לארכיאולוגיה ובקורסים נוספים שיקבעו ע"י ועדת הקבלה (סך כל ההשלמות 20 נק"ז). ייתכנו שינויים בדרישות ההשלמה במקרים בהם נלמדו קורסים רלוונטיים. סטודנטים שלא למדו סטטיסטיקה בתואר הראשון יחויבו ללמוד את הקורס "שיטות כמותיות". סטודנטים שלמדו במסלולים אחרים במחלקה, או בוגרי מוסדות אקדמיים בארכיאולוגיה או אנתרופולוגיה יידרשו ללמוד קורסי השלמה לפי החלטת ועדת הקבלה המחלקתית. לימודים אלו לא ייכללו במכסת הנקודות לתואר.  
רשאים להגיש מועמדות בוגרי תואר ראשון שהציון הסופי שלהם בתואר הוא **80 לפחות**, או שהישגיהם מחוץ ללימודים מקנים להם זכות זו, לפי החלטת המחלקה ובאישור הפקולטה. ציון הסף לקבלה ללימודי התואר השני, **בנתיב המחקרי**, הוא **85 לפחות**.

#### משך הלימודים – שנתיים

סטודנטים בשני נתיבי הלימוד יהיו רשאים ללמוד חלק מהקורסים במחלקות קרובות בהתאם להתמחותם ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.

#### מבנה הלימודים

##### נתיב מחקרי (40 נק"ז)

הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 32 נק"ז ויכתבו עבודת גמר בהתאם לפירוט הבא:  
16-18 נק"ז במסגרת לימודי המחלקה.

10-12 נק"ז ממחלקות אחרות בהתאם להתמחות הסטודנט ובאישור המנחה ויו"ר מ.א.

4 נק"ז שפה עתיקה או מודרנית בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור המנחה וועדת המוסמכים המחלקתית. סטודנטים שיתמחו בתקופות הפרהיסטורית יהיו פטורים מלימודי שפה עתיקה ויהיו חייבים בקורס נוסף במקום בהיקף של 4 נק"ז.

8 נק"ז עבודת גמר

40 נק"ז **סה"כ**



עבודת סמינר – על הסטודנטים לכתוב עבודת סמינר אחת לפחות ( 4 נק"ז)

עבודת גמר - הסטודנטים יכתבו עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז בהנחיית חבר סגל מן המניין מהמחלקה בדרגת מרצה ומעלה. הצעת המחקר תוגש ותאושר עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר תוגש לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים. הסטודנטים יציגו עבודתם בסמינר המחלקתי.

**ב. הנתיב הכללי (40 נק"ז)**

הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 40 נק"ז ויבחנו בבחינת גמר בהתאם לפירוט הבא:

18-20 נק"ז קורסי בחירה במסגרת לימודי המחלקה.

16-18 נק"ז קורסי בחירה ממחלקות אחרות בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור יו"ר מ.א.

4 נק"ז שפה עתיקה או מודרנית בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור יו"ר מ.א.

סטודנטים שיתמחו בתקופות הפרהיסטורית יהיו פטורים מלימודי שפה עתיקה ויהיו חייבים

בקורס נוסף בהיקף של 4 נק"ז.

0 נק"ז בחינת גמר

**40 נק"ז סה"כ**

לימודי שפה - סטודנטים בנתיב הכללי רשאים שלא ללמוד שפה עתיקה או מודרנית. סטודנטים שיבחרו שלא ללמוד שפה ילמדו קורס בחירה בהיקף של 4 נק"ז לפי החלטת ועדת המוסמכים המחלקתית

בחינת גמר - הסטודנטים יבחנו בבחינת גמר בתום שנת הלימודים השנייה (עד ה-30.9 או לכל המאוחר עד 31.12 בשנה השנייה ללימודים) ובתנאי שסיימו חובות שמיעה לתואר. הבחינה מתבצעת בתיאום עם מזכירות המחלקה.

**הרכב הציון הסופי לתואר**

50%	נתיב המחקרי	קורסים
50%	עבודת גמר	
75%	נתיב הכללי	קורסים
25%	בחינת גמר	

### לימודים לתואר שלישי (Ph.D)

#### במקרא ובמזרח קדום, בהיסטוריה מקראית או בארכיאולוגיה

המחלקה למקרא ארכיאולוגיה ומזרח קדום מקיימת תכנית לימודים לדוקטורט בהתאם לתקנון הכללי של האוניברסיטה. ניתן ללמוד לקראת דוקטורט בשלושה מסלולים: מסלול רגיל, מסלול משולב ומסלול ישיר.

**למסלול הרגיל** יכולים להגיש מועמדות בעלי תואר שני מחקרי במקרא, היסטוריה מקראית או בארכיאולוגיה שממוצע ציוני הקורסים שלהם בתואר השני 85 לפחות וציון התיזה שלהם 85 לפחות. חריגים יובאו לדין בועדת הקבלה המחלקתית לתואר שלישי. על המועמד להידבר עם מנחה מסגל המחלקה ולהחליט איתו על נושא עבודת הדוקטורט. בעלי תואר שני מחקרי בתחומים קרובים רשאים להגיש מועמדותם והיא תישקל על בסיס אישי על ידי ועדת תלמידי מחקר של המחלקה, ויידרשו ממנו לימודי השלמה בהתאם.

**למסלול המשולב** יכולים להגיש מועמדותם תלמידים לתואר שני מחקרי במקרא או בארכיאולוגיה שסיימו את כל חובות השמיעה לתואר שני והחלו לכתוב את עבודת הגמר. המעבר למסלול זה מותנה באישור המנחה וועדת המוסמכים של המחלקה.

**למסלול הישיר** יכולים להגיש מועמדות מצטיינים בעלי תואר בוגר במקרא או בארכיאולוגיה שממוצע ציוניהם הוא 90 לפחות. המתקבלים ילמדו ישירות לתואר שלישי.

כל תלמיד חייב לשמוע לפחות שני קורסים (8 נק"ז) ולהכין עבודת דוקטורט בהנחיית מנחה מהמחלקה למקרא, ארכיאולוגיה ומזרח קדום ובפיקוחו. חובות התלמיד ייקבעו על ידי המנחה וועדת הבדיקה של הצעת המחקר.

#### קבלת תלמידים בעלי מ"א כללי

תלמידים בעלי מ"א כללי המעוניינים בלימודי הדוקטורט במחלקה יתקבלו כתלמידים במעמד "משלים". קבלת תלמיד במעמד "משלים" אינה מהווה התחייבות לקבלה לדוקטורט.

תנאי קבלה והשלמות:

תנאי קבלה:

תלמידים בעלי מ"א במקרא, היסטוריה מקראית או בארכיאולוגיה עם ציון ממוצע 90 לפחות.

השלמות:

עבודה שוות ערך לתזה.

**לימודים לתואר שני בספרות עברית**

(סימן מחשב 2-122)

לימודי התואר השני במחלקה לספרות עברית פורשים קשת רחבה של קורסים בספרות עברית לתקופותיה ולסוגיה, למן ספרות בית שני, המדרש והפיוט הקדום ועד לספרות ישראלית עכשווית, וזאת דרך צמתים היסטוריים וזרמים פואטיים חשובים בתולדותיה: ספרות ימי הביניים, ספרות המדרש והאגדה, ספרות ההשכלה וספרות המאה ה-20.

השיעורים השונים מציעים התבוננויות מגוונות בפרוזה ובשירה, בטקסטים קאנוניים ובספרות עממית, תוך שהם מציבים את יצירות הספרות במסגרת החברה והתרבות של זמנה.

המחלקה מציעה שתי מגמות יחודיות: המגמה לכתיבה יצירתית שמוריה הם מבכירי הסופרים והמשוררים בישראל; והמגמה למולו"ת המכשירה את התלמידים להשתלב בעולם העשייה של הספר. תלמידים מצטיינים מציגים את הישגיהם בכנס המחלקתי השנתי, ומשתתפים במערכת הצעירה "מכאן" - כתב העת של המחלקה לחקר הספרות העברית.

**מבנה הלימודים**

המחלקה לספרות עברית מציעה לימודי תואר שני בשני נתיבי לימוד:

**נתיב מחקרי**

נועד לסטודנטים המעוניינים להרחיב את כושרם המחקרי לקראת לימודים לתואר השלישי (Ph.D). הלומדים בנתיב זה נדרשים לכתוב עבודת גמר. נתיב זה מכשיר את הסטודנטים לחשיבה ביקורתית למחקר עצמאי בספרות, בהקנותו כלי מחקר תיאורטיים ופרשניים להתמודדות עם יצירות ספרות על פי אסכולות ותיאוריות מקובלות בחקר הספרות. סטודנטים מצטיינים בנתיב המחקרי מתנסים בביקורת ובעריכה ספרותית במסגרת כתב העת של המחלקה "מכאן", תוך השתתפות פעילה בפרוייקטים של "מכון הקשרים לחקר הספרות והתרבות היהודית הישראלית". הסטודנטים יציגו את עבודותיהם במסגרת כנס מיוחד לתלמידי מחקר הנערך אחת לשנה מחוץ לקמפוס.

**נתיב כללי**

נועד לסטודנטים המעוניינים להעמיק את הידע בתחום התמחותם ולהרחיב את השכלתם האקדמית. הלומדים בנתיב זה נדרשים להבחין בבחינת גמר עם תום חובות השמיעה לתואר. במסגרת הנתיב הכללי קיימות שתי מגמות ייחודיות: א. כתיבה יצירתית - נועד לכותבי שירה, סיפורת וביקורת המעוניינים לשכלל את כתיבתם ובד בבד להרחיב את השכלתם האקדמית. מגמה זו מציעה התנסות בסדנאות יצירתיות לכתיבה בז'אנרים שונים. הסטודנטים יוכלו להגיש את יצירותיהם לפרסום בסדרת "מפתנים" המשותפת לאוניברסיטת בן גוריון ולהוצאת ספריית פועלים.

ב. מולו"ת - נועדה להקנות את מקצוע לימודי הספר על כל היבטיו העיוניים והמעשיים, להפוך את לימודי הספר לתחום מחקר משמעותי ולהכשיר עובדים מקצועיים, מיומניים ורחבי אופקים לתעשיית המולו"ת בישראל.

**משך הלימודים בשני נתיבי הלימוד - שנתיים.**

**תנאי קבלה**

1. בוגרי תואר ראשון בספרות עברית בציון 80 לפחות.
2. בוגרי תואר ראשון שסיימו לימודים בתחום אחר ידרשו בלימודי **השלמה** בהתאם להחלטת ועדת הקבלה. לימודי ההשלמה לא מוכרים במניין הנקודות הנדרשות לתואר.
3. בוגרי תואר ראשון בספרות עברית באחת האוניברסיטאות המוכרות על ידי המועצה להשכלה גבוהה בחו"ל, יוכלו להיחשב כמועמדים לקבלה אם ציוניהם והישגיהם עומדים בדרישות. בנוסף, ידרשו בלימודי השלמה בהתאם להחלטת ועדת הקבלה.
4. מועמדים המבקשים להירשם למגמה בכתיבה יצירתית יגישו כתב-יד מקורי של יצירה בתחום השירה, הסיפורת או הביקורת הספרותית, בהיקף של 10 עמודים לפחות, לעיונה של ועדת הקבלה.

**תוכנית הלימודים****נתיב מחקרי**

סטודנטים הלומדים בנתיב המחקרי ילמדו קורסים בהיקף של 32 נק"ז ויכתבו עבודת גמר לפי הפירוט הבא:

<b>קורסי חובה</b>	(סה"כ 12-16 נק"ז)
מתודולוגיה	(4 נק"ז)
תחנות יסוד בהיסטוריוגרפיה	(4 נק"ז)
קורס במדור ספרות ימי הביניים	(2-4 נק"ז)
קורס במדור ספרות עממית המדרש ואגדה	(2-4 נק"ז)
<b>קורסי בחירה</b>	(סה"כ 16-20 נק"ז)
<b>עבודת גמר</b>	(סה"כ 8 נק"ז)
<b>סה"כ</b>	<b>40 נק"ז</b>

הערות:

1. הקבלה לנתיב המחקרי מותנת בממוצע של 85 לפחות בקורסים שנלמדו בשנה הראשונה ללימודים וציון 75 לפחות בקורס "אנגלית מתקדמים 2" מתואר ראשון.
2. הסטודנטים יכתבו **שתי** עבודות סמינר במהלך התואר.
3. קביעת מנחה והגשת הצעת מחקר יוגשו לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית בתום השנה הראשונה ללימודים.
4. הסטודנטים יכתבו עבודת גמר בהיקף של 100 עמודים בהנחיית חבר סגל מן המניין במחלקה. עבודת הגמר תוגש לשיפוט עד תום השנה השנייה ללימודים. במידת הצורך תאושר הגשת עבודת הגמר לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.
5. סטודנטים מצטיינים יוכלו להתקבל ללימודים במסלול המשולב לדוקטורט.
6. הסטודנטים יציגו את עבודותיהם בכנס תלמידי מחקר הנערך אחת לשנה מחוץ לקמפוס.

**נתיב כללי**

סטודנטים הלומדים בנתיב הכללי ילמדו קורסים בהיקף של 40 נק"ז לפי הפירוט הבא:

<b>קורסי חובה</b>	<b>(8-12 נק"ז)</b>
תחנות יסוד בהיסטוריוגרפיה	(4 נק"ז)
קורס במדור ספרות ימי-הביניים	(2-4 נק"ז)
קורס במדור ספרות עממית ואגדה	(2-4 נק"ז)
<b>קורסי בחירה</b>	<b>(28-32 נק"ז)</b>
<b>בחינת גמר</b>	<b>0 נק"ז</b>
<b>סה"כ</b>	<b>40 נק"ז</b>

1. הסטודנטים יכתבו **שלוש** עבודות סמינר במהלך התואר.
2. על הסטודנטים לסיים את חובות השמיעה לתואר עד תום השנה השניה ללימודים.
3. על הסטודנטים להבחן בשתי בחינות גמר בכתב בתום השנה השניה ללימודים, לאחר סיום חובות שמיעה לתואר.

**מגמה לכתיבה יצירתית \***

הלימודים במגמה לכתיבה יצירתית מתקיימים בנתיב הכללי בלבד. תכנית הלימודים תקבע בתיאום עם היועץ. על הסטודנטים ללמוד קורסים בהיקף של 40 נק"ז כלהלן:

<b>קורסי חובה</b>	<b>(8-12 נק"ז)</b>
תחנות יסוד בהיסטוריוגרפיה	(4 נק"ז)
קורס בספרות ימי הביניים	(2-4 נק"ז)
קורס בספרות עממית ואגדה	(2-4 נק"ז)
<b>סדנאות</b>	<b>(12-14 נק"ז)</b>
<b>קורסי בחירה</b>	<b>(14-20 נק"ז)</b>

1. המדור הראשי של הסטודנטים במגמה זו יהיה המדור לכתיבה יצירתית.
  2. הסטודנטים יכתבו **שתי** עבודות סמינר בשני מדורים לפחות.
  3. הסטודנטים יגישו יצירה מקורית שיכתבו בהנחיית אחד ממנחי הסדנאות במחלקה, ועל עבודה זו ינתן ציון.
  4. על הסטודנטים להבחן בשתי בחינות גמר **בכתב** בתום השנה השנייה ללימודים (15%), לאחר סיום חובות שמיעה לתואר והגשת מטלה יצירתית (10%).
- \* מגמת הלימוד מצויינת בגיליון הציונים בלבד.

**מגמת מו"לות \***

הלימודים במגמה למו"לות מתקיימים בנתיב הכללי בלבד. תכנית הלימודים תקבע בתיאום עם היועץ. על הסטודנטים ללמוד קורסים בהיקף של 40 נק"ז כלהלן:

<b>קורסי חובה</b>	<b>(8-12 נק"ז)</b>
תחנות יסוד בהיסטוריוגרפיה	(4 נק"ז)
קורס בספרות ימי הביניים	(2-4 נק"ז)
קורס בספרות עממית ואגדה	(2-4 נק"ז)

**סדנאות וקורסים של המגמה (14-12 נק"ז)**  
**קורסי בחירה (14-20 נק"ז)**

1. המדור הראשי של הסטודנטים במגמה זו יהיה המדור למו"לות.
  2. הסטודנטים יכתבו **שתי** עבודות סמינר בשני מדורים לפחות.
  3. הסטודנטים יגישו פרוייקט סיום שיתמקד באחת מתחנות הוצאת הספר, בליווי אחד ממרצי המחלקה.
  4. על הסטודנטים להיבחן בשתי בחינות גמר **בכתב** בתום השנה השנייה ללימודים (15%), עם סיום חובות השמיעה לתואר ובנוסף בסדנת ליווי (ללא נק"ז) שתהווה 10% מציון בחינת הגמר.
- \* מגמת הלימוד מצויינת בגיליון הציונים בלבד.

הנחיות כלליות לכל הסטודנטים במחלקה:

1. תכנית הלימודים נקבעת בתיאום עם היועץ.
2. הקורסים מרוכזים בדרך כלל ביומיים בשבוע (ימים ג' ו-ד').
3. סטודנטים לא ילמדו יותר משני קורסים ו/או שתי סדנאות אצל אותו המרצה.
4. סטודנטים לא יכתבו יותר מעבודת סמינר אחת אצל אותו המרצה.
5. סטודנטים רשאים ללמוד קורסים ברמת תואר שני ממחלקות אחרות או סמינרים בלבד מלימודי תואר ראשון במחלקה לספרות עברית בהיקף של עד 8 נק"ז, בתיאום עם המנחה ובאישור יו"ר המ.א.
6. חובות בקורס בו נכתבת עבודת סמינר: רפראט במהלך הסמסטר הראשון ועבודת סמינר בתום הקורס.
7. חובות בקורס בו לא נכתבת עבודת סמינר: רפראט במהלך הסמסטר הראשון ורפראט בתום הקורס.
8. סמינרים מחלקתיים מתקיימים 4 פעמים בשנה, בימי ג' בין 16:00 – 18:00, והסטודנטים מוזמנים להצטרף.
9. ועדת המוסמכים המחלקתית תוכל לחייב את הסטודנטים ללמוד שפה זרה שנייה אם זו נדרשת לצורך עבודת הגמר שלהם (מעבר למכסת הנקודות לתואר).
10. סטודנטים שיעדרו יותר מ-20% משיעורי הקורס לא יהיו זכאים לסיים את חובות הקורס וציונם בקורס יהיה "נכשל".
11. סטודנטים הלומדים במגמה למו"לות או במגמה לכתובה יצירתית המבקשים לעבור לנתיב המחקרי יהיו חייבים לעמוד בדרישת הקבלה לנתיב המחקרי (להשלים קורסים ולקבל ציון ממוצע ציונים של 85 לפחות בקורסים שנלמדו).
12. בחינות גמר:
  - בשלב הראשון יש לפנות אל המתאם/ת המחלקתית, ולאחר מכן, בהנחייתו/ה, לשני מרצים בוחנים.
  - הבחינה תורכב משני נושאים בשני מדורים שונים. רצוי שנושא אחד לפחות יהיה תקופתי, ז'אנרי, תיאורטי, חתכי וכו'.
  - כל נושא יכלול טקסטים וביבליוגרפיה שיתואמו עם המרצה הבוחן/ת באותו מדור.
  - רשימה ביבליוגרפית בהיקף של כ-500 עמודים תוכן על ידי הנבחנים. ברשימה יצוינו מספרי עמודים לכל פריט. הרשימה תועבר לאישור בכתב של הבוחנים. הבוחנים יעבירו את הרשימה הביבליוגרפית בצירוף שאלון הבחינה אל מזכירות המחלקה.

- כל מבחן ייבדק על ידי שני בוחנים.
- לא יאושר נושא בו הסטודנטים כתבו עבודת סמינר.
- הבחינות מתקיימות בשני מועדים כל שנה בחודשים: נובמבר ויולי, בדרך כלל בשבוע הראשון של החודש.
- תאריכי הבחינות המדויקים יפורסמו באתר המחלקה, ותישלחנה הודעות לתיבות הדואר האלקטרוני של התלמידים (דואר אלקטרוני של BGU בלבד!).
- יש להירשם לבחינה לפחות חודש וחצי מראש.
- כל שינוי במועד בחינה יש לתאם עם מתאם/ת הבחינות. באחריות הסטודנטים לוודא שבוע לפני הבחינה ששאלון הבחינה שלו והרשימה הביבליוגרפית המאושרת שלו נמצאים במזכירות המחלקה.

**הרכב הציון הסופי לתואר :**

50%	קורסים	נתיב מחקרי
50%	עבודת גמר	
75%	קורסים	נתיב כללי
25%	בחינת גמר	

לפרטים נוספים: סיגלת אדרי 08-6461132, [marzok@bgu.ac.il](mailto:marzok@bgu.ac.il)

**אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה**

### לימודים לתואר שלישי (Ph.D) בספרות עברית

המחלקה לספרות עברית מספקת לסטודנטים לתואר השלישי אווירה אינטלקטואלית, מחקרית ויצירתית. סטודנטים מצטיינים נוטלים חלק בעבודת המחלקה; משתתפים בסמינרים מחלקתיים; מתנסים בביקורת ובעריכה ספרותית במסגרת כתב העת של המחלקה **מכאן**; מציגים את הישגיהם בכנס המחלקתי השנתי המתקיים בנווה שלום, ומשתתפים השתתפות פעילה בפרויקטים של **מכון הקשרים לחקר הספרות והתרבות היהודית והישראלית**.

#### תנאי קבלה

מועמדים ללימודי תואר שלישי יפנו לוועדה ללימודים מתקדמים של המחלקה בצירוף נתונייהם ותעודותיהם. וועדת המחלקה תבדוק את מסמכי המועמדים, תזמין במידת הצורך לראיון ותעביר את המלצתה להחלטת ביה"ס ללימודי מחקר מתקדמים ע"ש קרייטמן. על כל מועמד/ת ליצור קשר עם מנחה המיועד/ת להנחותו בלימודיו.

#### **א. למסלול רגיל לדוקטוראט**

- למסלול זה יתקבלו בעלי תואר מ"א מחקרי בספרות עברית ממוסד אקדמי מוכר, כאשר ציון עבודת הגמר הוא לפחות 90.
- בעלי תואר מ"א בתחום אחר (לא בספרות עברית) יוכלו להתקבל בתנאי שציון עבודת הגמר הוא לפחות 90. במקרה זה הם יחוייבו בלימודי השלמה בהיקף של עד 22 נק"ז. תוכנית ההשלמה תיקבע ביעוץ עם המנחה ותאושר ע"י יו"ר הוועדה ללימודים מתקדמים. לימודי ההשלמה הם בנוסף ל-10 נק"ז שחייב כל דוקטורנט במחלקה.
- במקרים חריגים ולאחר שיקול דעת רשאית הוועדה לקבל גם מועמדים שציון עבודת הגמר שלהם הוא פחות מ-90 (ולפחות 80). מועמדים כאלה יתקבלו לתקופת ניסיון בת שנה אחת שבה תיקבע להם תוכנית לימודים מיוחדת. במהלך שנה זו יכתבו עבודה סמינריונית מורחבת בציון 90 לפחות. לאחר שיעמדו בתנאים אלה תדון הוועדה שוב בדבר כשירותם ללימודי מחקר.

#### **ב. למסלול משולב**

##### **מסלול זה מיועד לסטודנטים מצטיינים לתואר שני במסלול המחקרי.**

- במהלך כתיבת עבודת הגמר למ"א ניתן, באישור המנחה, להרחיב את העבודה לכלל עבודת דוקטוראט, ובלבד שהסטודנטים סיימו את כל הקורסים לתואר שני וקיבלו בציון 90.
- הבקשה להתקבל למסלול המשולב תופנה לוועדה ללימודים מתקדמים של המחלקה.
- המועמדים יגישו לוועדה פרק גמור מעבודת הגמר למ"א ואת המלצת מנחה העבודה.
- כמו כן תוגש בשלב זה הצעת מחקר לתואר שלישי, על בסיס הפרק הנ"ל.



- הוועדה רשאית להעביר את הפרק ואת ההצעה הנ"ל לקוראת/ת חיצונית.
- אישור הוועדה המחלקתית לקבלה למסלול המשולב מותנית באישור וועדת הדוקטורנטים של הפקולטה ובאישור ב"ס קרייטמן.
- לאחר קבלת האישורים הנ"ל תתקיים בחינה על הצעת המחקר. הרכב הבוחנים ייקבע על ידי ב"ס קרייטמן.

### ג. למסלול ישיר לדוקטוראט

**מסלול זה מיועד לסטודנטים שסיימו את התואר הראשון בהצטיינות (ציון משוקלל 95).**

- הבקשה להתקבל למסלול הישיר תוגש לשיקול הוועדה ללימודים מתקדמים של המחלקה. המועמדים יצרפו לבקשתם 3 עבודות סמינריוניות שכתבו בלימודיהם לב"א.
- המועמדים ישתתפו בקורסי מ"א בהיקף של 32 נק"ז, ויסיימו בציון 90 לפחות כל אחד מן הקורסים.
- הצעת מחקר מורחבת תוגש לוועדה ללימודים מתקדמים של המחלקה בצרוף אישור המנחה. ההצעה תוגש לא יאוחר מסוף החודש הראשון של הסמסטר החמישי ללימודים, ורק לאחר קבלת ציונים בלפחות 16 נק"ז. הוועדה תהיה רשאית להעבירה לקוראת/ת חיצונית.
- הקבלה למסלול הישיר מותנית באישורים של הוועדה המחלקתית, וועדת הדוקטורנטים של הפקולטה, וב"ס קרייטמן.
- לאחר קבלת האישורים הנ"ל תתקיים בחינה על הצעת המחקר. הרכב הבוחנים ייקבע על ידי ב"ס קרייטמן.

### הנחיות כלליות לכל המסלולים

- ההנחיות שלהלן כפופות לתקנון האקדמי. על המועמדים והסטודנטים לעיין בתקנון האקדמי המפורט המופיע באתר האוניברסיטה < בית-הספר ללימודי מחקר מתקדמים ע"ש קרייטמן.
- על המועמדים לפנות לחבר סגל מן המניין במחלקה לשם הנחייה לכתיבת עבודת הדוקטור. הסכמת המנחה אינה משמשת אישור קבלה.
- בתיאום עם המנחה תיכתב הצעת מחקר טרומית (3 עמ') שתצורף לטופסי ההרשמה לב"ס קרייטמן.
- רק עם אישור ב"ס קרייטמן ייחשבו הפונים למועמדים ללימודי תואר שלישי.
- דוקטורנטים ישתתפו בקורסים בהיקף של 8-10 נק"ז, לפי דרישת המנחה ובאישור הוועדה ללימודים מתקדמים של המחלקה. עליהם לסיים קורסים אלה בציון 90 לפחות.

- ו. תוכנית המחקר המורחבת (כ-30 עמ') תוגש לבי"ס קרייטמן לא יאוחר מ-12 חודשים מיום קבלת הסטודנט ללימודים.
- ז. ביה"ס קרייטמן יקבע וועדת שופטים לקריאת תוכנית המחקר המורחבת, ובחינה בע"פ.
- ח. אחת לשנה במשך כל תקופת הלימודים יוגש דו"ח התקדמות לבי"ס קרייטמן, לאחר שאושר על ידי המנחה ויו"ר הועדה המחלקתית.
- ט. בשלב מתקדם של מחקרו/ה ת/ירצה הסטודנט/ה לפחות הרצאה אחת בנושא מחקרו בסמינר המחלקתי או בכנס.
- י. עבודת הדוקטור תהיה בהיקף של כ-300 עמודים.

### לימודים לתואר שני בלשון העברית

(סימן מחשב 2-123)

הלימודים במחלקה ללשון עברית מתקדמים בחקר העברית לתקופותיה ולמסורותיה בזיקה ללשונות השמיות ובכלים של הבלשנות המודרנית. המחקר יתבסס על הלשון הכתובה, על הלשון המדוברת, על מסורות הלשון ועל לשונות היהודים.

#### תנאי קבלה

- א. בוגרי תואר ראשון בלשון עברית בציון ממוצע של 80 לפחות.
- ב. בוגרי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בחו"ל, בוגרי תואר ראשון שלא בלשון העברית; בוגרי מכללה אקדמית בציון ממוצע של 80 לפחות. במקרים הללו יתבקשו המועמדים להשלים עד שבעה קורסים.
- ג. בוגרי תואר ראשון בלשון העברית בציון ממוצע הנע בין 75 ל-79. מועמדים אלו ידרשו ללמוד בשנה הראשונה ללימודים ארבעה קורסי מ.א. ולסייםם בציון ממוצע של 80 לפחות.

#### לימודי השלמה

מועמדים שאינם בוגרי תואר ראשון בלשון העברית יחויבו בקורסי ההשלמה הבאים: 'ניקוד', 'מבוא לדקדוק', 'ניתוח תחבירי', 'תורת ההגה של לשון המקרא', 'תורת הצורות של לשון המקרא', 'תחביר העברית החדשה' (או 'תחביר לשון המקרא'), 'סמנטיקה'.

ציון המעבר בשלושת המבואות ('ניקוד', 'מבוא לדקדוק', 'ניתוח תחבירי') הוא 65 וביתר הקורסים – 56. מועמדים שלמדו קורסים מקבילים במחלקות אחרות (בלשנות ועוד) עשויים לקבל פטור מחלק מהקורסים. לימודי ההשלמה, כמו גם לימודי התואר, מרוכזים בימים ד' ו-ה'.

משך הלימודים לתואר השני הוא שנתיים.

#### תכנית הלימודים ונתיבי הלימוד

המחלקה ללשון העברית מציעה לימודים בשני נתיבים:

א. נתיב כללי (40 נק"ז)

מיועד לסטודנטים המעוניינים בהעמקת הידע ובהרחבת השכלתם. על הסטודנטים ללמוד קורסים בהיקף של 40 נק"ז, להשתתף בסמינר המחלקתי, ללמוד שפה שמית, ולהגיש שתי עבודות סמינר. כמו כן, על הסטודנטים הלומדים בנתיב הכללי, להבחן בבחינת גמר בתום השנה השנייה ללימודים, עם סיום חובות השמיעה לתואר.

ב. נתיב מחקרי (40 נק"ז)

מיועד לסטודנטים המעוניינים להמשיך בלימודיהם לתואר השלישי. הלימודים בנתיב המחקרי טעונים אישור של ועדת המוסמכים המחלקתית ומותנים בסיום התואר הראשון בממוצע של 88 לפחות. על הסטודנטים ללמוד קורסים בהיקף של 32 נק"ז, להשתתף בסמינר המחלקתי, לכתוב שתי עבודות סמינר ולכתוב עבודת גמר. במסגרת חובות השמיעה לתואר על הסטודנטים בנתיב המחקרי ללמוד גם שפת מחקר מודרנית ברמת מתקדמים (ללא נק"ז).

**עבודת גמר** - בעבודה יתבטא כושר הסטודנטים לכתוב עבודה מדעית עצמאית המושתתת בעיקרה על מקורות ראשוניים ומשניים. העבודה תשקף כושר ניתוח וסינתזה, בקיאות בחומר הלשוני, שליטה מקפת ומעמיקה בספרות המקצועית (ביבליוגרפיה) ויכולת ניסוח והתבטאות בהירה.

במהלך הסמסטר הראשון ללימודים יבחרו הסטודנטים חבר סגל מן המניין בדרגת מרצה ומעלה מהמחלקה, שייאות להנחותם בכתיבת עבודת הגמר, וביחד הם יבחרו נושא לעבודה. עד סיום השנה הראשונה יגישו הסטודנטים הצעת מחקר לאישור. עד תום השנה השנייה ללימודים ישלימו הסטודנטים חובות השמיעה לתואר. עבודת הגמר תוגש לשיפוט בתום השנה השנייה ללימודים. בהמלצת המנחה וועדת המוסמכים של המחלקה ובאישור הפקולטה ניתן להגיש את עבודת הגמר לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

#### **הערות כלליות לסטודנטים בשני נתיבי הלימוד :**

סמינר מחלקתי - כל הסטודנטים חייבים בהשתתפות פעילה בסמינר המחלקתי. הסמינר המחלקתי מתקיים לכל היותר אחת לשבועיים ומזכה ב-1 נק"ז בכל סמסטר במשך שנתיים של התואר השני (סה"כ 4 נק"ז). במידה ואושרה הארכת לימודים לשנה שלישית, ההשתתפות בסמינר המחלקתי היא חובה אך ללא נק"ז (ללא רישום).

שפה שמית קדומה - הסטודנטים בשני נתיבי הלימוד חייבים בלימוד שפה שמית קדומה בהיקף 4 נק"ז (ברמת מתחילים/מתקדמים), הנכללות במניין הנקודות לתואר. סטודנטים שלמדו שפות שמיות ברמת מתחילים (ארמית וערבית) יוכלו ללמוד שפות אלה ברמת מתקדמים (לגבי חובה זו במגמה לעריכה ראו עמ' 277). קורסים - ניתן ללמוד קורסים ברמת תואר שני בלבד ממחלקות אחרות, וזאת עד שליש מסך הנקודות הנדרשות לתואר. שיעורים אלו טעונים אישור של ועדת המוסמכים המחלקתית, אלא אם הם מופיעים במערכת השעות של מחלקה. במגמת העריכה בלבד יש קורסי חובה. כל אחד מקורסי הבחירה יינתן לכל היותר אחת לשנתיים. עבודות סמינר - במהלך הלימודים יש לכתוב שתי עבודות סמינר אצל מרצים שונים ובנושאים שונים.

#### **הרכב הציונים הסופי לתואר**

נתיב מחקרי	קורסים - 50%
	עבודת גמר - 50%
נתיב כללי	קורסים - 80%
	בחירת גמר - 20%

#### **לימודים לתואר שני בלשון העברית במגמה לעריכה לשונית\* (40 נק"ז)**

לימודים אלו יכשירו את הסטודנטים לעסוק בעריכה לשונית ובייעוץ לשוני. התכנית תקנה מיומנויות עריכה הנוגעות לטקסטים אקדמיים (מאמרים, עבודות גמר ועוד), עיתונאיים (חדשות, פרסומות ועוד) וספרותיים. הלימודים מתנהלים בשני נתיבי לימוד: כללי ומחקרי. נוסף לתנאי הקבלה המשותפים לכלל המועמדים לתואר השני, מועמדים שמעוניינים ללמוד במגמת עריכה ואינם בוגרי תואר ראשון בלשון העברית יעברו ריאיון אישי ומבדק ויחויבו בלימודי השלמה לפי הצורך. בשונה מיתר תלמידי התואר השני, תלמידי המגמה יכתבו רק עבודת סמינר אחת (באחד מהקורסים המוצעים לתואר השני, אך לא בסדנא) ובנוסף יידרשו לכתוב עבודת עריכה בהיקף גדול באחת הסדנאות המיועדות לשנה ב'. במקום שפה שמית רשאים תלמידי המגמה לבחור קורס בעברית קדומה. בתום השנה השנייה ללימודים, עם סיום חובות השמיעה לתואר.

יתר הדרישות הן כמפורט לעיל לגבי תואר שני.

\*רישום מגמת הלימודים יופיע בתדפיס הציונים בלבד.

הקורסים הקשורים ישירות לעבודת העריכה יהיו בהיקף של 28 נק"ז ויכללו הן לימודים תיאורטיים והן לימודים מעשיים. לבד מהקורסים והסדנאות יזכו הסטודנטים בייעוץ מקצועי אישי מאת עורכת לשון בכירה.

להלן תכנית הלימודים במגמה:

שנה	נק"ז	קורס/סדנה
א/ב	4	סוגות ומשלבים בעברית החדשה
א/ב	4	לקסיקולוגיה ולקסיקוגרפיה
א	4	נורמטיביות בלשון
א	4	חקר השיח של העברית החדשה
א	2	סדנה ביסודות העריכה
א/ב	2	סדנה בעריכת טקסטים ספרותיים
א/ב	2	סדנה בעריכת טקסטים בעיתונות
ב	2	סדנה בעריכת טקסטים מדעיים
ב	4	סדנה בעריכת תרגום
א+ב	4	סמינר מחלקתי
א/ב	8	קורסי בחירה** או עבודת גמר

\*\* אחד מקורסי הבחירה צריך להיות בשפה שמית (ערבית למתקדמים, ארמית למתקדמים, אכדית, פניקית ועוד). ניתן להשתתף בקורס בשפה שמית המוצע לתלמידי התואר הראשון. סטודנטים שאינם בוגרי תואר ראשון בלשון העברית יחויבו במסגרת קורסי הבחירה בקורס 'טקסטים מן המקורות'.

הרכב הציונים הסופי לתואר

נתיב כללי	קורסים - 80%
	בחינת גמר - 20%
נתיב מחקרי	קורסים - 40%
	בחינת גמר - 15%
	עבודת גמר - 45%

לפרטים נוספים: שמחה ווריס 08-6472092, warim@bgu.ac.il

**אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה**

## לימודים לתואר שלישי (Ph.D) בלשון עברית

### 1. המסלול הרגיל לדוקטורט

מיועד לסטודנטים בעלי תואר "מוסמך" בלשון עברית באוניברסיטת בן-גוריון או במוסד אקדמי מוכר אחר בארץ (או בתנאים מסוימים בחו"ל), שלמדו בנתיב המחקרי (לרבות כתיבת תזה) ושהשיגו ציון סופי של 85 ומעלה. על המועמד לבחור נושא בחקר הלשון העברית ולמצוא מנחה מבין בכירי המחלקה הקבועים שייאות להנחותו בכתיבת עבודת המחקר (דוקטורט).

### 2. המסלול המשולב לדוקטורט

מיועד (בתנאים מסוימים) לסטודנטים שהשיגו ממוצע של 90 לפחות בקורסים בשנה הראשונה בלימודי התואר השני. סטודנטים אלו, באישור המנחה וועדת ההוראה המחלקתית לתואר שני, במקום כתיבת עבודת תזה נפרדת יכתבו מראש את הפרק הראשון לדוקטורט (אחרי שסיימו את כל חובות שמיעת הקורסים בלימודי התואר השני). במועד המבחן לקבלת תכנית עבודת המחקר הסופית לדוקטורט ידונו חברי אותה ועדה גם בפרק הראשון ויתנו לו ציון נפרד. ציון זה ייחשב במקום ציון לעבודת התזה לתואר השני. לאחר מתן ציון זה על ידי אותה ועדה ואישור תכנית עבודת המחקר לדוקטורט, התלמיד יקבל הן את התואר השני הן את המעמד "מן המניין" בלימודי התואר השלישי.

### 3. המסלול הישיר לדוקטורט

מיועד לסטודנטים בעלי תואר ראשון ("בוגר") שסיימו את לימודיהם בלימודי התואר הראשון בציון 94 לפחות. הסטודנטים במסלול הישיר לדוקטורט, לאחר שסיימו את חובות השמיעה (32 נק"ז לפי דרישות המסלול המחקרי) ימשיכו במילוי החובות לתואר השלישי ויסיימו חובותיהם בהגשת עבודת מחקר. לסטודנטים הלומדים במסלול המשולב לדוקטורט או במסלול הישיר לדוקטורט יוענק התואר השני כאשר הוועדה בלימודי התואר השלישי תאשר סופית את תכנית המחקר שלהם לדוקטורט בתום בחינת המועמדות. המחלקה ממליצה על לימודים בשני מסלולים מיוחדים אלה ותעודד במיוחד את התלמידים המצטרפים אליהם.

**לימודים לתואר שני בלימודי המזרח התיכון**  
(סימן מחשב 2-124)

**מטרת הלימודים**

המחלקה ללימודי המזרח התיכון מציעה תכנית עשירה ומגוונת לתואר מוסמך בלימודי המזרח התיכון. תוכנית הלימודים בעלת אופי רב- תחומי. מגמה זו מתבטאת בדגש על שילוב בין מתודות שמקורן במחקר ההיסטורי לבין כאלה שמוצאן במדעי החברה. במאמץ להעניק ביטוי לתפיסה זו כוללת תכנית הלימודים קורסים המדגישים גם היבטים תרבותיים וחברתיים בחקר המזרח התיכון. הלימודים לתואר שני במחלקה ללימודי המזרח התיכון מתנהלים בשני נתיבי לימוד: מחקרי וכללי (ללא תיזה).

**תנאי קבלה**

**א. ללימודי תואר שני בנתיב הכללי יכולים להתקבל המועמדים הבאים:**

1. בעלי תואר ראשון במחלקה ללימודי המזרח התיכון באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל בציון ממוצע של 80 לפחות.
2. בעלי תואר ראשון במחלקה אחרת באוניברסיטה בן-גוריון בנגב, או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל, שממוצע הציונים שלהם בכלל הלימודים לתואר ראשון הוא 80 לפחות. סטודנטים אלה יחויבו בלימודי השלמה כפי שייקבעו על-ידי ועדת הקבלה המחלקתית.

**ב. ללימודי תואר שני בנתיב המחקרי יכולים להתקבל המועמדים הבאים:**

1. בעלי תואר ראשון במחלקה ללימודי המזרח התיכון באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל בציון ממוצע של 85 לפחות.
2. בעלי תואר ראשון במחלקה אחרת באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל, שממוצע הציונים שלהם בכלל הלימודים לתואר ראשון הוא 85 לפחות וזאת לאחר שסיימו את לימודי השלמה במחלקה כמפורט בסעיף 2 לעיל.
3. סטודנטים לתואר שני בנתיב הכללי שהשיגו ציון ממוצע של 85 לפחות בקורסי התואר השני.
4. בוגרי תואר שני בלימודי המזרח התיכון בנתיב הכללי שסיימו בממוצע 85 לפחות.
5. תנאי קבלה נוספים לנתיב המחקרי:

א. המלצת מרצה מהמחלקה ללימודי המזרח התיכון (או ממחלקה / אוניברסיטה אחרת במקרה של מועמדים שלמדו תואר ראשון במחלקה / אוניברסיטה אחרת) אשר המועמד הגיש לו עבודת סמינר או פרו"ס בלימודי התואר הראשון. מועמדים שהחלו לימודי תואר שני במסלול הכללי יגישו המלצה של מרצה מהמחלקה שהגישו לו עבודת סמינר לתואר שני.

ב. ראיון קבלה.

ג. נושא לכתובת עבודת גמר וחתימת חבר סגל של המחלקה ללימודי המזרח התיכון המוכן לשמש כמנחה. סטודנטים המבקשים להתקבל לתואר שני בנתיב המחקרי עם סיום לימודי התואר הראשון יוכלו להתקבל לשנה הראשונה בלימודי הנתיב המחקרי ללא נושא ומנחה לעבודת גמר, בתנאי שעד תום השנה הראשונה יגבשו נושא מחקר, ישיגו הסכמה של מרצה מהמחלקה להנחותם ויגישו הצעת מחקר.

**תוכנית הלימודים**

הלימודים לתואר שני במחלקה ללימודי המזרח התיכון מתנהלים בשני נתיבים: מחקרי וכללי. המעבר לנתיב המחקרי מותנה בציון ממוצע של 85 לפחות בקורסי התואר השני ובכפוף לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית.

משך הלימודים בשני הנתיבים הינו **שנתיים**.

**חובת אנגלית** – בהתאם לתקנון הפקולטה (ראה שנתון הפקולטה).

**הנתיב המחקרי (36 נק"ז)**

הנתיב המחקרי כולל לימודים בהיקף 24 נק"ז והגשת עבודת גמר המזכה ב-12 נק"ז (סה"כ 36 נק"ז). תוכנית הלימודים במסלול זה כוללת שלושה קורסי חובה (קורס מתודולוגי-4 נק"ז, קורס לכתובת הצעת מחקר-2 נק"ז וקורס לכתובת עבודת גמר-2 נק"ז) ו-4 סמינרים. על הסטודנטים להגיש את עבודת הגמר לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השנייה ללימודים. במקרים מסוימים בהתאם להמלצת מנחה, יו"ר ועדת מוסמכים מחלקתית ובאישור הפקולטה תאושר הגשת עבודת גמר לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

**הנתיב הכללי (36 נק"ז)**

הנתיב הכללי כולל לימודים בהיקף של 36 נק"ז ובחינת גמר. בנתיב זה לא ידרשו המשתתפים להגיש עבודת גמר. תכנית הלימודים בנתיב זה כוללת תשעה קורסים – קורס מתודולוגי, 3 סמינרים ו-5 רפראטים. על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר עם סיום חובות השמיעה לתואר (עד 30.9 ולא יאוחר מ-31.12 בשנה השניה ללימודים). בחינת הגמר **בכתב** תכלול שני נושאים שיוקצו לסטודנטים בצירוף ביביליוגרפיה מתאימה. הבחינה תיבדק על ידי שני מרצים מהמחלקה, ושקלול הציונים של שניהם יהווה את ציון הבחינה.

**הרכב הציון הסופי לתואר :**

50%	קורסים	בנתיב המחקרי :
50%	עבודת גמר	
80%	קורסים	בנתיב הכללי :
20%	בחינת גמר	

לפרטים נוספים: רוזלין בן שטרית 08-6461456, [mideast@bgu.ac.il](mailto:mideast@bgu.ac.il)

אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה



**לימודים לתואר שני במגמת מאסטר בינלאומי\***  
**MAPMES-Masters of Art Program in Middle East Studies**

**מטרת הלימודים**

תוכנית ה-MAPMES מציעה קשת רחבה של גישות לחקר המזרח התיכון וצפון אפריקה וכן התבוננות מקרוב על החברות באזור. לתוכנית ארבע מטרות:

- לתת לסטודנטים ידע מעמיק של ההיסטוריה, החברה, האנתרופולוגיה, גיאוגרפיה, ספרות ואומנות במזרח התיכון ובצפון אפריקה.
- להפגיש את הסטודנטים עם הקשרים שבין מדעי החברה והרוח.
- לערוך לסטודנטים היכרות עם המתודות והבעיות המייחדות את האזור.
- לעודד כתיבה ביקורתית, חשיבה אנליטית, מחקר מלומד והסתכלות תרבותית גמישה.

\* רישום מגמת הלימודים מופיע בתדפיס הציונים בלבד

**תנאי קבלה**

1. בוגרי תואר ראשון מאוניברסיטה בחו"ל שממוצע הציונים שלהם בכלל הלימודים לתואר הוא 80 לפחות (או ממוצע מקביל במערכת הציונים בה למדו) במקרים מיוחדים יתקבלו ללימודים מועמדים שלמדו לתואר ראשון בארץ, אך לא במסגרת לימודי המזרח התיכון.
2. נדרשת מהמועמדים אנגלית ברמה של שפת אם.
3. ההרשמה תתבצע באמצעות אתר האינטרנט של MAPMES

**תוכנית הלימודים**

הלימודים לתואר מוסמך בתוכנית ה-MAPMES מתקיימים בשפה האנגלית ומתנהלים בשני נתיבים, מחקרי וכללי.

**הנתיב המחקרי**

בקידום ארבעת המטרות לעיל התוכנית, מספקת לסטודנטים רקע להמשך נתיב מחקרי פרטני המשלב כמה שדות מחקר עם מיומנויות לעבודה יצירתית ועצמאית על האזור. הנתיב המחקרי כולל לימודים בהיקף של 36 נק"ז. בתוכנית לימודים זו נדרשים הסטודנטים ללמוד בשנה הראשונה תשעה קורסים לתואר שני. תוכנית הקורסים כוללת: 6 סמינרים, קורס בחירה ו-2 קורסי שפה מזרח תיכונית (פרסית, תורכית, ערבית, עברית). השנה השניה מיועדת לכתיבת עבודת הגמר.

**הנתיב הכללי**

הנתיב הכללי כולל לימודים בהיקף של 36 נק"ז ובחינת גמר. בתוכנית לימודים זו נדרשים הסטודנטים ללמוד תשעה קורסים של תואר שני. תוכנית הקורסים כוללת: 6 סמינרים, קורס בחירה ו-2 קורסי שפה מזרח תיכונית (פרסית, תורכית, ערבית, עברית). בתום השנה הראשונה על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר.

**הרכב הציון הסופי לתואר :**

50%	קורסים	בנתיב המחקרי :
50%	עבודת גמר	
80%	קורסים	בנתיב הכללי :
20%	בחינת גמר	

לפרטים נוספים : רוזלין בן שטרית 08-6461456, [mapmes@bgu.ac.il](mailto:mapmes@bgu.ac.il)

**אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה**

## לימודים לתואר שני בהיסטוריה של עם ישראל

(סימן מחשב 2-125)

### תנאי קבלה

ללימודי תואר שני במחלקה רשאים להגיש מועמדות מועמדים העונים על הקריטריונים הבאים:

1. בוגרי תואר ראשון בהיסטוריה של עם ישראל, במוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל, בציון 80 לפחות.
2. בוגרי תואר ראשון בתחום ידע אחר, במוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל, בממוצע 80 לפחות. מועמדים אלה יחויבו בקורסי השלמה כמפורט להלן:
- א. בוגרי תואר ראשון בהיסטוריה כללית, מקרא, מחשבת ישראל וספרות עברית יחויב בלימודי השלמה בהיקף כולל של 8-12 נק"ז, בהתאם להחלטת ועדת הקבלה. קורסים אלה לא יכללו במניין הנקודות לתואר. הציון הנדרש בכל אחד מקורסי השלמה הוא 80 לפחות.
- ב. בוגרי תואר ראשון בתחומי ידע אחרים במדעי הרוח והחברה יחויב בלימודי השלמה בהיקף של 12-16 נק"ז בהתאם החלטת ועדת הקבלה. קורסים אלה לא יכללו במניין הנקודות לתואר. הציון הנדרש בכל אחד מקורסי השלמה הוא 80 לפחות.

משך הלימודים בתואר השני - שנתיים.

### תכנית הלימודים

הלימודים לתואר שני בהיסטוריה של עם ישראל מתנהלים בשני נתיבי לימוד:

#### נתיב מחקרי (40 נק"ז)

נתיב זה מיועד לסטודנטים המעוניינים בפיתוח יכולת מחקרית והעמקת הידע בתחום התמחותם. הסטודנטים בנתיב זה יכתבו עבודת גמר מדעית המושתתת על מקורות ראשוניים ועל המחקר הקיים. הלימודים בנתיב זה מאפשרים המשך לימודים לתואר שלישי

קורסי בחירה (מתוכנית לימודי המוסמך)	24 נק"ז
קורס חובה - מתודולוגיה	4 נק"ז
קורס חובה - בתלמוד	4 נק"ז
עבודת גמר	8 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>40 נק"ז</b>

### קורסים ממחלקות אחרות

סטודנטים בנתיב המחקרי רשאים ללמוד, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, קורסים בהיקף כולל של עד 12 נק"ז ברמת תואר שני ממחלקות אחרות, ובתנאי שיש להם תרומה משמעותית לתחום ההתמחות. כמו כן, ניתן להמיר אחד מהקורסים בקורס "קריאה מודרכת" (4 נק"ז).

### שפה זרה

סטודנטים בנתיב המחקרי ידרשו, במידת הצורך, ללמוד קורסי/שפה זרה (בנוסף לאנגלית) בהתאם לנושא התמחותם, המלצת המנחה ואישור יו"ר ועדת המ.א. קורסים אלה אינם משתקללים במניין הנקודות לתואר.

### עבודת גמר

הצעת מחקר, מאושרת על ידי המנחה, תוגש לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית עד תום שנת הלימודים הראשונה בתואר. במקרים חריגים ניתן להגיש את ההצעה עד תום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר (בהיקף של עד 100 עמודים) תוגש לשיפוט עם השלמת חובות השמיעה, בתום השנה השנייה ללימודים. במקרים חריגים תאושר הגשה עד תום השנה השלישית ללימודים.

**עבודות סמינר**

בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים, חייבים הסטודנטים בנתיב המחקרי לכתוב שתי עבודות סמינר.

**נתיב כללי (40 נק"ז)**

הנתיב הכללי מיועד לסטודנטים המעוניינים בהעמקת ידע ובהרחבת ההשכלה ואינו מאפשר המשך לימודים לתואר שלישי, אלא לאחר אישור מעבר לנתיב המחקרי והשלמת כל החובות בנתיב המחקרי.

קורסי בחירה (מתוכנית לימודי המוסמך)	32 נק"ז
קורס חובה- מתודולוגיה	4 נק"ז
קורס חובה – תלמוד	4 נק"ז
בחינת גמר	0 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>40 נק"ז</b>

**קורסים ממחלקות אחרות**

סטודנטים הלומד בנתיב הכללי רשאים ללמוד, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, קורסים בהיקף כולל של עד 12 נק"ז ברמת תואר שני ממחלקות אחרות, ובתנאי שהם רלוונטיים לתחום הלימודים.

**עבודות סמינר**

בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים, חייבים הסטודנטים בנתיב הכללי לכתוב שתי עבודות סמינר.

**בחינת גמר**

סטודנטים בנתיב הכללי יבחנו בבחינת גמר בכתב בתום השנה השנייה ללימודים, עם סיום חובות השמיעה לתואר. לפני הבחינה על הסטודנטים להיוועץ עם יו"ר ועדת המוסמכים המחלקתית לגבי החומר הנדרש. הבחינה תורכב בידי חברי סגל מהמחלקה. הבחינה תתקיים בשני מועדים בלבד: אחד בתום סמסטר א' והשני בתום סמסטר ב', על פי לוח הבחינות שיפורסם על ידי מדור בחינות. ציון עובר בבחינה - 75.

יו"ר מ.א. – ד"ר דב גרא [dovgera@bgu.ac.il](mailto:dovgera@bgu.ac.il)

**היסטוריה של עם ישראל - מגמה בלימודי מדינת ישראל**

המחלקה להיסטוריה של עם ישראל מציעה מגמה בלימודי מדינת ישראל. המגמה עוסקת בנושאים שונים בתולדותיה ומאפייניה של מדינת ישראל מתוך גישה רב תחומית ומבוססת על הכשרה מעמיקה בלימודי ההיסטוריה, ומשלבת לצדם קורסים מתחומים מגוונים במדעי הרוח והחברה.

**תנאי קבלה**

1. בוגרי תואר ראשון בלימודי מדינת ישראל, במוסד אקדמי מוכר בארץ ובחול"ל, בציון ממוצע של 80 לפחות.  
2. בוגרי תואר ראשון שסיימו לימודים לתואר ראשון מחוץ למסלול ללימודי מדינת ישראל, במוסד אקדמי מוכר בארץ ובחול"ל, בציון ממוצע של 80 לפחות. מועמדים אלה יחויבו בקורסי השלמה בהיקף של 8-12 נק"ז בהתאם להחלטת ועדת הקבלה. קורסים אלה לא יכללו במניין הנקודות הנדרשות לתואר. הציון הנדרש בכל אחד מקורסי ההשלמה הוא 80 לפחות.

3. ראיון קבלה

**תכנית הלימודים**

הלימודים במגמת ללימודי מדינת ישראל מתנהלים בשני נתיבים :

**נתיב מחקרי (40 נק"ז)**

נתיב זה מיועד לסטודנטים המעוניינים בפיתוח יכולת מחקרית והעמקת הידע בתחום התמחותם.

קורסי בחירה (מתכנית הלימודים של המגמה)	28 נק"ז
קורס חובה – מתודולוגיה	4 נק"ז
עבודת גמר	8 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>40 נק"ז</b>

**קורסים ממחלקות אחרות**

סטודנטים בנתיב המחקרי רשאים ללמוד, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, קורסים ברמת תואר שני בהיקף כולל של עד 12 נק"ז ברמת תואר שני ממחלקות אחרות, ובתנאי שיש להם תרומה משמעותית לתחום ההתמחות. כמו כן, ניתן להמיר אחד מהקורסים בקורס "קריאה מודרכת" (4 נק"ז).

**שפה זרה**

סטודנטים בנתיב המחקרי ידרשו, במידת הצורך, ללמוד קורסי שפה זרה (בנוסף לאנגלית) בהתאם לנושא התמחותם, המלצת המנחה ואישור יו"ר ועדת המ.א. קורסים אלה אינם משתקללים במניין הנקודות לתואר.

**עבודת גמר**

הצעת מחקר, מאושרת על ידי המנחה, תוגש לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית עד תום שנת הלימודים הראשונה בתואר. במקרים חריגים ניתן להגיש את ההצעה עד תום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר (בהיקף של עד 100 עמודים) תוגש לשיפוט עם השלמת חובות השמיעה, בתום השנה השנייה ללימודים. במקרים חריגים תאושר הגשה עד תום השנה השלישית ללימודים.

**עבודות סמינר**

בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים, חייבים הסטודנטים בנתיב המחקרי לכתוב שתי עבודות סמינר. עבודה אחת לפחות חייבת להיכתב במסגרת הקורסים מתוכנית הלימודים של המגמה.

**נתיב כללי (40 נק"ז)**

הנתיב הכללי מיועד לסטודנטים המעוניינים בהעמקת ידע ובהרחבת ההשכלה ואינו מאפשר המשך לימודים לתואר שלישי, אלא לאחר אישור מעבר לנתיב המחקרי והשלמת כל החובות בנתיב המחקרי.

קורסי בחירה (מתכנית הלימודים של המגמה)	36 נק"ז
קורס חובה - מתודולוגיה	4 נק"ז
בחינת גמר	0 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>40 נק"ז</b>

**קורסים ממחלקות אחרות**

סטודנטים הלומד בנתיב הכללי רשאים ללמוד, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, קורסים בהיקף כולל של עד 12 נק"ז ברמת תואר שני ממחלקות אחרות, ובתנאי שהם רלוונטיים לתחום הלימודים.

**עבודות סמינר**

בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים, חייבים הסטודנטים בנתיב הכללי לכתוב שתי עבודות סמינר במסגרת שני קורסים מתוכנית הלימודים של המגמה.

**בחינת גמר**

סטודנטים בנתיב הכללי יבחנו בבחינת גמר בכתב בתום השנה השנייה ללימודים, עם סיום חובות השמיעה לתואר. לפני הבחינה על הסטודנטים להיוועץ עם יו"ר ועדת המוסמכים המחלקתית לגבי החומר הנדרש. הבחינה תורכב בידי חברי סגל מהמחלקה. הבחינה תתקיים בשני מועדים בלבד: אחד בתום סמסטר א' והשני בתום סמסטר ב', על פי לוח הבחינות שיפורסם על ידי מדור בחינות. ציון עובר בבחינה - 75.

יו"ר מ.א. – ד"ר אסתר מאיר, [esmeir@bgumail.bgu.ac.il](mailto:esmeir@bgumail.bgu.ac.il)

**הרכב הציון הסופי לתואר**

50%	קורסים	נתיב מחקרי
50%	עבודת הגמר	
75%	קורסים	נתיב כללי
25%	בחינת גמר	

לפרטים נוספים: עליזה יוניק 08-6461101, [yunik@bgu.ac.il](mailto:yunik@bgu.ac.il)

**אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה**

### לימודים לתואר שני במחשבת ישראל

(סימן מחשב 2-126)

המחלקה למחשבת ישראל מציעה לימודים לתואר שני בארבעה מדורים :

- א. אגדה והלכה – זרמים רוחניים בימי בית שני, מחשבת ההלכה והאגדה בספרות התלמודית והמדרשית, מחשבת ההלכה בספרות הרבנית לדורותיה, סידור התפילה, תולדות ההלכה ועוד.
- ב. פילוסופיה יהודית בימי הביניים – המחשבה היהודית מימי רב סעדיה גאון ועד שלהי ימי-הביניים, למשל: ספר הכוזרי לר' יהודה הלוי, וספר מורה נבוכים לרמב"ם; פרשנות פילוסופית למקרא, ספרות הפולמוס היהודי-נוצרי ועוד.
- ג. קבלה - ספר יצירה והספרות המיסטית הקדומה, תורת הסוד של חסידי אשכנז, ספר הזוהר וקבלת האר"י, שבתאות, ספרות הקבלה במזרח ובמערב, החסידות, מיסטיקה עכשווית ועוד.
- ד. מחשבה יהודית בעת החדשה – המחשבה היהודית מתקופת העת החדשה המוקדמת, מברוך שפינוזה ומשה מנדלסון וההשכלה ועד היום; המחשבה הלאומית והציונית, המחשבה הדתית המודרנית לזרמיה, המחשבה החילונית ועוד.

#### דרישות הקבלה לנתיב המחקרי

ללימודים לתואר שני במחלקה למחשבת ישראל בנתיב המחקרי יכולים להגיש מועמדותם :

1. בוגרי תואר ראשון במחשבת ישראל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל שציונם בתואר הוא 89 לפחות.
  2. בוגרי תואר ראשון מחלקות אחרות באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל שציונם בתואר הוא 89 לפחות. מועמדים אלה חסרי רקע מתאים במחשבת ישראל ו/או בתלמוד יחיבו בלימודי השלמה (למשל, הקורס "הספרות התלמודית והמדרשית", או קורס מקביל לו). קורסים אלה לא ייחשבו במניין הנקודות לתואר).
- מועמדים מתאימים לנתיב המחקרי חייבים לשלוט בשפה האנגלית, ברמת קריאה.

#### דרישות קבלה לנתיב הכללי

ללימודים לתואר שני במחלקה למחשבת ישראל בנתיב הכללי יכולים להגיש מועמדותם :

1. בוגרי תואר ראשון במחשבת ישראל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל (מוסד אקדמי מוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה) שציונם בתואר הוא 80 לפחות.
  2. בוגרי תואר ראשון ממחלקות אחרות באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל, או בעלי תואר B.Ed, שציונם בתואר הוא 80 לפחות.
- מועמדים בעלי רקע חלקי במחשבת ישראל ובספרות רבנית יחיבו בלימודי השלמה בהתאם להחלטת ועדת הקבלה.

משך הלימודים לתואר שני הינו שנתיים.

הלימודים לתואר שני במחשבת ישראל מתנהלים בשני נתיבי לימוד :

### נתיב מחקרי

מיועד לסטודנטים המעוניינים בפיתוח יכולת מחקרית והעמקת הידע בתחום התמחותם. לימוד בנתיב זה מאפשר המשך לימודים לתואר שלישי.

#### תכנית הלימודים (40 נק"ז)

סטודנטים בנתיב המחקרי ילמדו 7 קורסים שנתיים (28 נק"ז) בשלושה מדורים לפחות ולכתוב עבודת גמר בהיקף של 12 נק"ז. מתוך 7 הקורסים השנתיים, יש ללמוד לפחות 3 קורסים מחקריים (12 נק"ז). בשני מדורים לפחות ניתן ללמוד עד שני קורסים ברמת תואר שני ממחלקות אחרות בתנאי שהם קשורים לתחום ההתמחות של הסטודנטים (באישור ועדת המוסמכים המחלקתית). כמו כן ניתן ללמוד עד שני קורסים של קריאה מודרכת בהנחיית מרצים שונים בנושאים הקשורים לתחום ההתמחות של הסטודנטים. שפה זרה שנייה (מעבר למכסת השעות לתואר) תידרש בהתאם לתחום התמחות הסטודנטים ו/או המחקר ועל פי המלצות המנחה.

המעבר לשנה שנייה בנתיב המחקרי תלוי ב :

(א) קביעת מנחה לעבודת הגמר במהלך השנה הראשונה ללימודים.

(ב) הגשת הצעת מחקר לאישור עד תום השנה הראשונה ללימודים.

(ג) אישור ועדת המוסמכים המחלקתית.

סטודנטים שלא יעמדו בדרישות אלה יוכלו לעבור לנתיב הכללי.

### עבודות סמינר

בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים חייבים סטודנטים בנתיב המחקרי לכתוב שתי עבודות סמינר במסגרת שני קורסים (אחת בכל קורס).

### עבודת גמר

על הסטודנטים בנתיב המחקרי להגיש הצעה פורמאלית של תוכנית עבודת גמר חתומה על ידי המנחה אשר תאושר על-ידי ועדת המוסמכים של המחלקה במהלך השנה הראשונה ללימודים. מטרתה להוכיח את יכולתו של הסטודנט לכתוב עבודה מדעית המושתתת על מקורות ראשוניים ועל המחקר הקיים. עבודת הגמר (בהיקף של לא יותר מ - 80 עמודים מודפסים) תוגש לשיפוט עד תום השנה השנייה ללימודים. בהמלצת מנחה, ועדת מוסמכים מחלקתית ובאישור ועדת המוסמכים הפקולטית תאושר הגשת עבודת גמר לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.



**נתיב כללי**

הלימודים בנתיב הכללי מתחלקים לשתי תכניות:

א. תוכנית כללית במחשבת ישראל

ב. תוכנית מיוחדת למורים (בוגרי תואר ראשון).

מורים המשלימים את התוכנית, מרחיבים בכך את רישיון ההוראה שבידם לתחומי מחשבת ישראל ותורה שבעל פה.

בשתי התוכניות ניתן להעמיק ידע ולהרחיב את ההשכלה במגוון התחומים של מחשבת ישראל.

**תכנית הלימודים (40 נק"ז)**

בשתי התוכניות ילמדו הסטודנטים 10 קורסים שנתיים.

על הסטודנטים הלומדים בתוכנית המיוחדת למורים ללמוד את הסמינר הדידקטי כחלק מחובות הלימודים.

סטודנטים שהפגינו יכולת מחקרית בשנת הלימודים הראשונה, יכולים לבקש לעבור לנתיב המחקרי. אישור על המעבר לנתיב המחקרי מותנה באישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית.

**עבודות סמינר**

בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים חייבים הסטודנטים לכתוב **שתי** עבודות סמינר במסגרת שני הקורסים (אחת בכל קורס).

**בחינת גמר**

בחינת הגמר בנתיב הכללי היא בחינה בכתב. מועד הבחינה יקבע לאחר סיום חובות השמיעה, בתום השנה השנייה. הבחינה הינה בחינה ביבליוגרפית שתפרסם מראש. מועד הבחינה יעשה בתאום עם מזכירות המחלקה. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75 לפחות.

**הרכב הציון הסופי לתואר**

נתיב כללי קורסים 80%

בחינת גמר 20%

נתיב מחקרי קורסים 50%

עבודת גמר 50%

לפרטים נוספים:

זיוה ויטל 08-6472532, vitl@bgu.ac.il

**אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה**

### לימודים לתואר שלישי (Ph.D) במחשבת ישראל

המחלקה למחשבת ישראל מקיימת תוכנית לימודים לדוקטורט בהתאם לתקנון הכללי של האוניברסיטה. ניתן ללמוד לקראת דוקטורט בשלושה מסלולים: מסלול רגיל, מסלול משולב ומסלול ישיר. למסלול הרגיל יכולים להגיש מועמדות בעלי תואר שני מחקרי במחשבת ישראל, או בספרות חז"ל שממוצע ציוני הקורסים שלהם ב- מ.א. 85 לפחות וממוצע התיזה שלהם הוא 85 לפחות. על המועמד למצוא מנחה. מועמדים בעלי רקע חסר יידרשו בהשלמות בתחומים אלה. תלמידי מ.א. מחקרי בתחומים קרובים למחשבת ישראל רשאים להגיש מועמדותם והיא תישקל על בסיס אישי על-ידי ועדת מוסמכים. בעל מ.א. מחקרי לא במחשבת ישראל – לאחר שהתקבל לדוקטורט במחלקה למחשבת ישראל על סמך הישגיו בלימודי ה-מ.א. יצטרך לעשות קורס השלמה מכל מדור שלא למד במהלך לימודיו ל-ב.א. או ל-מ.א. למסלול המשולב יכולים להגיש מועמדותם תלמידי לתואר שני מחקרי במחשבת ישראל, שסיימו את חובות השמיעה של תואר שני והחלו לכתוב את עבודת הגמר. המעבר למסלול זה מותנה באישור המנחה וועדת המוסמכים של המחלקה. למסלול הישיר יכולים להגיש מועמדות מצטיינים בעלי תואר בוגר במחשבת ישראל בציון 90 לפחות. המתקבלים ילמדו ישירות לתואר שלישי.

כל תלמיד חייב לשמוע לפחות שני קורסים (8 נק"ז) ולהכין עבודת דוקטורט בהנחיית מנחה מהמחלקה למחשבת ישראל ובפיקוחו. חובות התלמידים יקבעו על ידי המנחה וועדת הבדיקה של הצעת המחקר.

#### **שפות**

לימוד שפות יהיה בהתאם להחלטת המנחה.

#### **קבלת תלמידים בעלי מ.א. כללי**

תלמיד בעל מ.א. כללי המעוניין בלימודי דוקטורט במחלקה יתקבל כתלמיד במעמד משתלם. קבלת תלמיד כמשתלם אינו מהווה התחייבות לקבלה לדוקטורט. תנאי קבלה והשלמות:

#### **תלמידים בעלי מ.א. כללי במחשבת ישראל-**

תנאי קבלה: ציון מ.א. ממוצע 89 לפחות ומציאת מנחה פוטנציאלי. השלמות: עבודה שוות ערך לתזה ובנוסף 2 קורסים מחקריים או קורס מחקרי וקורס קריאה מודרכת.

#### **בעלי מ.א. כללי שאינו במחשבת ישראל-**

תנאי קבלה: ציון מ.א. ממוצע 89 לפחות ומציאת מנחה פוטנציאלי.

#### **השלמות:**

- תלמידים בעלי מ.א. בתלמוד או תורה שבעל פה:

(א) עבודה שוות ערך לתיזה.

(ב) 2 קורסים מחקריים, או קורס מחקרי וקורס קריאה מודרכת. למחוק

(ג) קורס השלמה מכל מדור שלא למד במהלך לימודיו ל-ב.א. או ל-מ.א.

- תלמידים שרוב ה-מ.א. שלהם אינו במחשבת ישראל יצטרכו לעשות מ.א. מחקרי במחשבת ישראל.

### לימודים לתואר שני בהיסטוריה כללית

(סימן מחשב 2-127)

הלימודים לתואר שני במחלקה להיסטוריה כללית מתמקדים בהיסטוריה של תרבויות אירופה בעידן הקלאסי, בימי הביניים ובעת החדשה ובקשרים של תרבויות אלה עם אזורים אחרים בעולם. מטרת הלימודים היא להקנות לסטודנטים ידע רחב וכלים להבנה, ניתוח ומחקר. המחלקה מעודדת גישה בין תחומית ושיתוף פעולה עם מחלקות אחרות בפקולטה למדעי החברה והרוח. תוכנית הלימודים מתאימה לאלה העוסקים או מעוניינים לעסוק בהיסטוריה אירופית או בתחומים משיקים. במסגרת זו ניתן לבחור בנתיב המחקרי ולכתוב עבודת גמר (תנאי מקדים ללימודי תואר שלישי) או בנתיב הכללי ולהבחן בבחינת גמר (ללא עבודת גמר).

#### תנאי קבלה

1. בוגרי תואר ראשון במחלקה להיסטוריה כללית באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה מוכרת אחרת בארץ או בחו"ל בציון משוקלל של 80 לפחות.
2. בוגרי תואר ראשון במחלקות אחרות באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה מוכרת אחרת בארץ או בחו"ל בציון משוקלל של 80 לפחות. מועמדים אלה יחויבו בקורסי השלמה בהיקף של עד 16 נק"ז, בהתאם להחלטת ועדת הקבלה. קורסים אלה לא יכללו במניין הנקודות לתואר.
3. במידת הצורך, יזומנו המועמדים גם לראיון אישי.

#### תכניות הלימודים

הלימודים לתואר מוסמך בהיסטוריה כללית מתנהלים בשני נתיבי לימוד: מחקרי וכללי. משך הלימודים - שנתיים.

#### נתיב מחקרי

הנתיב המחקרי מיועד לסטודנטים המעוניינים בפיתוח יכולת מחקרית וחיוני עבור אלה השוקלים המשך לימודים לתואר שלישי. הקבלה לנתיב המחקרי טעונה אישור ועדת מוסמכים מחלקתית ופקולטית (ובתנאי שהסטודנטים השיגו ציון של 80 לפחות בתום שנה ראשונה ללימודים).

על הסטודנטים בנתיב המחקרי ללמוד קורסים בהיקף 24 נק"ז ולכתוב עבודת גמר על פי הפירוט הבא:

קורס חובה מתודולוגי	4 נק"ז
5 קורסי בחירה מתכנית המ.א. של המחלקה	20 נק"ז
12 נק"ז לפחות מקורסי המ.א. המוצעים	
על ידי המחלקה)	
סמינר מחלקתי (קיימת חובת השתתפות)	ללא נק"ז
עבודת גמר	12 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>36 נק"ז</b>

באישור ועדת המוסמכים המחלקתית רשאים הסטודנטים בנתיב המחקרי ללמוד :  
 - קורס בקריאה מודרכת (4 נק"ז) בהנחיית חבר סגל מהמחלקה להיסטוריה כללית ;  
 - עד 4 נק"ז של קורסים ברמת תואר שני ממחלקות אחרות. במקרים נדירים תינתן אפשרות ללמוד 4 נק"ז נוספות מחוץ למחלקה, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית ;  
 - עד 4 נק"ז לכל היותר של קורסים ברמת תואר ראשון (מהמחלקה או ממחלקות אחרות).  
 - בכל סמינר מ.א. תכתב עבודה סמינר. היקפה של עבודה ואופייה יקבע על פי שיקול דעת המרצה.  
 - כתנאי להגשת עבודת הגמר לשיפוט, הסטודנטים בנתיב המחקרי חייבים להיות נוכחים באופן קבוע בסמינר המחלקתי. כמו כן, הסטודנטים בנתיב זה חייבים להציג את עבודת הגמר בסמינר המחלקתי, כתנאי להגשת העבודה לשיפוט. באחריות הסטודנטים ליצור קשר עם מארגן הסמינר המחלקתי כדי לקבוע מועד להצגת העבודות.

**עבודת גמר** - מטרתה להוכיח יכולת כתיבת עבודה מדעית המושתתת על ניתוח מקורות ושליטה במחקר הקיים. עבודת הגמר תכתב בהנחיית מרצה מן המניין מהמחלקה להיסטוריה כללית. במקרים שידרשו זאת ניתן לצרף מנחה נוסף בדרגת מרצה מן המניין מהמחלקה או מחוצה לה (כולל ממוסד אקדמי מוכר אחר). הצעת מחקר מודפסת מאושרת וחתומה על ידי המנחה יש להגיש לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית עד תום השנה הראשונה ללימודים (לאחר סיום מחצית מקורסי התואר כמפורט לעיל), ובאישור חריג של ועדת המוסמכים המחלקתית לא יאוחר מתום הסמסטר ה-3 ללימודים. ההצעה תהיה בהיקף של כ-3 עמודים ותפרט את הנושא, חשיבותו, מצב המחקר, תכנית המחקר וביבליוגרפיה עיקרית.  
 עבודת הגמר, בהיקף של עד 100 עמודים, תוגש לשיפוט בתום השנה השנייה ללימודים. בהתאם להמלצות מנחה, יו"ר מ.א., רמ"ח ואישור פקולטה, תאושר הגשת עבודה לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

### **נתיב כללי**

על הסטודנטים בנתיב הכללי ללמוד קורסים בהיקף של 36 נק"ז ולהבחן בבחינת גמר על פי הפירוט הבא :

קורס חובה מתודולוגי	4 נק"ז
8 קורסים מתכנית המ.א. של המחלקה	32 נק"ז
(מתוכם לפחות 28 נק"ז מקורסי המ.א. במחלקה)	
סמינר מחלקתי (השתתפות חובה)	ללא נק"ז
<b>בחינת גמר</b>	<b>ללא נק"ז</b>
<b>סה"כ</b>	<b>36 נק"ז</b>

באישור ועדת המוסמכים המחלקתית רשאים הסטודנטים ללמוד :  
 - עד 4 נק"ז של קורסים ברמת תואר שני ממחלקות אחרות ;  
 - עד 4 נק"ז לכל היותר של קורסים ברמת תואר ראשון (מהמחלקה או ממחלקות אחרות).  
 - בכל סמינר מ.א. תכתב עבודה סמינר. היקפה של עבודה ואופייה יקבע על פי שיקול דעת המרצה.  
 - על כל הסטודנטים בנתיב הכללי להיות נוכחים באופן קבוע בסמינר המחלקתי.

**בחינת גמר** – על הסטודנטים הלומדים בנתיב הכללי להיבחן בבחינת גמר בכתב עם סיום חובות השמיעה לתואר. על הסטודנטים לתאם את מועד הבחינה עם אחד ממרצי המחלקה לפחות 3 חודשים מראש. אישור מועד הבחינה ירשם במזכירות המחלקה. שאלון הבחינה יתבסס על חומר קריאה בהיקף של עד 400 עמודים בשפה האנגלית. ציון עובר בבחינת הגמר הוא 75.

**הרכב הציון הסופי לתואר:**

נתיב מחקרי	עבודת גמר	50%
	קורסים	50%
נתיב כללי	קורסים	75%
	בחינת גמר	25%

לפרטים נוספים: לאה פוגל 08-6479018, [leahf@bgu.ac.il](mailto:leahf@bgu.ac.il)

**אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה**

### לימודים לתואר שני בפילוסופיה

(סימן מחשב 2-131)

#### תנאי קבלה

(א) בוגרי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל שממוצע ציוניהם 85 לפחות.

(ב) ראיון אישי, לפי הצורך.

(ג) בוגרי תואר ראשון בתחום אחר, ידרשו להשלים קורסים בפילוסופיה במסגרת לימודי השלמה לקראת תואר שני (לימודי ההשלמה מפורטים באתר המחלקה). את קורסי ההשלמה יש לסיים עד תום שנת הלימודים הראשונה. ניתן להכיר עד 8 נק"ז מלימודי ההשלמה כחלק מלימודי התואר השני.

#### תכנית הלימודים

תכנית הלימודים מבוססת על קבוצות-לימוד קטנות, ומורה ממורי המחלקה ילווה כל אחד מתלמידי המחלקה. לסטודנטים בנתיב המחקרי תינתן הדרכה אישית על-ידי אחד ממורי המחלקה. במסגרת הליוי האישי יתנהל מעקב קבוע אחר התקדמות הסטודנטים.

הלימודים לתואר שני מתקיימים בשני נתיבי לימוד:

(א) נתיב מחקרי עם כתיבת עבודת גמר (תיזה)

(ב) נתיב כללי – ללא כתיבת עבודת גמר

#### הנחיות כלליות לסטודנטים בשני נתיבי הלימוד

בחירת גמר/בחינה ביבליוגרפית - כל הסטודנטים יבחנו בבחינה ביבליוגרפית בתום השנה הראשונה ללימודי התואר השני. ציון עובר בבחינה הוא 75.

מתכונת הבחינה: הטקסטים לבחינה יורכבו מכתבים מרכזיים של הוגים כאפלטון, אריסטו, דיקארט, יום, מיל, קאנט, הגל, ניטשה, ויטגנשטיין והיידגר (באתר המחלקה תוכלו למצוא את הרשימה המלאה). תאריך הבחינה: הבחינה תתקיים בשבוע שלפני פתיחת שנה"ל 23.10.2011. סטודנט שנכשל בבחינה ייגש למועד ב' באישור הוועדה המחלקתית. אם נכשל בשנית, יופסקו לימודיו במחלקה.

המחלקה מצפה ממתרגליה להצטיין בבחינה (ציון הבחינה יקבע אם יוכלו להמשיך לתרגל במחלקה).

סמינר מחלקתי - השתתפות בסמינר המחלקתי במשך שנתיים תזכה את הסטודנט ב-2 נק"ז (0.5 נק"ז בכל סמסטר). עבור כל נקודת זכות על הסטודנטים לכתוב עבודת רפראט קצרה על אחת מהרצאות שניתנו בסמינר.

**נתיב מחקר (36 נק"ז)**

הקבלה לנתיב המחקרי מותנית באישור ועדת המוסמכים המחלקתית. לנתיב זה יתקבלו סטודנטים אשר עבודתם במהלך השנה הראשונה ללימודי התואר השני מעידה על יכולת מחקר גבוהה, אשר ניסחו רעיון למחקר, ומצאו מנחה מתאים.

על הסטודנטים להשתתף בשיעורים וסמינרים בהיקף של 28 נק"ז - 20 נק"ז לפחות תהיינה במסגרת המחלקה, לכתוב במסגרתם שתי עבודות סמינר ולכתוב עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז.

באישור ועדת הוראה יוכלו הסטודנטים ללמוד 8 נק"ז ברמת תואר שני במחלקות אחרות. הסטודנטים בנתיב המחקרי רשאים להשתתף בסמינרים ובשיעורים מלימודי התואר הראשון של המחלקה בהיקף של 8 נק"ז לכל היותר, אך לא יהיו רשאים לכתוב עבודות סמינר בקורסים אלה.

**סמינרי חובה** - בארבעת הסמסטרים הראשונים ללימודיהם ידרשו הסטודנטים להשתתף בארבעה סמינרי מחקר לתואר שני שתציע המחלקה. היקף כל סמינר 4 נק"ז. הסמינרים יעסקו בנושאים מגוונים שיקנו לסטודנטים השכלה רחבה, ויתמקדו בסוגיות מרכזיות של נושאים אלה. בסמינר ידרשו הסטודנטים לכתוב ארבע עבודות קצרות. מפגשי הסמינר יהיו בני שלוש שעות. בנוסף תיוחד שעה אחת להדרכה אישית שבועית.

**לימודי שפה זרה** - המנחה וועדת ההוראה ידרשו מהסטודנטים, שנושא המחקר שלהם מחייב זאת, ללמוד שפה זרה שנייה ברמת מתחילים וברמת מתקדמים. ניתן לאשר הכרה של עד 4 נק"ז בקורס שפה זרה ברמת מתקדמים בלבד.

על הסטודנטים בנתיב המחקרי למצוא נושא למחקר ומנחה עד תום השנה הראשונה ללימודיהם. בעזרת המנחה יגישו הסטודנטים לוועדת המוסמכים המחלקתית את הצעת המחקר לאישור עד תום השנה הראשונה ללימודים (באישור המחלקה והפקולטה תאושר דחייה עד תום הסמסטר השלישי ללימודים). סטודנטים שלא יעמדו בלוח זמנים זה, המשך לימודיהם בנתיב המחקרי יידון על-ידי ועדת המוסמכים המחלקתית.

**הצעת מחקר** - הצעת המחקר בהיקף של עד חמישה עמודים. המחלקה רואה בכתיבת הצעת מחקר שלב חשוב ביותר בעבודת הסטודנטים בנתיב המחקרי וכתיבת הצעה מוצלחת היא תנאי להמשך הלימודים בנתיב זה. הצעת המחקר צריכה להציג שאלה ממוקדת, סקירה ראשונית של מצב המחקר, העמדה אותה מנסים לתקוף, להגן או לפתח, הטקסטים בהם מתכוונים להתמקד וראשי פרקים. מצופה שהצעת המחקר תציג בבהירות ובאופן מפותח את שאלת המחקר, וכן בצורה כללית את עיקר התשובות או דרכי ההתמודדות עם השאלה.

**עבודת הגמר** - הגשת עבודת הגמר והצלחה בעבודת הגמר הן תנאי יסודי להשלמת הלימודים לתואר שני בנתיב המחקרי. יש להגיש את עבודת הגמר לשיפוט בתום השנה השנייה ללימודים. בהמלצת המנחה וועדת המוסמכים המחלקתית, ובאישור ועדת המוסמכים הפקולטית, תאושר הגשת עבודה גמר לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים. סטודנטים המבקשים להחליף מנחה לעבודה יגישו בקשה מנומקת לוועדת המוסמכים המחלקתית. החלפת המנחה טעונה אישור הוועדה.

בתום כל שנה על הסטודנטים להגיש דו"ח התקדמות חתום על ידי יו"ר ועדת המוסמכים המחלקתית (באתר הפקולטה).

**נתיב כללי (36 נק"ז)**

על הסטודנטים להשתתף בשיעורים וסמינרים בהיקף של 36 נק"ז במסגרתם לכתוב שתי עבודות סמינר, לפחות 24 מתוך 36 נק"ז תהיינה במסגרת המחלקה. באישור ועדת הוראה יוכלו הסטודנטים ללמוד 12 נק"ז ברמת תואר שני לכל היותר במחלקות אחרות. הסטודנטים בנתיב הכללי רשאים להשתתף בסמינרים ושיעורים מלימודי התואר הראשון של המחלקה בהיקף של 8 נק"ז לכל היותר אך לא יהיו רשאים לכתוב עבודות סמינר בקורסים אלה. **סמינרי חובה** - בארבעת הסמסטרים הראשונים ללימודיהם ידרשו הסטודנטים להשתתף בארבעה סמינרי מחקר לתואר שני שתציע המחלקה. היקף כל סמינר 4 נק"ז. הסמינרים יעסקו בנושאים מגוונים שיקנו לסטודנטים השכלה רחבה, ויתמקדו בסוגיות מרכזיות של נושאים אלה. בסמינר ידרשו הסטודנטים לכתוב ארבע עבודות קצרות. מפגשי הסמינר יהיו בני שלוש שעות. בנוסף תיוחד שעה אחת להדרכה אישית שבועית.

**הרכב הציון הסופי לתואר**

נתיב המחקרי	קורסים	45%
	עבודת גמר	45%
	בחינת גמר	10%
נתיב הכללי	קורסים	85%
	בחינת גמר	15%

לפרטים נוספים: ליוז שבתאי 08-6472263, [lizsh@bgu.ac.il](mailto:lizsh@bgu.ac.il)

**אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה**



## לימודים לתואר שלישי (Ph.D) בפילוסופיה

### מטרות לימודי התואר השלישי

- לתכנית לימודי התואר השלישי בפילוסופיה באוניברסיטת בן-גוריון שתי מטרות עיקריות:
- א. פיתוח מחקר פילוסופי מקורי, מעמיק ושיטתי בכל התחומים וההתמחויות המוכרים בפילוסופיה.
  - ב. הכשרת עתודת מרצים/ות וחוקרים/ות ברמה אוניברסיטאית בתחומי הפילוסופיה השונים.

### תכנית הלימודים

תכנית הלימודים לתואר שלישי במחלקה לפילוסופיה נסמכת על תקנון אוניברסיטת בן-גוריון נספח יב' (התקנון האקדמי), ועל תקנות הועדה הפקולטית, לתלמידי מחקר. תפקידה של תוכנית זו ליישם תקנות אלה. תכנית הלימודים תנוהל ע"י ועדת תלמידי המחקר במחלקה.

### מסלולי לימודים

- ללימודי התואר השלישי במחלקה לפילוסופיה יתקבלו תלמידים/ות בשלושה מסלולים אלטרנטיביים:
- א. המסלול הרגיל - מסלול זה מיועד למועמדים/ות בעלי תואר שני בפילוסופיה מאוניברסיטה מוכרת.
  - ב. המסלול המשולב - מיועד לתלמידי/ות תואר שני במחלקה לפילוסופיה באוניברסיטת בן-גוריון או במוסד אקדמי מוכר אחר, הנמצאים/ות בשלב מתקדם והוכיחו יכולת מחקר בולטת בעבודת המחקר שלהם, ומחקרם ניתן להיות מורחב לעבודת דוקטור מבחינת התוכן, המקוריות והחידוש.
  - ג. המסלול הישיר - לתלמידי/ות מצטיינים בעלי תואר ראשון בפילוסופיה. מסלול זה יאפשר לימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ללא הרשמה קודמת בתוכנית לימודים לתואר שני.

### תנאי קבלה

- כמפורט בתקנון האקדמי (נספח י"ב) ותקנות הועדה הפקולטית.
- במסלול הרגיל** - מועמד יוכל להתקבל ללימודי מחקר רק בהמלצת המחלקה לפילוסופיה ובאישור הועדה לתלמידי מחקר של הפקולטה. נוסף לנ"ל על המועמד למלא את כל התנאים הבאים:
1. בעל תואר שני בפילוסופיה של אוניברסיטת בן-גוריון או בעל תואר שקול של מוסד אקדמי מוכר אחר, שהשיג ציון כללי של 85 לפחות בלימודים ו- 85 לפחות בעבודת הגמר לתואר שני.
  2. בעל הכשרה מספקת לשם מחקר במקצוע שבחר בו.

על התלמיד להגיש עם הרשמתו הצעת נושא מחקר בהיקף של כשני עמודים לפחות, מאושרת ע"י המנחה. בהצעתו הוא יציין את מצב המחקר הקיים בתחום הנושא ואת התרומה שעשויה להיות למחקר המוצע באותו נושא. ההצעה תכלול רשימה ביבליוגרפית. הממליצים לקבלתו ללימודים יהיו חוקרים מדרגת מרצה בכיר ומעלה העוסקים בעבודתם המדעית בתחום קרוב לנושא המוצע. הועדה האוניברסיטאית לתלמידי מחקר רשאית לקבל גם מועמד שאינו עונה לדרישות בסעיף 1 אם השתכנעה שהמועמד יוכל להגיע לרמה הנדרשת ע"י לימודי השלמה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב בתקופה שלא תעלה על שנה אחת. הועדה תטיל על המועמד להירשם כתלמיד מתמחה למחקר ותקבלו לתכנית מיוחדת מתוך התייעצות עם הגורמים הנוגעים בדבר. הועדה תדון בדבר קבלתו של מועמד כנ"ל ללימודי מחקר לאור הישגיו בתום שנת הלימודים. הליך זה יתבצע בתיאום עם ועדת תלמידי המחקר במחלקה.

### **המסלול המשולב**

1. על קבלה למסלול המשולב יוחלט לגבי תלמיד לתואר שני הנמצא בשלב מתקדם של מחקר והוכיח יכולת בולטת בעבודת המחקר שלו, ומחקרו ניתן להיות מורחב לעבודת דוקטור מבחינת התוכן, המקוריות והחידוש.
2. על המועמד לסיים את מלוא תכנית הלימודים לתואר שני (דהיינו את כל חובותיו מבחינת מספר הנקודות שעליו לצבור) בציון 85 לפחות. כמו כן על המועמד להגיש פרק מעבודת המחקר ולזכות בציון 85 לפחות על פרק זה.
3. עם אישור השתלבות התלמיד במסלול המשולב יחולו עליו הכללים החלים על המועמדים האחרים הלומדים לתואר שלישי. הרשות להגיש בקשה להתקבל למסלול המשולב תינתן על ידי הועדה האוניברסיטאית לתלמידי מחקר על סמך המלצת המנחה והועדה המחלקתית ללימודי מוסמכים. אם נתנה רשות כנ"ל יגיש התלמיד סיכום קצר של תוצאות עבודת המחקר לתואר שני ותכנית מחקר לתואר שלישי. התלמיד יבחן על מחקרו לתואר השני ועל תכנית המחקר לתואר השלישי לפי המתכונת הנוהגת בבחינה זו. עמד התלמיד בבחינה - יתקבל למסלול המשולב וכן יוענק לו תואר שני. לא עמד התלמיד בבחינה - יחולו עליו הכללים הנהוגים לתלמידי תואר שני.
4. עבודת המחקר שבצע התלמיד לפני שהתקבל למסלול המשולב תוכל להיכלל בתזה שלו לקבלת הדוקטורט.
5. המחלקה לפילוסופיה תוכל להגיש לועדה לתלמידי מחקר הצעה מנומקת לדרישות נוספות מתלמיד שלה הלומד במסלול המשולב.

### המסלול הישיר

תלמיד יוכל להתקבל למסלול הישיר בהמלצת המחלקה לפילוסופיה ובאישור ועדת לימודי תואר שלישי הפקולטית. בנוסף, על המועמד למלא את כל התנאים הבאים:

1. בעל תואר ראשון בפילוסופיה של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב או בעל תואר שקול של מוסד אקדמי אחר, שהשיג ציון כללי של לפחות 85 שהועדה ללימודי מחקר השתכנעה על סמך נתונים אחרים שהני"ל סיים את לימודיו ברמת הישגים השווה לזו של העשירון העליון של התלמידים במקצוע שלו.
2. לחילופין, תלמיד תואר שני בפילוסופיה שסיים את לימודי התואר השני בהצטיינות מיוחדת יוכל להתקבל למסלול הישיר.
3. הכשרה מספקת לשם לימוד ומחקר ברמת הדוקטורט במקצוע שבחר בו, לפי שיקול הועדה. תלמיד יוכל להתקבל למסלול הישיר לקראת התחלה של סמסטר אקדמי. הטיפול בבקשה להתקבל למסלול הישיר יהיה דומה בשאר פרטיו לטיפול בקבלה ללימודי מחקר במסלול הרגיל.
4. סטודנט רשאי להירשם למסלול הישיר עד 3 שנים מתאריך הזכאות לתואר הראשון או השני ללא תיזה.

מועמד העומד בדרישות התקנון האקדמי, אך לימודיו הקודמים באחד מתחומי הפילוסופיה המוכרים, לא היו מספיקים, יידרש לעמוד בלימודי השלמה בנוסף לחובותיו האחרות כתלמיד בתואר השלישי. היקף לימודים אלה יקבע בכל מקרה לגופו ע"י ועדת תלמידי מחקר המחלקתית בתיאום עם הועדה הפקולטית. כמו כן יחויב המועמד בבחינה אינטגרטיבית לתלמידי תואר שני אותה עליו לעבור בציון 85 לפחות.

### מבנה הלימודים וחובות התלמיד

א. קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" מטעם המחלקה לפילוסופיה דורשת עמידה בתנאים הבאים:

1. קביעת מנחה ונושא מחקר.
  2. לימוד נוסף בהיקף 6-10 נק"ז.
  3. הגשת תכנית המחקר ובחינת המועמדות. לא יאוחר מ- 12 חודשים מיום קבלת התלמיד ללימודים.
  4. ביצוע המחקר כולל הרצאה סמינרית.
  5. חיבור עבודת מחקר.
  6. התלמיד יגיש אחת לשנה במשך כל תקופת לימודיו דו"ח התקדמות למנחה וליו"ר הועדה המחלקתית.
- ביצוע תנאים אלה, שלביהם ומועדיהם ייעשה ע"פ התקנון האקדמי (נספח יב') ותקנות הפקולטה למדה"ר. תלמיד המבקש להחליף מנחה יפנה בעניין בבקשה מנומקת לוועדה

המחלקתית לתלמידי מחקר. החלפת המנחה תהיה תלויה באישור הועדה וכן באישור הועדה לתלמידי מחקר של האוניברסיטה.

ב. תכנית ה"לימוד הנוסף" תתבצע באחת מן המסגרות הבאות:

1. תכנית הסמינריונים לתואר שני במחלקה: חובות התלמיד יקבעו ע"י המרצה בתיאום עם יו"ר ועדת

לימוד מחקר במחלקה.

2. הדרכה אישית: חובת התלמיד והיקפה יקבעו ע"י המנחה בתיאום עם יו"ר ועדת לימודי מחקר במחלקה.

3. במידת הצורך יופנה התלמיד לקורסים בסיסיים בתחומים הנדרשים לצורך עבודתו. המחלקה תהיה רשאית לדרוש לימודי השלמה אלה גם מעבר למכסת 6-10 הנק"ז. (למשל, המחלקה עשויה לדרוש לימודי שפה זרה נוספת עפ"י נושא התמחותו של הדוקטורנט).

4. סמינריונים לתואר שני במחלקות אחרות הנוגעים לתחום מחקרו של התלמיד; חובות התלמיד יקבעו ע"י המרצה בתיאום עם יו"ר ועדת תלמידי מחקר.

ג. חובה על כל תלמיד להשתתף בסמינר המחלקתי המתקיים במחלקה כשומע קבוע.

ד. תלמיד המסלול הישיר יחויב בלימוד מקצועי נוסף בהיקף לימודי התואר השני בתוספת של 6-10 נק"ז. תכנית לימודים זו תקבע ע"י ועדת לימודי מחקר פקולטית בעצה אחת עם המנחה ובאישור הועדה ללימודי מחקר.

ה. תלמיד במסלול המשולב יחויב גם הוא בתכנית ה"לימוד הנוסף" לתואר שלישי בפילוסופיה.

## לימודים לתואר שני בספרויות זרות ובלשנות

(סימן מחשב 2-132)

המחלקה לספרויות זרות ובלשנות מציעה שני מסלולי התמחות: (1) ספרויות זרות ו-(2) בלשנות, בשני נתיבי לימוד – נתיב מחקרי ונתיב כללי. במסגרת הנתיב הכללי של שני המסלולים מוצעת מגמה ללימודי אנגלית.

**משך הלימודים הינו שנתיים.** הלימודים מתנהלים בשפה האנגלית.

### המסלול לספרויות זרות

לימודי הספרות יכללו את הספרות המערבית על כל תקופותיה, תוך התמקדות בספרות האנגלית והאמריקאית ושימוש במגוון רחב של כלים ביקורתיים, תיאורטיים ומתודולוגיים. התכנית בוחנת את יחסי הגומלין בין מסורות ספרותיות שונות, מתחקה אחר תהליכי הייצור של טקסטים ספרותיים והפצתם, וחושפת את הזיקה הבין-תחומית הקושרת בין חקר הספרות לבין תחומי ידע אחרים, מהיסטוריה ופילוסופיה ועד אנתרופולוגיה ופסיכולוגיה. מטרת הלימודים היא להעניק לסטודנטים כלים למחקר ספרותי ותרבותי מתקדם, להעמיק את כישוריהם האנליטיים, ולפתח את מיומנויות הכתיבה והעריכה בשפה האנגלית.

### המסלול לבלשנות

מטרת הלימודים היא להעניק כלים לניתוח בלשני מתקדם, הן בהקשר התיאורטי והן בהקשר המדע הקוגניטיבי. המחקר הבלשני עוסק בבניית מודל מופשט של התפקוד הלשוני של המוח. לכן לימוד הבלשנות מפרה את לימוד המדע הקוגניטיבי המעודד שיתוף בין חוקרים בבלשנות, בפסיכולוגיה ובמדעי המחשב. ייחודה של התכנית בבלשנות היא באפשרות לשלב בלשנות עם פסיכולוגיה קוגניטיבית או עם מדעי המחשב כדי לאפשר לבוגרי התוכנית לא רק המשך בעבודה מחקרית אלא גם בעבודה יישומית (לדוגמא: עיבוד שפה טבעית).

### המגמה ללימודי אנגלית

מגמה זו פתוחה לסטודנטים בכל אחד משני המסלולים, ספרויות זרות או בלשנות בנתיב הכללי בלבד. המגמה מיועדת במיוחד לקהל המורים לאנגלית אשר סיימו במחלקה לספרויות זרות ובלשנות את תכנית ה.ב.א. בהיקף 108 נק"ז, המשלבת גם היא את שני התחומים. הלימודים במסגרת הנתיב הכללי בלבד. \*מגמת הלימוד מופיעה בתדפיס הלימודים בלבד.

### תנאי קבלה

א. בוגרי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר שהשיגו ממוצע ציונים של 80 לפחות.  
ב. בוגרי תואר ראשון בעלי רקע אקדמי מתחום אחר יידרשו ללמוד קורסי השלמה טרם קבלתם ללימודי התואר השני. עליהם לעבור כל אחד מקורסי ההשלמה בציון 65 לפחות ולקבל ממוצע של 80 לפחות בקורסים אותם נדרשו ללמוד. פירוט קורסי ההשלמה ייקבע ע"י ועדת המ.א.

להלן דוגמה לדרישות השלמה:

<b>ספרויות זרות</b>	<b>בלשנות</b>
סקירת הספרות האנגלית I, II	תחביר
סקירת הספרות האמריקאית	סמנטיקה
תורת הספרות	פונטיקה ופונולוגיה
קורס בחירה/סמינר	קורס בחירה/סמינר

ג. למעוניינים במגמה ללימודי אנגלית: בוגרי תואר ראשון במחלקה או במוסד אקדמי מוכר אחר חסרי רקע באחד התחומים (בלשנות או ספרות), יידרשו ללמוד קורסי השלמה. סטודנטים בעלי ב.א. בתחום שאינו כולל ספרות ואינו כולל בלשנות אינם יכולים להתקבל למגמה.

סטודנטים הלומדים בנתיב המחקרי (כותבים תזה) רשאים ללמוד מקסימום 4 נק"ז של קורסים ברמת תואר ראשון. סטודנטים בנתיב הכללי (שאינם כותבים תזה) רשאים ללמוד מקסימום 8 נק"ז של קורסים ברמת תואר ראשון.

### **תכנית הלימודים במסלול ספרויות זרות**

הלימודים משלבים שלוש מגמות מקבילות:

1. תורת הספרות
2. גישות בין-תחומיות לחקר הספרות
3. סופרים, ז'אנרים, ומסורות ספרותיות

המחלקה מציעה קורסים הבוחנים את הספרות המערבית, בעיקר זו שנכתבה בשפה האנגלית, תוך שימוש במגוון רחב של גישות תיאורטיות ומתודולוגיות, וביניהן הגישה הפסיכואנליטית, הפמיניסטית, הפוסט-קולוניאלית, המרקסיסטית, תורת הרספציה, פוסט-סטרוקטורליזם, תורת הדה-קונסטרוקציה, ההיסטוריציזם החדש, ועוד. במקביל, הקורסים מתחקים אחר נקודות ההשקה בין לימודי הספרות ובין תחומי ידע אחרים, כגון היסטוריה, פוליטיקה, אנתרופולוגיה, לימודי מגדר, לימודי תרבות ולימודים קוגניטיביים. חברי סגל במחלקה מנחים עבודות מחקר בתחומים שונים, וביניהם ספרות אנגלית, ספרות אמריקאית, ספרות השוואתית, ספרות יהודית בשפות שונות, ספרויות זרות (גרמנית, רוסית, ספרדית, וכו'), ספרות וקולנוע, ספרות ותקשורת, ספרות ואמנות. קורסים בתכנית מתמקדים ביצירתם של סופרים ספציפיים (משיקספיר, דיקנס וג'ורג' אליוט ועד באבל, ג'ויס, וקפקא) או עוסקים בשורה מגוונת של נושאים והתמחויות (כגון תרגום ומקרא בתקופת הרנסנס, התיאטרון האנגלי בעת החדשה המוקדמת, הרומן האירופאי במאה ה-19, ייצוג ותורת הריאליזם, ספרות פוסט-מודרניסטית, העיר בספרות, הספרות לאחר השואה, דימוי היהודי בספרות המערבית, רטוריקה ומטאפורה בשירה, ספרות ואימפריאליזם, ההיסטוריה של הספר, ועוד).

### **נתיב מחקרי**

קורס חובה: שיטות וסוגיות של המחקר הספרותי	4 נק"ז
קורסים	20 נק"ז
עבודת גמר	12 נק"ז

על הסטודנטים לכתוב עבודות מורחבות בשני קורסים. ציון קורס מבוסס על שתי מטלות לכל הפחות; לפחות אחת מהן תהיה בכתב.

על הסטודנטים להגיש הצעת מחקר מאושרת ע"י המנחה (עד 3 עמודים, לא כולל ביבליוגרפיה) לוועדת המוסמכים המחלקתית עד תום השנה הראשונה ללימודים. לאחר קבלת אישור המנחה, על הסטודנטים להגן על ההצעה בפני ועדת שיפוט ולהגישה לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית. עבודת הגמר תוגש לשיפוט בתום השנה השנייה ללימודים. כדי לאשר הגשת עבודת גמר לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים יש צורך בהמלצת המנחה, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית ובאישור הפקולטה.

### **נתיב כללי**

קורס חובה: שיטות וסוגיות של המחקר הספרותי	4 נק"ז
קורסי בחירה	32 נק"ז
בחינה גמר בע"פ	0 נק"ז

-----  
**סה"כ: 36 נק"ז**

### **בחינת גמר**

הסטודנטים יבחנו בבחינת גמר בעל-פה שתתקיים בתום שנת הלימודים השנייה לתואר ובתנאי שסיימו את חובות השמיעה לתואר. הסטודנטים יבחרו שני תחומים בהם הם מעוניינים להיבחן, תוך התייעצות עם שני חברי סגל שסייעו בהכנת רשימת הקריאה וישמשו כבוחנים. חומר הקריאה לא יהיה זהה לזה שנלמד בקורסים המוצעים בתכנית, אלא ירחיב ויעמיק את הנלמד בהם. המבחן ייערך בפני ועדת בוחנים שתורכב משני בוחנים ויו"ר המסלול בספרויות זרות. הציון בבחינה ייקבע על פי ממוצע הציונים של שלושת הבוחנים. ציון עובר בבחינה הוא 75 לפחות.

במקרים מסוימים, ועל פי החלטת ועדת המוסמכים המחלקתית, ידרשו הסטודנטים ללמוד קורסי שפה וקורסי השלמה אחרים בהתאם לתחומי התמחותם. קורסים אלה לא ישתקללו במניין הנקודות לתואר.

### **תכנית הלימודים במסלול ספרויות זרות - מגמה ללימודי אנגלית**

על הסטודנטים הלומדים בנתיב הכללי במסלול לספרויות זרות במגמה ללימודי אנגלית ללמוד קורסים כלהלן:

קורסים ייעודיים למגמה	4-8 נק"ז
קורסים בספרויות זרות	8-24 נק"ז
קורסים בבלשנות	8-24 נק"ז
בחינת גמר	0 נק"ז

-----  
**סה"כ: 36 נק"ז**

החלוקה בין מספר קורסי הבלשנות ומספר קורסי הספרות גמישה. המגמה מחייבת לפחות קורס ייעודי אחד, לפחות 2 קורסים באחד התחומים והשלמה ל- 36 נק"ז בתחום השני.

בנוסף, הסטודנטים יבחנו בבחינת גמר בתום השנה השנייה ללימודים. בחינת הגמר הינה בחינת בית אותה יש למסור תוך שבוע. יש להירשם אצל יו"ר ועדת מ.א. חודש לפני מועד הבחינה.

**הרכב הציון הסופי לתואר במסלול ספרויות זרות :**

50%	קורסים	נתיב מחקרי :
50%	עבודת גמר	

85%	קורסים	נתיב כללי :
15%	בחינת גמר	

**תכנית הלימודים במסלול בלשנות**

העיקרון המנחה את ההוראה והמחקר במחלקה הוא שבלשנות היא מדע, ככל המדעים: החוקר מעלה השערות ובוחן אותן לאור הממצאים האמפיריים. למחלקה אוריינטציה תיאורטית מוצקה, ובמסגרתה אנו חוקרים שאלות בתחומי הליבה של הבלשנות, כמו גם הממשק בין הבלשנות למדעים קוגניטיביים שונים: תחביר - מבנה השפה, אפיון המבנים המשותפים לכל השפות כמו גם השוני ביניהן, ובחינת הסברים מדעיים לתופעות אלה; סמנטיקה, תורת המשמעות, והתכונות הלוגיות של השפה, ובחינת ההשערה שהלוגיקה של השפה מלמדת אותנו על הלוגיקה האנושית; פונולוגיה, תורת הצלילים, ובחינת ההשערה שמערכות הצלילים של השפה משקפות את ההתנהגות הקוגניטיבית והתפיסתית האנושית; תורת ההטעמה, ובחינת הקשר בינה לבין מבנה ומשמעות השפה; הלקסיקון, ובחינת הקשר בינו לבין מבנה השפה; רכישת לשון אצל ילדים, ומה היא מלמדת על טבע השפה וטבע האדם; נוירו-בלשנות, ובחינת הדרך שבה המוח מיצר התנהגות לשונית; בלשנות חישובית, ועיבוד שפות טבעיות בעזרת מחשב.

**נתיב מחקרי**

עקרונות מתודולוגיים בבלשנות	4 נק"ז (קורס בחירה, מומלץ לקחת)
קורסי בחירה	20 נק"ז
סמינר מחלקתי (תיאור בהמשך)	ללא נק"ז
עבודת גמר	12 נק"ז

-----  
סה"כ 36 נק"ז

סה"כ

יש לבחור קורס אחד מתוך כל אחד מתחומי היסוד הבאים: בשנה הראשונה ללימודי התואר (סה"כ 3 קורסים):

1. תחביר
2. פונולוגיה או מורפולוגיה
3. סמנטיקה

סטודנטים מצטיינים יוכלו, באישור המנחה, ללמוד במסלול לבלשנות חישובית. במסגרת מסלול זה ילמדו את הקורסים הבאים מהמחלקה למדעי המחשב:

1. מבוא למדעי המחשב
2. עקרונות שפות תכנות
3. קורס בעיבוד שפות טבעיות

נקודות הזכות של הקורס השני והשלישי ייחשבו במניין הנק"ז לתואר, אולם נקודות הזכות של הקורס הראשון לא ייחשבו.



על הסטודנטים להגיש הצעת מחקר מאושרת ע"י המנחה (עד 3 עמודים לא כולל ביבליוגרפיה) לועדת המוסמכים המחלקתית עד תום השנה הראשונה ללימודים. עבודת הגמר תוגש לשיפוט בתום השנה השנייה ללימודים. כדי לאשר הגשת עבודת גמר לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים יש צורך בהמלצת המנחה, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית ובאישור הפקולטה.

### סמינר מחלקתי

על הסטודנטים בנתיב המחקרי להירשם בכל שנה לסמינר המחלקתי, ללא נק"ז. בכל שנה יגישו הסטודנטים תמצית קצרה של אחד המאמרים שהוצגו, לפי בחירתם.

### נתיב כללי

עקרונות מתודולוגיים בבלשנות	4 נק"ז
קורסי בחירה	32 נק"ז
בחינת גמר	0 נק"ז

-----  
**סה"כ 36 נק"ז**

יש לבחור קורס אחד מתוך כל אחד מתחומי היסוד הבאים בשנה הראשונה ללימודי התואר (סה"כ 3 קורסים):

1. תחביר
2. פונולוגיה או מורפולוגיה
3. סמנטיקה

### תכנית הלימודים במסלול בלשנות - מגמה ללימודי אנגלית

על הסטודנטים בנתיב הכללי הלומדים במסלול בלשנות – מגמה בלימודי אנגלית ללמוד קורסים כלהלן:

קורסים ייעודיים למגמה	4-8 נק"ז
קורסים בספרויות זרות	8-24 נק"ז
קורסים בבלשנות	8-24 נק"ז
בחינת גמר	0 נק"ז

-----  
**סה"כ 36 נק"ז**

החלוקה בין מספר קורסי הבלשנות ומספר קורסי הספרות גמישה. המגמה מחייבת לפחות קורס ייעודי אחד, לפחות 2 קורסים באחד התחומים והשלמה ל- 36 נק"ז בתחום השני.

בנוסף, הסטודנטים ייבחנו בבחינת גמר בתום השנה השנייה ללימודים (לא יאוחר מ-31.12). בחינת הגמר הינה בחינת בית אותה יש למסור תוך שבוע. יש להירשם אצל יו"ר ועדת מ.א. חודש לפני מועד הבחינה.

### בחינת גמר

על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר בתום השנה השנייה ללימודים (ולא יאוחר מ-31.12). בחינת הגמר הינה בחינת בית אותה יש למסור תוך שבוע. יתפרסמו 2 מועדי בחינה כל שנה. יש להירשם אצל יו"ר המסלול חודש לפני מועד הבחינה ובתיאום עם מזכירות המחלקה.

**הרכב הציון הסופי לתואר במסלול בלשנות:**

50%	קורסים	נתיב מחקרי:
50%	עבודת גמר	
80%	קורסים	נתיב כללי:
20%	בחינת גמר	

לפרטים נוספים: מרב סרוסי-פרץ 08-6461128, [meravsp@bgu.ac.il](mailto:meravsp@bgu.ac.il)

אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה

.

### לימודים לתואר שני בתולדות האמנות ותרבות חזותית

(סימן מחשב 2-194)

בעולם האמנות העכשווית מתפתחת עתה הנטייה לקרב את תלמידי תולדות האמנות לתחום הפעילות המוזיאלית ולתחומי העשייה האמנותית לסוגיה, תוך מתן דגש על לימודי תיאוריה (בעיקר תיאוריה מודרנית ותיאוריה בת-זמננו) ועל נושאים הקשורים בתרבות החזותית על גווניה השונים.

התכנית לתואר מוסמך בתולדות האמנות ותרבות חזותית, על שתי מגמותיה - המגמה העיונית ומגמת האוצרות - משקפת ונבנית על התפתחויות אלה ומציעה נקודות השקפה רבות ככל האפשר בין שתי מגמות אלה תוך פעילות לימודית משותפת, הן במסגרת הקורסים והן במסגרת פרויקטים משותפים בנושאי מחקר ואוצרות.

הלימודים מתנהלים בשני נתיבי לימוד על פי הפירוט הבא:

מגמה עיונית בנתיב מחקרי (עם עבודת גמר)

מגמה עיונית בנתיב כללי (ללא עבודת גמר)

מגמת אוצרות בנתיב מחקרי בלבד (עם עבודת גמר)

#### תכנית הלימודים:

הלימודים **במגמה העיונית** יכללו קורסי חובה אשר יכשירו את הסטודנטים בגישות מחקר וכתובה מחקרית בתחום תולדות האמנות, הן מבחינת הרקע התיאורטי והן מבחינת ניתוח יצירות. במסגרת תחומי ההתמחות ילמדו הסטודנטים קורס המשלב ניתוח יצירות עם קריאת מקורות ראשוניים, ארכיונים, כתבי יד, מכתבים, חומר שלא פורסם וכד'. כן ידרשו הסטודנטים לקחת שני סמינרים בתחום ההתמחות.

תכנית הלימודים **במגמת האוצרות** תכלול קורס אוצרות עיוני ומעשי, קורס מתקדם בנושא ההיסטוריה והתיאוריה של תערוכות ומוזיאונים, וקורס תיאוריה וביקורת. כמו כן תינתן לסטודנטים האפשרות לבחור בין קורס בגישות מחקר לבין קורס בניית יצירות וקריאת מקורות ראשוניים. קורסי הבחירה הנותנים והסמינר יתמקדו בתחום התמחות הרלוונטי לעבודת הגמר (תיזה). עבודה זו משמעה פרויקט אוצרות המחייב מחקר מלא ומעמיק בנושא התערוכה, כתיבת מאמר קטלוגי מקיף, איתור פריטים ורשימה קטלוגית, וגיבוש קונצפציה לארגון החומר בחלל התצוגה.

#### תנאי קבלה:

- א. בוגרי תואר ראשון בתולדות האמנות מאוניברסיטאות בארץ או בחו"ל.
- ב. לבוגרי תואר ראשון בתחומים אחרים באוניברסיטאות ובמוסדות אקדמיים אחרים בארץ או בחו"ל תיקבע תכנית השלמות הכוללת קורס פרו-סמינר וקורס סמינר באחד מתחומי ההתמחות. היקף תכנית השלמות ייקבע בתיאום עם המנחה האישי על פי הנתונים האישיים של כל מועמד.

הנחיה אישית - לכל סטודנט יוצמד חבר סגל בכיר שילווה אותו במהלך לימודיו. עבודת המוסמך באוצרות תיכתב בהנחייתם של מומחה אוצרות וחוקר בתחום העיוני של פרויקט האוצרות.

משך הלימודים – הלימודים בתואר שני הינם לשנתיים. סטודנטים הלומדים בנתיב המחקרי יוכלו, בהמלצת המנחה, ראש המגמה וועדת המוסמכים הפקולטית, להגיש את עבודת הגמר לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

בחירת גמר – על הסטודנטים הלומדים בנתיב הכללי להיבחן בבחינת גמר בתום השנה השנייה ללימודים ובתנאי שסיימו את חובות השמיעה לתואר. מועד הבחינה בתיאום עם מזכירות המחלקה. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75 לפחות.

#### תכנית לימודים מפורטת

(הפירוט להלן הוא דוגמה לחלוקה בין השנים אך אין הוא מחייב מאחר וקורסי החובה יינתנו ברוטציה)

#### **מגמה עיונית – נתיב מחקרי (עם עבודת גמר)**

שנה א'	גישות מחקר (חובה)	4 נק"ז
	קורס בחירה בתחום התמחות	4 נק"ז
	סמינר בתחום ההתמחות	4 נק"ז
	קורס בחירה בדיסציפלינה אחרת	4 נק"ז
שנה ב'	ניתוח יצירות וקריאת מקורות ראשוניים בתחום ההתמחות (חובה)	4 נק"ז
	קורס בחירה	4 נק"ז
	סמינר בתחום ההתמחות	4 נק"ז
	עבודת גמר	8 נק"ז
<b>סה"כ</b>		<b>36 נק"ז</b>

**מגמה עיונית – נתיב כללי (ללא עבודת גמר)**

שנה א'	גישות מחקר (חובה)	4 נק"ז
	קורס בחירה בתחום ההתמחות	4 נק"ז
	תיאוריה וביקורת (חובה)	4 נק"ז
	סמינר בתחום ההתמחות	4 נק"ז
שנה ב'	ניתוח יצירות וקריאת מקורות ראשוניים בתחום ההתמחות (חובה)	4 נק"ז
	3 קורסי בחירה	12 נק"ז
	סמינר בתחום ההתמחות	4 נק"ז
	בחינת גמר	0 נק"ז
<b>סה"כ</b>		<b>36 נק"ז</b>

**מגמת אוצרות – נתיב מחקרי בלבד (עם עבודת גמר)**

שנה א'	אוצרות רעיונית ומעשית (חובה)	4 נק"ז
	היסטוריה ותיאוריה של תערוכות ומוזיאונים (חובה)	4 נק"ז
	תיאוריה וביקורת (חובה)	4 נק"ז
	קורס בחירה בתחום ההתמחות	8 נק"ז
שנה ב'	ניתוח יצירות וקריאת מקורות ראשוניים בתחום ההתמחות אנ גישות מחקר (חובה)	4 נק"ז
	סמינר בתחום ההתמחות	4 נק"ז
	עבודת גמר	8 נק"ז
<b>סה"כ</b>		<b>36 נק"ז</b>

**הרכב הציון הסופי לתואר:**

נתיב מחקרי ממוצע קורסים 50%

ציון עבודת גמר 50%

נתיב כללי ממוצע קורסים 80%

בחינת גמר 20%

לפרטים נוספים: כרמלית מנור 08-6477199, [arts@bgu.ac.il](mailto:arts@bgu.ac.il)

**אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה**

## לימודים לתואר שני בפסיכולוגיה

(סימן מחשב 2-101)

המחלקה לפסיכולוגיה מציעה את המגמות הבאות\*:

פסיכולוגיה קלינית/נוירופסיכולוגיה

פסיכולוגיה קוגניציה ומוח

פסיכולוגיה ארגונית (תכנית משותפת עם ביה"ס לניהול)

פסיכולוגיה חברתית

פסיכולוגיה חינוכית (תכנית משותפת עם המחלקה לחינוך)\*

\*מידע על הלימודים בתכנית זו מפורט בשנתון המחלקה לחינוך.

\*רישום מגמת הלימודים מופיע בתדפיס הציונים בלבד ולא יופיע באישור הזכאות ובתעודת המוסמך.

בראש כל מגמה עומד ראש המגמה אשר מייצע לסטודנטים בבניית תכנית לימודים ובכל בעיה אקדמית שהתלמידים נתקלים בה. תכנית הלימודים של הסטודנטים בכל מגמות הלימוד כפופה לאישורו של ראש המגמה.

### מבנה לימודים כללי

הלימודים לתואר שני במחלקה לפסיכולוגיה בכל מגמות הלימוד (כולל הטיפוליות) מתקיימים בנתיב המחקרי בלבד וכוללים כתיבת עבודת גמר.

סטודנטים לתואר שני במחלקה חייבים לצבור נקודות זכות לפי הפירוט הבא:

פסיכולוגיה קלינית/נוירופסיכולוגיה ---- 44 נק"ז

פסיכולוגיה חברתית----- 38 נק"ז

פסיכולוגיה קוגניציה ומוח ----- 38 נק"ז

פסיכולוגיה ארגונית ----- 38 נק"ז

פסיכולוגיה במערכת החינוכית ----- 48 נק"ז

### פרק א' - כללי

רשאים להירשם בוגרי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר עבור המגמות הקלינית/נוירופסיכולוגיה, קוגניציה ומוח, חברתית וארגונית, תואר זה חייב להיות בפסיכולוגיה או שווה ערך ברמתו. ממוצע הציונים בתואר ראשון הנדרש להרשמה למחלקה הוא 85 לפחות כשבחלק מהמגמות נשקלים רק בעלי ממוצע מעל 87. כמו כן נדרש ציון במבחן מתא"ם. ממוצע פסיכולוגיה מעל 87 נחשב לצורך קבלה כממוצע 87.

### חובות הסטודנטים בכל המגמות

א. משך הלימודים – שנתיים.

ב. נקודות לימוד - כל הסטודנטים חייבים במכסת נקודות סמסטריאליות שהרכבן וכמותן מפורט בפרק העוסק במבנה הלימודים של כל מגמה. ניתן ללמוד עד 8 נק"ז של קורסים מתכנית הלימודים של תואר ראשון (בכפוף לתכנית הלימודים ולאישור יו"ר המגמה).

2. סטודנטים שנכשלו בקורס חובה ומבקשים לחזור עליו, יכולים לעשות זאת תוך שנה לאחר ההשתתפות הראשונה בקורס. סטודנטים לא יהיו זכאים למועד מיוחד בקורס עליו הם חוזרים.

ד. עבודות גמר - מטרת העבודה היא להוכיח כי הסטודנטים הגיעו לרמה מתאימה בתחום מדעי מסוים, כי הם בקיאים בספרות ובשיטות המחקר הנהוגות בו וכי הם מסוגלים לחקור בעיה מסוימת, לנתח ממצאים בצורה עצמאית ולכתוב חיבור מדעי שיש בו אופי מקורי בצורה ובסגנון נאותים.

הסטודנטים חייבים ליצור קשר עם מנחה לעבודה במהלך הסמסטר הראשון של השנה הראשונה ללימודים. הקשר עם המנחה טעון בהסכמתו ובאישור יו"ר המגמה. במידה ומדובר במנחה מחוץ למחלקה יש לקבל אישור של יו"ר המגמה ויו"ר ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית טרם ההתקשרות. מנחה חייב להיות חבר סגל מן המניין בדרגת מרצה ומעלה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. מנחה בדרגת מרצה בכיר מאוניברסיטה אחרת בארץ יאושר בתנאי שחבר סגל מהמחלקה כאמור ישמש כמנחה נוסף לעבודה.

הצעת מחקר תוגש לאישור הוועדה המחלקתית עד תום הסמסטר השני ללימודים. עמידה בחובה זו מהווה תנאי להמשך לימודים.

### פרק ב' - לימודי המוסמך בפסיכולוגיה

#### **א. מבנה הלימודים**

תכנית הלימודים מחייבת השתתפות בשני קורסים המשותפים לכל המגמות (4 נקודות של לימודי תשתית). חובות נוספות למגמה ילמדו הסטודנטים על-פי תכנית הלימודים של כל מגמה.

#### **לימודי תשתית חובה, לכל מגמות הלימוד (4 נק"ז)**

שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים 2 נק"ז

שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים 2 נק"ז

#### **קורסי חובה ובחירה**

על הסטודנטים ללמוד את קורסי החובה והבחירה מתוך רשימת השעורים והסמינרים המופיעים בתכנית הלימודים של כל מגמה. במגמות היישומיות חלק מהלימודים כוללים פרקטיקום (הכשרה מעשית) שמבוסס על התמחות בהיקף של יומיים בשבוע.

#### **הרכב הציון הסופי לתואר**

קורסים 50%

עבודת גמר 50%

### המגמה לפסיכולוגיה קלינית/נוירופסיכולוגיה

#### **א. מבוא**

תכנית הלימודים במגמת פסיכולוגיה קלינית/נוירופסיכולוגיה נועדה להכשיר פסיכולוגים קליניים בעלי (א) מחויבות לאבחון וטיפול בבעיות נפשיות חמורות, (ב) יכולת לעבוד עם ילדים, מתבגרים ומבוגרים, (ג) התמצאות מעמיקה בבסיס הנוירופסיכולוגי של פסיכופתולוגיה, פסיכודיאגנוסטיקה ופסיכותרפיה, ו - (ד) יכולת לתרגם בצורה גמישה ממצאים מחקריים לכדי עבודה קלינית אינטגרטיבית. תכנית זו כוללת את כל דרישות הקדם להתחלת התמחות בפסיכולוגיה קלינית עם סיום לימודי התואר השני, בנוסף לקורסים מיוחדים בנוירופסיכולוגיה ובשיטות מחקר. בתום השנה הראשונה תתבצע הערכה מחודשת לגבי התאמתם של הסטודנטים למגמה וזאת בהתאם לתפקודם בקורסים העיוניים פרקטיקום א' ופסיכודיאגנוסטיקה א'.

**ב. תכנית הלימודים (44 נק"ז)****לימודי תשתית חובה (שנה א')**

- שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים 2 נק"ז  
שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים 2 נק"ז

**סה"כ 4 נק"ז****קורסי חובה שנה א':**

- נוירופסיכולוגיה 2 נק"ז  
נוירואנטומיה תפקודית 4 נק"ז  
פרקטיקום בפסיכולוגיה קלינית שנה א' 4 נק"ז  
פסיכו דיאגנוסטיקה א'+ב' 4 נק"ז  
פסיכופתולוגיה למתקדמים: תסמונת ילדות ובגרות 2 נק"ז  
פסיכופתולוגיה והפרעות אישיות אצל מבוגרים 2 נק"ז  
עקרונות יסוד בפסיכותרפיה 4 נק"ז  
טיפול משפחתי למתקדמים 4 נק"ז  
ראיון קליני 2 נק"ז  
סמינר מחלקתי 0 נק"ז

**סה"כ 28 נק"ז****קורסי חובה שנה ב':**

- פרקטיקום ב' בפסיכולוגיה קלינית 4 נק"ז  
פסיכודיאגנוסטיקה למתקדמים:  
גישה אינטגרטיבית נומוטטית/אדיוגרפית 4 נק"ז  
פסיכופתולוגיה: IPT, CBT 4 נק"ז  
סמינר מחלקתי 0 נק"ז

**סה"כ 12 נק"ז****חברי סגל במגמה לפסיכולוגיה קלינית/נוירופסיכולוגיה:**

פרופ' גולן שחר - ראש המגמה

פרופ' גארי דיימונד

פרופ' יהושע ליפשיץ

ד"ר גדעון אנהולט

פרופ' אנדראה ברגר

ד"ר גליה אבידן

ד"ר צבי גנאל

פרופ' אבישי הניק

ד"ר ליאת טיקוצקי

פרופ' חגית כהן

גב' שרי מייזלס

פרופ' נחשון מירן

ד"ר נעמה עצבה-פוריה

מר צבי פיירמן

פרופ' אורה קופמן

ד"ר יואב קסלר



**המגמה לפסיכולוגיה, קוגניציה ומוח****א. מבוא**

התכנית לקוגניציה ומוח מבוססת על קבוצת חוקרים באוניברסיטת בן-גוריון העוסקים במגוון של נושאים בפסיכולוגיה קוגניטיבית, נוירו-פסיכולוגיה ופסיכו-ביולוגיה. נושאים אלה כוללים את הבסיס הקוגניטיבי והנוירו-אנטומי של תהליכי תפיסה, קשב, קריאה, למידה, זכירה, חשיבה, קבלת החלטות, בקרה קוגניטיבית, עיבוד נומרי, סינסטזיה והנדסת אנוש.

התכנית מאפשרת התנסות מחקרית הן בדגש מחקר/תיאורטי והן בדגש מעשי, הבאים לידי ביטוי בסוג ההתנסות המעשית ובהרכב הקורסים שהתלמיד חייב בהם. ההתנסות המחקרית במסגרת המסלול תכלול עבודה במעבדות המחקר באוניברסיטה. העבודה במעבדות מכוונת הן להבנת תהליכים קוגניטיביים והן להבנת הקשר בין התנהגות/קוגניציה ותפקוד ומבנה המוח. ההתנסות המעשית במסגרת ההדגש היישומי תכלול התנסות ביחידות שונות של מחקר יישומי. מבנה הקורסים יקבע אישית לכל סטודנט בהתייעצות עם ראש המסלול.

**ב. תכנית הלימודים (38 נק"ז)****לימודי תשתית חובה (שנה א'):**

שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים 2 נק"ז

שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים 2 נק"ז

**סה"כ 4 נק"ז****קורסי חובה**

יישומי מחשב במחקר מעבדה

2 נק"ז (למשל Visual Basic ,MATLAB , E-Prime)

4 נק"ז נוירואנטומיה תפקודית

2 נק"ז נוירופסיכולוגיה

4 נק"ז סוגיות מתקדמות בפסיכולוגיה קוגניטיבית

**התנסות מחקרית או יישומית**

4 נק"ז לדגש המחקרי- עבודה במעבדה א'-ב'

או:

4 נק"ז לדגש היישומי-פרקטיקום יישומי א'-ב'

0 נק"ז סמינר מחלקתי (כל שנה)

**סה"כ 20 נק"ז****סה"כ 18 נק"ז**

קורסי בחירה

**חברי סגל במגמה לפסיכולוגיה קוגניציה ומוח:**

ד"ר צבי גנאל- ראש המגמה

ד"ר גליה אבידן

פרופ' אנדראה ברגר

פרופ' אבישי הניק

פרופ' חגית כהן

פרופ' דויד לייזר

פרופ' נחשון מירן

פרופ' יוסף צלגוב

פרופ' אורה קופמן

ד"ר יואב קסלר

**המגמה לפסיכולוגיה חברתית****א. מבוא**

המגמה מציעה תוכנית התמחות העוסקת בנושאי היסוד של הפסיכולוגיה החברתית, תוך התמקדות בנושאי תפיסת העצמי, קבלת החלטות, מוטיבציה ושליטה עצמית, רגשות, חקר סכסוכים, פסיכולוגיה כלכלית והביטים יישומיים של תיאוריות בפסיכולוגיה חברתית. המגמה מקנה לתלמידים הכרות קרובה עם נושאים בהם מתמודדת היום הפסיכולוגיה החברתית, ומכשירה אותם למחקר בתחום הבין אישי, קבוצתי ובין קבוצתי.

ייחודה של המגמה בכך שהיא מאפשרת לתלמידים ללמוד בהקשר אינטרדיסציפלינרי ולשלב בעבודתם היבטים חברתיים וקוגניטיביים. במסגרת זו המגמה מקנה לתלמידים הכשרה מתודולוגית רחבה ושיטות מחקר הניתנות ליישום במסגרות מחקריות שונות.

הדגש של התוכנית הינו מחקר בסיסי. יחד עם זאת, לסטודנטים בתוכנית תהיה אפשרות ללמוד את הקורסים הנדרשים להתמחות בפסיכולוגיה חברתית-ארגונית. לידעתכם, קורסים אלו יוכלו להילקח רק לאחר סיום לימודי המ.א., במהלך הלימודים לתואר השלישי.

**ב. תכנית הלימודים (38 נק"ז)****לימודי תשתית חובה (שנה א):**

שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים

שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים

2 נק"ז

2 נק"ז

**סה"כ 4 נק"ז****קורסי חובה**

קוגניציה חברתית

מבוא לקבלת החלטות

נושאים נבחרים בפסיכולוגיה חברתית

סמינר תזה

סמינר מחלקתי(כל שנה)

יישומי מחשב במחקר-מעבדה

התנסות מחקרית (עבודה במעבדה של אחד מחוקרי המחלקה) 4 נק"ז

2 נק"ז

2 נק"ז

2 נק"ז

2 נק"ז

0 נק"ז

2 נק"ז

4 נק"ז

**סה"כ 14 נק"ז****סה"כ 18 נק"ז****קורסי בחירה****חברי סגל במגמה לפסיכולוגיה חברתית:**

ד"ר טל אייל – ראש המגמה

ד"ר יואב בר-ענן

ד"ר יואלה ברבי – מאייר

פרופ' דויד לייזר

פרופ' נחשון מירן

**המגמה לפסיכולוגיה ארגונית****א. מבוא**

התוכנית המוצעת בפסיכולוגיה ארגונית הינה תוכנית חדשנית משותפת למחלקה לפסיכולוגיה ולבית הספר לניהול. התוכנית מיועדת לבוגרי B.A בפסיכולוגיה. התוכנית נועדה להכשיר פסיכולוגים ארגוניים שימלאו תפקידים בארגונים, בייעוץ ארגוני הובלת שינו ארגוני, תכנון וביצוע מערכי אבחון ומיון עובדים, ויעוץ להנהלה בנושאים הקשורים לפסיכולוגיה ארגונית. התוכנית ייחודית בכך שהיא משלבת קורסים בפסיכולוגיה ארגונית וחברתית עם קורסים מתחום הניהול. יינתנו קורסים בפסיכולוגיה ארגונית ובנוסף קורסים בסיסיים במנהל עסקים, במימון, שיווק ואסטרטגיה. הקניית ידע רחב זה מאפשרת הבנה טובה של הסביבה הארגונית על כל היבטיה. כמו כן יושם דגש בתוכנית על מתן הכשרה מחקרית מקיפה שתאפשר לבוגריה להשתלב במחקר יישומי ומדעי במסגרות שונות. המסלול מאפשר לתלמידים העומדים בהצלחה בדרישות התוכנית ובולטים בהישגיהם האקדמיים להמשיך במחקר לקראת לימודי דוקטורט במסגרת המסלול המשולב. הסגל האקדמי שינחה את התוכנית כולל חוקרים מובילים מתחומים שונים הקשורים לפסיכולוגיה ארגונית (לדוגמא, כלכלה התנהגותית, מוטיבציה, קבלת החלטות, לחץ ושחיקה, פיתרון קונפליקטים, התנהגות צרכנים, היבטים פסיכולוגיים של ניהול ויזמות).

**ב. תכנית הלימודים (38 נק"ז)****לימודי תשתית חובה (שנה א'):**

שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים 2 נק"ז

שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים 2 נק"ז

**סה"כ 4 נק"ז****קורסי חובה**

מבוא לקבלת החלטות 2 נק"ז

אבחון ארגוני 2 נק"ז

פיתוח ארגוני 3 נק"ז

תורת המבחנים 2 נק"ז

פרקטיקום 4 נק"ז

סמינר אמפירי אחד 2-3 נק"ז

סמינר מחלקתי (כל שנה) 0 נק"ז

**סה"כ 15-16 נק"ז****סה"כ 18-19 נק"ז**

סה"כ קורסי בחירה :

**חברי סגל במגמה לפסיכולוגיה ארגונית:**

ד"ר יואלה ברבי-מאיר- ראש המגמה במחלקה לפסיכולוגיה

ד"ר רחלי ברקן- ראש המגמה בפקולטה לניהול

ד"ר טל אייל

פרופ' מיקי בראלי

ד"ר יואב בר-ענן

ד"ר שי דנציגר

פרופ' עמוס דרורי

ד"ר נורית זיידמן

פרופ' דויד לייזר

פרופ' איילה מלאך-פיינס  
ד"ר סימון מורן  
פרופ' נחשון מירן  
דר' עופר עזר

לפרטים נוספים : מאיה לביא 08-6472080, [lavima@bgu.ac.il](mailto:lavima@bgu.ac.il)

**אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה**

**לימודים לתואר שני בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה**  
(סימן מחשב 2-102)

המחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה מציעה את המגמות והתמחות הבאות:

**מגמה באנתרופולוגיה**

**מגמה בסוציולוגיה עיונית – לימודי חברה ביקורתיים**

**התמחות בסוציולוגיה ארגונית**

רישום מגמת הלימודים מופיע בתדפיס הציונים בלבד ולא יופיע באישור הזכאות ובתעודת המוסמך, למעט ההתמחות בסוציולוגיה ארגונית המצוינת הן באישור הזכאות והן בתעודת המוסמך.

**תנאי קבלה**

רשאים להירשם בוגרי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר שממוצע ציוניהם 85 לפחות. התנאים להרשמת סטודנטים נקבעים על ידי ועדות הקבלה של המחלקה. ההחלטה על קבלת סטודנטים היא בסמכות יו"ר המגמה/ההתמחות על פי התנאים שנקבעו על ידי המחלקה והפקולטה. מועמדים מרקע אחר שעומדים בדרישות הקבלה יחויבו בקורסי השלמה. קורסי השלמה אינם נכללים במניין הנקודות לתואר.

**מבנה לימודים כללי**

הלימודים במחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה מתנהלים בשני נתיבי לימוד: נתיב מחקרי ונתיב כללי. הסטודנטים ילמדו קורסים לפי המבנה הבא:

**נתיב מחקרי עם עבודת גמר:**

מגמה/התמחות	קורסים	עבודת גמר	סך הכל נק"ז
סוציולוגיה עיונית – לימודי חברה ביקורתיים	32 נק"ז	8 נק"ז	40
סוציולוגיה ארגונית	32 נק"ז	8 נק"ז	40
אנתרופולוגיה	34 נק"ז	8 נק"ז + בחינת גמר	42

**נתיב כללי ללא עבודת גמר:**

מגמה	קורסים	בחינת גמר	סה"כ נק"ז
סוציולוגיה עיונית - לימודי חברה ביקורתיים	40 נק"ז	יש	40
סוציולוגיה ארגונית	40 נק"ז	יש	40
אנתרופולוגיה	42 נק"ז	יש	42

תכנית הלימודים של הסטודנטים כפופה לאישור יו"ר המגמה/התמחות.

**חובות הסטודנטים בשני נתיבי הלימוד:**

**משך הלימודים** – על הסטודנטים לסיים חובותיהם לתואר כולל הגשת עבודת גמר לשיפוט תוך שנתיים מתחילת לימודיהם. סטודנטים הלומדים בנתיב המחקרי יורשו בהמלצת המנחה, ראש המגמה וועדת המוסמכים הפקולטית להגיש את עבודת הגמר לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

**קורסים** - ניתן ללמוד עד 8 נק"ז של קורסים מחוץ לתכנית הלימודים של המגמה, או קורסים ברמת תואר ראשון במחלקה או ממחלקות אחרות (בכפוף לאישור יו"ר המגמה/ההתמחות). סטודנטים שנכשלו בקורס ומבקשים לחזור עליו, יכולים לעשות זאת רק אם מדובר בקורס חובה, ורק תוך שנה לאחר ההשתתפות הראשונה בקורס הנדון. סטודנטים לא יהיו זכאים למועד מיוחד בקורס אותו הם לומדים פעם נוספת.

### **חובות הסטודנטים בנתיב המחקרי:**

**עבודת גמר** - מטרת העבודה היא להוכיח כי הסטודנטים הגיעו לרמה מתאימה בתחום מדעי מסוים, כי הם בקיאים בספרות ובשיטות המחקר הנהוגות בו וכי הם מסוגלים לחקור בעיה מסוימת, לנתח ממצאים בצורה עצמאית ולכתוב חיבור מדעי שיש בו אופי מקורי בצורה ובסגנון נאותים.

הסטודנטים בנתיב המחקרי חייבים ליצור קשר עם מנחה לעבודת הגמר במהלך **הסמסטר הראשון** ללימודים. הצעת מחקר תוגש לאישור הוועדה המחלקתית עד תום השנה הראשונה ללימודים. עמידה בחובה זו מהווה תנאי להמשך לימודים בשנה השנייה. המנחה חייב להיות **חבר סגל מן המניין** בדרגת מרצה ומעלה במחלקה או באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. מנחה בדרגת מרצה בכיר מאוניברסיטה אחרת בארץ יאושר בתנאי שחבר סגל מהמחלקה כאמור ישמש כמנחה נוסף לעבודה.

הקשר עם המנחה הראשי יעשה ביוזמת הסטודנט/ית. במידה ומדובר במנחה מחוץ למחלקה יש לקבל אישור על ההנחיה מיו"ר המגמה/ההתמחות, טרם ההתקשרות.

### **המגמה לסוציולוגיה עיונית – לימודי חברה ביקורתיים**

#### **מבוא**

מטרת התכנית ללימודי חברה ביקורתיים היא להכשיר את הסטודנט/ית להבנה וליצירה בתחום של מדעי החברה הביקורתיים. לשם כך נלמד על מגוון זרמי חשיבה ומחקר ביקורתיים במדעי החברה בכלל, ובסוציולוגיה ובאנתרופולוגיה בפרט. ייחודה של התכנית הוא באתגר של חשיבה ביקורתית מחדשת על הכל, לרבות על הגישות הביקורתיות עצמן, תוך כדי בחינת ההקשר ההיסטורי והפוליטי של מושגים שונים ואופן השימוש בתיאוריות ביקורתיות בהקשרים משתנים.

התכנית שואפת ליצור – באמצעות הביקורת על החברתי, על תהליכיו וכן על תיאוריות של החברתי – מרחב לעשייה אינטלקטואלית ייחודית אשר דרכה ירכשו סטודנטים ידע וכלים שיאפשרו לפתח תכנית מחקר עצמאית ייחודית. בין תחומי ההתמחות של התכנית: סוציולוגיה של זהות ומיניות; סוציולוגיה פוליטית; סוציולוגיה כלכלית וכלכלה פוליטית; סוציולוגיה ואנתרופולוגיה של הדת והידע; סוציולוגיה ואנתרופולוגיה של האמנות ושל השפה; סוציולוגיה היסטורית והיסטוריה של התיאוריה החברתית.

#### **תכנית הלימודים**

תכנית הלימודים כוללת שני נתיבי לימוד: מחקרי וכללי. לימודי השנה הראשונה משותפים לשני הנתיבים ומטרתם, יצירת בסיס ידע בתחום ובדיקת עניין והתאמה לסיום לימודים בנתיב המחקרי. במהלך שנת הלימודים הראשונה מצופה מכל סטודנט/ית לבחון את האפשרות לכתוב עבודת גמר. במסגרת בדיקה זו, מצופה מכל סטודנט/ית לנסות ולאתר מנחה לעבודה, ולהיכנס למסלול של קורסי קריאה מודרכת ומחקר מודרך בתחומי מחקר אפשריים. עם סיום שנת הלימודים הראשונה, נפתחת בפני הסטודנט/ית האפשרות לבחור בין המשך לימודים בנתיב המחקרי או בחירה בנתיב הכללי.

#### **נתיב מחקרי**

הסטודנטים הלומדים בנתיב המחקרי ילמדו קורסים בהיקף של 32 נק"ז וכתובת עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז.

#### **קורסי חובה**

תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתי *	4 נק"ז
סמינר קדם תזה	2 נק"ז
סמינר תזה **	2 נק"ז
שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים	2 נק"ז
שיטות מחקר איכותניות למוסמכים	2 נק"ז
היסטוריה וסוציולוגיה של הביקורת החברתית	4 נק"ז

אשכול קורסי ליבה	8 נק"ז
סה"כ	24 נק"ז
עבודת גמר	8 נק"ז
סה"כ	40 נק"ז

\* דרישת קדם, הקורס "מבוא לתיאוריות סוציולוגיות".

\*\* דרישת קדם, הקורס "סמינר קדם תזה".

**קורסי בחירה** - ניתן ללמוד קורסי בחירה גם מהמגמות/ההתמחות האחרות במחלקה. כמו כן, ניתן ללמוד עד 8 נק"ז ממחלקות אחרות בכפוף לאישור ראש המגמה.

ניתן ללמוד קורס "קריאה מודרכת" ו/או קורס "מחקר מודרך" כחלק מקורסי הבחירה, בהיקף של 2 נק"ז כל אחד. את הקורסים ניתן ללמוד אצל כל אחד ממרצי המגמות בסוציולוגיה ובכפוף להסכמתם.

עבודת גמר - בהיקף של 8 נק"ז.

#### **מעבר מנתיב מחקרי לנתיב כללי - הבהרות:**

כל תלמידי השנה הראשונה מוגדרים כסטודנטים בנתיב המחקרי. במהלך השנה הראשונה ללימודים רצוי להכיר את המרצים במגמה, לגבש כיווני מחקר אישיים וליצור קשר עם מנחה אפשרי. אם בתום השנה הראשונה יחליטו הסטודנטים לעבור לנתיב הכללי, עליהם להודיע על כך בכתב על גבי הטופס המתאים (באתר הפקולטה).

#### **נתיב כללי (40 נק"ז)**

הסטודנטים הלומדים בנתיב הכללי ילמדו קורסים בהיקף של 40 נק"ז ויבחנו בבחינת גמר. תוכנית הלימודים בנתיב הכללי מיועדת להקנות לבוגריה ידע סוציולוגי רחב וידע מעמיק בתחום התעניינות מוגדר, זאת ללא ביצוע עבודת מחקר עצמאית (תיזה).

#### **קורסי חובה**

תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנת 1 *	4 נק"ז
סמינר קדם תזה	2 נק"ז
שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים	2 נק"ז
שיטות מחקר אכותניות למוסמכים	2 נק"ז
היסטוריה וסוציולוגיה של הביקורת החברתית	4 נק"ז
אשכול קורסי ליבה	8 נק"ז
סה"כ	22 נק"ז
קורסי בחירה מתוך קורסי המגמה	18 נק"ז
<b>בחינת גמר</b>	0 נק"ז
<b>סה"כ נק"ז לתואר</b>	<b>40 נק"ז</b>

\* דרישת קדם, הקורס "מבוא לתיאוריות סוציולוגיות".

**קורסים** - ניתן ללמוד עד 8 נק"ז ממחלקות אחרות בכפוף לאישור ראש המגמה. רשימת הקורסים מהמחלקות האחרות מתפרסמת בתחילת שנת הלימודים.

בחינת גמר – בחינת הגמר הינה בחינה מקיפה המבוססת על קורסי החובה. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75.

**הרכב הציון הסופי לתואר**

נתיב מחקרי	קורסים	50%
	עבודת גמר	50%
נתיב כללי	קורסים	85%
	בחינת גמר	15%

ראש המגמה: דר' שרה הלמן [sarith@bgu.ac.il](mailto:sarith@bgu.ac.il)

**המגמה לאנתרופולוגיה****תכנית הלימודים**

לימודי המגמה לאנתרופולוגיה פתוחים לבוגרי המחלקה ולבוגרי תואר ראשון ממחלקות ומאוניברסיטאות אחרות. תוכנית הלימודים מתמקדת באנתרופולוגיה חברתית –תרבותית תוך שימת דגשים מיוחדים על נושאים כמו: חקר אתנית ולאומיות, נוודות והגירה, אנתרופולוגיה עירונית, אנתרופולוגיה בלשנית, אנתרופולוגיה של דת, אנתרופולוגיה של אוכל, אנתרופולוגיה של תיירות, שארות ומגדר וקהילות פזורה.

**קורסי השלמה לבוגרים מרקע אחר:**

מבוא לאנתרופולוגיה א' - ב'  
 יסודות הסוציולוגיה א' - ב'  
 מבוא לשיטות מחקר איכותניות  
 תיאורית אנתרופולוגית מתקדמות  
 ראש המגמה ויו"ר ועדת הקבלה רשאים לחייב מועמדים בקורסים נוספים לפי שיקול דעתם.

**תוכנית הלימודים**

הלימודים במסגרת המגמה לאנתרופולוגיה מתנהלים בשני נתיבי לימוד: נתיב מחקרי ונתיב כללי.

**נתיב מחקרי****קורסי חובה**

שיטות מחקר אנתרופולוגיות א'-ב' (עבודת שדה)	4 נק"ז
תיאוריות אנתרופולוגיות (ניתן אחת לשנתיים)	4 נק"ז
סגנונות אתנוגרפיים	4 נק"ז
סמינר תזה	2 נק"ז
סה"כ	14 נק"ז
קורסי בחירה:	20 נק"ז

לפחות 3 סמינרים מחקרניים ברמת מ.א.

עבודת גמר 8 נק"ז

בחינת גמר 0 נק"ז

סה"כ נק"ז לתואר 42 נק"ז

קורסים - ניתן ללמוד עד 8 נק"ז של קורסים מחוץ למגמה ו/או קורסי ב.א. בהתייעצות עם המנחה/ראש המגמה. מותר ללמוד עד 4 נק"ז מתוך ה-8 הנק"ז הללו מחקר/קריאה מודרך.



**עבודת גמר** - עבודת גמר אנתרופולוגית הנה עבודה אתנוגרפית מקורית המבוססת על עבודת שדה והמשלבת תיאוריה אנתרופולוגית. הסטודנטים מצופים לעבוד עם מנחה כדי לפתח את תחום התעניינותם.

**בחינת גמר** - הבחינה מתקיימת בתום השנה השנייה ללימודים. המבחן ידרוש חיבור אינטגרטיבי שיכלול את הנלמד בקורסי החובה ואת תחום ההתמחות של הנבחנים. תחום ההתמחות יבחר על ידי הנבחנים בהתייעצות עם המדריך/ה, תוך קישורו להתפתחויות תיאורטיות עדכניות.

ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75.

### **נתיב כללי**

#### **קורסי חובה**

שיטות מחקר אנתרופולוגיות א'-ב' (עבודת שדה)	4 נק"ז
תיאוריות אנתרופולוגיות	4 נק"ז
סגנונות אתנוגרפיים	4 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>12 נק"ז</b>
<b>קורסי בחירה:</b>	<b>30 נק"ז</b>
מהם 3 סמינרים מחקריים ברמת מ.א לפחות.	
<b>בחינת גמר</b>	<b>0 נק"ז</b>
<b>סה"כ נק"ז לתואר</b>	<b>42 נק"ז</b>

קורסים - ניתן ללמוד עד 8 נק"ז קורסים מחוץ למגמה או קורסי ברמת ב.א. בהתייעצות ראש המגמה. ניתן ללמוד עד 4 נק"ז מתוך ה-8 הללו כמחקר מודרך או קריאה מודרכת.

### **הרכב הציון הסופי לתואר :**

נתיב כללי :	קורסים 75%
	בחינת גמר 25%
נתיב מחקרי :	קורסים 45%
	עבודת גמר 40%
	בחינת גמר 15%

**ראש המגמה** - פרופ' פרן מרקוביץ [fran@bqu.ac.il](mailto:fran@bqu.ac.il)

### **התמחות בסוציולוגיה ארגונית**

#### **תכנית הלימודים**

תכנית הלימודים בסוציולוגיה ארגונית מקנה לסטודנטים כלים שבעזרתם יוכלו להבין ולפתח תהליכים ומאפיינים של ארגונים מסוגים שונים. במסגרת הקורסים השונים, יתוודעו הסטודנטים לתיאוריות המרכזיות בתחום הארגוני, ידונו בתמורות של דרכי ההתארגנות בחברה של ימינו ויחשפו לאופנים השונים בה ניתן ליישם את התיאוריות וכלי המחקר הלכה למעשה.

**תכנית הלימודים**

תכנית הלימודים בסוציולוגיה ארגונית מתנהלת בשני נתיבי לימוד: מחקרי וכללי.

**נתיב מחקרי**

הלימודים בנתיב המחקרי כוללים קורסים בהיקף של 40 נק"ז וכתובת עבודת גמר בהיקף 8 נק"ז:

<b>קורסי חובה</b>	
4 נק"ז	תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתי *
2 נק"ז	סמינר קדם תזה
2 נק"ז	סמינר תזה **
2 נק"ז	שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים
2 נק"ז	שיטות מחקר איכותניות למוסמכים
2 נק"ז	שיטות מחקר איכותניות למוסמכים
4 נק"ז	תיאוריות ארגוניות***
8 נק"ז	אשכול קורסי ליבה
<b>24 נק"ז</b>	<b>סה"כ</b>
8 נק"ז	<b>קורסי בחירה</b>
<u>8 נק"ז</u>	<b>עבודת גמר</b>
<b>40 נק"ז</b>	<b>סה"כ נק"ז לתואר</b>

\* דרישת קדם, הקורס "מבוא לתיאוריות סוציולוגיות"

\*\* דרישת קדם, הקורס "סמינר קדם תזה"

\*\*\* דרישות קדם הקורס "מבוא לתיאוריות סוציולוגיות"

**קורסים** - ניתן ללמוד קורסי בחירה גם מהמגמות האחרות במחלקה. כמו כן ניתן ללמוד עד 8 נק"ז של קורסים ברמת תואר ראשון במחלקה או ממחלקות אחרות. קורס ה"פרקטיקום" נכלל גם הוא במסגרת קורסי הבחירה. ניתן ללמוד קורס "קריאה מודרכת" ו/או קורס "מחקר מודרך" כחלק מקורסי הבחירה לתואר בהיקף של 2 נק"ז כל אחד. את הקורס ניתן ללמוד אצל כל אחד ממורי המגמות בסוציולוגיה ובכפוף להסכמתם.

**מעבר מהנתיב המחקרי לנתיב הכללי - הבהרות:**

כל תלמידי השנה הראשונה מוגדרים כסטודנטים בנתיב המחקרי. במהלך השנה הראשונה ללימודים רצוי להכיר את המרצים במגמה, לגבש כיווני מחקר אישיים וליצור קשר עם מנחה אפשרי. אם בתום השנה הראשונה יחליטו הסטודנטים לעבור לנתיב הכללי, עליהם להודיע על כך בכתב על גבי הטופס המתאים (באתר הפקולטה).

**נתיב כללי**

הסטודנטים הלומדים בנתיב הכללי ילמדו קורסים בהיקף של 40 נק"ז, כולל השלמת דרישות של שני קורסים יישומיים ויבחנו בבחינת גמר.

**קורסי חובה**

4 נק"ז	תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתי *
2 נק"ז	סמינר קדם תזה
8 נק"ז	אשכול קורסי ליבה
4 נק"ז	תיאוריות ארגוניות**
2 נק"ז	שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים
2 נק"ז	שיטות מחקר איכותניות למוסמכים
<b>22 נק"ז</b>	<b>סה"כ</b>

8 נק"ז	קורסים יישומיים* (בשנה ב' בלבד):
4 נק"ז	מיון וגיוס עובדים בגישה מערכתית
4 נק"ז	שיטות מחקר בארגונים
10 נק"ז	קורסי בחירה
0 נק"ז	בחינת גמר
40 נק"ז	סה"כ נק"ז לתואר

\* דרישת קדם, הקורס "מבוא לתיאוריות סוציולוגיות".

\*\* דרישת קדם הקורס "מבוא לתיאוריות סוציולוגיות".

קורסים - ניתן ללמוד עד 8 נק"ז של קורסים ברמת תואר ראשון מהמחלקה או ממחלקות אחרות. קורס ה"פרקטיקום" נכלל גם הוא במסגרת קורסי הבחירה (שנה ב' בלבד) אך מומלץ ביותר לתלמידי הנתיב הכללי. מדובר בקורס פרקטיקום בעל קשר מבוסס עם גופים כגון סוציולוגיה אירגונית בחיל האוויר, ממד"ה וחברות פרטיות לפיתוח וייעוץ ארגוני. הפרקטיקום בתוגבר בסדנאות. כמו כן, ניתן ללמוד קורס "קריאה מודרכת ו/או "מחקר מודרך" כחלק מקורסי בחירה בהיקף של 2 נק"ז כל אחד. את הקורס ניתן ללמוד אצל כל אחד ממורי המגמות בסוציולוגיה ובכפוף להסכמתם. בחינת גמר - בחינת הגמר הינה בחינה מקיפה המבוססת על קורסי החובה. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75.

#### הרכב הציון הסופי לתואר:

85%	קורסים	נתיב כללי:
15%	בחינת גמר	
50%	קורסים	נתיב מחקרי:
50%	עבודת גמר	

ראש המגמה: ד"ר ניצה ברקוביץ nberko@bgu.ac.il

**קורסי השלמה לסטודנטים במגמות/התמחות**  
**(בסוציולוגיה עיונית- לימודי חברה ביקורתיים וסוציולוגיה ארגונית)**

קורסים	מגמה	סוציולוגיה עיונית-לימודי חברה ביקורתיים	סוציולוגיה ארגונית
מבוא לאנתרופולוגיה		+	-
יסודות הסוציולוגיה		+	+
סטטיסטיקה א'+ב'		+	+
שיטות מחקר כמותיות		+	+
שיטות מחקר איכותניות		+	+
מבוא לתיאוריות סוציולוגיות		+	+
החברה הישראלית		+	+
קורסי בחירה סוציולוגיה/אנתרופולוגיה		+	+
שימושי מחשב/ תוכנות סטטיסטיות		+	+

ההחלטה לגבי קורסי ההשלמה נתונה בידי ראשי המגמות, והיא נקבעת בהתאם לרשימת הקורסים שהסטודנטים השלימו בתואר הראשון וגיליון הציונים. בעת הצורך, הסטודנטים יתבקשו להמציא סילבוסים של קורסים שהשלימו בתואר ראשון.

לפרטים נוספים: דפנה שחר 08-6472042, [shaharda@bgu.ac.il](mailto:shaharda@bgu.ac.il)

**אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה**

### לימודים לתואר שני בגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי

(סימן מחשב 2-128)

תוכנית הלימודים לתואר שני במחלקה לגיאוגרפיה מאפשרת התמחות הן **בצד הפיסי** והן **בצד האנושי**, והדגשת היבטים אלה בתכנון עיר ואזור, משאבי מים או שימוש בטכנולוגיות מידע גיאוגרפית (אלו יצוינו כמגמה בגיליון הציונים), או בכל תחום אחר בו עוסקים אנשי הסגל במחלקה כגון: גיאומורפולוגיה, גיאו – אקולוגיה. מטרת התוכנית היא להכשיר אנשי מחקר ואנשי מקצוע שיעסקו במחקר ובסוגיות פיתוח ותכנון בעולם האקדמי ומחוצה לו.

#### תנאי הקבלה:

1. בוגרי תואר ראשון בגיאוגרפיה מאוניברסיטת בן-גוריון או ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל שהציון הסופי בתואר הוא 80 לפחות.
2. בוגרי תואר ראשון במקצועות אחרים שסיימו לימודים בציון ממוצע של 80 לפחות יוזמנו לראיון אישי. מועמדים אלה יידרשו להשלים קורסים בהתאם להחלטת ועדת הקבלה. לימודים אלה לא יכללו במניין הנקודות לתואר.

משך הלימודים – שנתיים.

#### תכנית הלימודים:

הלימודים לתואר שני מתנהלים בשני נתיבי לימוד – נתיב מחקרי ונתיב כללי.

#### נתיב מחקרי

נתיב זה, בנוסף להקניית ידע מתקדם בגיאוגרפיה, יכשיר את הסטודנטים למחקר לקראת תואר שלישי. על הסטודנטים בנתיב המחקרי ללמוד קורסים ולכתוב עבודת גמר כלהלן:

קורסי חובה	14 נק"ז
קורסי התמחות ושיעורי עזר	16 נק"ז
עבודת גמר	12 נק"ז
בחינת גמר	0 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>42 נק"ז</b>

הסטודנטים בנתיב זה חייבים לכתוב עבודת סמינר במסגרת הקורס "סמינר במגמת התמחות". קורס זה מומלץ ללמוד בשנה הראשונה ללימודים. כמו כן, על הסטודנטים ללמוד קורס "קריאה מודרכת" אחד לפחות (ראו פירוט בהמשך).

על הסטודנטים למצוא מנחה במהלך הסמסטר הראשון ללימודים, להגיש הצעת מחקר ולקבל עליה אישור עד תום השנה הראשונה ללימודים. עבודת הגמר תוגש לשיפוט בתום השנה השנייה ללימודים, לאחר סיום חובות השמיעה לתואר.

#### נתיב כללי

מיועד לסטודנטים אשר אינם מעוניינים בכתיבת עבודת גמר. על הסטודנטים בנתיב זה ללמוד קורסי חובה וקורסי בחירה בהיקף של 42 נקודות זכות, לפי הנחיות המנחה לסמינר.

<u>נתיב כללי</u>		<u>נתיב מחקרי</u>	
נק"ז		נק"ז	
4	סדנא בתכנון ופיתוח	4	סדנא בתכנון ופיתוח
2	שיטות מחשב בגיאוגרפיה	2	שימושי מחשב בגיאוגרפיה
2	שיטות מחקר בגיאוגרפיה פיסית	2	שיטות מחקר בגיאוגרפיה פיסית
	או: מערכות מידע גיאוגרפיות	2	מתודולוגית מחקר
4	סמינר במגמת התמחות (שנה א')	10	חמישה שיעורי התמחות
	15 שיעורי התמחות (מתוכם ניתן	4	שני שיעורי עזר מחוץ למחלקה
	ללמוד 4 קורסים ברמת תואר שני	4	סמינר במגמת התמחות
	מחוץ למחלקה)	2	קורס קריאה מודרכת
30	מחינת גמר	12	עבודת גמר
0	בחינת גמר		
-----		-----	
42		42	

ההשתתפות בסמינר המחלקתי הינה חובה לכל הסטודנטים במחלקה.

#### הרכב הציון הסופי לתואר:

נתיב מחקרי	קורסים	40%
	עבודת גמר	45%
	בחינת גמר	15%
נתיב כללי	קורסים	80%
	בחינת גמר	20%

פרטים נוספים בנוגע להרכב הלימודים, ותחומי ההתמחות ניתן למצוא בחוברת "לימודי תואר שני" במחלקה לגיאוגרפיה, או אצל היועץ ללימודי תואר שני: פרופ' אלי שטרן, טלפון: 08-6472005,

[elistern@bgu.ac.il](mailto:elistern@bgu.ac.il)

מזכירות המחלקה: סיגלית גורביץ 08-6461395, [sigi@bgu.ac.il](mailto:sigi@bgu.ac.il)

**אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה**

### לימודים לתואר שני בחינוך

(סימן מחשב 2-129)

לימודי התואר השני במחלקה לחינוך מתמקדים בארבעה תחומי התמחות:

- 1) התמחות בתוכניות לימודים והוראה
- 2) התמחות בפסיכולוגיה במערכת החינוך: תוכנית משותפת עם המחלקה לפסיכולוגיה
- 3) התמחות בייעוץ חינוכי
- 4) התמחות במנהל, חברה ומדיניות החינוך

**משך הלימודים** בתואר השני בכל המסלולים הינו שנתיים.

#### **1. התמחות בתוכניות לימודים והוראה**

שינויים מרחיקי לכת בחברה, במטרות החינוך, באפשרויות הטכנולוגיות, בתפיסות של למידה ובתפקידי המורה יוצרים צורך בהתחדשות, הן של מערכת החינוך והן של היחידים הפועלים בה. התכנית מכשירה מומחים בתכניות לימודים, הוראה ולמידה תוך מתן דגש על חדשנות פדגוגית, ביסוס מחקרי, והובלת תהליכי התחדשות.

#### **תנאי קבלה**

המסלול לתכניות לימודים והוראה קולט סטודנטים בעלי רקע מגוון בלימודי התואר הראשון במדעי הרוח והחברה, מדעים וכו' המעוניינים בנתיב מחקרי או בהתפתחות מקצועית בתחום החינוך. רשאים להגיש מועמדות בוגרי תואר ראשון (B.Sc, B.A וכו') ממוסד אקדמי מוכר בארץ בציון ממוצע של 85 לפחות, או בציון ממוצע של 90 לפחות לבעלי תואר B.Ed. להגשת מועמדות יש לצרף:

**דרישות קדם** (נלמדו במהלך התואר הראשון במוסד אוניברסיטאי, או שניתן להשלים במסגרת לימודי תואר שני עד 8 נקודות על חשבון קורסי בחירה) אחד מהקורסים הבאים:

- מבוא למחשבת החינוך
- פסיכולוגיה קוגניטיבית
- מבוא לפסיכולוגיה חינוכית
- מבוא לסוציולוגיה של החינוך
- קורס מתודולוגי אחד

התכנית עוסקת בארבעה אשכולות :

- **מטרות החינוך** : מה צריכות להיות מטרות החינוך במאה ה-21, בכלל, ובישראל בפרט?
- **תהליכים חינוכיים, למידה והוראה** : כיצד ניתן לחנך? כיצד אנשים לומדים? מהן דרכי הלמידה וההוראה המתאימות ביותר למטרותינו ולהקשרים בהם אנחנו נמצאים או מסוגלים ליצור?
- **שינוי חינוכי** : כיצד ניתן ורצוי לחולל שינוי חינוכי, בכלל, ובמערכת החינוך הישראלית, בפרט?
- **מחקר והערכה בחינוך** : כיצד נדע אם אנחנו מגשימים את מטרותינו? כיצד נוכל לקבל החלטות מבוססות ראיות לגבי אימוץ חידושים חינוכיים? כיצד נוכל להבין תהליכים חינוכיים?

**יעדים :**

- פיתוח הסתכלות ביקורתית על מערכת החינוך ברמותיה השונות (כולל ברמת הכיתה)
- התפתחות אישית-מקצועית כאנשי חינוך בעלי השקפת עולם ערכית, הבנה מקצועית רחבה, וגישה רפלקטיבית-ביקורתית כלפי העשייה החינוכית
- השתתפות חיובית בתהליכי למידה של מורים ותרומה לשיפור ההוראה בבית-הספר

**הזדמנויות התפתחות לבוגרי התכנית**

- השבחת ההוראה האישית והעמקת הזהות המקצועית
- תפקידי מנהיגות בבתי-ספר כגון רכזים פדגוגיים, רכזי הערכה, מפתחי תכניות לימודים וכיו"ב
- תפקידי הכשרה, הדרכה והנחיה של מורים ואנשי חינוך אחרים במערכת החינוך ובמגזר השלישי
- פתיחת אפשרויות להשתלבות במחקר ובתפקידים במכללות ובאוניברסיטאות

**תכנית הלימודים**

הלימודים מבוססים על בחירת קורסים מתוך ארבעת אשכולות הליבה של התכנית ומתנהלים בשני נתיבי לימוד. הקבלה ללימודים בנתיב מחקרי מותנה בציון ממוצע 90 בתום שנת הלימודים הראשונה בתואר השני ובאישור ועדת המוסמכים של המסלול.

**נתיב מחקרי** (עם תיזה) : קורסים בהיקף 28 נק"ז\* : **נתיב כללי** (ללא תיזה) : קורסים בהיקף 36 נק"ז :

- |   |   |
|---|---|
| • מטרות החינוך (4 נק"ז)                                     | • מטרות החינוך (4 נק"ז)                                     |
| • תהליכים חינוכיים, למידה והוראה (8 נק"ז)                   | • תהליכים חינוכיים, למידה והוראה (12 נק"ז)                  |
| • שינוי חינוכי (4 נק"ז)                                     | • שינוי חינוכי (4 נק"ז)                                     |
| • מחקר חינוכי (8 נק"ז)                                      | • מחקר חינוכי (8 נק"ז)                                      |
| • בחירה (מתוך ההיצע של המסלול או של מסלולים אחרים) : 4 נק"ז | • בחירה (מתוך ההיצע של המסלול או של מסלולים אחרים) : 8 נק"ז |
| • עבודת גמר : 8 נק"ז  | • בחינת גמר : 0 נק"ז  |

\*מומלץ לבחור את הקורסים בהתאם לכיוון המחקר ובהתייעצות עם המנחה



אשכול	נושאים*
מטרות החינוך (4 נק"ז)	משבר החינוך בעידן הפוסט מודרני
	חינוך לאוטונומיה מימוש עצמי ואושר
	החינוך בחברה רב-תרבותית
תהליכים חינוכיים, למידה והוראה (8-12 נק"ז)	שיח הוראה ולמידה
	מארגנים גראפיים ולמידה
	עיצוב סביבות למידה בתוך טכנולוגי
	פסיכולוגיה חברתית של הכיתה ובית הספר
	תיאוריות למידה
	למידה והוראה עם טכנולוגיה
	ניתוחי אירוע
	למידה ורגש
	תרבות וקוגניציה
	פיתוח ארגוני בחינוך
שינוי חינוכי (4 נק"ז)	מדיניות חינוכית
	מערכת החינוך במדינת ישראל
	למידה של מורים כמנוף לשינוי ההוראה
	ידע חינוכי: צריכה ביקורתית של מחקר
מחקר והערכה בחינוך (8 נק"ז)	הערכה בלמידה
	מתודולוגיה איכותנית
	מתודולוגיה כמותית

\*בכל שנה אקדמית יתפרסמו קורסים בחלק מהנושאים המופיעים תחת כל אשכול, ותלמידים יבחרו את הנקודות הנדרשות מכל אשכול מתוך רשימה זו.

**עבודת גמר** - על הסטודנטים להגיש הצעת מחקר עד תום השנה הראשונה ללימודים. הצעת המחקר בהנחיית חבר סגל בדרגת מרצה מן המניין במחלקה (או מאוניברסיטה אחרת בשיתוף עם חבר סגל מהמחלקה) טעונה אישור של ראש המסלול. לאחר אישור ההצעה ישלימו הסטודנטים את כתיבת עבודת הגמר ויגישו אותה לשיפוט בתום השנה השנייה ללימודים. בהמלצת מנחה, ראש התכנית ובאישור הפקולטה תאושר הגשת עבודה לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

#### **הרכב הציון הסופי לתואר:**

75%	קורסים	<b>נתיב כללי:</b>
25%	בחינת גמר	
50%	קורסים	<b>נתיב מחקרי:</b>
50%	עבודת גמר	

לפרטים נוספים:

יו"ר תכניות לימודים והוראה דר' אדם לפסטין, חדר 135, בניין 72 (בתיאום מראש)

טל' 64728587 alefstein@gmail.com

## **2. התמחות בפסיכולוגיה במערכת החינוך: תכנית משותפת עם המחלקה לפסיכולוגיה**

התכנית הנה תכנית משותפת עם המחלקה לפסיכולוגיה, ומתקיימת ומתנהלת במחלקה לחינוך. מטרת ההתמחות בפסיכולוגיה במערכת החינוך היא להכשיר בוגריה כפסיכולוגים חינוכיים במערכות חינוכיות שונות.

תוכנית הלימודים מתמקדת בנושאי היסוד של הפסיכולוגיה החינוכית, תוך דגש על נושאים הקשורים לקידום התפתחות פסיכולוגית ורווחה נפשית במערכות החינוך, הערכה ומניעה של קשיים תפקודיים ורגשיים בקבוצות סיכון; איתור והתערבות טיפולית בילדים הסובלים מתפקוד לקוי או ממצוקות רגשיות. במסגרת הלימודים ניתנת לתלמידים ראייה אינטגרטיבית לפעילות הפסיכולוג החינוכי בתוך המערכת הבית ספרית ובמערכות הסובבות אותו (משפחה, קהילה, חברה, וכו') תוך התמקדות על תהליכים התפתחותיים, רגשיים, קוגניטיביים, חברתיים, מוטיבציוניים, ואחרים.

### **תנאי קבלה**

- ◆ בוגרי תואר ראשון במחלקה לפסיכולוגיה או במחלקה למדעי ההתנהגות באוני' בן-גוריון (למדו לפחות 54 נק"ז בפסיכולוגיה במסגרת תכנית זו) בציון ממוצע של 85 לפחות (בפסיכולוגיה).
- ◆ סטודנטים שנה ג' העומדים לסיים את לימודיהם בתוכניות הנ"ל, בתנאי שממוצע ציוניהם עד לסיום ההרשמה אינו נמוך מ- 85 בלימודי הפסיכולוגיה, ובתנאי שצברו לפחות 40 נק"ז בלימודי הפסיכולוגיה (הכוללים גם נקודות זכות מסמסטר א' של השנה בה מציע הסטודנט את מועמדותו לתואר שני).
- על פי מדיניות המחלקה, ממוצע פסיכולוגיה מעל ל 87 לא יהווה יתרון בקבלה. פירוש הדבר שממוצע מעל 87 דינו כממוצע 87.**
- ◆ מועמדים שסיימו לימודי השלמה בפסיכולוגיה באחת האוניברסיטאות בארץ כאשר ממוצע ציוניו בתואר הקודם אינו נמוך מ- 85.
- ◆ מועמדים שסיימו או עומדים לסיים לימודיהם במוסד אקדמי מוכר בחו"ל (בתנאי שראש התכנית מכיר/ה בלימודיהם הקודמים).

### **מבנה הלימודים**

לימודי המוסמך בפסיכולוגיה במערכת החינוך הינם בהיקף של 48 נק"ז. במסגרת זו על הסטודנטים לעמוד בדרישות הכלליות של לימודי ההתמחות בפסיכולוגיה, ולסיים את חובות הקורסים הכוללים קורסי חובה וקורסי בחירה.

### **1. החטיבה היישומית:**

תכנית הלימודים כוללת קורסי חובה ובחירה בתחומים הבאים:

- (1) יסודות הפסיכולוגיה החינוכית (2) עבודת פרקטיקום בתחנה פסיכולוגית (3) איתור ומניעה בקבוצת סיכון (4) אבחון והתערבות טיפולית (5) קידום האוכלוסייה הרחבה בביה"ס ובקהילה (6) יסודות החינוך.
- ששת התחומים כוללים קורסי חובה ובחירה. סטודנטים בחטיבה היישומית נדרשים לקחת לפחות קורס אחד מכל תחום.
- בנוסף, על הסטודנטים להירשם לעבודת גמר בסמסטר השלישי והרביעי ללימודים, ובכל סמסטר עד להגשת העבודה לשיפוט.

**קורסי חובה בחטיבה היישומית :**

4 נק"ז	שיטות מחקר למתקדמים במדעי ההתנהגות
4 נק"ז	פסיכודיאגנוסטיקה שנה א'
4 נק"ז	פסיכודיאגנוסטיקה שנה ב'
4 נק"ז	יסודות הקשר הטיפולי עם ילדים ובני נוער
2 נק"ז	פרקטיקום שנה א'
4 נק"ז	פרקטיקום שנה ב'
4 נק"ז	הערכת בי"ס כסביבה רגשית-חינוכית : תיאוריה והתנסות
4 נק"ז	התערבות מערכתית לשיפור בי"ס כסביבה רגשית-חינוכית : תיאוריה והתנסות
4 נק"ז	התערבות טיפולית במערכת החינוך
2 נק"ז	פסיכופתולוגיה
2 נק"ז	תהליכי למידה בסביבה הבית ספרית
2 נק"ז	מחקר והערכה של תכניות התערבות בחינוך
0 נק"ז	אתיקה בפסיכולוגיה
8 נק"ז	קורסי בחירה בחטיבה היישומית
0 נק"ז	<b>עבודת גמר</b>
48 נק"ז	<b>סה"כ נק"ז לתואר</b>

**II. החטיבה המחקרית :**

במסגרת החטיבה המחקרית ניתנת לסטודנטים הזדמנות להעמקת הידע בהיבטים מחקרניים שונים בתחומי הפסיכולוגיה החינוכית, ופיתוח היכולות המחקריות שיאפשרו להם להמשיך את התמחותם ללימודי דוקטורט בתחום. תכנית הלימודים בחטיבה המחקרית תגובש בשנה הראשונה יחד עם יועצות מטעם המסלול ותותאם באופן אישי לכל סטודנט.

חשוב להדגיש כי תכנית הלימודים בחטיבה המחקרית מיועדת לסטודנטים המעוניינים להמשיך לעסוק במחקר והיא אינה מהווה מסלול אלטרנטיבי למי שמעוניין לעסוק בפסיכולוגיה יישומית. מרבית קורסי החובה במסלול היישומי מוצעים גם כקורסי בחירה לחטיבה המחקרית. ישנם מספר קורסים יישומיים שאינם פתוחים לתלמידי החטיבה המחקרית.

**קורסי החובה בחטיבה המחקרית :**

4 נק"ז	שיטות מחקר למתקדמים
4 נק"ז	מחקר איכותני
2 נק"ז	מחקר והערכה של תכניות התערבות בחינוך
2 נק"ז	תהליכי למידה בסביבה בית ספרית
12 נק"ז	<b>סה"כ</b>

סטודנטים בחטיבה המחקרית נדרשים ללמוד לפחות קורס אחד מהתחומים הבאים :

- קוגניציה/למידה/הוראה
- מוטיבציה/רגש ויחסים חברתיים
- התפתחות
- סטטיסטיקה למתקדמים
- יסודות החינוך

- \* בחירת קורסים נוספים תעשה בהתאם לתכנית האישית שתגובש עם היועץ.  
 \* מתוך 48 נק"ז לתואר, 44 נק"ז צריכות להיות בקורסים בתחום הפסיכולוגיה או שיטות מחקר בחינוך.  
 4 נק"ז קורסי בחירה בנושא מערכת החינוך מתוך המסלולים השונים במחלקה לחינוך.

### עבודת גמר בחטיבה מחקרית ויישומית

על הסטודנטים להגיש הצעת מחקר עד תום השנה הראשונה ללימודים. הצעת המחקר בהנחיית חבר סגל בדרגת מרצה מן המניין במחלקה (או מאוניברסיטה אחרת בשיתוף עם חבר סגל מהמחלקה) טעונה אישור של ראש התכנית והפקולטה. לאחר אישור ההצעה ישלימו הסטודנטים את כתיבת עבודת הגמר ויגישו אותה לשיפוט בתום השנה השנייה ללימודים. בהצלחת מנחה, ראש התכנית ובאישור הפקולטה תאושר הגשת עבודת גמר לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

### הרכב הציון הסופי לתואר

ממוצע הקורסים	50%
עבודת גמר	50%

לפרטים נוספים:

**פרופ' שפרה שגיא** יו"ר התמחות בפסיכולוגיה במערכת החינוך  
 (תכנית משותפת עם המחלקה לפסיכולוגיה)  
 שעת הקבלה: יום ד' 12-13, בחדר C541 (בתיאום מראש)  
 טל' 6469789 דוא"ל: shifra@bgu.ac.il

### 3. התמחות בייעוץ חינוכי

התמחות בייעוץ חינוכי מכשירה יועצים חינוכיים לעבודה בבתי הספר ובמסגרות חינוכיות אחרות. ההכשרה כוללת הכרת המערכת החינוכית על תפקידיה ותפקודיה, ורכישת המיומנויות הנדרשות למילוי תפקיד היועץ החינוכי. מיומנויות אלה כוללות אבחון המערכת החינוכית ומרכיביה, אבחון תפקודם של תלמידים, מיומנויות תקשורת מסייעת ודרכי התערבות ומחקר לצרכים יישומיים. התכנית מעניקה לבוגריה תואר מוסמך בייעוץ חינוכי. בוגרי התכנית מתקבלים לעבודה בייעוץ במסגרות בתי הספר היסודיים, חטיבות הביניים והתיכונים, וכן במסגרות חינוך לא פורמאליות ואחרות בהן נדרשת פרספקטיבה ייעוצית-חינוכית. ההוראה בתכנית מתבצעת על ידי מרצים מהמחלקה לחינוך במסלולים לייעוץ חינוכי, פסיכולוגיה חינוכית, הוראה ומנהל, וכן על ידי מורים מן החוץ המומחים בתחום הייעוץ החינוכי. משרד החינוך מכיר בתכנית כבסיס לקבלת רישיון בייעוץ חינוכי, אך מתנה את מתן הרישיון בתעודת הוראה.

### תנאי קבלה

על מנת להיות מועמדים לתכנית, על הפונים להיות בעלי ניסיון חינוכי וזכאי לתואר ראשון B.A בחינוך (מסלול פסיכולוגיה), בפסיכולוגיה, או במדעי התנהגות מאוניברסיטה מוכרת בארץ על ידי המועצה להשכלה גבוהה בממוצע של 85 לפחות. סטודנטים בעלי תואר (B.Ed) נדרשים לממוצע של 90 לפחות. סטודנטים שלא למדו במסלולי פסיכולוגיה בתואר ראשון נדרשים להשלים את קורסי הקדם הבאים בטרם יוכלו להיחשב מועמדים לתכנית:

1. מבוא לפסיכולוגיה (4-6 נק"ז)

2. פסיכולוגיה התפתחותית (4 נק"ז)

3. פסיכולוגיה חברתית (4 נק"ז)
4. פסיכולוגיה של האישיות או פסיכופתולוגיה (4 נק"ז)
5. קורס המקנה בסיס בהבנה והסקה סטטיסטית (מבוא לסטטיסטיקה, שיטות מחקר) (4-6 נק"ז)
6. קורס המקנה בסיס בחשיבה מחקרית (כגון, מבוא למחקר חינוכי, כמותי או איכותי) (4-6 נק"ז)
7. קורס המקנה בסיס בחשיבה על תהליכים בחברה (כגון, מבוא לסוציולוגיה, מבוא לפילוסופיה, מחשבת החינוך) (4-6 נק"ז)

### תכנית הלימודים

תכנית הלימודים במחלקה (M.A) היא תכנית אוניברסיטאית מקיפה עם תשתית אקדמית-ייעוצית קוהרנטית ורחבה, מכשירה לאוריינטציה יישומית שהינה בעלת בסיס תיאורטי-מחקרי. תכנית זו מובחנת מתכניות המעניקות M.Ed בייעוץ אשר הינן בעלות היקף ובסיס שונים.

התכנית נמשכת שנתיים וחצי (חמישה סמסטרס). הלימודים מתנהלים בשני נתיבי לימוד :

**נתיב מחקרי :** הסטודנטים בנתיב זה נדרשים ללמוד קורסים בהיקף של 48 נקודות זכות במשך שנתיים וחצי, לכתוב פרויקט סיום יישומי הכולל הערכת צרכים והתערבות, ולהשלים עבודת גמר מחקרית (תזה) בהיקף של 8 נק"ז, שתוגש לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים. סיום לימודים בנתיב זה בציון הנדרש מאפשר המשך ללימודי תואר שלישי.

**נתיב כללי :** הסטודנטים הלומדים בנתיב הכללי (ללא עבודת גמר) נדרשים ללמוד קורסים בהיקף של 56 נק"ז במשך שנתיים וחצי, לכתוב פרויקט סיום יישומי הכולל הערכת צרכים והתערבות. סטודנטים המתקבלים למסלול היישומי ומעוניינים לכתוב עבודת גמר (תזה) יגישו בקשה לשינוי נתיב לימודים. על הבקשה להיות מלווה במכתב מחוקר/ת העומד/ת בקריטריונים להנחיית עבודת גמר ומוכנה להנחות הסטודנט/ית.

ההכשרה כוללת יומיים (לפחות) של לימודים עיוניים בכל שבוע, ובנוסף תצפיות ועבודת שדה מודרכת בהיקף של יום אחד בשבוע, בכל אחת משתי שנות ההכשרה הראשונות. בסמסטר החמישי, ההכשרה כוללת יום אחד לפחות של לימודים בשבוע. הסטודנטים נדרשים ללמוד קורסים מארבע קבוצות הכוללות: (1) קורסי יסוד; (2) מיומנויות ייעוץ; (3) תכנים בעבודת הייעוץ; (4) תכנים בעבודה חינוכית. המבנה הכללי ודרישות הלימודים בתכנית אינם מאפשרים עבודה של למעלה מחצי משרה במהלך השנתיים הראשונות ללימודים. במהלך שנתיים אלה, על הלומדים להקדיש ללימודים שלושה ימים מלאים בשבוע לפחות.

במהלך שתי שנות הלימוד הסטודנטים נדרשים ללמוד שישה או שבעה קורסי חובה (בהתאם למסלול) (חמישה מהקורסים מוגדרים קורסי הליבה או לימודי היסוד של התכנית) :

1. כלי הערכה ליועץ שנה א' ושנה ב' (סה"כ 8 נק"ז).
2. התנסות בשדה שנה א' ושנה ב' (סה"כ 8 נק"ז).
3. מתיאוריה לפרקטיקה (4 נק"ז) בסמסטר החמישי ללימודים.  
הקורסים הבאים מוגדרים כחלק ממימוניות היועץ :
4. מתודולוגיה איכותנית (4 נק"ז) בשנה א' (חובה לשני נתיבי הלימוד).
5. מתודולוגיה כמותנית (4 נק"ז) בשנה ב' (חובה לסטודנטים בנתיב המחקרי).

בנוסף, על הסטודנטים ללמוד קורסי בחירה המוצעים במסלול לייעוץ והתואמים את דרישות התכנית. במסגרת זו, על הסטודנטים ללמוד קורסי בחירה מתוך שלוש הקטגוריות לפי הפירוט הבא:

#### **מיומנויות ייעוץ**

קורסים אלה כוללים הכשרה במיומנויות בסיס בעבודה יעוצית-חינוכית בנוסף למיומנויות שהסטודנטים רוכשים בקורסי הליבה של התכנית. הקורסים בקטגוריה הנוכחית כוללים מיומנויות כגון קיום מפגש ייעוצי, ניהול מפגש בין-אישי, הנחיית צוות ודינאמיקה קבוצתית, והתמודדות עם קשיים רגשיים והתנהגותיים אצל ילדים ומבוגרים. במסגרת ההכשרה, הסטודנטים בנתיב המחקרי יידרשו לבחור שני קורסים בני 4 נק"ז כל אחד מקטגוריה זו. הסטודנטים בנתיב הכללי (היישומי) יידרשו לבחור לפחות שני קורסים בני 4 נק"ז כל אחד מקטגוריה זו.

#### **תכנים בעבודת הייעוץ**

קורסים אלה עוסקים בתכנים מרכזיים בעבודה היעוצית-חינוכית, ובנושאים בהם יועצים נדרשים לעסוק באופן תדיר כגון לקויות למידה, תהליכי התפתחות תקינים ופתולוגים, התפתחות קריירה, מוטיבציה ללמידה, תהליכים חברתיים בהקשרים חינוכיים, ותהליכים תרבותיים ובין תרבותיים בהקשרים חינוכיים. הסטודנטים בנתיב המחקרי יידרשו לבחור שני קורסים בני ארבע נקודות זכות כל אחד מקטגוריה זו. הסטודנטים בנתיב הכללי (היישומי) יידרשו לבחור לפחות שלושה קורסים בני ארבע נקודות זכות כל אחד מקטגוריה זו.

#### **תכנים בעבודה חינוכית**

קורסים אלה עוסקים בתכנים שונים הרלוונטיים לעבודה יעוצית-חינוכית ולעבודה חינוכית באופן כללי. קורסים אלה כוללים, לדוגמה, תכנים כגון, תיאוריות והתערבויות הנוגעות לשימוש בסמים פסיכו-אקטיביים, תיאוריות של למידה, תיאוריות של התפתחות מוסרית, דרכי התמודדות מהגישה הסלוטוגנית, היבטים ארגוניים של בתי ספר, למידה ארגונית, חשיבה ביקורתית על מערכת החינוך, זהות ישראלית ומערכת החינוך. הסטודנטים יידרשו לבחור לפחות קורס אחד, או מקסימום שני קורסים, מקטגוריה זו.

#### **פורטפוליו**

כל הסטודנטים בתכנית נדרשים לקיים פורטפוליו אשר יסייע בארגון הידע הנלמד בתכנית תוך עיבוד רפלקטיבי וביקורתי, ויצירת אינטגרציה.

#### **התנסות מודרכת בשדה ועבודה מעשית**

התנסות בשדה במסגרת התכנית תהיה בהיקף של יום בשבוע בשנה הראשונה והשנייה. העבודה תעשה במסגרת בתי-הספר או ארגונים חינוכיים, אחרים תוך הדרכה צמודה של יועץ מומחה (סטודנטים העובדים בבית-ספר לא רשאים למלא את הדרישה הזאת בבית-הספר בו הם עובדים).

**הרכב הציון הסופי לתואר**

75%	קורסים	<b>נתיב כללי</b>
25%	בחינת גמר*	
*(במסגרת הקורס כלי הערכה ליועץ ב', פרויקט גמר + בחינת גמר)		

50%	קורסים	<b>נתיב מחקרי</b>
50%	עבודת גמר	

לפרטים נוספים :

**דר' עידית כ"ץ** יו"ר ההתמחות ביעוץ חינוכי  
 שעת קבלה יום ב' 13-12 חדר 169 בניין 72  
 מס' טלפון : 6461887 דוא"ל : katzid@bgu.ac.il

**4 התמחות במנהל חברה ומדיניות החינוך**

במסגרת התמחות זו קיימת אפשרות ללמוד במגמה "חברה וחינוך" (סוציולוגיה של החינוך).  
 מגמה זו אינה מופיעה באישור הזכאות ובתעודת המוסמך.

**מטרת ההתמחות, מינהל חברה ומדיניות החינוך :**

1. להכשיר סגל בכיר לניהול מערכות חינוך פורמאליות ובלתי פורמאליות, בעל הבנה רחבה במדיניות החינוך בישראל ובעולם, בתחום המנהיגות ובמינהל החינוכי ובתחום רפורמות וחדושים בארגוני חינוך בחברה משתנה.
2. לספק התנסויות משמעותיות בתחום המנהל החינוכי והקהילה.
3. ליצור מוקדי מחקר בתחום מנהל ומדיניות חינוכית, וקהילות בישראל.

**תנאי קבלה :**

1. תואר ראשון (B.A) בכל חוג או מחלקה מאוניברסיטה המוכרת על ידי המועצה להשכלה גבוהה בציון ממוצע של 85 לפחות. תואר ראשון (B.Ed) בממוצע של 90 לפחות.
  2. סטודנטים שברקע האקדמי שלהם חסרים מקצועות חיוניים לתכנית יחויבו בהשלמות בהתאם. לימודים אלו לא יחושבו במניין השעות של לימודי התואר השני.
- קורסי השלמה (הנדרשים ע"פ החלטת ועדת הקבלה)**
1. מבוא לסוציולוגיה של החינוך (6 נק"ז)
  2. שיטות מחקר בחינוך (6 נק"ז)
  3. מבוא למחקר חינוכי איכותי כמותי (6 נק"ז)

**תכנית הלימודים :****נתיב כללי**

על הסטודנטים בנתיב הכללי ללמוד קורסים בהיקף של 42 נקודות מהם :

תיאוריות בסיסיות במנהל החינוך (2 נק"ז) – חובה שנה א'

מדיניות חינוכית (2 נק"ז) – חובה שנה א'

מתודולוגיה מחקרית איכותית (4 נק"ז) – חובה שנה א'

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים (4 נק"ז) – חובה שנה א'/ב'

הערכת פרויקטים בחינוך (6 נק"ז) – חובה שנה ב'

סה"כ 18 נק"ז

**קורסי בחירה במסלול 20 נק"ז**

**קורסי בחירה מחוץ למסלול (במחלקה לחינוך) 4 נק"ז**

פרוייקט גמר + בחינת גמר – בתום השנה השנייה

ללימודים (סיום חובות השמיעה לתואר)

סה"כ נק"ז לתואר 42 נק"ז

**נתיב מחקרי**

על הסטודנטים בנתיב המחקרי ללמוד קורסים בהיקף של 36 נק"ז מהם :

תיאוריות בסיסיות במנהל החינוך (2 נק"ז) – חובה שנה א'

מדיניות חינוכית (2 נק"ז) – חובה שנה א'

מתודולוגיה כמותית (4 נק"ז) – חובה שנה א'

מתודולוגיה איכותית (4 נק"ז) – חובה שנה א'

מבוא לכלכלה ללא כלכלנים (4 נק"ז) – חובה שנה א'/ב'

סה"כ 16 נק"ז

**קורסי בחירה במסלול 16 נק"ז**

**קורסי בחירה מחוץ למסלול (במחלקה לחינוך) 4 נק"ז**

**עבודת גמר 6 נק"ז**

סה"כ נק"ז לתואר 42 נק"ז

מעבר מנתיב כללי (יישומי) לנתיב מחקרי מותנה בציון ממוצע 90 בלימודי המ.א. ובאישור יו"ר המסלול.

**עבודת גמר**

סטודנטים בנתיב המחקרי יבחרו מנחה במהלך הסמסטר הראשון ללימודים מבין מורי המסלול בדרגת מרצה ומעלה. ניתן לבחור מנחה ממסלולים אחרים או אף מחלקות/אוניברסיטאות אחרות, באישור מיו"ר המסלול והרמ"ח.

הצעת מחקר באישור המנחה, תוגש לקורא נוסף במהלך הסמסטר השני ללימודים ותאושר עד תום השנה הראשונה ללימודים. את עבודת הגמר על הסטודנטים להגיש בתום השנה השנייה ללימודים. בהתאם להמלצת מנחה, יו"ר מ.א., רמ"ח ובאישור ועדת המוסמכים הפקולטית תאושר הגשת עבודת השיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.



**הרכב הציון הסופי לתואר**

נתיב כללי: קורסים 85%  
בחינת גמר 15%

נתיב מחקרי: קורסים 50%  
עבודת גמר 50%

לפרטים נוספים:

פרופ' איסמעיל אבו-סעד- יו"ר ההתמחות במנהל חברה ומדיניות החינוך  
שעות קבלה: יום ה' 12:00 – 13:00 חדר 141 בניין 72  
טלפון: 6461725 דוא"ל: abusaad@bgu.ac.il

**מגמה בחברה וחינוך (סוציולוגיה של החינוך)\***

במסגרת ההתמחות במנהל חברה ומדיניות החינוך קיימת אפשרות ללמוד במגמה "חברה וחינוך" (סוציולוגיה של החינוך). הלימודים במגמה זו מתקיימים במסגרת הנתיב המחקרי בלבד.  
\*מגמה זו אינה מופיעה באישור הזכאות ובתעודת המוסמך.

**רקע כללי**

מדוע קיימים פערים חברתיים בחינוך וכיצד הם באים לידי ביטוי? מדוע מערכת החינוך והתקשורת עסוקות במבחני הישגים בני"ל? מדוע מנהלי בתי ספר מודאגים מבחינות המיצ"ב? כיצד מערכת החינוך מעצבת את האזרחים העתידיים? כיצד היא מחנכת לתרבות ישראלית? אם אילו סוגיות מתמודדת מערכת חינוך ציבורית בחברה רב-תרבותית? והאם היא נותנת מענה לכל הקבוצות החברתיות, תרבותיות ואתניות בישראל? אלו הן מקצת השאלות שיעמדו בבסיס ההתמחות בחברה וחינוך.  
החינוך הינו זירה מעניינת, חשובה וייחודית בא באים לידי ביטוי תהליכים חברתיים רחבים ועמוקים יותר. מגמה זו מספקת הזדמנות ללומדים בה להבין תהליכים כלכליים, חברתיים, תרבותיים ופוליטיים המאפיינים את המדינה בעידן הגלובלי, דרך הפריזמה של השדה החינוכי בכלל ובישראל בפרט. כמו כן מגמה זו שמה דגש על האופן בו תהליכים אלו משפיעים על מערכת החינוך והעשייה החינוכית. במיוחד עוסקת התוכנית ביחסי הגומלין המשתנים בין מערכת החינוך, המדינה והחברה האזרחית ובתפקידה ההולך וגדל של האחרונה במערכת החינוך.

**המטרות**

- פיתוח ראייה ביקורתית המתבססת על הבנה תיאורטית סוציולוגית עמוקה.
- פיתוח ראייה רחבה על מערכת החינוך הנטועה בהבנת ההקשרים הכלכליים, חברתיים, ופוליטיים בהם פועלת מערכת החינוך הישראלית ובהם מתעצבת מדיניותה.
- הבנת המדיניות החינוכית ותהליכים חינוכיים בישראל בהקשרם הגלובלי – פיתוח יכולות להתבוננות השוואתית.
- בחינה של מדיניות ופרקטיקות חינוכיות דרך ישומן של תיאוריות סוציולוגיות ביקורתיות ותוך דגש על סוגיות כגון: מגדר, רב-תרבותיות, לאומיות, הגירה ועוד

**קהל יעד**

סטודנטים המתעניינים ביחסי הגומלין בין מערכת החינוך, המדינה והחברה האזרחית, השואפים להשפיע על מערכת החינוך ומדיניות החינוך כחוקרים, כמעצבי מדיניות במשרד החינוך, ברשויות מקומיות, או באמצעות החינוך הבלתי פורמאלי. המגמה פונה בעיקר אל:

- סטודנטים בוגרי חינוך ומדעי החברה
- סטודנטים מצטיינים המעוניינים לעסוק במחקר סביב שאלות של חינוך וחברה.
- מורים לאזרחות ומדעי החברה המעוניינים להתמקצע באפיק מחקרי
- עובדים בעמותות חינוכיות של המגזר השלישי ובחינוך הבלתי פורמאלי

**תכנית הלימודים**

קורסים + נק"ז	סוג הקורסים
מדיניות חינוכית (2) מתודולוגיה איכותנית (4) מתודולוגיה כמותית (4) עבודת גמר – תזה (6) כלכלת החינוך (4)	קורסי חובה (14 + 6 נק"ז)
תיאוריות ביקורתיות בסוציולוגיה של החינוך (4)	קורס חובה של המגמה (4 נק"ז)
מגמות במדיניות החינוך זהות ישראלית ובית הספר בין הפרדה לשילוב: מערכת החינוך ואתגר השונות מנהל בחברה פלורליסטית שוויון הזדמנויות בחינוך רב תרבותיות בחינוך חינוך לאזרחות מגדר וחינוך החינוך הערבי בישראל חינוך והגירה בעידן הגלובלי	קורסי בחירה* (10-14 נק"ז)
סוגיות נבחרות בחינוך מחקרים פוליטיים ביקורתיים (מח' לסוציולוגיה) תיאוריות חברתיות בנות זמננו: מודרניות ופוסט מודרניות (מח' לסוציולוגיה)	קורסי בחירה מחוץ למסלול (4-8 נק"ז)
	עבודת גמר (6 נק"ז)
42 נק"ז	סה"כ נק"ז לתואר

\*שימו לב לא כל הקורסים ניתנים כל שנה, ויתכנו שינויים ברשימת הקורסים.

לפרטים נוספים :

דרי הללי פינסון : יו"ר המגמה לחברה וחינוך (סוציולוגיה של החינוך)

שעת הקבלה : יום ב' 15-14 בחדר 171 בנין 72

טל' 6461836 דוא"ל [halleli@bgu.ac.il](mailto:halleli@bgu.ac.il)

#### הרכב הציון הסופי לתואר

נתיב מחקרי : קורסים 50%

עבודת גמר 50%

לפרטים נוספים :

**מזכירות המחלקה לחינוך, תואר שני**

מיקי לייב, שעת קבלה :

יום ב' 15 : 09:45-12:15

יום ד' 15 : 09:45-12:15

יום ה' 15 : 09:45-12:15

חדר 149 בניין 72, טלפון : 6461865/4

דוא"ל : [educ@bgu.ac.il](mailto:educ@bgu.ac.il) , [laiv@bgu.ac.il](mailto:laiv@bgu.ac.il)

**כתובת אתר המחלקה באינטרנט :**

[/http://cmsprod.bgu.ac.il/humsos/departments/edu](http://cmsprod.bgu.ac.il/humsos/departments/edu)

**אנא קראו גם את תקנון הלימודים לתואר שני ותקנון עבודת גמר, הנמצא בשנתון הפקולטה**

**(לסטודנטים – אתר השנתון), לצורך ידיעת הזכויות והחובות שלכם.**

## לימודים לתואר שני בפוליטיקה וממשל

(סימן מחשב 2-138)

מדינת הלאום עוברת שינוי מהותי בעקבות תהליכי הגלובליזציה אשר מניבים תמורות רחבות היקף בכל הקשור ליחס שבין חברה אזרחית וממשל. אנו עדים לשינויים בנורמות החברתיות, חוקים, מנגנוני ניהול ומנהל, יחסי חברה ומשטר, כמו גם במשמעותן של גבולות הריבונות והטריטוריה. יחד עם זאת, התמורות הפוליטיות הרדיקליות שהתחוללו בסוף המאה ה-20 החל מקריסתה של בריה"מ וכינון של מדינות חדשות, דרך עלייתם של כוחות דתיים ואתניים קיצוניים, וכלה בהרחבתם של הפערים הגיאוגרפיים-כלכליים משפיעים על מעמדה של הדמוקרטיה. השינויים הללו, שנושקים בפוליטיקה, כלכלה, סוציולוגיה, היסטוריה וגיאוגרפיה, מצריכים עיון מעמיק חוצה גבולות דיסציפלינרים.

תוך שימת דגש על נקודת מבט בין-תחומית, המחלקה לפוליטיקה וממשל תתמקד בבחינת השינויים המתחוללים במדינה, בחברה האזרחית ובניתוח של המשמעות המשתנה של אזרחות, ריבונות, לאומיות, וגבולות. תלמידי המחלקה יתחקו אחר נקודות המפגש שבין התפתחות הכלכלה המקומית והבינלאומית ובין שינויים במעמדן של גבולות טריטוריאליים ופוליטיים, ויבחנו את האינטראקציה שבין המורשת הפוסט-קולוניאלית, החוק הבינלאומי ותהליכי הגיאופוליטיקה בעידן הגלובליזציה.

### תנאי קבלה

1. בוגרי תואר ראשון בעלי ממוצע של 85 לפחות.
2. בוגרי תואר ראשון בתחומים אחרים (בציון ממוצע של 85 לפחות) ידרשו בקורסי השלמה בהתאם להחלטת ועדת הקבלה.

### תכנית הלימודים

תוכנית הלימודים לתואר שני מיועדת:

1. להקנות ידע בסיסי ורחב והבנת תהליכים פוליטיים.
2. להכשיר סטודנטים בעריכת מחקרים פוליטיים.
3. להכשיר סטודנטים לתפקידים יישומיים.

**משך הלימודים – שנתיים.**

### **מבנה הלימודים**

הלימודים מתנהלים בשני נתיבי לימוד: מחקרי עם עבודת גמר וכללי עם בחינת גמר (ללא עבודת גמר)

### **נתיב מחקרי:**

על הסטודנטים בנתיב המחקרי ללמוד קורסים עפ"י הפירוט הבא:

קורסי חובה וסמינרים: 28 נק"ז

עבודת גמר (תיזה): 8 נק"ז

סה"כ 36 נק"ז

ניתן ללמוד עד 8 נק"ז של קורסים ממחלקות אחרות ו/או ברמת תואר ראשון, באישור יו"ר ועדת המוסמכים המחלקתי.

### **נתיב כללי**

על הסטודנטים בנתיב המחקרי ללמוד קורסים בהיקף של 36 נק"ז (קורסי חובה וסמינרים) ולהיבחן בבחינת גמר בתום השנה השנייה ללימודים עם סיום חובות השמיעה לתואר. ציון עובר בבחינה הנו 75 לפחות. ניתן ללמוד עד 8 נק"ז של קורסים ממחלקות אחרות ו/או ברמת תואר ראשון, באישור יו"ר ועדת המוסמכים המחלקתי.

### **הרכב הציון הסופי לתואר :**

50%	קורסים	נתיב מחקרי :
50%	עבודת גמר	
80%	קורסים	נתיב כללי :
20%	בחינת גמר	

לפרטים נוספים : ענת סגל 08-6477767, [ansegal@bgu.ac.il](mailto:ansegal@bgu.ac.il)

**אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה**

**מאסטר בינלאומי בפוליטיקה וממשל\***

International M.A in Politics and Government

**מבוא**

מדינת הלאום עוברת שינוי מהותי בעקבות תהליכי הגלובליזציה אשר מניבים תמורות רחבות היקף בכל הקשור ליחס שבין חברה אזרחית וממשל. אנו עדים לשינויים בנורמות החברתיות, חוקים, מנגנוני ניהול ומנהל, יחסי חברה ומשטר, כמו גם במשמעותן של גבולות הריבונות והטריטוריה. יחד עם זאת, התמורות הפוליטיות הרדיקליות שהתחוללו בסוף המאה ה-20 החל מקריסתה של בריה"מ וכינון של מדינות חדשות, דרך עלייתם של כוחות דתיים ואתניים קיצוניים, וכלה בהרחבתם של הפערים הגיאוגרפיים-כלכליים משפיעים על מעמדה של הדמוקרטיה. השינויים הללו, שנושקים בפוליטיקה, כלכלה, סוציולוגיה, היסטוריה וגיאוגרפיה, מצריכים כיון מעמיק חוצה גבולות דיסיפלינאריים.

תוך שימת דגש על נקודת מבט בין-תחומית, המחלקה לפוליטיקה וממשל פיתחה תוכנית בינלאומית בשפה האנגלית, לתואר שני בפוליטיקה וממשל. התוכנית בוחנת כיצד תהליכים גלובליים ומקומיים תרמו להיווצרותם של מוקדי קונפליקט, הן בתוך החברה הישראלית והן ביחסי החברה הישראלית עם שכניה. בפרט, התוכנית מתמקדת בפוליטיקה של המרחב והטריטוריה, בזהויות חברתיות ופוליטיות בחברה הישראלית, במדיניות רווחה ובמוקדים של אי-שוויון סוציו-אקונומי, במוסדות הדמוקרטיים בישראל ובמאבק המתמשך על זכויות אזרחיות ובתביעה לזכויות של שפה ותרבות כזירת מאבק.

תוכנית זו מיועדת לבוגרי תואר ראשון המעוניינים בפיתוח קריירה במוסדות ממשלתיים וחוף-ממשלתיים, מקומיים ובינלאומיים או המעוניינים בתוכנית לימודים אינטנסיבית המתמקדת בישראל ובמזרח התיכון.

**תנאי קבלה**

1. בוגרי תואר ראשון מאוניברסיטה מוכרת בארץ או בחו"ל שממוצע הציונים שלהם בכלל הלימודים הוא 80 לפחות.
2. נדרשת מהמועמדים אנגלית ברמה גבוהה.

• ההרשמה תתבצע באמצעות אתר האינטרנט של התוכנית: [poc@bgu.ac.il](mailto:poc@bgu.ac.il)

\* רישום מגמת הלימודים מופיע בתדפיס הציונים בלבד ולא יופיע באישור הזכאות ובתעודת המוסמך.

**משך הלימודים**

בנתיב הכללי שנה אחת.

בנתיב המחקרי תידרש שהות נוספת החל מתקופת חופשת הקיץ ועד לסמסטר נוסף. בתום הסמסטר הראשון ללימודים, על הסטודנטים המעוניינים ללמוד בנתיב המחקרי להודיע על כוונתם זו לאחראי האקדמי של התוכנית.

**תוכנית הלימודים**

הלימודים מתנהלים בשני נתיבי לימוד – כללי ומחקרי.

**נתיב מחקרי**

<b>קורסי חובה</b>	<b>10 נק"ז:</b>
קונפליקט ערבי-ישראלי	4 נק"ז
פוליטיקה של המחאה	4 נק"ז
סדנת תזה	2 נק"ז
<b>קורסי בחירה</b>	<b>18 נק"ז</b>
<b>עבודת גמר</b>	<b>8 נק"ז</b>
<b>סה"כ</b>	<b>36 נק"ז</b>

**נתיב כללי (36 נק"ז)**

<b>קורסי חובה</b>	<b>8 נק"ז:</b>
קונפליקט ערבי-ישראלי	4 נק"ז
פוליטיקה של המחאה	4 נק"ז
<b>קורסי בחירה</b>	<b>28 נק"ז</b>
<b>בחינת גמר</b>	<b>0 נק"ז</b>
<b>סה"כ</b>	<b>36 נק"ז</b>

**הערות כלליות לכל הסטודנטים במחלקה:**

- קורסי בחירה מתוך תוכנית הלימודים המוצעת.
- קורסי בחירה בעברית ברמת מ.א מהמחלקה לפוליטיקה וממשל וכן ממחלקות הפקולטה למדעי הרוח והחברה.
- ניתן ללמוד **עד 8 נק"ז** קורסים באנגלית מתוכנית ה-OSP, MAPMES, המחלקה לשפות וספרויות זרות ו/או קורסים בעברית ברמת ב.א במחלקות הפקולטה למדעי הרוח והחברה. הרישום כפוף לאישור האחראי האקדמי/ת של התוכנית.

**בחינת גמר:** בחינת גמר תתקיים בתום השנה הראשונה או לאחר סיום חובות השמיעה לתואר. ציון עובר בבחינת הגמר הנו 75 לפחות.

**הרכב הציון הסופי לתואר:**

50%	קורסים	בנתיב המחקרי:
50%	עבודת גמר	
80%	קורסים	בנתיב הכללי:
20%	בחינת גמר	

לפרטים נוספים: ד"ר יוליה זמלינסקי: poc@bgu.ac.il

**אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה**



**לימודים לתואר שני בכלכלה**

(סימן מחשב 2-142)

**מטרת הלימודים**

תכנית הלימודים לתואר שני בכלכלה נועדה להעמיק את הידע התיאורטי והמעשי שנרכש בתואר הראשון, כדי להקנות לבוגרי התכנית את הכלים לאיוש תפקידים מקצועיים בכירים במגזר העסקי והציבורי ולהכשיר את המעוניינים בכך ללימודי מחקר מתקדמים.

**תנאי קבלה**

תכנית המוסמך בכלכלה ממשיכה את תכנית לימודי התואר הראשון בכלכלה ומיועדת לבוגרים מצטיינים. תנאי הקבלה לתכנית הינם סיום התואר הראשון בכלכלה בממוצע 85 לפחות והשגת ממוצע 85 בקורסי הליבה (תורת המחירים, מאקרו, אקונומטריקה).

מועמדים בעלי תואר ראשון שאינו בכלכלה, אך בתחומים כמותיים בלבד יכולים להגיש מועמדות, במידה וועדת הקבלה תמצא כי הם מתאימים לתכנית, תקבע תכנית השלמות. מועמדים אלו יתקבלו ללימודי השלמה – לא לתואר. לאחר סיומה של שנת ההשלמות, תקבע ועדת הקבלה של התואר השני האם הם רשאים להגיש מועמדות לתכנית כסטודנטים לתואר שני במחלקה. שנת השלמות טיפוסית כוללת את המקצועות הבאים: תורת המחירים א' וב', מאקרו א' וב', אקונומטריקה, מתמטיקה לכלכלנים א' וב'.

**מועמדים שלא למדו במסגרת לימודי התואר הראשון את הקורסים: מתמטיקה לכלכלנים א' ומתמטיקה לכלכלנים ב' ילמדו אותם במהלך לימודי התואר השני, בשנה הראשונה בלבד. קורסים אלו לא מזכים בנקודות זכות.**

**משך הלימודים - שנתיים.**

**מבנה כללי של תכנית הלימודים**

הלימודים במחלקה מתקיימים בשני נתיבי לימוד: מחקרי וכללי. הנתיב המחקרי מיועד בעיקרו לסטודנטים המעוניינים בכיוון עיוני ושוקלים המשך לימודים לתואר שלישי. הנתיב הכללי מיועד בעיקרו לסטודנטים המעוניינים לרכוש ידע מעמיק ורחב יותר בענפי הכלכלה השונים כבסיס לאיוש תפקידים כלכליים בכירים בתחום הסקטור העסקי והציבורי.

**הנתיב המחקרי**

קורסי חובה	13 נק"ז
קורסי בחירה	15 נק"ז
סדנת חובה	2 נק"ז
עבודת גמר	7 נק"ז
<b>בחינת גמר</b>	<b>0 נק"ז</b>
סה"כ	37 נק"ז

יש לציין כי השמירה על מעמד הסטודנטים בנתיב המחקרי מותנית בהישגים אקדמיים גבוהים, השתתפות בסדנת החובה למסלול המחקרי, והתקדמות סבירה במחקר.

**קורסי חובה:** על הסטודנטים ללמוד את הקורסים: תיאוריה מיקרו-כלכלית א', תיאוריה מאקרו-כלכלה א' ואקונומטריקה א'. כמו כן, על הסטודנטים ללמוד קורס אחד מבין הקורסים: תיאוריה מיקרו-כלכלית ב', תיאוריה מאקרו-כלכלית ב', אקונומטריקה ב' ומימון מתקדם.

**קורסי בחירה:** שניים מקורסי הבחירה חייבים להיות בתחום ההתמחות.

**סדנה חובה לסטודנטים בנתיב המחקרי:** סטודנטים בנתיב המחקרי ישתתפו בסדנה בשנה בשנייה ובה יציגו את התקדמותם בעבודת הגמר.

**עבודת גמר:** עבודת הגמר תהווה חיבור מחקרי משמעותי ותוצג במסגרת אחת הסדנאות. את העבודה ינחה חבר סגל בדרגת מרצה ומעלה מהמחלקה. על הסטודנטים בנתיב המחקרי להגיש את הצעת המחקר עד תום השנה הראשונה ללימודים. עבודת הגמר תוגש לשיפוט בתום השנה השנייה ללימודים.

**בחינת גמר:** עם סיום תהליך שיפוט העבודה, הסטודנטים ייבחנו בבחינת גמר (הגנה) בפני שופטי העבודה. ציון עובר בבחינה הינו 75 לפחות.

**הנתיב הכללי**

הלימודים בנתיב הכללי כוללים קורסים ועבודות סמינר בהיקף של 37 נק"ז ובחינת גמר.

**דרישות הנתיב הכללי:**

קורסי חובה	-	10 נק"ז
קורסי בחירה	-	24 נק"ז
סמינר מ.א.	-	3 נק"ז
<b>בחינת גמר</b>	-	<b>0 נק"ז</b>
סה"כ		37 נק"ז

**קורסי חובה:** על הסטודנטים ללמוד את הקורסים: תיאוריה מיקרו-כלכלית א', תיאוריה מאקרו-כלכלית א', אקונומטריקה יישומית.

**קורסי בחירה:** שנים מקורסי הבחירה חייבים להיות בתחום ההתמחות.

**בחינת גמר:** על הסטודנטים להבחן בבחינת גמר בתום השנה השנייה ללימודים, לאחר סיום עבודת הסמינר.

הכרה בקורסים מלימודי תואר ראשון ממחלקות אחרות

בהתאם להתמחות בה בחרו הסטודנטים ובאישור היועץ ניתן להכיר מלימודי התואר הראשון בקורסים עודפים (שלא שוקללו במסגרת לימודי התואר הראשון בכלכלה) מרשימה א' בכלכלה (למעט קורסי קדם כמו מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב'). לחילופין, ניתן ללמוד באישור היועץ קורס בחירה במחלקה אחרת. סטודנטים שיוכרו להם קורסים מלימודי שנה ד' בחשבונאות יידרשו לשלם את עלות הקורסים על פי כללי התואר השני (ראה חוברת הוראות והסברים לתשלום שכר הלימוד של מדור חשבונות סטודנטים).

הרכב הציון הסופי לתואר

נתיב מחקרי :	קורסים	50%
	עבודת גמר	40%
	בחינת גמר	10%
נתיב כללי :	קורסים	85%
	בחינת גמר	15%

על הסטודנטים להיות בקיאים בתכנית הלימודים שלהם ובדרישות האקדמיות ולבדוק שאכן הם מסיימים את חובותיהם האקדמיות בכל שנה. באחריות הסטודנטים לבצע רישום לקורסים בכל סמסטר באמצעות האינטרנט.

לפרטים נוספים : אליס גנון 08-6472266, [elisg@bgu.ac.il](mailto:elisg@bgu.ac.il)

**אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה**

### לימודים לתואר שלישי (Ph.D) בכלכלה

המחלקה לכלכלה מקיימת תכנית לימודים לדוקטורט בהתאם לתקנון הכללי של בית הספר ללימודי מחקר ע"ש קרייטמן - אוניברסיטת בן-גוריון..

ניתן ללמוד לקראת דוקטורט בשלושה מסלולים : מסלול ישיר, מסלול משולב, ומסלול רגיל.

המסלול הרגיל מיועד לסטודנטים בעלי תואר מוסמך בכלכלה (עם תזה), או סטודנטים בעלי תואר מוסמך בתחום אחר שעברו השלמות בכלכלה.

המסלול המשולב מיועד לתלמידים מצטיינים במהלך לימודיהם לקראת תואר שני בכלכלה, המבקשים להתחיל לימודי דוקטורט לפני שסיימו את לימודי התואר השני, מבלי להשלים את עבודת התיזה לתואר שני.

המסלול הישיר מיועד לסטודנטים מצטיינים בעלי תואר בוגר בכלכלה, שילמדו ישירות לתואר השלישי.

#### מטרת הלימודים :

להכשיר חוקרים עצמאיים בנושאי כלכלה על-מנת שיוכלו להשתלב במסגרות אקדמיות ולא אקדמיות

#### הגשת מועמדות :

רשאים להגיש מועמדות ללימודי תואר שלישי בכלכלה :

- תלמידים הזכאים לתואר "מוסמך אוניברסיטה" בכלכלה בציון משוקלל של 85 לפחות ושהכינו עבודת גמר שציונה 85 לפחות.
- תלמידים בעלי תואר "מוסמך אוניברסיטה" בציון משוקלל של 85 לפחות שלמדו במסלול ללא עבודת גמר. תלמידים אלו יידרשו בתכנית השלמות הכפופה להחלטת הוועדה לתארים מתקדמים. ככלל, תכלול תכנית ההשלמות את חובות המסלול המחקרי לתואר מוסמך וכן עבודה השקולה לעבודת גמר.
- תלמידים שלימודיהם לתואר מסומך היו בתחום דיספלינרי אחר, ידרשו למלא חובות השלמה על-פי הנחיות הוועדה לתארים מתקדמים.

#### נוהל קבלת תלמידי מחקר :

תלמיד המבקש להתקבל ללימודי תואר שלישי יפנה למזכירות תארים מתקדמים, במזכירות ביה"ס קרייטמן. המועמד יקבל טפסים והנחיות כתובות לגבי החומר שעליו להגיש לועדה לתארים מתקדמים. ניתן להרשם לתואר שלישי בכל עת.

#### מסלול הלימודים :

לאחר שהתקבל לתכנית הלימודים לתואר שלישי, חובותיו הם :

1. לעמוד בלימודי חובה, שהם קורסים בהיקף 12 ש"ס (לא כולל סדנאות), אלא אם כן הועדה לתארים מתקדמים קבעה מכסה גבוהה יותר לפי הנחיית המנחה.
2. קורס בכתיבה מדעית באנגלית – מומלץ.
3. להגיש תוך שנה אחת הצעת מחקר בחתימת המנחה המיועד. הארכת תקופה זו טעונה אישור של הועדה לתארים מתקדמים.
4. הועדה רשאית לדרוש מתלמידים השתתפות בקורסים, סדנאות וכדומה בנוסף לאמור לעיל.

#### **בחינת מועמדות:**

הצעת המחקר, לאחר אישורה על-ידי המנחה, והמלצות בכתב של שני חברי סגל קבועים בנוסף למנחה, תועבר לאישור ועדת הדוקטורט המחלקתית בעקבות המלצת ועדת המחלקה תועבר ההצעה לאישור הועדה האוניברסיטאית. ועדה זו, תקבע את הבוחנים לקראת בחינות המועמדות. התלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר הדו"ח בחתימתו ויעבירו לועדה המחלקתית. על התלמיד להגיש את עבודת הדוקטורט תוך חמש שנים. כל חריגה מפרק זמן זה טעונה המלצת ועדת המחלקה ואישור הועדה האוניברסיטאית. התלמיד יהיה רשאי באישור המנחה וועדת המחלקה לפרסם חלק ממחקרו תוך כדי ביצוע עבודת המחקר. עבודת הדוקטורט תוגש בשפה העברית ותכלול תקציר השפה האנגלית.

#### **חובות נוספים של תלמידי מחקר:**

המחלקה לכלכלה מצפה מתלמיד מחקר להשתתף:

1. באופן שוטף, בסדנא בתחום המחקר.
2. בסמינר המחלקתי הנערך אחת לשבוע.
3. באופן שוטף, בסדנאות הדוקטורנטים.
4. בקורסים הניתנים על ידי מרצים אורחים מחו"ל בסמסטר א' ו-ב'.
5. בכנסים מדעיים המתקיימים במהלך השנה.

#### **תמיכה כספית בתלמידי תואר שלישי:**

תלמידי מחקר המקדישים "זמן מלא" ללימודים ולמחקר יקבלו סיוע בעדיפות ראשונה. היקף הסיוע יקבע כל שנה מחדש. לתלמידים במעמד זה תוענק מלגת קיום ומשרת הוראה חלקית, בהתאם להישגיהם ולתקציב. תלמידי מחקר המקדישים "זמן חלקי" ללימודים ולמחקר יקבלו סיוע בעדיפות שניה. היקף הסיוע יקבע מדי שנה. התקדמות סבירה במחקר מהווה תנאי הכרחי להענקת סיוע כספי. היקף הסיוע יקבע, כאמור מדי שנה, על בסיס אישי, על ידי הועדה לתארים מתקדמים תוך הסתמכות על חוות דעת כתובה של המנחה. תנתן עדיפות חד-משמעית לתלמידים מצטיינים.

מדי שנה תוגשנה בקשות לתמיכה כספית לשנה הבאה. כל תלמיד יתבקש להצהיר על מעמדו המתכוון בשנה הבאה ("זמן מלא" או "זמן חלקי") ויתחייב להודיע על כל שינוי במעמדו.

התמיכה הכספית הינה לארבע שנים מקסימום.

תלמידי מחקר המקדישים "זמן מלא" ללימודים ולמחקר חייבים להימצא באוניברסיטת בן-גוריון 3 ימים בשבוע וכמו כן, לקיים את החובות הנוספים שפורטו לעיל.

### לימודים לתואר שני בעבודה סוציאלית

(סימן מחשב 2-144)

עבודה סוציאלית היא מקצוע פעיל ובו מתח מתמיד בין ההיבטים האקדמיים לבין ההיבטים המעשיים. תוכנית המוסמך מבקשת לגשר בין שני היבטים אלה ומטרתה הן:

- להכשיר עובדים סוציאליים מיומנים, המסוגלים להעניק ללקוחות שירותי רווחה איכותיים וחדשניים ברמת הפרט, המשפחה והקהילה.
- להכשיר אנשי מקצועי המסוגלים להתמודד עם בעיות השעה בחברה הישראלית ועם בעיות הייחודיות לאזור הנגב ולפעול לקידום של צדק חברתי.
- לעודד מצוינות אקדמית ומחקרית ולהקנות מיומנויות שתהפוכנה את המחקר לחלק בלתי נפרד מהפעילות המקצועית השוטפת, בין אם בצורת צריכת מחקר וספרות מחקרית עדכנית ובין אם באמצעות ביצוע מחקרי הערכה להתערבויות.
- לפתח מנהיגות מקצועית המאופיינת מצוינות אקדמית ומעשית, שתתרום להתמקצעות והעלאת רמתה של העבודה הסוציאלית.

#### תנאי הקבלה

תנאי הקבלה במחלקה כוללים בתוכם את דרישות הקבלה של הפקולטה למדעי הרוח והחברה. כמן כן, יש לעמוד בעת הקבלה גם בתנאי הקבלה של המחלקה. אין קבלה אוטומטית ללימודי תואר שני. תנאי ההרשמה והקבלה לכל מגמות הלימוד, זהים. רשאים להירשם:

- בוגרי תואר בוגר בעבודה סוציאלית ובוגרי תוכנית השלמה.
- בעלי ממוצע של 85 לפחות בתואר בוגר.
- בעלי ניסיון של שנתיים בשדה (לא כולל הכשרה מעשית בשלב ה-B.A). במסלול מצטיינים (ממוצע ציוני התואר הראשון מעל 93) יכולים להגיש את מועמדותם למגמות כוללת, קהילה ושינוי חברתי גם בעלי ניסיון נמוך משנתיים.

משך הלימודים - שנתיים.

#### תכנית הלימודים

המחלקה מציעה תוכנית לימודים בעבודה סוציאלית בשני נתיבי לימוד: מחקרי וכללי. המחלקה מציעה לימודים באחת משלוש מגמות הלימודים הבאות\* ובנוסף גם תכנית לימודים כוללת (ללא התמקדות במגמה ספציפית):

- עבודה סוציאלית במגמת קהילה ושינוי חברתי
- עבודה סוציאלית במגמת ילד ומשפחה
- עבודה סוציאלית במגמת בריאות הנפש

כמו כן מציעה המחלקה

- עבודה סוציאלית התמחות בטיפול באמצעות אמנויות\*\*

את הבחירה בהתמחות או מגמה יש לציין בעת ההרשמה. שימו לב: ההתמחות בעבודה סוציאלית בטיפול באמצעות אמנויות מתקיימת במערכת מלאה במשך שנתיים (יומיים עד שלושה ימים בשבוע) ובהיקף של 40 נקודות זכות. אין אפשרות לפצל את הלימודים או ללמוד מערכת חלקית.

תוכנית הלימודים בעבודה סוציאלית מאפשרת צבירה של זיכויים עיוניים לקבלת תארים "מומחה בעבודה סוציאלית קהילתית", "מומחה בעבודה סוציאלית בבריאות הנפש" ו"מומחה בעבודה סוציאלית עם משפחות". תארים אלו מוענקים מטעם מועצת העובדים הסוציאליים, יש לפנות למועצת העובדים הסוציאליים לבירור הדרישות הנוספות לקבלת תואר "מומחה".

\*מגמות הלימודים יצוינו בגיליון הציונים בלבד.

\*\*ההתמחות תצוין בגיליון הציונים, באישור הזכאות ובתעודת המוסמך

### פירוט הקורסים:

הלימודים בשני הנתיבים כוללים קורסי חובה בהיקף של 10-12 נק"ז, קורסי פרקטיקום (קורסים מעשיים) בהיקף של 8 נק"ז וקורסי בחירה בהיקף של 24-26 נק"ז. הסטודנטים הלומדים באחת המגמות יבחרו קורסים ייחודיים למגמה. סטודנטים רשאים ללמוד עד 8 נק"ז בחירה בקורסים ברמת תואר שני, ממחלקות אחרות. סטודנטים הלומדים בנתיב המחקרי נדרשים לכתוב עבודת גמר המבוססת על עבודה מחקרית המלווה בהדרכה של חבר סגל מן המניין במחלקה. סטודנטים בנתיב הכללי יבחנו בבחינת גמר.

### פירוט הקורסים בנתיב המחקרי והכללי:

נתיב מחקרי	נתיב כללי	
נק"ז	נק"ז	
8	6	קורסי חובה:
2	2	מדיניות רווחה
4	4	שיטות מחקר
2	-	סמינר תזה
8	8	קורסי פרקטיקום לבחירה/חובה בהתמחות:
		פרקטיקום קבוצתי
		פרקטיקום עם ילדים
		פרקטיקום עם משפחות
		פרקטיקום קהילתי
		פרקטיקום בטיפול קצר מועד
		פרקטיקום בטיפול קוגניטיבי-התנהגותי
		פרקטיקום בטיפול בנשים
		פרקטיקום בשימוש באמצעים יצירתיים
24	26	קורסי בחירה**
8	-	עבודת גמר (תזה)
-	0	בחינת גמר
40 נק"ז	40 נק"ז	סה"כ

**עבודת גמר**

- עבודת הגמר כוללת עבודת מחקר עצמאית של הסטודנט תחת הנחייה והדרכה של חבר סגל מן המניין. כללי מסגרת לעבודות גמר במחלקה לעבודה סוציאלית מצויים באתר המחלקה.
- מעבר מנתיב לנתיב מותנה באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, והשלמת הקורסים בהתאם לדרישות הנתיב.
- מומלץ להציג את הצעת המחקר בקורס: "סמינר תיזה" לפני הגשתה לאישור.

**בחינת גמר**

סטודנטים הלומדים בנתיב הכללי ייבחנו בבחינת גמר בתום שנת הלימודים השנייה, עם סיום חובות השמיעה לתואר. ציון עובר בבחינת הגמר הוא 75.

**הרכב הציון הסופי לתואר**

נתיב מחקרי	קורסים	50%
	עבודת גמר	50%
נתיב כללי	קורסים	85%
	בחינת גמר	15%

לפרטים נוספים:

אנה ביאליק 08-6472338, [bialika@bgu.ac.il](mailto:bialika@bgu.ac.il)

**אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה**



## לימודי השלמה לתואר ראשון לקראת תואר שני בעבודה סוציאלית

### מטרת התוכנית

תוכנית ההשלמה מיועדת לבוגרי אוניברסיטה, שאינם בעלי תואר "בוגר" בעבודה סוציאלית. מטרת התוכנית הינה לשמש הכנה לקראת לימודי תואר מוסמך בעבודה סוציאלית. שילוב תוכנית ההשלמה ותוכנית לימודי תואר מוסמך נועד להכשיר עו"ס המיומנים הן בתחום הפרקטיקה והן בתחום המחקר.

### תנאי קבלה

הקבלה לתוכנית ההשלמה מותנית במרכיבים הבאים:

- \* בוגרי תואר ראשון עם ציון ממוצע של לפחות 85.
- \* ניסיון במסגרת עבודה או פעילות התנדבותית בתחום העשייה החברתית/קהילתית.
- \* המלצות.
- \* עמידה בהצלחה בבחינת מיון.

### מבנה התוכנית

- תוכנית ההשלמה כוללת:
- \* לימודי השלמה עיוניים.
- \* הכשרה מעשית בשדה.

### תוכנית הלימודים

להלן מפורטת תוכנית הלימודים המעודכנת לשנת הלימודים תשע"ב:

### קורסי חובה עיוניים

על כל הסטודנטים ללמוד את קורסי החובה העיוניים הבאים:

- |  |        |
|--|--------|
| קורס 1 - סדנת אוריינטציה לעבודה סוציאלית (מרוכז) | 2 נק"ז |
| קורס 2 - מדיניות רווחה (שנתי)                    | 4 נק"ז |
| קורס 3 - התערבויות בעבודה סוציאלית (שנתי)        | 4 נק"ז |
| קורס 4 - יסודות בעבודה סוציאלית (שנתי)           | 4 נק"ז |
| קורס 5 - ע"ס עם קבוצות (סמסטריאלי)               | 2 נק"ז |
| קורס 6 - ע"ס קהילתית ושינוי חברתי (סמסטריאלי)    | 2 נק"ז |

קורס 7 – יסודות הטיפול המשפחתי (סמסטריאלי)	2 נק"ז
קורס 8 - מעבדה א (שנת)	4 נק"ז
קורס 9 – מעבדה ב (שנת)	4 נק"ז

### הכשרה מעשית בשדה

קורס 10 – הכשרה מעשית בשדה (מעשי)	0 נק"ז
<b>סה"כ</b>	<b>28 נק"ז</b>

### **הערות:**

\* הקורס "יזמות וחדשנות בע"ס" הינו קורס חובה לתלמידי תכנית ההשלמה בע"ס בשנת תשע"ב. למרות שקורס זה מוצע גם כקורס בחירה לתלמידי התואר השני בע"ס בשנת תשע"ב, יש להדגיש שהקורס לא יוכר במניין נקודות הזכות בתואר שני עבור הסטודנטים שלמדו אותו בשנת ההשלמות.

\*\* התוכנית מעניקה ללומדים הכשרה מעשית בשדה בהיקף הנדרש לשם קבלת "כשירות" בעבודה סוציאלית. ההכשרה המעשית בשדה נמשכת גם במהלך השנה הראשונה ללימודי התואר השני, והיא כוללת שני ימי הכשרה מלאים בכל שבוע. (סה"כ 4 סמסטרים : 16 שעות שבועיות בכל סמסטר).

מרבית מקומות ההכשרה המוצעים לסטודנטים הינם באזור הדרום.

\*\*\* הקורס "מעבדה ב'", שהינו קורס המלווה את השנה השנייה של ההכשרה המעשית, מתקיים במהלך השנה הראשונה ללימודי התואר השני. בהיותו קורס חובה בתוכנית לימודי ההשלמה, הוא אינו נכלל במניין נקודות הזכות לתואר השני.

### קורסי השלמה (לסטודנטים החייבים להשלים בהתאם להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית)

קורס 1 - מבוא לסוציולוגיה	4 נק"ז
קורס 2 - מבוא לפסיכולוגיה	4 נק"ז
קורס 3 – סטטיסטיקה (שיעור ותרגיל)	6 נק"ז
קורס 4 - פסיכופתולוגיה	2 נק"ז

\* השלמת קורסים אלו הינה באחריות הסטודנטים, ויש להשלים עד סיום שנת הלימודים הראשונה. ניתן להשלים קורסים אלו במסגרת התוכנית ללימודי תואר ראשון של המחלקה לעבודה סוציאלית או במסגרת מחלקות אחרות/ מוסד אקדמי מוכר אחר.

### תנאי מעבר ללימודי תואר שני בעבודה סוציאלית

סטודנטים שיסיימו את לימודי ההשלמה בציון ממוצע של 80 לפחות יתקבלו באופן אוטומטי לתוכנית המוסמך הכללנית בעבודה סוציאלית. סטודנטים שממוצע ציוניהם בתום שנת ההשלמה יהיה נמוך מ-80, יתקבלו ללימודי התואר השני באישור ועדת הקבלה המחלקתית והפקולטית. הקבלה למגמות הייחודיות של תוכנית המוסמך (עבודה סוציאלית עם ילדים ומשפחות, עבודה סוציאלית עם קהילות ושינוי חברתי, ועבודה סוציאלית בבריאות נפש) ולהתמחות בטיפול באמצעות אומנות נעשית על סמך הליך הקבלה שנקבע למגמות ולהתמחות זו.

### שכר הלימוד לתואר שני

סטודנטים אשר יתקבלו ללימודי תואר שני בעבודה סוציאלית ישלמו (בנוסף לשכר הלימוד עבור תוכנית ההשלמה) גם את שכר הלימוד עבור קורסי התואר השני, בכפוף לעקרונות שכר הלימוד לתואר שני בחוברת הוראות והסברים פרק ד'.

\* הערה: התוכנית מעניקה ללומדים הכשרה מעשית בשדה בהיקף הנדרש לשם קבלת "כשירות" בעבודה סוציאלית. ההכרה בכשירות לעיסוק בעבודה סוציאלית ניתנת **רק לאחר** השלמת כל החובות לתואר שני בעבודה סוציאלית כולל הכשרה מעשית בשדה. הכרה זו מוענקת על פי חוק העובדים הסוציאליים **על ידי רשם העובדים הסוציאליים** במשרד הרווחה. פרטים על בקשה לרישום בפנקס העובדים הסוציאליים ראו באתר האינטרנט של איגוד העובדים הסוציאליים ובאתר של משרד הרווחה:

<http://www.socialwork.org.il/pages/articles/view.aspx?cID=106>

[http://www.molsa.gov.il/MisradHarevacha/HomePageMenu/CommunityInfo/SocialWorkersRegistration/RM\\_04\\_03.htm](http://www.molsa.gov.il/MisradHarevacha/HomePageMenu/CommunityInfo/SocialWorkersRegistration/RM_04_03.htm)

## רשימת קורסי החובה העיוניים והמעשיים בתכנית ההשלמה:

### Interventions in Social Work

144-1-0036 – התערבויות בע"ס (4 נק"ז)

מטרת הקורס להקנות לסטודנט ידע בסיסי בשיטות התערבות במישורי הפרט, המשפחה, הקבוצה והקהילה, וכן הכרות עם מודלים תיאורטיים שונים המנחים התערבות מקצועית במישורים אלו. במהלך הקורס נלמדות מיומנויות התערבות בסיסיות תוך בחינת יישומן במגוון מישורי ההתערבות. דגש מיוחד ניתן לסוגיות שונות הקשורות לתהליך ההתערבות.

### Introduction to Social Work

יסודות בע"ס (4 נק"ז)

הקורס ידון בתפקיד החברתי של מקצוע העבודה הסוציאלית תוך בחינת הערכים, המטרות, בסיס הידע, ותחומי העיסוק של המקצוע. יושם דגש על יחסי הגומלין המתקיימים בין האדם לסביבתו כבסיס להתבוננות על מצוקות ובעיות חברתיות ולדיון בסוגיות של צדק חברתי. יוצגו גישות ביקורתיות המופנות כלפי המקצוע, וייבחנו האתגרים הניצבים בפניו בעת הנוכחית. בנוסף, הקורס יעסוק בהיבטים שונים של התערבות שיטתית ומתוכננת. ילמדו גישות שונות להתערבות ויבחנו סוגיות ודילמות הקשורות לעשייה המקצועית של העובד הסוציאלי.

### Laboratory

מעבדה – שנה א' (4 נק"ז)

קורס זה נועד ללוות את הסטודנטים במהלך ההכשרה המעשית בשדה במגמה לאפשר להם לנתח ולהמשיג את מגוון התנסויותיהם בשדה תוך חיבור לחומר התיאורטי הנלמד בקורסי הפרקטיקה. במהלך הקורס יבחנו היבטים שונים הקשורים להתערבות המקצועית. הקורס ינתן בקבוצות קטנות.

### Laboratory

מעבדה – שנה ב' (4 נק"ז)

מטרת הקורס לספק לסטודנטים מסגרת לדיון בסוגיות ושאלות המתעוררות במהלך התנסותם במישורי ההתערבות השונים ובהדרכה במסגרת ההכשרה המעשית בשדה, וכן לבחינת סוגיות הקשורות לזהותם המקצועית. הקורס ינתן בקבוצות קטנות.

### Workshop

סדנת אוריינטציה לעבודה סוציאלית (2 נק"ז)

מטרת הסדנא לחשוף את הסטודנטים לעולמות תוכן שונים של הפרקטיקה של מקצוע העבודה הסוציאלית ולאפשר להם הכרות ראשונית עם מרכיבי הזהות המקצועית של העובד הסוציאלי.

### Policy & Welfare

מדיניות רווחה (4 נק"ז)

מטרת הקורס לתת מבוא ראשוני במושגי המדיניות החברתית בכלל ומדינת הרווחה בפרט. השיעור ינסה לעמוד על דפוסי הפעולה והדילמות ביישום מדיניות בתחומים שונים ולעמוד על המבנים וההסדרים המוסדיים במדינת הרווחה. השיעור יכוון, מחד גיסא להקנות ידיעה על המדיניות החברתית בישראל ומאידך גיסא לספק התבוננות השוואתית למדינות אחרות.

### Introduction to family therapy

יסודות הטיפול המשפחתי (2 נק"ז)

מטרת הקורס לחשוף את הסטודנטים לעקרונות החשיבה המערכתית וליסודות הטיפול המשפחתי דרך הגישות הטיפוליות הבסיסיות בתחום הטיפול המשפחתי, המושגים והטכניקות השונות של כל גישה.

**עבודה קהילתית ושינוי חברתי (2 נק"ז)**

הגישה הקהילתית מתמקדת בגיוס ובשימוש במשאבים קהילתיים לשיפור מצבם של פרטים ואוכלוסיות. הקורס יעסוק בהצגת גישת העבודה הקהילתית בעבודה סוציאלית ובמשמעותה, ובהקניית מיומנויות בסיסיות לאבחון והתערבות קהילתית לעובדים הפועלים למען הפרט ומשפחתו.

**עבודה סוציאלית עם קבוצות (2 נק"ז)**

הקורס יקנה לסטודנטים ידע וערכים בעבודה סוציאלית עם קבוצות. ילמדו תיאוריות ושיטות בהנחיית קבוצות המותאמות למטרות ולערכים של העבודה הסוציאלית. ההוראה תכלול למידה פרונטלית, התנסותית, עבודות או מבחנים, קריאת ביבליוגרפיה וניהול דיונים באמצעות הוראה מתוקשבת.

**Field Work for the Professional Retraining Programme****הכשרה מעשית בשדה (16 ש"ש)**

תוכנית ההכשרה מיועדת להקנות בצורה שיטתית את הידע, המיומנות והניסיון הדרושים לפעולה במסגרת העבודה ולאפשר ביצוע יעיל של תפקידים בשירותי רווחה השונים, בהם התלמידים עתידים לפעול. ההכשרה המעשית כוללת הכרות עם סוכנויות רווחה; עבודה מעשית בהנחיית מדריך מקצועי עם הפרט בסביבתו (עבודה פרטנית); מיפוי צרכים של אוכלוסיות במצוקה ותכנון תוכנית התערבות חברתית.

## לימודים לתואר שני במחלקה לתקשורת

(סימן מחשב 2-183)

התכנית מיועדת להעניק לסטודנטים ידע עיוני ומיומנויות לחקר התקשורת לקראת השתלבותם באקדמיה, במחקר ו/או בהוראה. יעדי התכנית: להרחיב ולהעמיק את ההבנה של תהליכי ההפקה, מנגנוני הפעולה, התכנים וההשפעות של אמצעי תקשורת קיימים וחדשים; להוסיף ידע על תהליכי תקשורת; להכשירם להוראה וללימוד של הסביבה התקשורתית והיחסים בין מרכיביה השונים – ערכים, טכנולוגיה, ארגון, תוכן ושיח.

### **תנאי קבלה**

1. בוגרי תואר ראשון בתקשורת או חטיבה מורחבת בתקשורת שממוצע ציוניהם הוא 82 לפחות;
2. בוגרי תואר ראשון בתחומים אחרים שממוצע ציוניהם הוא 82 לפחות. מועמדים אלה יידרשו ללמוד קורסי השלמה בהתאם להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית.

קורסי השלמה כוללים את הקורסים הבאים: מושגי יסוד בתקשורת, מפת התקשורת בעולם ובישראל והיסטוריה של אמצעי התקשורת. חובה לסיים את כל קורסי ההשלמות בשנת הלימודים ראשונה בציון ממוצע של 85 לפחות כאחד מתנאי המעבר לשנה ב'.

משך הלימודים בתואר שני הינו שנתיים.

### **תכנית הלימודים**

את הלימודים במחלקה ניתן לסיים באחד משני נתיבי לימוד: **נתיב מחקרי** (עם תיזה) ו**נתיב כללי** (ללא תיזה). בשנת הלימודים הראשונה כל הסטודנטים ילמדו **בנתיב הכללי**. המעבר לנתיב המחקרי כרוך באישור ועדת המוסמכים המחלקתית בהתאם להישגי הסטודנטים ועמידתם בתנאים הבאים:

1. ממוצע 85 לפחות בכל הקורסים שנלמדו בשנת הלימודים הראשונה לתואר, לרבות שתי עבודות סמינר.
2. חוות דעת בכתב מרצים בשני סמינרים, המפרטות את כישורי הכתיבה והניתוח של הסטודנטים.
3. אישור של מרצה מן המניין במחלקה או מרצה מן המניין במחלקה אחרת או במוסד אקדמי אחר להנחיה.

הסטודנטים בשני נתיבי הלימוד חייבים ללמוד 10 נק"ז קורסי חובה, שהם קורסי יסוד עיוניים המיועדים לטפח "תרבות משותפת".

על הסטודנטים בשני נתיבי הלימוד לסיים חובות שמיעה ולהגיש עבודת גמר לשיפוט או להבחן בבחינת גמר (בנתיב הכללי) בתום השנה השנייה ללימודים.

**נתיב מחקרי**

תכנית הלימודים בנתיב המחקרי כוללת לימוד קורסים בהיקף של 24 נק"ז, כלהלן וכתובת עבודת גמר:

קורסי חובה	10 נק"ז
סמינרים	16 נק"ז
עבודת גמר	10 נק"ז
<b>בחינת גמר</b>	<b>0 נק"ז</b>
סה"כ	36 נק"ז

**עבודת גמר**

בנתיב המחקרי נדרשת הגשת עבודת גמר מחקרית. בעבודה זו נדרשים הסטודנטים ליישם ידע שרכשו בלימודיהם בטיפול עצמאי בסוגיה מחקרית. סטודנטים הלומדים בנתיב המחקרי יגבשו נושא לעבודה במהלך השנה הראשונה ללימודים.

את הצעת המחקר יש להגיש לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית עם תום השנה הראשונה ללימודים או בתחילת הסמסטר השלישי ללימודים. הצעת המחקר צריכה להיות מאושרת לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. סטודנטים שלא יעמדו בתנאי זה יועברו לנתיב הכללי וידרשו לסיים חובות השמיעה לתואר עד תום השנה השנייה ללימודים.

עבודת הגמר תוגש לשיפוט בתום השנה השנייה ללימודים. בהמלצת מנחה, ועדת מוסמכים מחלקתית ובאישור ועדת המוסמכים הפקולטית, תאושר הגשת עבודת גמר לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

**בחינת (הגנה) גמר**

בתום תהליך שיפוט עבודת הגמר תתקיים בחינת הגנה בעל-פה המהווה 10% מציון עבודת הגמר.

**נתיב כללי**

תכנית הלימודים בנתיב הכללי כוללת לימוד קורסים בהיקף של 36 נק"ז, כלהלן ובחינת גמר:

קורסי חובה	8 נק"ז
סמינרים	12 נק"ז
קורסי בחירה	12 נק"ז
סדנאות	4 נק"ז
<b>בחינת גמר</b>	<b>0 נק"ז</b>
סה"כ	36 נק"ז

**בחינת גמר**

סטודנטים בנתיב הכללי יבחנו בבחינת גמר, בכתב ובעל פה. הבחינה תתקיים בתום השנה השנייה ללימודים, עם סיום חובות השמיעה לתואר.

**הרכב הציון הסופי לתואר**

נתיב מחקרי:	קורסים	50%
	עבודת גמר	40%
	בחינת הגנה	10%

נתיב כללי: קורסים 75%

25% [75%- בחינה בכתב; 25%- הגנה בע"פ] בחינת גמר

## משאבי לימוד

סטודנטים מצטיינים יוכלו להשתלב בהוראה ובמחקר במהלך הלימודים. כמו כן, סטודנטים בנתיב המחקרי יוכלו לזכות במלגות אשר מוענקות בהתאם למדיניות האוניברסיטה ולהישגים הלימודיים.

## סיכום השוואתי בין שני הנתיבים:

הנתיב הכללי	הנתיב המחקרי	
82	82	סף קבלה על-פי ממוצע לתואר ראשון במוסד מוכר להשכלה גבוהה
מושגי יסוד בתקשורת, היסטוריה של אמצעי התקשורת ומפת התקשורת	מושגי יסוד בתקשורת, היסטוריה של אמצעי התקשורת ומפת התקשורת	השלמות לסטודנטים שלא למדו תקשורת לתואר ראשון
36 נק"ז	26 נק"ז	חובות שמיעה (קורסים)
10 נק"ז קורסי חובה 12 נק"ז סמינרים 12 נק"ז קורסי בחירה 4 נק"ז סדנאות	10 נק"ז קורסי חובה 16 נק"ז סמינרים	מבנה הלימודים
אין	יש = 10 נק"ז	עבודת גמר (תזה)
יש	אין	בחירת גמר בתום הלימודים
שנתיים	שנתיים/שלוש (באישור)	משך הלימודים
קורסים 75% בחירת גמר 25%	קורסים 50% עבודת גמר 40% בחירת הגנה 10%	מבנה הציון הסופי
ממוצע 80 בכל הקורסים של שנה א' ללימודי תואר שני וממוצע 85 בכל קורסי ההשלמה	ממוצע 85 בכל הקורסים (כולל קורסי ההשלמה)	מעבר משנה א' לשנה ב'
אין	בתום הלימודים לתואר שני	אפשרות להמשך לימודים לתואר שלישי

לפרטים נוספים:

שרון אופיר 08-6477211, ophirsh@bgu.ac.il

אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה



**לימודי תואר שני במגדר**

(סימן מחשב 2-196)

**תיאור התכנית**

בבסיס התיאוריות הפמיניסטיות והמחקר המגדרי קיימת ההבנה שה'נשי' וה'גברי', כפי שהם מוכרים ומיוצגים בתרבות אינם תולדה הכרחית של שוני טבעי מהותי, אלא תולדה של חברה ותרבות. לימודי מגדר מנסים לתאר ולהבין את המבנים החברתיים ואת יחסי הכוח החברתיים שמבנים את הסובייקט הגברי והנשי. תיאוריות פמיניסטיות מאפשרות ניתוח ביקורתי של מבנה הכוח ואי השוויון בחברה. בלעדיותו של הקול ההגמוני של ה"אדם הגברי" מופקעת מרגע שאנו מסתכלים על מגדר כקטגוריה אנליטית, כולל אחדותם הבדויה של "הקול הנשי" ו"הקול הגברי", שגם הם מפורקים למרחב של קולות אלטרנטיביים. קולות אלה נקראים ונחקרים היום כשהם מחלחלים מתוך התיאוריות הפמיניסטיות אל תחומי הדיסציפלינות השונות (ספרות, פסיכולוגיה, סוציולוגיה, ועוד) שם הם מזוהים כשדה ביקורתי ייחודי אשר לו תרומה ונחיצות לשם הבנת התחומים עצמם בצורה מורכבת היסטורית ועכשווית.

עיקר תרומתה האינטלקטואלית של הקריאה הביקורתית המגדרית היא בהדגשת ההטיה המגדרית המובלעת בכל מערכת ייצור הידע באקדמיה, ובהבנה העקרונית של דרכי פעולתה של סמכות מחקרית ופרשנית. הישגיה של חקירה ביקורתית פמיניסטית ניכרים בשינוי העמדות כלפי הקנון, וכלפי הידע ההגמוני כמו גם קידומו של מחקר על קבוצות מיעוט. התפתחות זו נוגעת הן למחקר האמפירי והן לתיאוריה.

התכנית ללימודי מגדר מאפשרת להתמחות בתחומים של לימודי הומו-לסביים ותיאוריה קווירית, פסיכואנליזה ומגדר, לימודי גבריות, נשים בפריפריה, ולחקור את ההצטלבויות בין מגדר ללימודים פוסט קולוניאליים וללימודי גזע.

העניין המתפשט בנושאים של מגדר ויחסים בין המינים מבטיח כי בפני בוגרי התכנית צפויות להיפתח אפשרויות תעסוקה רבות ומגוונות. בוגרי התכנית יכולים להשתלב בארגונים המקדמים שינוי חברתי, המגזר הציבורי ואף במגזר הפרטי בתחומים הנוגעים לקידום נשים ולזכויות מיעוטים בכלל.

התכנית תאפשר לבעלי תואר ראשון בתחומים שונים להעמיק את הבנתם ולהרחיב את השכלתם בתחום המגדר ותכשיר אותם לבצע מחקר ולהמשיך ללימודי התואר השלישי.

השכלה מעמיקה בתחום לימודי המגדר תעניק ללומדים כלים מתודולוגיים מגוונים בהתאם לתחום ההתמחות בו יבחרו. היא תקנה להם ראייה אינטגרטיבית והכשרה במחקר אינטר-דיסציפלינארי ותכשיר אותם לעבודה בתחום בו יבחרו.

**תנאי קבלה**

התכנית פתוחה להרשמה לבוגרי תואר ראשון מכל התחומים במדעי הרוח והחברה, במדעי הטבע ובמדעי הבריאות שממוצע ציוניהם הינו לפחות 80.

התכנית מיועדת גם לבוגרי תואר ראשון שתחום עיסוקם מחייב התמחות במגדר כגון, עובדים סוציאליים, עורכי דין ובעלי תפקידים העוסקים באלימות במשפחה, אפליה מגדרית, קידום נשים ועוד.

**דרישות השלמה**

למועמדים ללא רקע בלימודי מגדר תיקבע תכנית השלמות (בייעוץ אישי) בהתאם לתחום הלימודים בתואר הראשון.

**משך הלימודים – שנתיים.**

**תכנית הלימודים**

הלימודים לתואר שני בלימודי מגדר מתנהלים בשני נתיבי לימוד: נתיב מחקרי עם עבודת גמר ונתיב כללי (ללא עבודת גמר). המועמדים רשאים לבחור את נתיב הלימודים עם הרשמתם או במהלך השנה הראשונה ללימודים (מותנה באישור ראש התכנית).

**נתיב מחקרי**

<b>12 נק"ז</b>	<b>3 קורסי חובה</b>
	<b>שני</b> קורסי חובה בשנה הראשונה:
4 נק"ז	תיאוריות בלימודי מגדר (חובה בשנה ראשונה)
4 נק"ז	מתודולוגיות בלימודי מיגדר (חובה בשנה ראשונה)
	קורס חובה <b>אחד</b> בשנה השנייה (בהתאם להתמחות של הסטודנט)
4 נק"ז	חשיבה מחקרית איכותנית
4 נק"ז	מגדר והיסטוריה
4 נק"ז	נשים, מגדר ואתיקה
<b>8 נק"ז</b>	<b>2 קורסי סמינר</b>
<b>10 נק"ז</b>	<b>קורסי בחירה</b>
<b>2 נק"ז</b>	<b>סמינר מחלקתי ("קולוקוויום")</b>
<b>8 נק"ז</b>	<b>עבודת גמר</b>
40 נק"ז	סה"כ

**עבודת גמר**

- על הסטודנטים ליצור קשר עם מנחה לעבודת הגמר במהלך השנה הראשונה ללימודיהם.
- הצעת עבודת הגמר תוגש לאישור הוועדה המחלקתית עד תום השנה הראשונה ללימודים ולא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עמידה בחובה זו מהווה תנאי להמשך הלימודים. המנחה לעבודה יאושר על ידי ראש התוכנית והפקולטה.
- מעבר מנתיב מחקרי לנתיב כללי מותנה באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, והשלמת הקורסים הנדרשים בהתאם לדרישות הלימודים של הנתיב הכללי.

**נתיב כללי**

<b>3 קורסי חובה</b>	<b>12 נק"ז</b>
תיאוריות בלימודי מגדר (חובה בשנה ראשונה)	4 נק"ז
מתודולוגיות בלימודי מיגדר (חובה בשנה ראשונה)	4 נק"ז
קורס חובה <b>אחד</b> בשנה השנייה (בהתאם להתמחות של הסטודנט)	
חשיבה מחקרית איכותנית	4 נק"ז
מגדר והיסטוריה	4 נק"ז
מגדר ואתיקה	4 נק"ז
<b>3 סמינרים</b>	<b>12 נק"ז</b>
<b>קורסי בחירה</b>	<b>14 נק"ז</b>
<b>סמינר מחלקתי (קולוקוויום)</b>	<b>2 נק"ז</b>
<b>בחינת גמר</b>	<b>0 נק"ז</b>
סה"כ	40 נק"ז

**הנחיות לסטודנטים בשני נתיבי הלימוד:**

**סמינרים** - סטודנטים הלומדים בנתיב המחקרי יחויבו בשני סמינרים.

סטודנטים הלומדים בנתיב הכללי יחויבו בשלושה סמינרים.

הסמינרים במסגרת התכנית ללימודי מגדר יינתנו במחלקות בנושאים הקשורים לנשים, גברים, משפחה ומגדר, ואשר הוכרו על ידי ראש התכנית בהסכמת המרצים המלמדים.

**קורסי בחירה** - קורסי בחירה במסגרת התכנית וקורסי בחירה ממחלקות אחרות או מאוניברסיטאות אחרות בארץ, באישור ראש התכנית. קורסים ממחלקות אחרות יאושרו רק לאחר שהסטודנטים לקחו את כל הקורסים הזמינים להם במסגרת התכנית.

**סמינר מחלקתי** - הסטודנטים בשני נתיבי הלימוד ישתתפו בסמינר המחלקתי שיתקיים בכל סמסטר במשך שנתיים בהיקף של 0.5 נק"ז לסמסטר. סטודנטים בנתיב המחקרי יידרשו להרצות במסגרת הסמינר, לאחר אישור הצעת המחקר.

**בחינת גמר** - על הסטודנטים הלומדים בנתיב הכללי להיבחן בבחינת גמר בתום השנה השנייה ללימודים ובתנאי שסיימו חובות שמיעה לתואר. מתכונת הבחינה מותאמת להתמחות של הסטודנטים. ציון עובר בבחינת הגמר הנה 75.

**הרכב הציון הסופי לתואר**

נתיב מחקרי קורסים 50%

עבודת גמר 50%

נתיב כללי קורסים 75%

בחינת גמר 25%

לפרטים נוספים: ד"ר הנרייט דהאן-כלב 08-6477953, [henms@bgu.ac.il](mailto:henms@bgu.ac.il)

גב' כרמלה נאור 08-6461110, [cnaor@bgu.ac.il](mailto:cnaor@bgu.ac.il)

חובה עליך לקרוא את פרק השנתון לתואר שני

## לימודים לתואר שני במדעים קוגניטיביים

(סימן מחשב 2-197)

### **מטרות הלימודים**

התוכנית מיועדת להעניק לסטודנטים כלים לשילוב שיטות וממצאים מן הדיסציפלינות השונות המרכיבות את המדעים הקוגניטיביים (ובראשן פסיכולוגיה, מדעי המוח, בינה מלאכותית, פילוסופיה ובלשנות), ולהכשירם למחקר של כשרים ותהליכים קוגניטיביים מתוך נקודת מבט רב-תחומית.

### **תנאי קבלה**

התוכנית פתוחה לסטודנטים בעלי נתונים גבוהים, שהתואר הראשון שלהם הוא בכל תחום שהוא, ובלבד שיעמדו בלימודי ההשלמה הנדרשים בהתאם לרקע האקדמי שלהם. סף הקבלה יהיה קבלת התואר הראשון בהצטיינות, אך במקרים מיוחדים יתקבלו מועמדים בעלי נתונים גבוהים אף אם לא עמדו בתנאי זה. לכל מועמד ייערך ראיון קבלה. סטודנטים שיידרשו ללמוד לימודי השלמה בהיקף משמעותי יידרשו לסיים את לימודי ההשלמה בציון ממוצע של 90 ומעלה. במקרים מיוחדים יתקבלו מועמדים אף אם לא עמדו בתנאי זה.

### **תכנית ההשלמות**

אופייה האינטר-דיסציפלינארי של התוכנית, המחייב היכרות עם תחומים שונים וראיית הקשרים ביניהם, מחייב במרבית המקרים לימודי השלמה סובסטיביים. על כל התלמידים שאינם בעלי תואר ראשון במדעים הקוגניטיביים יהא לעמוד בלימודי ההשלמה שייקבעו להם לפני מועד קבלתם הרשמית לתוכנית. לימודי ההשלמה יותאמו לתלמידים על-ידי יועצי התוכנית באופן אינדיווידואלי, בהתאם לשני גורמים: א) הלימודים האקדמיים הקודמים; ב) קורסי הליבה ותחומי ההתמחות שבכוונתם ללמוד.

תכנית ההשלמות כוללת קורסים שונים (מבואות תחומיים וקורסי מיומנויות) בפסיכולוגיה, בלשנות, פילוסופיה, מתמטיקה ומדעי המחשב. תלמידים שיזכו לפטור חלקי משמעותי מלימודי ההשלמה בשל לימודים קודמים יוכלו להתחיל בלימוד קורסים מסוימים של לימודי התואר השני במקביל ללימודי ההשלמה, בהתאם לתוכנית שתיקבע באופן אינדיווידואלי.

### **משך הלימודים – שנתיים**

### **תוכנית הלימודים**

האוריינטציה של התוכנית היא מחקרית. היא מיועדת בעיקרה לתלמידים המעוניינים ומסוגלים להמשיך ללימודי תואר שלישי (במסגרת המסלול המשולב). תוכנית התואר השני כוללת לימודים בנתיב מחקרי בלבד.

מבנה הלימודים

4 נק"ז	קורס חובה – מוח וקוגניציה
12 נק"ז	3 מתוך 4 קורסי ליבה
4 נק"ז	חישוביות וקוגניציה
4 נק"ז	היסודות הפילוסופיים של המדעים הקוגניטיביים
4 נק"ז	סוגיות נבחרות בפסיכולוגיה קוגניטיבית
16 נק"ז	קורסים בשיטות מחקר וקורסי התמחות (על הסטודנטים להגיש עבודת סמינר באחד מקורסי ההתמחות)
2 נק"ז	סמינר מחקר אינטר-דיסציפלינארי (0.5 בכל סמסטר)
6 נק"ז	עבודת גמר (תיזה)
40 נק"ז	סה"כ

לכל סטודנט יוצמד חבר סגל בכיר שילווה אותו במהלך לימודיו.  
עבודת הגמר תיכתב בהנחייתם של שני מנחים מדיסציפלינות שונות ותוגש לשיפוט בתום השנה  
השנייה ללימודים.

הרכב הציון הסופי לתואר:

עבודת גמר 50%

קורסים 50%

לפרטים נוספים: <http://cmsprod.bgu.ac.il/humsos/departments/kognetivim>

כרמלה נאור 08-6461110, [cnaor@bgu.ac.il](mailto:cnaor@bgu.ac.il)

אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה

## לימודים לתואר שני בניהול וישוב סכסוכים

(סימן מחשב 2-198)

התוכנית נועדה להכשיר אנשי מקצוע וחוקרים ברמה גבוהה לחקר סכסוכים ומציאת דרכים לפתרונם. התוכנית מציגה בפני הסטודנטים את תחום חקר הסכסוכים והדרכים לניהולם ולצמצומם, מתוך מודעות לעובדה שסכסוכים עלולים להתפתח לשלבים הרסניים. התוכנית בנויה על גישה רבת תחומית ועל למידה רחבת היקף, העוסקת בהיבטים שונים של הסכסוך. בכלל זה התוכנית תעסוק בהיבטים חברתיים, פסיכולוגיים, ניהוליים, כלכליים, חינוכיים, פוליטיים, היסטוריים ואקולוגיים. תוכנית הלימודים שמה דגש על הניתוח הביקורתי של מבנים חברתיים ותהליכי שינוי אשר בתוכם ובמהלכם מתפתחים סכסוכים. התוכנית משלבת את הצורך בפיתוח תיאורטי ובמחקר מעמיק, יחד עם הקניית מיומנויות לצורך השתתפות פעילה בפרויקטים למניעת אלימות בקהילה ובתהליכי גישור, פישור ומשא ומתן.

מכיוון שלגורמי סכסוכים וניהולם יש פנים רבות ומורכבות, הרי שעל הסטודנטים להגדיר תחום מחקר או נושא מרכזי שאותו הם בוחרים לבחון לעומק, ובנוסף, להשתתף בהתנסות מעשית מבוקרת המלווה בהדרכה אקדמית.

### תנאי קבלה

רשאים להגיש מועמדות בוגרי תואר ראשון בממוצע 85 ולמעלה. מכיוון שתוכנית זו מגשרת בין תחומי לימוד שונים ואינה מהווה המשך ישיר של תוכנית ב.א באוניברסיטאות בארץ (בארץ לא קיים תואר ראשון בלימודי סכסוכים), הסטודנטים המעוניינים בתוכנית זאת מגיעים מדיסציפלינות שונות: אנתרופולוגיה, גיאוגרפיה, ניהול, סוציולוגיה, פוליטיקה וממשל, פסיכולוגיה, משפטים, סיעוד, מדעי הטבע ועוד.

### משך הלימודים

על הסטודנטים להשלים את חובות השמיעה לתואר תוך שנתיים מתחילת לימודיהם. סטודנטים הלומדים בנתיב המחקרי יגישו את עבודת הגמר לשיפוט בתום השנה השנייה ללימודים וסטודנטים הלומדים בנתיב הכללי יבחנו בבחינת הגמר בתום השנה השנייה ללימודים.

### תכנית הלימודים

הלימודים בתכנית לניהול וישוב סכסוכים מתנהלים בשני נתיבי לימוד: מחקרי וכללי.

### נתיב מחקרי

**קורסי חובה:**

מבוא לחקר סכסוכים

קונפליקט ופיוס בין קבוצות

אלימות כתופעה חברתית תיאוריה ומעשה

16 נק"ז

4 נק"ז

4 נק"ז

2 נק"ז

2 נק"ז	עבודת מניעה בקהילה : מודלים תיאורטיים והתערבות מעשית
2 נק"ז	חינוך לשלום : תיאוריה ופרקטיקה
2 נק"ז	הרצאות אורחים וסיורים (שנה א'+ב')
4-6 נק"ז	<b>שני קורסים בשיטות מחקר למתקדמים :</b> שיטות מחקר כמותיות הערכת פרויקטים שיטות מחקר איכותניות
2-8 נק"ז	<b>סדנא אחת או שתיים :</b> הרחבות הפנימיים שלנו : על זהויות, נרטיבים וקונפליקטים כלים יצירתיים בפתרון קונפליקטים תהליכים אישיים וקבוצתיים במפגש בין-קבוצתי : סדנת מפגש של יהודים וערבים פתרון סכסוכים בתכנון עיר ואזור
4 נק"ז	<b>פרקטיקום</b>
1-2 נק"ז	<b>קורסי בחירה</b>
4 נק"ז	<b>עבודת גמר</b>
3 נק"ז	
4 נק"ז	
2-10 נק"ז	
8 נק"ז	
-----	
42 נק"ז	<b>סה"כ</b>

**קורסים בשיטות מחקר** – קביעת קורסי המחקר יעשו בתאום עם יועצת התכנית בהתאם לרקע של הסטודנטים. סטודנטים ללא רקע בשיטות מחקר יחויב להשתתף בקורס מתודולוגי בסיסי שיינתן במסגרת התכנית.

**פרקטיקום** - העבודה המעשית תיעשה בשנת הלימודים השנייה בהיקף של יום בשבוע, במסגרת של ארגונים ממשלתיים, מלכ"רים, ארגונים קהילתיים וכו', תוך הדרכה צמודה.

**קורסי בחירה** – קורסי הבחירה ילקחו בתאום עם יועצת התכנית. דוגמאות לקורסי בחירה :

4 נק"ז	הגישור ויישומיו
4 נק"ז	הטרדה ואלימות מינית בהקשר חברתי
2 נק"ז	על קונפליקט שינוי ומה שבניהם
2 נק"ז	נרטיב וקונפליקט
2 נק"ז	שיר חרב – שירת חרפה
2 נק"ז	חשיבה יצירתית בפתרון קונפליקטים

**עבודת גמר** - מטרת העבודה היא להוכיח כי הסטודנטים הגיעו לרמה מתאימה בתחום מדעי מסוים, כי הם בקיאים בספרות ובשיטות המחקר הנהוגות בו וכי הם מסוגלים לחקור בעיה מסוימת, לנתח ממצאים בצורה עצמאית ולכתוב חיבור מדעי שיש בו אופי מקורי בצורה וסגנון נאותים.

על הסטודנט ליצור קשר עם מנחה לעבודת הגמר במהלך השנה הראשונה ללימודיו. מנחה העבודה יאשר על ידי ראש התוכנית והוועדה הפקולטית. הצעת המחקר תוגש לאישור הוועדה המחלקתית עד תום השנה הראשונה ללימודים. עמידה בחובה זו מהווה תנאי להמשך לימודים בנתי המחקרי. עבודת הגמר תוגש לשיפוט בתום השנה השנייה ללימודים.

### נתיב כללי

<b>קורסי חובה</b>	<b>16 נק"ז</b>
מבוא לחקר סכסוכים	4 נק"ז
קונפליקט ופיוס בין קבוצות	4 נק"ז
אלימות כתופעה חברתית תיאוריה ומעשה	2 נק"ז
עבודת מניעה בקהילה: מודלים תיאורטיים והתערבות מעשית	2 נק"ז
חינוך לשלום: תיאוריה ופרקטיקה	2 נק"ז
הרצאות אורחים וסיורים (שנה א'+ב')	2 נק"ז
<b>שני קורסים בשיטות מחקר למתקדמים</b>	<b>4-6 נק"ז</b>
שיטות מחקר כמותיות	
הערכת פרויקטים	
שיטות מחקר איכותניות	
<b>סדנא אחת או שתיים</b>	<b>2-8 נק"ז</b>
הרחבות הפנימיים שלנו: על זהויות, נרטיבים וקונפליקטים כלים יצירתיים בפתרון קונפליקטים	4 נק"ז
תהליכים אישיים וקבוצתיים במפגש בין-קבוצתי:	1-2 נק"ז
סדנת מפגש של יהודים וערבים	4 נק"ז
פתרון סכסוכים בתכנון עיר ואזור	3 נק"ז
<b>פרקטיקום</b>	<b>4 נק"ז</b>
<b>קורסי בחירה</b>	<b>2-10 נק"ז</b>
<b>בחירת גמר</b>	<b>0 נק"ז</b>
-----	
<b>סה"כ</b>	<b>42 נק"ז</b>

קורסים בשיטות מחקר - קביעת קורסי המחקר יעשו בתאום עם יועצי התכנית בהתאם לרקע של הסטודנטים. סטודנטים ללא רקע בשיטות מחקר יחויב להשתתף בקורס מתודולוגי בסיסי שינתן במסגרת התכנית.

פרקטיקום - העבודה המעשית תיעשה בשנת הלימודים השנייה בהיקף של יום בשבוע, במסגרת של ארגונים ממשלתיים, מלכ"רים, ארגונים קהילתיים וכו', תוך הדרכה צמודה. בנוסף, מתקיים קורס שנתי המלווה את העבודה המעשית.



**קורסי בחירה** – קורסי הבחירה ילקחו בתאום עם יועצת התכנית . דוגמאות לקורסי בחירה :

הגישור וישומיו	4 נק"ז
הטרדה ואליומות מינית בהקשר חברתי	4 נק"ז
על קונפליקט שינוי ומה שבניהם	2 נק"ז
נרטיב וקונפליקט	2 נק"ז
שיר חרב – שירת חרפה	2 נק"ז
חשיבה יצירתית בפתרון קונפליקטים	2 נק"ז

#### **הרצאות אורחים וסיורים**

סיורים – הסטודנטים מחויבים להשתתף בשלושה סיורים לפחות במהלך התואר.  
 מפגשי פורום – הסטודנטים מחויבים להשתתף בכל שנת לימודים במפגשי פורום התכנית . מידי שנה מתקיימים 6-7 מפגשים, בימי שני בין השעות 16-18.  
 ההשתתפות בהרצאות ובסיורים הינה חובה במהלך התואר ומזכה ב-0.5 נק"ז בכל סמסטר, סה"כ 2 נק"ז בתואר.

**עבודת סמינר** - סטודנטים בנתיב הכללי מחויבים בכתיבת עבודת סמינר במסגרת אחד משעורי הבחירה (בנוסף על המטלות בקורס) .

**בחינת גמר** – הסטודנטים בנתיב הכללי יבחנו בבחינת גמר עם סיום חובות השמיעה לתואר, בתום השנה השנייה ללימודים. ציון עובר בבחינה הינו 75.

#### **הרכב הציון הסופי לתואר**

נתיב מחקרי	קורסים	50%
	עבודת גמר	50%
נתיב כללי	קורסים	85%
	בחינת גמר	15%

לפרטים נוספים : יפעת אברהם 08-6461391, [ifat@bgu.ac.il](mailto:ifat@bgu.ac.il)

**אנא קראו את תקנון הלימודים לתואר שני הנמצא בשנתון הפקולטה**

## לימודים לתואר שני בהוראת המדעים והטכנולוגיה

(סימן מחשב 2-199)

הוראת המדעים והטכנולוגיה היא דיסציפלינה החוקרת היבטים שונים של למידה והוראה של מקצועות המתמטיקה, מדעי הטבע והטכנולוגיה. במסגרת הלימודים מושם הדגש על שילוב בין תיאוריה לפרקטיקה, ובין הידע המדעי, המחקר החינוכי ויישומם בשדה. מטרת התכנית להקנות לתלמידיה הסתכלות כוללת ומעמיקה על תהליכי ההוראה והלמידה של מתמטיקה, מדעים וטכנולוגיה בבית הספר ומחוצה לו, ולתת להם כלים לחקור ולפתח תהליכים אלו. התכנית מעניקה ללומד הזדמנות להתפתח כמורה-חוקר על-סמך התובנות העולות ממחקריו. התוכנית מציעה לימודים לתואר שני (M.A) ולדוקטורט (Ph.D) המשלבים קורסים בחינוך מתמטי, מדעי וטכנולוגי עם קורסים המיועדים להעמיק ולהרחיב את הידע הדיסציפלינארי. כמו כן, בתכנית ניתנת התייחסות רבה להיבטים התרבותיים, החברתיים והפילוסופיים של המדע והטכנולוגיה.

### דרישות הקבלה

- בעלי תואר "בוגר במדעים" (B.Sc. / BA) במתמטיקה במדעי הטבע או הנדסה, בציון 75 לפחות.
- בעלי תואר "בוגר בטכנולוגיה" B.Tech בתחומי ההנדסה השונים, בציון 80 לפחות.
- בעלי תואר "בוגר בהוראה" B.Ed, שהתמחותם הוראת מתמטיקה, מדעים או טכנולוגיה, בציון 85 לפחות.
- על המועמדים להיות בעלי תעודת הוראה אקדמית או בעלי זיקה להוראה בתחומי המדעים והטכנולוגיה. עדיפות לבעלי ניסיון בהוראה.
- מקרים חריגים ידונו ע"י ועדת הקבלה המחלקתית.

### משך הלימודים

הלימודים לתואר שני נמשכים שנתיים ומתקיימים ברובם בימים שלישי ורביעי. ניתן ללמוד יום בשבוע.

### תוכנית הלימודים

הלימודים לתואר שני בהוראת המדעים והטכנולוגיה מתנהלים בשני נתיבי לימוד, כמפורט להלן:

### נתיב מחקרי

הקבלה לנתיב המחקרי מותנית באישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית. בוגרי הנתיב המחקרי בעלי הישגים לימודיים גבוהים יכולים להמשיך ללימודי תואר שלישי. על הסטודנטים ללמוד קורסים ולכתוב עבודת גמר כמפורט להלן:

קורסי ליבה	27 נק"ז
קורסי בחירה	6 נק"ז
סמינר תיזה	1 נק"ז
עבודת גמר	6 נק"ז
<u>בחינת גמר</u>	<u>0 נק"ז</u>
<b>סה"כ</b>	<b>40 נק"ז</b>

**עבודת גמר** - עבודת הגמר תוגש לשיפוט בתום השנה השנייה ללימודים.  
**בחינת גמר** - על הסטודנטים בנתיב המחקרי להיבחן בחינת גמר בעל-פה.

#### **הנתיב הכללי**

על הסטודנטים ללמוד כמפורט להלן:	
קורסי ליבה	27 נק"ז
קורסי בחירה	12 נק"ז
סקירת ספרות/מחקר זוטא	1 נק"ז
<b>בחינת גמר</b>	<b>0 נק"ז</b>
<b>סה"כ</b>	<b>40 נק"ז</b>

**סקירה ספרותית/מחקר זוטא** – על הסטודנטים בנתיב הכללי לכתוב עבודה מסכמת. נושא העבודה ייבחר על ידי הסטודנטים בתיאום עם המנחה.  
**בחינת גמר** - על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר בעל-פה בתום השנה השנייה ללימודים.

#### **הרכב הציון הסופי לתואר:**

50%	נתיב מחקרי - קורסים
35%	עבודת גמר
15%	בחינת גמר
75%	נתיב כללי- קורסים
25%	בחינת גמר

לפרטים נוספים:

כרמל בן יהודה 08-6461901, [techeduc@bgu.ac.il](mailto:techeduc@bgu.ac.il)

אתר המחלקה: [www.bgu.ac.il/SciTecEdu](http://www.bgu.ac.il/SciTecEdu)

**חובה עליך לקרוא את פרק השנתון לתואר שני**

### תקנון עבודות

1. **מומלץ** שתארכי מסירת העבודות ע"י התלמידים יהיו כדלקמן:
  - א. עבודות רגילות - תוך 5 שבועות מתום הסמסטר.
  - ב. עבודת סמינר - עד ה-30 לספטמבר של אותה שנה בה נלמד הסמינר.
- \* סטודנטים הלומדים בתואר שני במעמד "משלים" חייבים להגיש עבודות בקורסי ההשלמה בתום שנת הלימודים ולא יאוחר מ-1.8.
- \*\* מאחר והתארכים הם בגדר המלצה בלבד, רשאית המחלקה להחליט על תארכים אחרים ולא יאוחר מה-30.9 בשנה בה נלמד הקורס.
2. א. כל סטודנט חייב להשאיר לעצמו עותק מכל עבודה המוגשת למרצה, עד לקבלת הציון (למקרה של אבדן העבודה).
- ב. **עבודות בהיקף פרוסמינר וסמינר תימסרנה אך ורק באמצעות מזכירות המחלקה. התלמיד יקבל אישור בכתב על הגשת העבודה ותאריך ההגשה. ללא צירוף האישור לא ידווח הציון.** לתאריך מסירת העבודה חשיבות בקביעת תאריך אישור הזכאות לתואר.
  - ג. סטודנט שקיבל אישור להגיש למרצה עבודה כקובץ במייל ישלח עותק מהמייל גם למזכירות המחלקה. מייל זה יהווה אישור על הגשת העבודה. **ללא צירוף אישור מהמייל לא ידווח הציון.**
  - ד. ועדת הוראה מחלקתית רשאית לתת הארכת זמן להגשת העבודה עד ל-1 בדצמבר של השנה בה נלמד הקורס.
  - ה. חל אישור מוחלט להגיש אותה העבודה בשני קורסים שונים - הדבר יהווה עבירת משמעת ושני הקורסים יפסלו לסטודנט ויירשם לו ציון אפס בשניהם.
  - ה. על פי החלטת הועדה המרכזת על המורה חובה להחזיר את העבודה הבדוקה תוך חודש (30 יום) לתואר ראשון ותוך 45 יום לתואר שני מיום המסירה.
  - ו. העתק מאישור מסירת העבודה מהווה אישור לתאריך סגירת התואר באם זוהי המטלה האחרונה של הסטודנט.
  - ז. ערעור על עבודה – תלמיד הרוצה לערער חייב להגיש את ערעורו תוך 7 ימים מיום פרסום הציון. תוצאות הערעור על עבודה יש לפרסם תוך שבועיים. הערעורים יוגשו בכתב. המורה חייב להגיב בכתב על כל ערעור תוך שבועיים. אם החליט המורה לשנות את ציונו של התלמיד, יציין מה הציון הסופי וינמק את הסיבה לשינוי. השינוי מותנה באישור ועדת ההוראה של המחלקה או יחידת הלימוד שאליה רשום התלמיד. תלמיד המערער על הציון יהיה מודע לכך שהעבודה כולה תיבדק מחדש, ולא רק הסעיפים שאליהם התייחס בערעורו. ציון שהתפרסם הינו סופי גם אם התלמיד מערער עליו, כל עוד לא התפרסמו תוצאות ערעורו. הציון הסופי לאחר הערעור, עלול להיות נמוך מהציון המקורי. סטודנט המקבל אישור לתיקון העבודה עליו להגישה תוך שבועיים ועל המרצה להחזיר הציון על העבודה המתוקנת תוך שבועיים מיום ההגשה. את העבודה המתוקנת יש להגיש במזכירות המחלקה ולקבל על כך אישור. ללא צירוף האישור לציון המתוקן לא ידווח הציון. לא ניתן לערער על ציון העבודה או הציון הסופי אם עברו למעלה מ-7 ימים מיום פרסום הציון.
  - ח. במקרים חריגים רשאית ועדת הוראה מחלקתית לאשר דחייה בהגשת עבודות אך לא יאוחר מ-1 בדצמבר באותה שנה בה נלמד הקורס. **סטודנט שקיבל דחייה חייב לקחת בחשבון כי לא יוכל להשתתף בטקס הענקת תארים באותה שנה.**
  - ט. סטודנטים שיקבלו אישור חריג מהמחלקה (ממרצה הקורס ומועדת ההוראה המחלקתית ומועדת הוראה פקולטית) להגיש עבודות אחרי ה-1.12 ועד 30.9 שנה אחרי תום הקורס, יחויבו בקנס בגובה 5% משכ"ל השנתי, עבור שנת האיחור ולא עבור כל קורס בנפרד.

- י. סטודנט שסיים את לימודיו לתואר ונותר חייב עבודה (עד 30 בספטמבר של השנה בה נלמד הקורס, או הארכה שניתנה באישור עד 1 בדצמבר של השנה בה נלמד הקורס) או ציון בחינה שלא קיבל במועד מחויב על כל שנת איחור ב-5% משכ"ל הבסיסי המלא של אותה שנה בה דווח האיחור. לא ניתן להגיש עבודה / ציון באיחור שעולה על שנתיים.
- יא. על הסטודנט לקבל אישור עם תאריך על מסירת עבודת הסמינר מהמזכירות בה הוגשה העבודה. הסטודנט חייב להגיש העבודה במזכירות המחלקה בשעות קבלה. לא תתקבלנה עבודות שנשלחו בדואר.
- יב. ציון הקורס בעבודה שטרם הוגשה יהיה 800 = "לא השלים". במידה והסטודנט לא הגיש העבודה לפי סעיף ד' לעיל, ישונה הציון ל-700 = "לא השתתף" המשתקלל כאפס בממוצע.

**נוהל בחינות**

נוהל בחינות אוניברסיטאי, בכתובת:

<http://web.bgu.ac.il/acadsec/nohalbhinot.htm>